

Godišnje izvješće 2016.

Uvod

Pismo predsjednika Uprave	6
Izvještaj Nadzornog odbora	8
Makroekonomsko okruženje	10

Poslovanje u 2016. godini

Poslovodstvo Banke	16
Izvješće poslovodstva	18

RBI ukratko

Raiffeisen Bank International ukratko	30
---------------------------------------	----

Financijska izvješća

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvješća	34
Izvješće neovisnoga revizora	35
Konsolidirano izvješće o financijskom položaju	39
Konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	41
Konsolidirano izvješće o promjenama glavnice	42
Konsolidirano izvješće o novčanim tokovima	43
Odvjedno izvješće o financijskome položaju	45
Odvjedno izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	47
Odvjedno izvješće o promjenama glavnice	48
Odvjedno izvješće o novčanim tokovima	49
Bilješke uz financijska izvješća	51
Dodatak I – Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku	153
Dodatak II – Usklada temeljnih financijskih izvješća i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku	160
Dodatac financijska izvješća	165

Kontakti

Poslovna mreža u Hrvatskoj	174
Adrese i kontakti članica	
Raiffeisen Bank International grupe	176

Financijski pokazatelji Grupe

Raiffeisen grupa – monetarne vrijednosti u milijunima HRK

Milijuni HRK	2016.	Promjena	2015.	2014.
Račun dobiti i gubitka				
Neto prihod od kamata	988	(4,36%)	1.033	1.182
Neto prihod od naknada i provizija	437	(5,41%)	462	411
Neto dobit od trgovanja	315	107,24%	152	194
Troškovi poslovanja	(1.877)	52,48%	(1.231)	(1.286)
Dobit prije oporezivanja	695	–	(182)	465
Dobit nakon oporezivanja	535	–	(150)	364
Neto dobit za godinu	535	–	(156)	361
Bilanca Grupe				
Plasmani i zajmovi drugim bankama	1.332	39,48%	955	1.428
Zajmovi komitentima	18.504	(5,72%)	19.626	21.780
Depoziti banaka	441	79,27%	246	302
Depoziti stanovništva, društava i ostalih sličnih subjekata	24.144	2,13%	23.640	23.527
Uzeti zajmovi	3.992	(6,09%)	4.251	5.345
Ukupno kapital i rezerve	4.890	13,04%	4.326	5.052
Ukupna bilanca Grupe	35.364	0,87%	35.058	35.887
Pokazatelji adekvatnosti kapitala				
Regulatorni kapital	4.662	(1,85%)	4.749	4.885
Kapitalni zahtjev za stopu ukupnog kapitala	1.847	(6,20%)	1.969	2.071
Stopa osnovnog kapitala	16,93%	1,04 p.b.	15,89%	17,10%
Stopa ukupnog kapitala	20,19%	0,89 p.b.	19,30%	18,87%
Pokazatelji uspješnosti poslovanja				
Prinos od prosječnog dioničkog kapitala prije oporezivanja	15,81%	–	(4,06%)	8,87%
Odnos troškova poslovanja i prihoda	61,40%	2,27 p.b.	61,86%	59,59%
Zarada po dionici (HRK)	147	–	(43)	100
Prinos od prosječne imovine prije oporezivanja	1,97%	–	(0,51%)	1,29%
Odnos rezerviranja za posebne bankarske rizike i ponderirane aktive	13,72%	0,07 p.b.	13,65%	11,84%
Izvori				
Broj zaposlenih na dan	2.309	(0,43%)	2.319	2.329
Broj poslovnica na dan	70	–	70	70

Uvod

Pismo predsjednika Uprave
Izvještaj Nadzornog odbora
Makroekonomsko okruženje

6
8
10

UVOD

POSLOVANJE U 2016. GODINI

RBI UKRATKO

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

KONTAKTI

Pismo predsjednika Uprave

Zadovoljstvo mi je u ime Uprave Raiffeisenbank Austria d.d. iznijeti osnovne podatke iz Godišnjeg izvješća za 2016. godinu, koje je potvrdila međunarodna revizorska tvrtka KPMG.

U protekloj godini Raiffeisenbank Austria je ostvarila dobit nakon oporezivanja u iznosu od 460 milijuna kuna, a na razini lokalne Grupe dobit je iznosila 535 milijuna kuna. U prvom su polugodištu značajni resursi bili angažirani na provođenju konverzije kredita iz franka u euro, a u drugom dijelu godine djelatnici su se mogli potpuno usmjeriti na osnovnu djelatnost – odnose s klijentima.

Oporavak gospodarstva pozitivno se odrazio na uvjete poslovanja. Iako su povijesno niske tržišne kamatne stope smanjile kamatne prihode, niži su bili i rizici u poslovanju. Stoga su rezerviranja za rizike smanjena na razinu koja je zadnji put ostvarena u godinama prije recesije. No, oporavak gospodarstva se sporo preljevao na potražnju za kreditima. U protekloj su godini otplate kredita još uvijek bile veće od korištenja novih kredita, pa se razina ukupnih kredita smanjila.

Pad opće razine cijena nastavio se i u protekloj godini. Niže cijene roba i usluga povećale su raspoloživi dohodak stanovništva za potrošnju, a deflaciiju je pratilo i opći pad kamatnih stopa na tržištu koji je zaduženim klijentima smanjio finansijski trošak otplate duga. No, takva kretanja su kod potencijalnih zajmoprimalaca rezultirala odgodom zaduživanja u iščekivanju još povoljnijih uvjeta kreditiranja u budućnosti.

Na finansijskim tržištima u zemlji prevladavala je povišena likvidnost koja je jačala pritisak na snižavanje tržišnih kamatnih stopa. Proces razduživanja u sektoru stanovništva jednokratno je ubrzan zbog provedbe konverzije kredita iz franka u euro. Konsolidacija javnih financija pozitivno se odrazila na povjerenje investitora u državni

dug, ali je ujedno smanjila potražnju države i poduzeća iz javnoga sektora za plasmanima banaka. Pozitivni pomaci u gospodarstvu umanjili su kreditne rizike. Rast poslovnih aktivnosti i zaposlenosti u sektoru poduzeća rezultira poboljšanjem naplate potraživanja od klijenata, što se odražava na porast prosječne kreditne sposobnosti zajmoprimalaca. No, potražnja za kreditima zadržala se na niskoj razini zbog povećanoga korištenja financiranja iz nekomercijalnih izvora. Stoga se smanjivala iskoristenost kreditnoga potencijala bankarskoga sektora. Višak likvidnosti banke su iskoristile za smanjenje sekundarnih izvora financiranja. Sredinom protekle godine proces razduživanja banaka približio se kraju pa su do kraja godine viškovi likvidnosti u sustavu dosegli rekordne razine.

Nakon završenoga procesa konverzije strateški izazov za poslovanje Raiffeisenbank Austria i lokalne Grupe je prilagodba na tržišne promjene koje su posljedica pridruživanja Hrvatske u Europsku Uniju. Uz ponudu banaka sa zajedničkog europskog tržišta pojačava se i ponuda alternativnih finansijskih usluga. Stoga Banka nastoji iskoristiti prednosti razvijene prodajne mreže i dugogodišnjih odnosa s klijentima. Cjelovita ponuda finansijskih proizvoda i usluga razvijenih prema potrebama klijenata donose prednost pred konkurentima s drugih tržišta koja se nastoji koristiti za ostvarivanje strateškoga cilja.

Drugi strateški cilj je prilagodba na ubrzane tehnološke promjene uz zadržavanje fokusa na potrebama klijenta. Nove tehnologije umanjuju prednost koju donosi dugogodišnje poslovanje na lokalnom tržištu, pa je održavanje visoke razine inovativnosti ponude nužna za održavanje prepoznatljivosti na tržištu. Pritom inzistiramo na najvišoj razini sigurnosti u poslovanju s klijentima. U 2016. godini nastavljen je projekt *Customer Centricity*, kojim se cjelokupno poslovanje usmjerava prema potrebama klijenta. Gospodarski oporavak pruža mogućnost za jačanje

aktivnosti u prodaji uz podizanje kvalitete usluga klijentima. Prilagodba ponude na rastuće zahtjeve klijenata ostvaruje se unaprijeđenjem poslovnih procesa i razvojem usluga. Upravljanje ljudskim potencijalima razvija se putem sustava za nagrađivanje i napredovanje djelatnika. Stalnom edukacijom zaposlenima se omogućava usvajanje novih vještina neophodnih za poboljšanje kvalitete usluga za klijente.

Unatoč smanjenju imovine Raiffeisenbank Austria zadržala je položaj jedne od vodećih kreditnih institucija na hrvatskom tržištu. Zajedno s lokalnom Grupom klijentima pruža cijelovitu ponudu finansijskih proizvoda i usluga. Prodajna mreže sastoji se od 70 poslovnica i alternativnih elektroničkih kanala distribucije. Klijentima iz svih segmenata omogućen je pristup konkurentnim proizvodima i uslugama. U segmentu poslovanja s poduzećima razvija se ponuda kredita iz sredstava domaćih i međunarodnih razvojnih banaka, kao i podrška za korištenje sredstava iz fondova Europske Unije. Male i srednje poduzetnike dodatno se financira unutar lokalne Grupe putem usluge factoringa za potrebe obrtnoga kapitala i putem usluge leasinga za investicije u dugotrajnu imovinu. Potražnja stanovništva za kreditima promijenila se zbog spoznaje o valutnim i kamatnim rizicima. Prevladali su zahtjevi klijenata za kunskim kreditima s fiksnom kamatnom stopom, što rezultira prilagodbom ponude kredita. Potražnja za stambenim kreditima još uvijek je niska zbog dugotrajne krize na tržištu nekretnina. Stabilna je razina potražnje za nemajenskim kreditima, koji se odobravaju u manjim iznosima i s kraćim rokovima otplate od namjenskih kredita. U tom dijelu ponude postiže se usklađenost sa zahtjevima klijenata za kunskim kreditima s fiksnom kamatnom stopom.

U lokalnoj Grupi provodi se proces integriranja prodaje putem unaprijeđenja procesa s ciljem optimizacije troškova. U području štedno-ulagačkih proizvoda na atraktivnost ponude nepovoljno se odražava tendencija smanjivanja kamatnih stopa na tržištu novca. Smanjivanje prinosa na instrumente dužničkoga kapitala pozitivno se odrazilo na vrijednost mirovinskih i investicijskih fondova pa je fondovski dio lokalne Grupe ostvario značajan rast.

Prilagodba poslovanja tržišnim uvjetima i zahtjevima klijenata neophodna je za ostvarivanje strateških ciljeva i plana poslovanja. Optimalnim korištenjem resursa poboljšavamo kvalitetu usluge i učinkovitost poslovanja. Glavni cilj je povećanje zadovoljstva naših klijenata. Uz napore svih djelatnika u lokalnoj Grupi nastavljamo razvijati cijelovitu ponudu finansijskih usluga. Zahvaljujem menadžmentu i svim djelatnicima na njihovoј posvećenosti u postizanju navedenih ciljeva. Na kraju, želio bih zahvaliti i svim našim klijentima i poslovnim partnerima s nadom da ćemo nastaviti uspješno surađivati.

Michael Georg Müller
Predsjednik Uprave

Izvještaj Nadzornog odbora

Dame i gospodo,

Finansijsku godinu 2016. najviše su obilježila dva ključna pitanja: prvo, tržišni uvjeti, koji su zbog vrlo niske razine kamatnih stopa i trajnih regulatornih i političkih pritisaka i dalje teški, i drugo, početak postupka ocjene spajanja društava RBI i RZB.

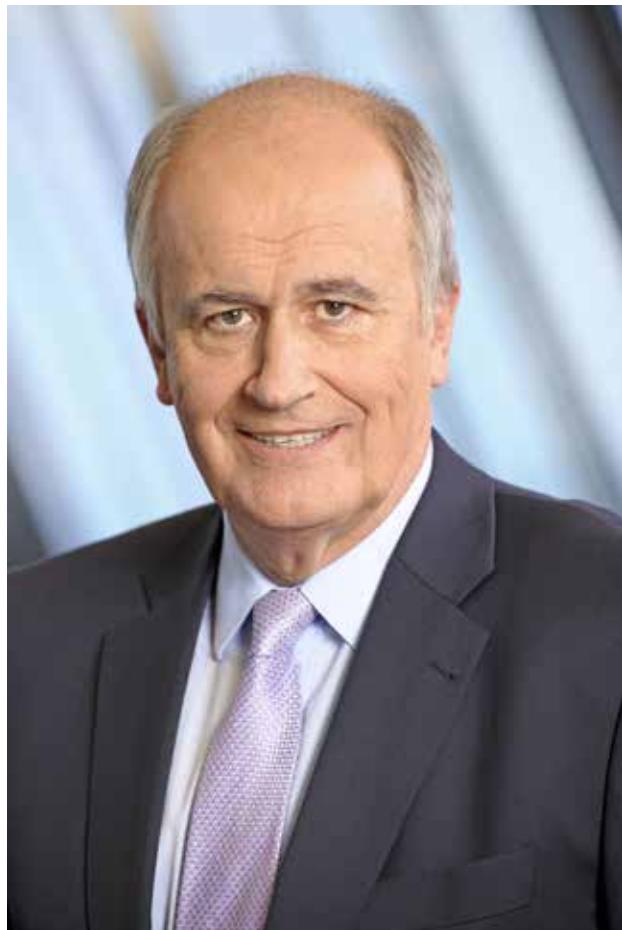
Zahtjevi za kapitalizaciju banaka nakon finansijske krize 2008. godine znatno su povećani, a došlo je i do općega pooštavanja propisa od strane nacionalnih i međunarodnih regulatornih tijela. U veljači 2015. godine počela je provedba programa transformacije s namjerom jačanja kapitalne osnove – cilj je bio koeficijent adekvatnosti redovnog osnovnog kapitala CET 1 (puni paket) u visini najmanje 12 posto, uz manju složenost i znatno smanjenje troškova. S koeficijentom CET1 (puni paket) od 13,6 posto na dan 31. prosinca 2016. godine RBI je svoj cilj postigao prije roka.

Po dovršetku faze opsežne ocjene, Upravni i Nadzorni odbori RBI-ja i RZB-ja 5. listopada 2016. godine donijeli su načelne odluke o spajanju ovih dvaju društava. Izvanredna skupština dioničara RBI-ja 24. siječnja 2017. godine velikom je većinom odobrila spajanje s RZB-jem. Spajanje stupa na snagu upisom u sudski registar Trgovačkoga suda, što se očekuje najkasnije do kraja ožujka 2017. godine.

Spojeni subjekt svoje će snage izgrađivati na prethodnim postignućima. Među njima su geografska zastupljenost na tržištima SIE-a s atraktivnim rastom, na kojima u 9 od ukupno 14 zemalja ima tržišni položaj među prvih pet banaka, kao i stabilno poslovanje u Austriji. Naglasak će ostati na dugoročnim odnosima s klijentima na dotičnim lokalnim tržištima. U univerzalnom bankarskom poslovanju usmjerenom na klijente, važnu ulogu imaju rješenja za zadovoljenje potreba korporativnih klijenata s pristupom lokalnom tržištu te razgranata mreža, kao i cijelovita ponuda za stanovništvo u SIE-u putem više kanala prodaje.

Kada je riječ o Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb ostvareni rezultati odražavaju uspješnu prilagodbu poslovanja na promjene u zahtjevima klijenata. Iz euro područja se šire utjecaji ekspanzivne monetarne politike na finansijska tržišta u okružju. Povećana je ponuda kredita, a višak likvidnosti jača pritisak na tržišne kamatne stope. Unatoč oporavku gospodarstva i sniženoj cijeni financiranja, potražnja klijenata za kreditima i ostalim finansijskim uslugama stagnira. Pod stalnim pritiskom snižavanja kamatnih stopa uočavamo tendenciju smanjivanja kamatnih prihoda. S druge strane, ostvareni rast gospodarstva ima pozitivan utjecaj na kreditne rizike. Smanjuje se prosječna rizičnost klijenata, što je omogućilo smanjenje rezervacija za potencijalne gubitke.

Politika upravljanja rizicima prilagođava se promjenama na tržištu. Uspješnost u prodaji usluga omogućena je provedbom procesa prilagodbe poslovanja u kojem se u središte postavlja klijent. Unaprijedjeni su poslovni procesi, povećana je učinkovitosti kanala distribucije, kao i inovativnost usluga u skladu s prepoznatim potrebama klijenata. Pravovremena prilagodba potrebama klijenata na tržištu visoke konkurenциje provodi se u skladu s najvišim standardima poslovanja unutar RBI grupe. Sinergijski učinci omogućeni su prijenosom iskustava, znanja i vještina unutar Grupe pristupom najbolje prakse. Time se neprekidno unaprjeđuje podrška poslovanju radi ispunjavanja rastućih poslovnih i regulatornih zahtjeva.

Ostvarena dobit na kraju godine pozitivno je utjecala na kapital Raiffeisenbank Austria i lokalne Grupe. Uz smanjenje rizičnosti imovine povišena i razina adekvatnosti ukupnoga kapitala. Jačanje kapitalne osnovice omogućuje ubrzanje kreditne aktivnosti u razdoblju pred nama.

I ovom prigodom želim zahvaliti svim djelatnicima Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb za predan rad i neprestan trud u pružanju usluga našim klijentima na dobrobit cijele Raiffeisen Grupe.

U ime Nadzornog odbora,

Karl Sevelda
Predsjednik Nadzornog odbora

UVOD

POSLOVANJE U 2016. GODINI

RBI UKRATKO

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

KONTAKTI

Makroekonomsko okruženje

Ekonomski pregled

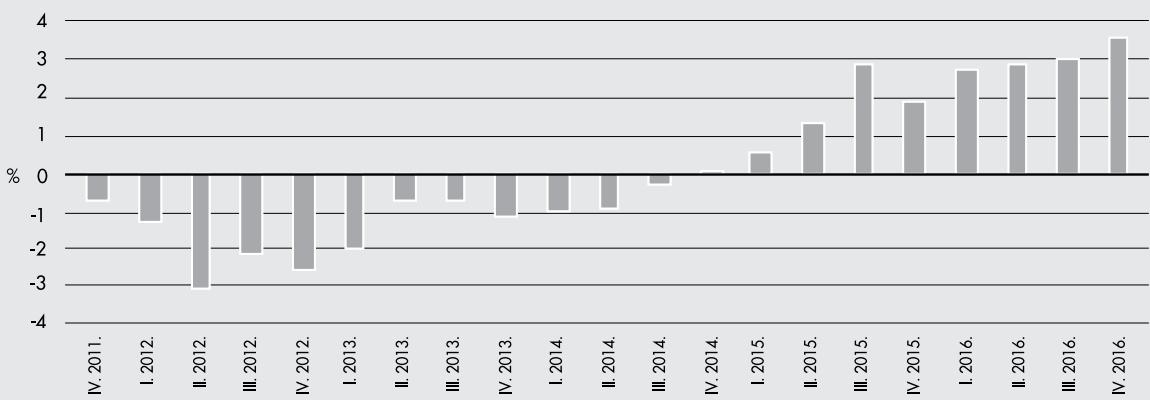
Nastavak razilaženja monetarnih politika dviju najvećih svjetskih središnjih banaka, ali i politička zbivanja i neizvjesnosti s obje strane Atlantika obilježila su gospodarska kretanja u 2016. godini na globalnoj razini. Europska središnja banka nastavila je slijediti svoju politiku poplave tržišta s novcem središnje banke te je već u ožujku spustila referentnu kamatnu stopu s 0,05 posto na nultu razinu i proširila program nekonvencionalnih mjera monetarne politike povećanjem mjesecnoga programa otkupa obveznica na 80 milijarda eura. S druge strane, FED je, nakon dužeg odgađanja, u prosincu podignuo referentnu kamatnu stopu za 25 baznih bodova te je najavio intenziviranje dinamike podizanja referentnoga kamatnjaka. Potonje je potkrijepljeno solidnim makroekonomskim pokazateljima (posebice s tržišta rada) te rastućom godišnjom stopom inflacije. Povećana kolebljivost na finansijskim tržištima tijekom 2016. godine bila je posljedica izglasanih izlaska Ujedinjene Kraljevine iz Europske Unije krajem lipnja, a potom i ishoda američkih predsjedničkih izbora u studenome. Odluka Britanaca pogodila je finansijska tržišta i kratkotrajno izazvala značajne promjene u kretanju cijena valuta, ali i dioničkih tržišta te kretanja premije rizika na obveznicama. Dolazak predsjednika D. Trumpa koji je najavio ekspanzivniju fiskalnu politiku snažno se odrazio na percepciju rizika, posebno prema tržištima u nastajanju. Nakon što je u prvoj polovici godine bilježila rast, cijena sirove nafte stabilizirala se u trećem tromjesečju 2016. godine. Međutim, u nastavku godine, s obzirom na to da je u rujnu na neformalnom sastanku zemalja članica OPEC-a, na iznenadnje tržišnih sudionika, najavljeno smanjenje proizvodnje nafte (po prvi puta nakon 2008. godine) s ciljem stabilizacije globalnoga tržišta cijena sirove nafte ponovo se našla pod pritiskom. Naime, reakcija tržišta odražavala se kroz jačanje očekivanja da će rast cijena energetika pogurati i rast inflacije diljem svjetskih gospodarstava. Gospodarska kretanja kod važnijih hrvatskih vanjskotrgovinskih partnera bila su razmjerno povoljna. U tome je predvodila Njemačka

gdje je uz stabilnu osobnu potrošnju, najveći doprinos rastu gospodarstva došao od izvoza i to najviše u druge članice eurozone, nadomeštajući tako razmjerno slabu potražnju s globalnoga tržišta. Italija nastavlja bilježiti ispodprosječan rast (najviše zbog slabosti bankarskoga sektora i manjka investicija) dok su u Austriji gospodarska kretanja bila povoljnija nego godinu ranije. I slovensko je gospodarstvo nastavilo bilježiti stabilan rast, najviše zahvaljujući izvozu, dok je domaća potražnja blago oslabljela. Kod hrvatskih trgovinskih partera u regiji tijekom 2016. godine promjene su uglavnom bile pozitivne. Hrvatska je donekle iskoristila nastale probleme na konkurentskim turističkim destinacijama te je završila godinu s rekordnom turističkom sezonom koja je sinergijski djelovala i na ostatak gospodarstva.

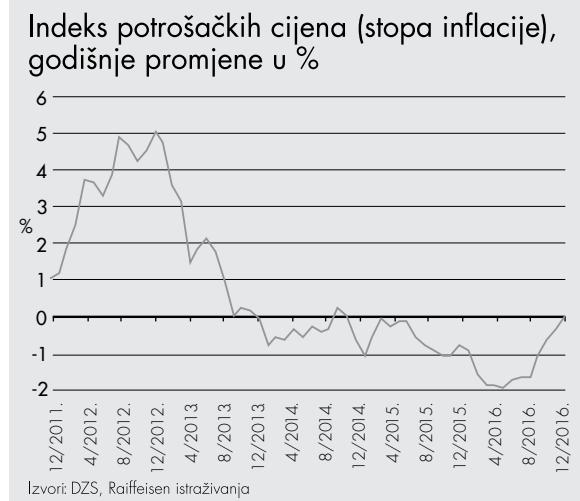
Makroekonomski pokazatelji

Ekonomski rast u 2016. godini zasigurno je nadmašio očekivanja i onih najoptimističnijih. Hrvatska je konačno uhvatila dinamiku oporavka Srednje i Istočne Europe s dobrim izgledima da se nastavi i tijekom 2017. godine. Nakon šest recesijskih godina i pozitivne stope rasta gospodarstva u 2015. godini (+1,6 posto) u godini iza nas realni BDP je ubrzao rast na 2,9 posto prvenstveno potaknut odličnim ostvarenjima u turističkoj sezoni dok je i oporavak osobne potrošnje ubrzan. Pozitivan doprinos rastu BDP-a došao je od domaće potražnje (3,0 p.b.) prvenstveno potaknute rastom najveće komponente, osobne potrošnje koja je realno porasla za 3,3 posto. Iako je najveći pozitivan doprinos povećanju obujma BDP-a u 2016. godini ostvaren većim izvozom roba i usluga (rastući po stopi od 6,7 posto godišnje) doprinos neto-inozemne potražnje bio je blago negativan ukazujući na i dalje visoku uvoznu ovisnost izvoza (ali i cijelokupnoga hrvatskog gospodarstva). Državna potrošnja je u protekljoj godini porasla za 1,7 posto dok je s druge strane ohrabrujući rast investicija koje su nakon rasta u 2015. godini (1,6 posto) u prošloj godini ubrzale rast na 4,6 posto. Na rast investicija ukazivali su podaci iz realnoga sektora, ali i bolja iskoristivost sredstava iz EU fondova. Najveći doprinos rastu BDV-a došao je iz djelatnosti prerađivačke industrije (koja je zabilježila godišnji rast od

Bruto domaći proizvod, realne stope rasta (%)

4,8 posto). Premda je i treću godinu zaredom zabilježen pad prosječne stope nezaposlenosti, ipak ona u potpunosti ne odražava strukturalna poboljšanja na tržištu rada koje i dalje obilježava niska zaposlenost te kontinuirani pad radno sposobnoga stanovništva. Osim toga, u prošloj je godini zamijećen i nastavak dinamiziranja ekonomske migracije zbog zapošljavanja u inozemstvu. U 2016. godini je i treću uzastopnu godinu zabilježena negativna stopa inflacije (-1,1 posto) što je ujedno i najniža razina od provođenja Stabilizacijskog programa iz 1993. godine. Pad potrošačkih cijena u najvećoj mjeri je posljedica uvezenih deflatornih pritisaka, a izostanak pozitivnih stopa inflacije imao je pozitivan utjecaj na povećanje realnoga dohotka i potrošnju. Iako, već u prosincu, godišnja stopa inflacije vratiла se u pozitivan teritorij prvenstveno kao rezultat jačanja uvoznih inflacijskih pritisaka, prije svega s robnih tržišta sirove nafte i prehrambenih sirovina. Uz razmjerno snažan rast robnog izvoza dezinfacijsko okruženje utjecalo je i na nominalno nižu vrijednost uvoza, što je u konačnici ublažilo deficitarni saldo u vanjskotrgovinskoj razmjeni koji se na razini godine produbio za 5,9 posto dosegnuvši 7,4 milijarda eura. Četvrtu godinu zaredom Hrvatska je zaključila s viškom na tekućem

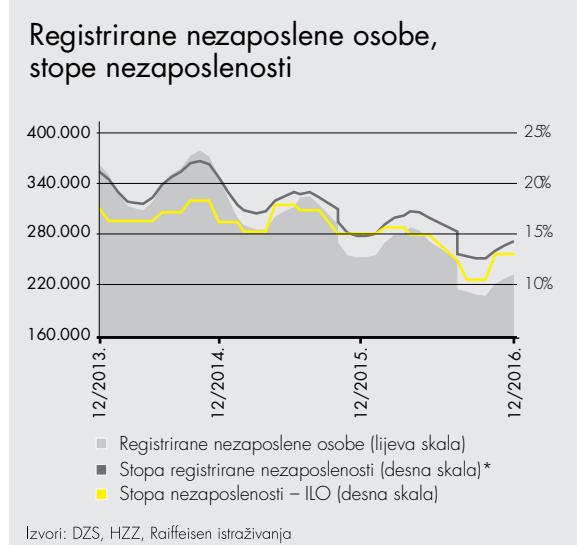

računu platne bilance (2,6 posto BDP-a) velikim dijelom zahvaljujući i rekordnim priljevima deviza po osnovi dobre turističke sezone. Krajem prosinca bruto inozemni dug spustio se na 41,7 milijardi eura odnosno 91,4 posto BDP-a pri čemu je najveći doprinos smanjenju na godišnjoj razini došao od daljnijega nastavka razduživanja finansijskoga sektora. Time je po prvi put nakon sedam godina zabilježen pad ispod razine 100 posto BDP-a. Uz smanjenje inozemne zaduženosti i u segmentu poduzeća te javnoga sektora kraj godine donio je i 1 posto niži tečaj EUR/HRK u odnosu na 2015. godinu što je i statistički pogodovalo smanjenju bruto inozemnoga duga.

Fiskalna i monetarna kretanja

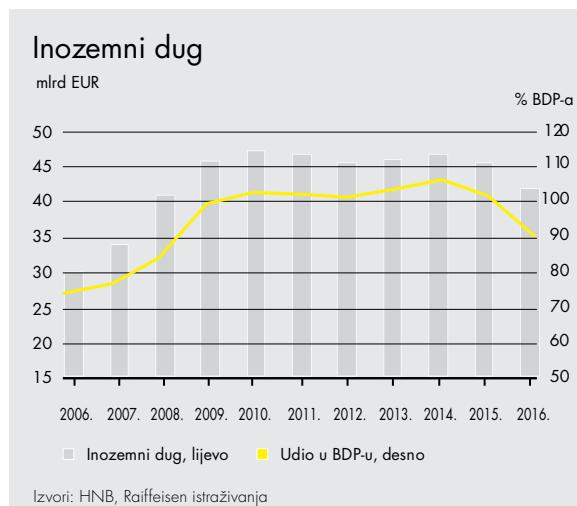
Godina 2016. ostat će zapamćena po iznadočekivanoj fiskalnoj konsolidaciji koja je bila snažno pogurnuta s dva ključna čimbenika. S jedne strane, rekordna turistička sezona osigurala je solidno punjenje državnoga proračuna

što je posebice bilo vidljivo na statkama indirektnih poreza (prvenstveno PDV-qa) i trošarina. S druge strane, u iznimno burnim političkim uvjetima (u 2016. godini su se razmijenila čak tri hrvatska premijera) protekla fiskalna godina započela je s privremenim financiranjem koje je tijekom prvoga tromjesečja „zamrznulo“ javnu budžetsku potrošnju. Ukrzo je uslijedilo i razdoblje tehničke Vlade, a napislojetku su u rujnu održani prijevremeni parlamentarni izbori. U takvim uvjetima došlo je do značajnoga smanjenja deficitu konsolidirane opće države koji se (iskazan prema metodologiji ESA 2010) u prošloj godini spustio na 0,8 posto BDP-a. Posljedično, te uz odgođen plasman hrvatske euroobveznice na inozemnom finansijskom tržištu, došlo je do promjene u strukturi i visini javnoga duga koji je koncem prošle godine iznosio 289,1 milijarda kuna (po prvi puta nakon osam godina spustivši svoj udio u BDP-u na 84,2 posto). Naime, u uvjetima visoke likvidnosti na domaćem

* Iom serije od siječnja 2015. (nova metodologija DZS-a)

tržištu (dodatao potpomognute ekspanzivnim mjerama središnje banke) došlo je do supstitucije dijela javnoga duga nauštrb zaduženja na inozemnom tržištu, što je utjecalo i na poboljšanje pokazatelja vanjske ranjivosti.

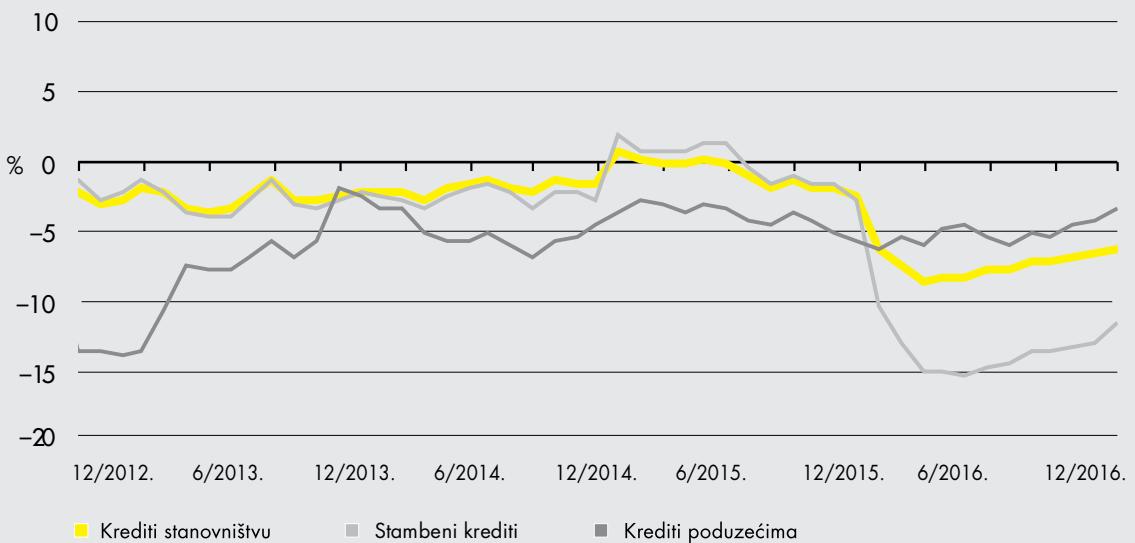

U vremenskom tjesnacu nakon održanih prijevremenih izbora, na samom kraju 2016. godine Sabor je značajnom većinom izglasao cijeli niz zakona kojima je regulirana nova porezna reforma te je donesen državni proračun za naredno trogodišnje razdoblje. Oportunitetni trošak gubitka poreznih prihoda u okviru novih poreznih izmjena oslanja se s druge strane na nastavak racionalizacije na rashodnoj strani te na očekivanjima još jedne uspješne turističke sezone. Premda je poslovna zajednica, ali i šira javnost pozdravila porezno rasterećenje koje ide u smjeru višega dohotka i dobiti, činjenica je da rashodna strana državnog proračuna i dalje zrcali dobro poznatu rigidnu strukturu u kojoj dominiraju izdaci za socijalne naknade, za zaposlene, za plaćanje kamata. Stoga, premda su prošlogodišnju konsolidaciju već na izvjestan način honorirale relevantne kreditne agencije izmjenom kreditnih izgleda iz negativnih

u stabilne, ostaje zaključak da je za povratak kreditnoga rejtinga u investicijsku zonu potrebno izvršiti poznate reformske zahvate u javnom sustavu.

Monetarna politika u prošloj godini zadržala je ekspanzivni karakter. HNB je nastavila s redovitim repo operacijama na tjednoj razini te je za osiguranje dugoročnije kunske likvidnosti održala i četiri strukturne operacije u ukupnom iznosu od približno 1 milijarde kuna. U uvjetima poboljšanih makroekonomskih fundamenata, došlo je do izvjesnih aprecijskih pritisaka na kunu te je tijekom prošle godine u četiri navrata HNB održala i devizne intervencije (kupnjom deviza od banaka). Osim smanjenih fiskalnih rizika te značajnih priljeva deviza od turizma, podrška domaćoj valutu došla je i od solidnoga viška na tekućem računu bilance plaćanja, pozitivne neto-inozemne pozicije banaka, ali i od rastuće potražnje za kunkim kreditima.

Stopa rasta kredita bankarskoga sustava, na godišnjoj razini

Izvor: HNB, Raiffeisen istraživanja

Pregled makroekonomskih pokazatelja za razdoblje od 2012. do 2016. godine.

	2016.	2015.	2014.	2013.	2012.
BDP i Proizvodnja					
Bruto domaći proizvod, % (stalne cijene)	2,9	1,6	-0,5	-1,1	-2,2
BDP u tekućim cijenama (milijuni EUR)	45.581	43.870	43.002	43.516	43.959
BDP po stanovniku u tekućim cijenama (EUR)	10.771	10.352	10.147	10.220	10.301
Trgovina na malo, % promjena, realno	4,0	2,4	0,4	-0,6	-4,1
Industrijska proizvodnja, % godišnja promjena	5,3	2,7	1,2	-1,8	-5,5
Cijene, nezaposlenost i proračun					
Potrošačke cijene, %, kraj razdoblja	0,2	-0,6	-0,5	0,3	4,7
%, prosjek	-1,1	-0,5	-0,2	2,2	3,4
Proizvođačke cijene, %, kraj razdoblja	-0,1	-4,4	-3,4	-2,6	6,9
%, prosjek	-4,1	-3,9	-2,7	0,5	7,0
Stopa nezaposlenosti (DZS, pr)	14,8	17,0	19,6	20,2	18,9
Stopa nezaposlenosti (ILO, pr)	13,1	16,3	17,3	17,4	15,9
Prosječna neto plaća, u HRK, pr	5.685	5.594	5.534	5.515	5.478
Deficit konsolidirane opće države, % BDP-a ¹	-0,8	-3,4	-5,4	-5,3	-5,3
Javni dug, milijarde HRK ¹	289,1	289,6	284,2	270,8	233,6
Javni dug, % BDP-a ¹	84,2	86,7	86,6	82,2	70,7
Bilanca plaćanja i dug					
Izvoz roba i usluga, milijuni EUR	22.801	21.512	19.691	18.771	18.336
% promjena	6,0	9,3	4,9	2,4	1,2
Uvoz roba i usluga, milijuni EUR	21.366	20.414	18.843	18.573	18.116
% promjena	4,7	8,3	1,4	2,5	-1,0
Tekući račun platne bilance, % BDP-a	2,6	4,8	2,1	1,0	0,0
Međunarodne pričuve, milijuni EUR, kr	13.514	13.707	12.688	12.908	11.236
Međunarodne pričuve, u mjesecima uvoza roba i usluga, kr	7,6	8,1	8,1	8,3	7,4
Izravne inozemne investicije, milijuni EUR ²	1.706	192	2.292	737	1.150
Noćenja turista, % promjena	9,0	7,7	2,6	3,3	4,0
Inozemni dug, milijarde EUR	41,7	45,4	46,4	45,8	45,3
Inozemni dug, kao % BDP-a	91,4	103,4	107,9	105,3	103,0
Inozemni dug, kao % izvoza roba i usluga	182,7	211,0	235,7	244,0	247,0
Finansijski pokazateli					
Devizni tečaj, kr, USD/HRK	7,17	6,99	6,30	5,55	5,73
pr, USD/HRK	6,80	6,86	5,75	5,71	5,85
Devizni tečaj, kr, EUR/HRK	7,56	7,64	7,66	7,64	7,55
pr, EUR/HRK	7,53	7,61	7,63	7,57	7,52
Novčana masa (M1), milijarde HRK, kr	83,5	70,7	63,4	57,9	51,9
% promjena	18,1	11,4	9,6	11,5	0,9
Ukupna novčana sredstva (M4), milijarde HRK, kr	300,9	287,4	273,3	264,9	254,7
% promjena	4,7	5,1	3,2	4,0	3,6
Plasmani, milijarde HRK, kr	221,5	230,0	237,0	240,8	242,1
% promjena	-3,7	-2,9	-1,6	-0,5	-5,9
ZIBOR 3m, %, pr	0,9	1,2	1,0	1,5	3,4
Kamatna stopa na trezorske zapise 12m, %, pr	1,0	1,5	1,9	2,5	3,9

¹ prema ESA 2010 metodologiji² uključujući krutna ulaganja

kr — kraj razdoblja, pr — prosjek razdoblja

* Izmjeri od siječnja 2015. godine (nova metodologija DZS-a)

Poslovanje u 2016. godini

Poslovodstvo Banke
Izvješće poslovodstva

16
18

Poslovodstvo Banke

Nadzorni odbor i Uprava kontroliraju poslovanje Banke. Poslovodstvo Banke tijekom 2016. godine čine:

Članovi Nadzornog odbora

Karl Sevelda (predsjednik)

Peter Lennkh (zamjenik)

Lovorka Penavić (članica)

Peter Jacenko (član)

Ferenz Berszan (član do 30. lipnja 2016. godine)

Marcus Kirchmair (član od 30. lipnja 2016. godine)

Robert Fritz (član od 1. rujna 2016. godine)

Kemal Kozarić (član od 1. rujna 2016. godine)

Članovi Uprave

Michael Georg Müller

Predsjednik

Ivan Žižić
(Član od 1. siječnja
2016. godine)

**Vesna
Ciganek-Vuković**
Članica

Liana Keserić
(Članica od 1. siječnja
2016. godine)

Zoran Košćak
Član

Marko Jurjević
Član

Izvršni direktori

Vesna Muratović	Financijske institucije i cash management
Robert Mamić	Financijska tržišta i investicijsko bankarstvo
Nikola Karin	Financijski proizvodi
Dubravko Lukač	Upravljanje kreditnim rizicima
Ivan Vidaković	Poslovanje sa stanovništvom
Robert Kuzmanić	Računovodstvo i porezno savjetovanje
Vesna Valić	IT
Zoran Vučićević	Pravni poslovi
Irena Bašić Štefanić	Upravljanje ljudskim potencijalima
Gordana Šaban	Interna revizija
Boris Vuksan	Financijska kontrola
Vesna Ćebetarević	Operativni servisi
Srđan Šverko	Poslovanje s velikim poslovnim sustavima i poduzećima u stranom vlasništvu
Toni Jurčić	Gospodarstvo i poduzetništvo u regijama
Ines Knapić	Poslovanje s restrukturiranim klijentima i naplata
Ivana Hobolja Škrtić	Upravljanje odnosom s klijentima i alternativnim kanalima
Ivica Jerkić	Transakcijski servisi

Vizija

Bit ćemo prva banka u Hrvatskoj po zadovoljstvu klijenata i ponosu zaposlenika. Naši će nas klijenti najčešće preporučivati drugima, što će biti temelj naše snažne tržišne pozicije među vodećim bankama na hrvatskom tržištu. Ostvaren uspjeh nastaviti će poticati sve zaposlenike i dioničare na daljnje osnaživanje uloge banke u hrvatskom gospodarstvu.

Misija

Mi smo visoko motiviran tim financijskih stručnjaka koji uvijek ide korak dalje, kako bi naši klijenti bili korak ispred u ostvarenju svojih životnih i poslovnih planova. Usluge temeljimo na iskustvu naših zaposlenika, tradiciji europskoga bankarstva i suvremenim potrebama klijenata banke. U svakom kontaktu s klijentima želimo da osjete jednostavnost poslovanja s nama te brzinu i dostupnost naših usluga. Slušamo i razumijemo svoje klijente i izgrađujemo partnerski odnos. Ponosni smo na uspjeh svakoga našeg klijenta. Tada je naša misija ispunjena.

Organizacijski procesi

Od osnutka 1994. godine Raiffeisenbank Austria neprekidno prati tržišne promjene i poslovne potrebe te je sukladno tome Uprava Banke mijenjala i prilagođavala organizacijski ustroj. Banka se razvijala putem nekoliko vrsta organizacijskih modela, a danas se može pohvaliti učinkovitom procesnom organizacijom koju odlikuju produktivni i profitabilni operativni te upravljački poslovni procesi.

Raiffeisenbank Austria od 2010. godine primjenjuje Lean – svjetski priznatu korporativnu kulturu unaprijeđenja poslovnih procesa koja omogućuje postizanje maksimalne izvrsnosti i vrijednosti usluga za klijente uz istovremeno povećanje unutarnje učinkovitosti. Dinamičan razvoj organizacije, kontinuirana analiza kvalitete produkata i servisa, timski rad i motiviranje zaposlenika samo su neke od aktivnosti Banke i Grupe na putu poslovnog uspjeha te stabilnoga poslovnog rasta.

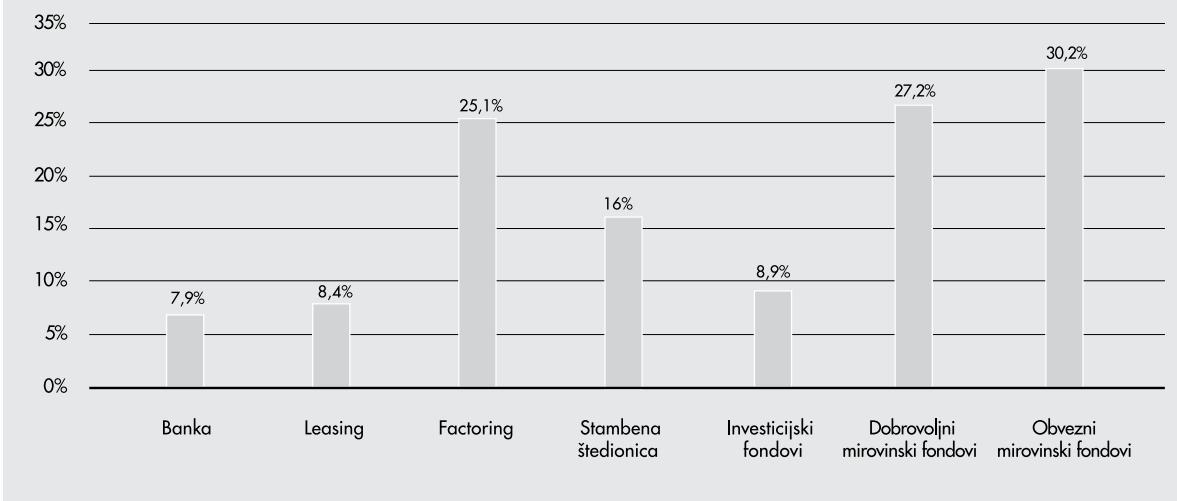
Izvješće poslovodstva

Tržišni položaj

Raiffeisenbank Austria i lokalna Raiffeisen grupa registrirani su za poslovanje na tržištu Republike Hrvatske. Banka je kreditna institucija sa značajnim tržišnim udjelom i, prema ukupnoj imovini, drži četvrtu poziciju na tržištu. Podređena Raiffeisen stambena štedionica kreditna je institucija registrirana za usluge definirane posebnim propisima, također sa značajnim tržišnim udjelom u stambenoj štednji. Banci su podređene i finansijske institucije za djelatnosti leasinga i factoringa te društva za upravljanje investicijskim i mirovinskim fondovima. Te podređene finansijske institucije značajne su za lokalno tržište, dok je Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo jedino na tržištu registrirano za tu djelatnost.

Rezultati Banke i Grupe ovisni su o uvjetima poslovanja na finansijskom tržištu i promjenama u realnom gospodarstvu. Ubrzan rast gospodarstva i visoka likvidnost u finansijskom sustavu poboljšali su naplatu potraživanja od klijenata, što se pozitivno odrazilo na rezultate poslovanja kreditnih institucija te na poslovanje finansijskih institucija koje na tržištu nude kreditne substitute. Imovina fondova uvećana je zbog porasta vrijednosti dužničkih i vlasničkih ulaganja ostvarenih u protekloj godini.

Udjeli članica Raiffeisen grupe na tržištu

Uvjete poslovanja na hrvatskom finansijskom tržištu u 2016. godini obilježili su deflacijski pritisci, visoka likvidnost sustava i snižavanje cijene kapitala. Smanjenje kreditnih rizika pozitivno je utjecalo na rezultate poslovanja kreditnih institucija, a sustav kreditnih institucija ostvario je agregiranu dobit nakon oporezivanja u iznosu od 5,1 milijardu kuna.

Kreditna aktivnost na lokalnom tržištu počela se oporavljati u drugom polugodištu. Međutim, povećana prodaja neprihodujućih kredita (NPL) tvrtkama specijaliziranim za naplatu potraživanja imala je negativan učinak na visinu ukupnih kredita, pa je povećanje isplate novih kredita ostalo prikriveno smanjenjem zbog prodaje kredita. Ukupni depoziti nisu se smanjili, a otplate i prodaja kredita povećali su likvidnost sustava.

Stalan višak likvidnosti pojačao je pritisak na snižavanje cijene kapitala. Kamatne stope na tržištu novca pale su na povjesno najnižu razinu. Smanjenje cijena uvoznih dobara usporedno sa snižavanjem kamatnih stopa – prvo na tržištu novca, potom na depozite, a napoljetku i na kredite – omogućilo je povećanje raspoloživoga dohotka stanovništva za

potrošnju. Dodatni stimulans potrošnji i investicijama dolazi od izmjena poreznih propisa, kojima se od početka 2017. godine smanjuju porezne stope na dobit i dohodak. Stoga se prema kraju godine povećava optimizam potrošača i poduzetnika s pozitivnim utjecajem na potražnju za kreditima.

Sektor države izlazi na finansijska tržišta radi financiranja tekućih deficitova i otplate dospjelih obveza države i vlasnički podređenih poduzeća. Visoka likvidnost na vanjskim i na domaćem finansijskom tržištu olakšava financiranje države. U 2016. godini ostvaren je oporavak gospodarstva, što je omogućilo povećanje proračunskih prihoda i smanjenje deficitova proračuna središnje države. Time je zaustavljena dugogodišnja tendencija povećanja javnoga duga. Kreditni rejting države zadržao se na razini dva stupnja ispod investicijske razine. Rejting agencija Standard & Poor's promijenila je u prosincu 2016. godine izglede za kreditni rejting Republike Hrvatske iz negativnih u stabilne, dok su Fitch u siječnju i Moody's isti pomak u izgledima objavili u ožujku 2017. godine. Prinos koji država ostvaruje pri refinanciranju dospjelih obveza značajno je niži od prinosa iz razdoblja zaduživanja. Time se smanjuju i prinosi koji banke i ostale finansijske institucije ostvaruju na plasmanima u državni dug Republike Hrvatske.

Tijekom 2016. godine prevladavali su aprecijski pritisci na tečaj kune prema euru. No, uz povremene intervencije središnje banke na strani kupnje inozemne valute održan je stabilan tečaj, uz oscilacije u rasponu od 2,8 posto. Rast depozita klijenata u odnosu na kredite u bankama omogućili su razduživanje banaka, čime je isključen utjecaj premije rizika države na kretanje cijene kapitala u finansijskom sustavu. Klijentima visokoga boniteta banke su, pak, nudile kredite s nižom cijenom od zaduženja države s istim rokom do dospjeća.

U sektoru poduzeća ostvaren je rast industrijske proizvodnje i povećanje izvoza roba i usluga. Pozitivni pomaci u realnom sektoru odrazili su se na odnose poduzeća s finansijskim institucijama. Poduzeća su povećala depozite u bankama i smanjila dug po kreditima. Rast investicija pokrenuo je oporavak u poslovanju leasinga, a visoka likvidnost umanjila je potražnju za uslugama factoringa. Povoljni uvjeti na finansijskim tržištima i u realnom gospodarstvu prenijeli su se na pad kamatnih stopa na kredite poduzećima.

U poslovanju sa stanovništvom potražnja za kreditima i sklonost štednji ovise o kretanju realnih primanja i o očekivanoj vrijednosti imovine stanovništva. Realni teret otplate kredita smanjio se zbog snižavanja kamatnih stopa na kredite, a realni dohodak stanovništva porastao je zbog deflacijske potaknute padom cijena uvoznih roba. Nekretnine predstavljaju značajniju imovinu stanovništva. No, uključivanje legaliziranih nekretnina na tržište usporava oporavak cijena. Pozitivni pomaci u raspoloživom dohotku stanovništva povećavaju potražnju za kreditima, ali je 2016. godine tržište odredila provedba konverzije kredita iz franka u euro, pa se pozitivni pomaci u ukupnoj potražnji stanovništva za kreditima pojačavaju prema kraju godine.

Kreditna politika Banke u prošloj godini blago je relaksirana u skladu s pozitivnim promjenama u realnom sektoru i na finansijskim tržištima. Tržišni uvjeti pogodovali su ostvarivanju ciljeva kreditne politike jer se usporedno s oporavkom gospodarstva smanjuje prosječna rizičnost u sektoru poduzeća. U sektoru stanovništva zaustavljena je dugogodišnja tendencija pada broja zaposlenih i povećane su realne plaće. Konverzijom kredita iz franka u euro smanjena je izloženost dužnika kreditnim i tečajnim rizicima. Kvaliteta kreditnog portfelja kod stanovništva bolja je nego kod poduzeća, a povoljna kretanja u gospodarstvu smanjuju kreditne rizike.

Bankarski sustav značajno je izložen riziku Republike Hrvatske. Čimbenici visoke razine državnoga rizika u imovini banaka nisu samo posredno ili neposredno zaduživanje države na domaćem finansijskom tržištu, nego i regulacija kojom središnja banka održava finansijsku stabilnost. Dodatni su čimbenici izloženosti državnom riziku višak likvidnosti koji banke drže na računima kod HNB-a te ulagačka aktivnost u dužničke instrumente Republike Hrvatske, izravno zaduživanje države kod banaka i ostalih finansijskih institucija te državne garancije za zajmove javnih ili privatnih poduzeća. Po osnovi obvezne pričuve, od banaka se zahtijeva držanje dijela imovine na računima Hrvatske narodne banke. Na kraju 2016. godine obvezna pričuve iznosi 12 posto od obveza banaka. Na izdvojena sredstva obvezne pričuve HNB ne plaća kamatu.

Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb registrirana je u prosincu 1994. godine kao prva banka u Hrvatskoj osnovana inozemnim kapitalom. Poslovna strategija usmjerena je na izgradnju cijelovite ponude finansijskih usluga klijentima. Uz širenje poslovne mreže, Banka je od 1999. godine osnivala društva za pružanje finansijskih usluga u područjima reguliranim posebnim propisima. Na kraju 2016. godine Banka pruža usluge klijentima putem 70 poslovnica, 423 bankomata i više od 7 tisuća POS uređaja ugovorenih kod trgovaca u Hrvatskoj te, dodatno, putem digitalnih kanala prodaje.

Zbog težnje za ostvarivanjem vizije cijelovite ponude Banka je nerijetko preuzimala ulogu predvodnika u procesu razvoja finansijskoga tržišta u Hrvatskoj. Od osnutka se razvijala organskim rastom, isprva jačanjem prodaje bankarskih proizvoda i usluga, a potom i osnivanjem podređenih društava specijaliziranih za ponudu određenih finansijskih usluga.

U razdoblju do uključivanja hrvatskoga bankarskog sustava u Europsku bankarsku uniju, u kojoj će pod jedinstvenim nadzorom sve europske banke poslovati po zajedničkim pravilima, poslovanje Banke odvija se u skladu s propisima lokalnih regulatora za nadzor poslovanja kreditnih institucija (Hrvatska narodna banka) i za nadzor finansijskih usluga (Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga). Sve članice lokalne Raiffeisen grupe registrirane su u Hrvatskoj i posluju prema hrvatskim propisima.

Od osnutka se Raiffeisenbank Austria prilagođava promjenama na tržištima i potražnji klijenata za finansijskim uslugama. Od 2010. godine primjenjuje priznatu korporativnu kulturu unaprijeđenja poslovnih procesa (Lean) koja omogućuje postizanje najviše razine izvrsnosti i vrijednosti usluga za klijente, uz istovremeno povećanje interne učinkovitosti. Dinamičan razvoj organizacije, kontinuirana analiza kvalitete usluga, timski rad i motiviranje zaposlenika pridonose ostvarivanju strateških ciljeva u poslovanju.

U Banci je na kraju godine bilo 2.052 zaposlenih, što je za 30 manje nego prethodne godine. Broj i struktura zaposlenika definirani su dugoročnim strateškim planiranjem te su usklađeni s regulatornim zahtjevima i poslovnim planovima. Bankom rukovodi Uprava koju čini šest članova.

Finansijski rezultat Banke

Ukupna imovina Banke na kraju 2016. godine iznosi 31.416 milijuna kuna, a u odnosu na prethodno razdoblje viša je za 235 milijuna kuna. Na kreditima klijenata ostvaren je pad u iznosu 1.174 milijuna kuna, ali je ukupna imovina ipak povećana zbog rasta likvidne imovine za 1.549 milijuna kuna. U ukupnoj imovini udio likvidne imovine povećan je na 44 posto, a udio kredita klijentima smanjen je na 52 posto.

Ukupni krediti klijentima na kraju godine iznose 16.213 milijuna kuna i na godišnjoj su razini smanjeni za 7 posto. U prvome polugodištu 2016. godine ostvaren je značajan pad kredita u segmentu stanovništva zbog provedbe konverzije kredita iz franka u euro po povjesnim tečajevima. U skladu sa zakonskim rješenjem iz prethodne godine, klijentima su kroz konverziju smanjeni iznosi neotplaćenoga duga te su im priznate preplate kamata. Nakon konverzije kredita u euro klijenti su pojačali potražnju za kunskim kreditima. U prvoj polovini godine novi kunski krediti korišteni su većinom za refinanciranje eurskih kredita. U drugom dijelu godine novo je zaduzivanje realizirano većinom u kunama. Krediti u eurima postupno se otplaćuju, čime se smanjuje njihov udio u ukupnim kreditima stanovništva. Zastupljenost kredita indeksiranih prema tečaju inozemnih valuta u segmentu stanovništva u godišnjem se razdoblju smanjila za 10 postotnih bodova te na kraju godine čini 44 posto ukupnih kredita stanovništvu. Osim averzije prema tečajnom riziku, u segmentu stanovništva raste potražnja i za zaštitom od kamatnoga rizika, odnosno za kreditima u kunama s fiksnom kamatnom stopom.

U segmentu poduzeća usporena je tendencija smanjivanja kreditnoga portfelja. U dvogodišnjem razdoblju prije 2016. godine krediti poduzećima smanjeni su zbog provođenja predstecajnih nagodbi u segmentu malih i srednjih poduzeća te kod velikih poduzeća zbog pojačanoga zaduzivanja u inozemstvu radi refinanciranja kredita. U prošloj godini povećana je potražnja poduzeća za kunskim kreditima, dok je potražnja za kreditima u eurima stagnirala. Zbog toga su smanjeni krediti nominirani u inozemnim valutama, dok se kunski krediti poduzećima, u drugom polugodištu počinju oporavljati.

U prethodnoj godini povećani su ukupni depoziti društava i stanovništva za 321 milijun kuna. Pritom je ostvaren rast depozita društava za 9 posto, dok su depoziti stanovništva smanjeni za 4 posto. Pad depozita stanovništva posljedica je smanjivanja prinosa na depozite, u uvjetima viška likvidnosti. Depoziti stanovništva na kraju godine iznose 13.195 milijuna kuna, uz udio od 49 posto u ukupnim obvezama Banke.

Osnovni kapital od 4.450 milijuna kuna viši je za 11 posto u odnosu na početak godine. Povećanje osnovnoga kapitala uglavnom je posljedica ostvarene dobiti od 460 milijuna kuna. Nakon povećanja osnovnoga kapitala i smanjenja izloženosti riziku s osnove kredita klijentima, pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke povećan je na 22 posto.

Financijski pokazatelji Banke za razdoblje od 2012. do 2016. godine

Banka Milijuni HRK	2016.	2015.	2014.	2013.	2012.
Iz Bilance na dan 31. prosinca					
Ukupno imovina	31.416	31.181	31.419	33.005	35.553
Ukupno kapital i rezerve	4.450	4.014	4.827	5.343	5.429
Računi komitenata	23.285	22.964	22.698	21.914	22.878
Zajmovi komitentima	16.213	17.387	19.035	22.090	22.824
Iz Računa dobiti i gubitka					
Prihodi iz poslovanja	1.557	1.448	1.604	1.614	1.685
Troškovi poslovanja	1.481	822	853	835	853
Dobit prije oporezivanja	585	(311)	364	327	432
Neto dobit za godinu	460	(241)	294	276	364
Pokazatelji	%	%	%	%	%
Prinos iz prosječnog dioničkog kapitala i rezervi	11,46	(5,75)	6,48	5,09	6,48
Prinos od prosječne imovine	1,47	(0,77)	0,91	0,81	0,98
Adekvatnost kapitala (metodologija Hrvatske narodne banke)	22,18	21,13	21,33	18,73	18,30
	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK
Zarada po dionici	127	(66)	81	76	101

U protekloj godini prevladala je visoka likvidnost na financijskim tržištima, što je rezultiralo smanjivanjem kamatnih stopa koje je Raiffeisenbank Austria ugovarala na oročene depozite klijenata, ali i na kredite. Pad prinosa na dužnička ulaganja omogućio je ostvarivanje dobitaka na revalorizaciji portfelja koji se vrednuje po tržišnim cijenama.

Za gubitke na konverziji kredita iz franka u euro Banka je u 2015. godini rezervirala 617 milijuna kuna te je posljedično ostvarila gubitak nakon oporezivanja u iznosu od 241 milijun kuna. U prvom polugodištu 2016. godine provedena je konverzija, ali je zbog korištenja prethodno formiranih rezervacija izostao negativan utjecaj na rezultat poslovanja u razdoblju provedbe konverzije. Banka je u 2016. godini ostvarila dobit nakon oporezivanja u iznosu od 460 milijuna kuna.

Neto prihodi od kamata niži su za 3 posto na godišnjoj razini zbog smanjenja ukupnih kredita, pada kamatnih stopa na kredite i prinosa na dužničke instrumente. Ostvareni neto prihodi od naknada niži su za 7 posto. Neto dobit od trgovanja financijskim instrumentima i ostali prihodi viši su za 83 posto. Jednokratan pozitivan utjecaj na rezultat poslovanja imala je prodaja imovine, i to udjela u međunarodnoj kartičnoj kompaniji Visa International u iznosu od 56 milijuna kuna.

Ukupni troškovi poslovanja iznose 1.481 milijun kuna i viši su za 80 posto na godišnjoj razini. No, ako izuzmemos trošak konverzije od 655 milijuna kuna, ukupni troškovi poslovanja nisu se promjenili u odnosu na prethodnu godinu. Troškovi osoblja sniženi su za 1 posto, za koliko je smanjen i broj zaposlenih. Premije osiguranja depozita obračunavaju se na osnovi iznosa osiguranih depozita, ali visina premije ovisi o rizičnom profilu Banke. Rizičnost

likvidne imovine prosječno je niža od rizičnosti kredita, stoga su strukturne promjene u imovini Banke pridonijele smanjenju premije za osiguranje depozita i troška za formiranje fonda za sanaciju banaka. U odnosu na prethodnu godinu, troškovi osiguranja štednih depozita niži su za 7 posto.

Troškovi poslovanja Banke povećani su za 659 milijuna kuna, uglavnom zbog provedbe konverzije kredita iz franka u euro u iznosu od 655 milijuna kuna, a istodobno je oslobođeno 611 milijuna kuna rezervacija, formiranih u prethodnoj godini. S osnove rizika, u poslovanju izvan konverzije ostvaren je gubitak zbog umanjenja vrijednosti kredita i druge bilančne imovine u iznosu od 108 milijuna kuna, što u odnosu na prošlogodišnji gubitak od 314 milijuna kuna predstavlja poboljšanje za 206 milijuna kuna. Troškovi rezerviranja za rizike smanjuju se pod povoljnim utjecajem oporavka gospodarstva koji se, u uvjetima viška likvidnosti, preljeva na poboljšanje naplate potraživanja. U razdoblju recesije gospodarstva i otežane naplate potraživanja od klijenata u Banci je unaprijeđen proces naplate dospjelih potraživanja, kao i naplata iz preuzetih kolaterala kroz cijelovit proces praćenja, ranog upozoravanja i naplate u ranoj, kasnoj i fazi prisilne naplate potraživanja.

Razvoj poslovanja Banke

Osnivač Raiffeisenbank Austria d.d.-a je Raiffeisen Banking International (RBI), austrijska bankarska grupacija koja upravlja mrežom banaka i povezanim finansijskim institucijama u regiji Srednje i Istočne Europe (SIE). Pripadnost snažnoj međunarodnoj bankarskoj grupaciji s razvijenom ponudom finansijskih usluga omogućava prijenos iskustava, stečenih dugogodišnjim poslovanjem na razvijenim finansijskim tržištima i na tržištima u razvoju. Pozitivni sinergijski učinci ostvaruju se i kod uvođenja naprednije podrške poslovanju te kod postavljanja visokih standarda kvalitete u radu s klijentima, čime se obogaćuje ponuda usluga i potiče inovativnost zaposlenika.

Uz aktivnosti za povećanje prihoda iz poslovanja, u razvoju poslovanja provode se mjere za poboljšanje produktivnosti rada i sigurnosnih standarda, uvode tehnološka unaprijeđenja i razvija upravljanje poslovnim procesima. Raspoloživi stručni, organizacijski i tehnološki resursi usmjeravaju se na povećanje kvalitete usluge i postizanje nižih jediničnih troškova po transakciji. Ulaganja u tehnologiju i razvoj poslovnih procesa temelji su za inovativnu ponudu i razvoj finansijskih usluga prilagođenih potražnji klijenata.

Prioriteti razvojne funkcije su unaprijeđenja funkcionalnosti sustava podrške radi usklađenja s promjenama regulacije poslovanja kreditnih i ostalih finansijskih institucija. Dodatna unaprijeđenja provode se radi usklade poslovnih procesa unutar vlasnički povezane međunarodne finansijske grupacije RBI te za razvoj konkurentnosti ponude na lokalnom tržištu.

Prošle je godine ubrzani rast gospodarstva. Pozitivne promjene tržišnih uvjeta smanjile su razinu averzije klijenata prema riziku. No, smanjena je i restiktivnost kreditnih politika u ponudi banaka koje posluju na lokalnom tržištu. U budućem poslovanju Banka očekuje daljnji rast potražnje za kunskim kreditima. Stoga će se usmjeriti na jačanje primarnih izvora financiranja u kuna, kako bi mogla učinkovito upravljati rizicima.

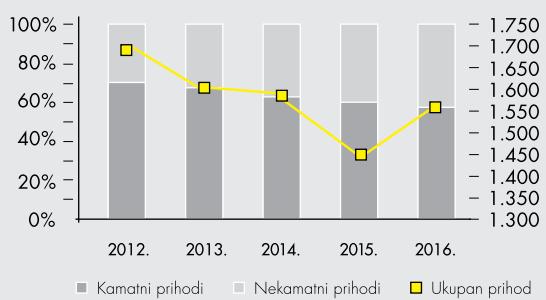
Strateški ciljevi u razvoju poslovanja su i uvođenje inovativnih kanala prodaje, kako standardnih tako i novih vrsta usluga, nastalih na digitalnim platformama. Time se Banka i lokalna Grupa prilagođavaju zahtjevima klijenata, ali uz stalnu brigu za zadržavanje visoke razine kvalitete usluga i sigurnosti transakcija s klijentima.

Događaji nakon završetka poslovne godine

Postupak spajanja krajnjega vlasnika Raiffeisenbank Austria d.d.-a, društva Raiffeisen Bank International AG (RBI), s većinskim vlasnikom Raiffeisen Zentralbank AG-om započeo je u 2016. godini, a dovršen je 18. ožujka 2017. godine registracijom spojenoga društva u trgovačkom registru. Nakon spajanja, društvo nastavlja poslovanje pod imenom Raiffeisen Bank International AG. Ukupna bilančna svota nakon spajanja iznosi 135 milijardi eura (na dan 31. prosinca 2016. godine).

RBI je među vodećim poslovnim i investicijskim bankama u Austriji. Preko podređenih banaka RBI pokriva 14 tržišta u regiji Srednje i Istočne Europe (SIE). Osim toga, RBI Grupa obuhvaća i brojne pružatelje drugih finansijskih usluga, primjerice leasinga i upravljanja imovinom. Ukupno gledajući, za 16,6 milijuna klijenata skrbi oko 50.000 djelatnika putem približno 2.500 poslovnica, od kojih se većina nalazi na području SIE-a.

Ukupni prihodi (rast u milijunima HRK i struktura)

RBI je zadržao 100-postotni vlasnički udio u Banci pa spajanje nema značajnog utjecaja na poslovanje Banke i lokalne Raiffeisen grupe. Ovim strateškim potezom pojednostavljena je komunikacija prema klijentima i investitorima.

Aktivnosti istraživanja i razvoja

Raiffeisenbank Austria u 2016. godini je unaprijeđivala poslovne procese i podršku, ali nije sudjelovala u aktivnostima istraživanja i razvoja. Zadržala je mjesto među vodećim financijskim institucijama prema primjeni suvremenih tehnologija u pristupu klijentima.

Podaci o otkupu vlastitih dionica

Raiffeisenbank Austria u 2016. godini nije otkupljivala vlastite dionice. U kolovozu 2016. godine stekla je 50 posto udjela u društvu Raiffeisen Leasing d.o.o. i time postala 100-postotni vlasnik toga društva.

Podružnice Banke

Raiffeisenbank Austria započela je poslovanje na hrvatskom financijskom tržištu u prosincu 1994. godine osnivanjem univerzalne komercijalne banke. Od 1999. godine razvija lokalnu Grupu podređenih pravnih osoba. Cilj je razvoja Raiffeisen grupe cijelovita ponuda financijskih usluga klijentima.

Na kraju 2016. godine lokalnu Raiffeisen grupu činile su sljedeće pravne osobe u 100-postotnom vlasništvu Banke:

- Raiffeisen stambena štedionica d.d.,
- Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.,
- Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.,
- Raiffeisen Invest d.o.o.,
- Raiffeisen Factoring d.o.o.,
- Raiffeisen Leasing d.o.o. i
- Raiffeisen Consulting d.o.o.

Ukupna imovina Grupe na kraju 2016. godine iznosi 35.364 milijuna kuna i na godišnjoj razini viša je za 1 posto. U strukturi imovine smanjeni su krediti klijentima za 1.122 milijuna kuna. Istodobno je likvidna imovina povećana za 1.572 milijuna kuna.

Imovina Raiffeisen Leasinga smanjena je za 1 posto te iznosi 1.481 milijun kuna, dok je imovina Raiffeisen Factoringa niža za 11 posto te na kraju godine iznosi 1.484 milijuna kuna. Ostvarene promjene imovine odražavaju kretanja na tržištu. U uvjetima ubrzanog oporavka gospodarstva i rasta investicija u drugom polugodištu počela se povećavati potražnja za dugoročnim financiranjem opreme, vozila i nekretnina. S druge strane, zbog visoke likvidnosti unutar financijskoga sustava, poboljšana je naplata unutar sektora poduzeća. Posljedično je smanjena potražnja za uslugama factoringa. Raiffeisen Factoring ostvario je 75 milijuna kuna prihoda od poslovanja, uz smanjenje za 19 posto u odnosu na prethodnu godinu, dok je Raiffeisen Leasing smanjio prihode od poslovanja za 4 posto na 170 milijuna kuna.

Povećana je imovina pod upravljanjem Raiffeisen društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. Na kraju 2016. godine neto imovina pod upravljanjem u tri obvezna mirovinska fonda iznosiла je 25.768 milijuna kuna, a u jednom otvorenom i šest zatvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova dodatnih 1.197 milijuna kuna. U strukturi imovine pod upravljanjem mirovinskoga društva 96 posto se odnosi na imovinu obveznih mirovinskih fondova. Broj članova u Raiffeisen mirovinskim fondovima na kraju godine bio je sljedeći: 542 tisuće u obveznim i 66 tisuća u dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Ostvaren godišnji rast imovine pod upravljanjem od 14 posto zasniva se na uplatama doprinosa članova fonda i na ostvarenim prinosima fondova.

Imovina u investicijskim fondovima povećana je na 1.672 milijuna kuna, odnosno za 15 posto. U strukturi investicijskih fondova, već niz godina dominiraju novčani fondovi. Povijesno niske kamatne stope na tržištu novca u 2016. godini smanjile su atraktivnost ulaganja u novčane fondove. Zbog niskoga pronašta na likvidnim instrumentima povećao se interes za ulaganja u obveznice, odnosno dugoročne dužničke vrijednosne papire. Odgovor na pojačan interes klijenata za ulaganja s dužim horizontom i težnju za zadržavanjem sigurnosti ulaganja ponuda je štedno-ulagačkih proizvoda. Porast tržišnih pronašta pojačao je atraktivnost ulaganja i omogućio rast investicijskih fondova nakon dugoga razdoblja stagnacije.

Stambene štedionice su kreditne institucije specijalizirane za ponudu namjenskih štednih i kreditnih proizvoda. To su dugoročna štednja uz državnu potporu i stambeni kredit s fiksnom kamatnom stopom. Interes klijenata za stambenu štednju i kredite ovisi o alternativnoj ponudi na tržištu i o potporama države za stambenu štednju. Državne potpore za 2013. godinu obračunate su u visini 10 posto od uplaćenog iznosa doprinosu u toj godini, u 2014. su godini potpore privremeno ukinute da bi u 2015. godini bile snižene na 4,9 posto, a u 2016. godini na 4,1 posto. Alternativna ponuda stambenih kredita s fiksnom kamatnom stopom u bankama umanjila je atraktivnost kredita u stambenim štedionicama. Rezultat je smanjenje imovine Raiffeisen stambene štedionice za 6 posto.

Financijski pokazatelji Raiffeisen grupe za razdoblje od 2012. do 2016. godine

Grupa Milijuni HRK	2016.	2015.	2014.	2013.	2012.
Iz Bilance na dan 31. prosinca					
Ukupno imovina	35.364	35.058	35.887	36.152	38.468
Ukupno kapital i rezerve	4.890	4.326	5.052	5.467	5.531
Računi komitenata	24.144	23.640	23.527	21.672	22.840
Zajmovi komitentima	18.504	19.626	21.780	23.812	24.513
Iz Računa dobiti i gubitka					
Prihodi iz poslovanja	2.062	1.990	2.158	2.106	2.073
Troškovi poslovanja	1.877	1.231	1.286	1.230	1.242
Dobit prije oporezivanja	695	(182)	465	384	424
Neto dobit za godinu	535	(150)	364	295	339
Pokazatelji	%	%	%	%	%
Prinos iz prosječnog dioničkog kapitala i rezervi	12,17	(3,35)	6,94	5,85	6,18
Prinos od prosječne imovine	1,52	(0,42)	1,01	0,79	0,85
Adekvatnost kapitala (metodologija Hrvatske narodne banke)	20,19	19,30	18,87	17,66	17,11
	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK
Zarada po dionici	147	(43)	100	85	93

U izvorima financiranja lokalne Raiffeisen grupe smanjeni su uzeti zajmovi i depoziti stanovništva. Pretežiti dio sekundarnih izvora financiranja odnosi se na uzete zajmove od vlasnički povezanih finansijskih institucija. Na kraju godine uzeti zajmovi iznosili su 3.992 milijuna kuna, a depoziti banaka 441 milijun kuna. U ukupnim obvezama Grupe, udio depozita društava i stanovništva iznosi 79 posto. Ukupni depoziti društava i stanovništva iznose 24.144 milijuna kuna, pri čemu je udio depozita stanovništva u ukupnim obvezama 47 posto. U 2016. godini depoziti stanovništva smanjeni su za 593 milijuna kuna, dok su depoziti poduzeća povećani za 1.097 milijuna kuna, u odnosu na prethodnu godinu.

Na kraju 2016. godine kapital Grupe iznosi 4.890 milijuna kuna. Porast osnovnoga kapitala za 564 milijuna kuna rezultat je ostvarene dobiti, pa je pokazatelj adekvatnosti kapitala povećan na 20 posto.

Raiffeisen grupa okončala je poslovanje za 2016. godinu s dobiti nakon oporezivanja u visini 535 milijuna kuna. Unutar Grupe značajnu dobit ostvarili su Raiffeisen Factoring i Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Solidan poslovni rezultat ostvarili su Raiffeisen Leasing, Raiffeisen stambena štedionica i Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo, dok su Raiffeisen Invest i Raiffeisen Consulting ostvarili zanemarivu razinu dobiti.

Neto kamatni prihodi Raiffeisen grupe iznosili su 988 milijuna kuna, što je za 4 posto manje nego prethodne godine. Na razini Grupe, pozitivan utjecaj na neto kamatne prihode ostvaren je s zbog bržega pada kamatnih stopa na depozite nego na kredite, a negativan utjecaj zbog ostvarenoga smanjenja ukupnih kredita. Neto prihodi od naknada i provizija iznose 437 milijuna kuna i u odnosu na prethodnu godinu sniženi su za 5 posto. Prihodi od naknada osnovni su prihod članica Grupe koje upravljaju imovinom mirovinskih i investicijskih fondova.

Povećanje imovine mirovinskih fondova, uz ostvarene visoke prinose, dovelo je do proširenja obračunske osnovice za naknade upravitelja fondova. Najveći prihodi od naknada u nebanskarskom dijelu Grupe ostvaruju se od upravljanja obveznim mirovinskim fondovima. No, visinu upravljačke naknade određuje regulator. U 2016. godini naknada za upravljanje iznosila je 0,419 posto, dok je u prethodnoj godini bila 0,45 posto. Time je pozitivan doprinos uvećane osnovice neutraliziran smanjenjem stope za obračun naknade. Ostali nekamatni prihodi iznose 637 milijuna kuna i viši su za 29 posto u odnosu na prethodno razdoblje.

Na prihodima od trgovanja ostvaren je dobitak u iznosu od 315 milijuna kuna. Povećanje dobiti od trgovanja ostvareno je na porastu vrijednosti finansijske imovine koja se vrednuje po tržišnim cijenama i na prodaji imovine. Kod ostalih prihoda značajni su prihodi od najma iz operativnoga leasinga, u iznosu od 156 milijuna kuna i prihodi od bruto premija ugovora o mirovinskom osiguranju koji iznose 122 milijuna kuna.

Ukupni prihodi lokalne Raiffeisen grupe iznose 2.062 milijuna kuna. U odnosu na prethodnu godinu viši su za 72 milijuna kuna. Troškovi poslovanja Grupe iznosili su 1.877 milijuna kuna, od čega se 119 milijuna kuna odnosi na administrativni trošak tehničkih pričuva mirovinskog osiguranja, a 655 milijuna na trošak konverzije kredita. Ako izuzmemo troškove konverzije, troškovi poslovanja su, prema prethodnoj godini, smanjeni za 1 posto. U odnosu na ukupne prihode Grupe troškovi poslovanja bez konverzijskih dosežu 59 posto.

Oporevak gospodarstva omogućio je smanjenje dospjelih nenaplaćenih potraživanja od klijenata. Raiffeisen grupa je u dugotrajnom razdoblju gospodarske recesije jačala aktivnosti naplate dospjelih potraživanja te razvila procese za upravljanje dugom i restrukturiranje plasmana. Unaprijedeni su procesi upravljanja rizicima u Grupi, kontinuirano se prati kvaliteta portfelja i poboljšava naplata dospjelih potraživanja, što rezultira manjim gubicima na vrijednosti imovine. U 2016. godini poboljšani su uvjeti poslovanja finansijskih institucija pa je ostvaren gubitak od umanjenja vrijednosti kredita i ostale bilančne imovine plasmana u iznosu od 107 milijuna kuna, što je 212 milijuna kuna manje nego godinu ranije.

Grupa je ostvarila pozitivan rezultat poslovanja u iznosu od 535 milijuna kuna. Budući da je godinu ranije ostvaren gubitak od 150 milijuna kuna, ukupno poboljšanje rezultata iznosi 685 milijuna kuna.

Finansijski instrumenti i povezani rizici

Raiffeisenbank Austria i lokalna Raiffeisen Grupa plasiraju imovinu u finansijske instrumente i time se izlažu rizicima. Upravljanje rizicima u nadležnosti je Uprave Banke, a operativno ga provodi organizacijski dio za upravljanje rizicima i kontrolu rizika. Na dan 31. prosinca 2016. godine imovina Banke bila je uložena u različite finansijske instrumente, a značajniji su bili krediti klijentima i dužnički vrijednosni papiri.

Najznačajnije vrste finansijskih rizika kojima su Banka i Grupa izloženi su kreditni rizik, rizik likvidnosti i tržišni rizik. Tržišni rizik uključuje tečajni, kamatni i cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica.

Na razini Raiffeisen grupe postoji cijelovit sustav upravljanja rizicima uvođenjem politika i procedura postavljanjem limita za Grupu prihvatljive razine rizika. Limiti su postavljeni sukladno iznosu jamstvenoga kapitala te se primjenjuju na sve vrste rizika. Grupa je razvila i metode i modele upravljanja operativnim rizicima.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik prestanka otplaćivanja obveze ili potencijalne obveze druge strane s kojom je Raiffeisen grupa izvršila transakciju. Na datum izvještavanja ukupni kreditni rizik Banke prema svim klijentskim segmentima iznosio je 29.359 milijuna kuna u imovini i 7.979 milijuna kuna u izvanbilančnim stavkama. Na razini Grupe izloženost kreditnom riziku iznosila je 32.609 milijuna kuna u imovini i 8.106 milijuna kuna u izvanbilančnim stavkama.

Pozitivna kretanja, ostvarena u gospodarstvu, prenijela su se na smanjenje neprihodujućih plasmana. Na kraju 2016. godine ukupni neprihodujući plasmani Banke iznose 3.249 milijuna kuna od 40.177 milijuna kuna ukupnih plasmana. Formirana rezerviranja za gubitke u iznosu od 2.488 milijuna kuna pokrivaju 77 posto neprihodujućih plasmana. Na razini Grupe ukupni neprihodujući plasmani iznose 3.364 milijuna kuna od 43.672 milijuna kuna ukupnih plasmana. Formirana rezerviranja za gubitke u iznosu od 2.583 milijuna kuna pokrivaju 77 posto neprihodujućih plasmana.

Rizik likvidnosti

Ročna transformacija funkcija je koju banke standardno obavljaju na finansijskom tržištu. Posljedica ročne transformacije je kontinuirana izvještajna neusklađenost između priljeva i odljeva, koje banke ostvaruju u određenim vremenskim razdobljima (tzv. gap likvidnosti). Neusklađenosti (gapovi) likvidnosti stvaraju izloženost likvidnosnom riziku. Pojavljuju se u obliku rizika da Banka neće biti u stanju financirati (refinancirati) svoje pozicije po prihvatljivim uvjetima u odgovarajućim dospjećima i u obliku rizika da Banka neće moći efikasno unovčiti svoju imovinu u odgovarajućem vremenskom roku.

Raiffeisenbank Austria i lokalna Raiffeisen grupa usklađuju poslovne aktivnosti sa zakonskim odredbama koje reguliraju rizik likvidnosti te grupnim i internim aktima za održavanje likvidnosne rezerve. Na kraju 2016. godine, izloženost imovine Banke i Grupe riziku likvidnosti nije bila značajna.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik negativnog utjecaja promjena u tržišnim parametrima, poput kamatnih stopa ili tečajeva stranih valuta, na prihod Raiffeisen grupe ili na vrijednost njezinih pozicija u finansijskim instrumentima. Procjena izloženosti tržišnim rizicima temelji se na promjenama tečajeva stranih valuta, kamatnih stopa, kreditnih spreadova, cijena vlasničkih vrijednosnica i robe te drugih tržišnih parametara.

Kamatni rizik

Finansijska imovina Banke i lokalne Grupe uglavnom je kamatonosna, kao i većina finansijskih obveza. Imovina i obveze dospijevaju ili im se kamatne stope mijenjaju u različitim razdobljima ili u različitim iznosima. Postoji stanovita osjetljivost dobiti Banke i Grupe na kretanja kamatnih stopa. Na dobit će također utjecati i valutna struktura imovine, obveza te kapitala i rezervi. Raiffeisenbank Austria i Raiffeisen grupa imaju značajan udio kamatonosne imovine i obveza u stranim valutama.

Tečajni rizik

Dio imovine Banke i Grupe denominiran je u stranim valutama, pretežito u eurima. Izloženost riziku promjene tečajeva označava rizik gubitaka ostvarenih na otvorenim pozicijama u stranim valutama. Kako bi se zaštitile od valutnoga rizika, Raiffeisenbank Austria i Raiffeisen grupa koriste se izvedenim finansijskim instrumentima.

Izloženost riziku promjene tečaja proizlazi iz transakcija s kreditima denominiranim u stranim valutama, depozitima denominiranim u stranim valutama te iz investicijskih i tržišnih aktivnosti. Ova izloženost se prati dnevno, u skladu s interno utvrđenim limitima na razini pojedine valute te u ukupnom iznosu maksimalno dozvoljene otvorene devizne pozicije. Izloženost Banke i Grupe tečajnom riziku na datum izvještavanja nije bila značajna.

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica rizik je fluktuacije cijene vlasničkih vrijednosnica, koja će utjecati na fer vrijednost vlasničkih ulaganja i ostalih instrumenata čija vrijednost proizlazi iz vlasničkih ulaganja. Primarna izloženost cjenovnom riziku proizlazi iz vlasničkih vrijednosnica koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Izloženost Banke i Grupe cjenovnom riziku vlasničkih vrijednosnica na datum izvještavanja nije bila značajna.

U ime Uprave Banke

Michael Georg Müller
Predsjednik Uprave

Vesna Ciganek-Vuković
Članica Uprave

Marko Jurjević
Član Uprave

Liana Keserić
Članica Uprave

Zoran Košćak
Član Uprave

Ivan Žižić
Član Uprave

RBI ukratko

Raiffeisen Bank International ukratko

30

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

RBI UKRATKO

KONTAKTI

POSLOVANJE U 2016. GODINI

UVOD

Raiffeisen Bank International ukratko

Raiffeisen Bank International AG svojim domaćim tržištem smatra Srednju i Istočnu Europu (uključujući i Austriju). U regiji SIE-a, gdje danas održava mrežu čvrsto povezanih banaka kćeri, društava za leasing te brojnih pružatelja specijaliziranih finansijskih usluga, RBI posluje već više od 30 godina. Kao univerzalna banka ubraja se među pet vodećih banaka u nekoliko država. U toj ga ulozi podržava i brend Raiffeisen, kao jedan od najprepoznatljivijih brendova u regiji. RBI se na području SIE-a pozicionirao kao potpuno integrirana bankarska grupacija s cijelovitom ponudom proizvoda za pravne osobe i stanovništvo. U SIE-u je krajem 2016. godine usluge za 16,6 milijuna klijenata pružalo približno 50.000 djelatnika RBI-ja putem oko 2.500 poslovnica. U Austriji je RBI među vodećim poslovnim i investicijskim bankama. Svoje usluge pruža ponajprije austrijskim, ali i međunarodnim klijentima te velikim multinacionalnim korporacijama koje posluju na području SIE-a.

Raiffeisen Zentralbank Österreich (RZB AG) osnovan je 1927. godine pod nazivom Girozentrale der österreichischen Genossenschaften i tada je, prema zamisli društvenog reformatora Friedricha Wilhelma Raiffeisena, služio kao centrala za uravnoteženje likvidnosti austrijskih poljoprivrednih zadruga.

Putem društva u vlasništvu Raiffeisen Bank International (RBI AG), koje je od 2005. godine uvršteno na burzi, RZB AG posjedovao je jednu od najrazgranatijih mreža banaka u SIE-u. Krajem 2016. godine RZB AG imao je u vlasništvu približno 60,7 posto dionica RBI-ja, dok su ostale dionice distribuirane javnosti. Sâm RZB AG bio je u primarnom vlasništvu osam regionalnih Raiffeisen banaka i poslovaо kao njihova središnja institucija u skladu s austrijskim Zakonom o bankama (BWG). Nakon spajanja društava RZB AG i RBI AG, s retroaktivnim učinkom od 30. lipnja 2016. godine, ulogu središnje institucije bankarske grupacije Raiffeisen univerzalnom sukcesijom preuzima RBI AG.

Financijska izvješća

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvješća	34
Izvješće neovisnoga revizora	35
Konsolidirano izvješće o financijskom položaju	39
Konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	41
Konsolidirano izvješće o promjenama glavnice	42
Konsolidirano izvješće o novčanim tokovima	43
Odvojeno izvješće o financijskome položaju	45
Odvojeno izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	47
Odvojeno izvješće o promjenama glavnice	48
Odvojeno izvješće o novčanim tokovima	49
Bilješke uz financijska izvješća	51
Dodatak I – Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku	153
Dodatak II – Usklada temeljnih financijskih izvješća i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku	160
Dodatna financijska izvješća	165

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjeg izvješća

Odgovornost Uprave Banke je pripremiti odvojena i konsolidirana finansijska izvješća za svaku poslovnu godinu, koja daju istinit i vjeran prikaz finansijskog položaja Banke i Grupe te njihovog rezultata poslovanja i novčanih tokova, u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima te vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija potrebnih za pripremanje finansijskih izvješća u bilo koje vrijeme. Uprava ima opću odgovornost za poduzimanje raspoloživih mjera u cilju očuvanja imovine Banke i Grupe te sprečavanja i otkrivanja prijevara i drugih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima koje će dosljedno primjenjivati; donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena; te pripremanje finansijskih izvješća temeljem principa neograničenog vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Banka i Grupa nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je dužna podnijeti na utvrđivanje Nadzornom odboru godišnje izvješće, nakon čega Nadzorni odbor treba odobriti izdavanje godišnjeg izvješća Glavnoj skupštini dioničara na usvajanje.

Uprava je također odgovorna za pripremu i fer prezentaciju dopunske informacija pripremljenih u skladu s Odlukom o strukturi i sadržaju godišnjih finansijskih izvještaja banaka Hrvatske narodne banke od 30. svibnja 2008. godine (NN 62/08).

Odvojena i konsolidirana finansijska izvješća prikazana na stranicama od 39 do 152 i dodatna regulatorna izvješća za HNB s pripadajućim uskladama na stranicama od 153 do 164, odobreni su od strane Uprave 31. ožujka 2017. godine u svrhu njihove predaje Nadzornom odboru, što je potvrđeno potpisima u nastavku.

Uprava je također odgovorna za sastavljanje i sadržaj izvješća poslovodstva, sukladno zahtjevima hrvatskog Zakona o računovodstvu, te ostale informacije. Ostale informacije prikazane na stranicama 10 do 13 i izvješće poslovodstva prikazano na stranicama 18 do 26 odobreni su od strane Uprave 31. ožujka 2017. godine što je potvrđeno potpisima u nastavku.

Potpisali u ime Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb

Michael Georg Müller
Predsjednik Uprave

Vesna Ciganek-Vuković
Članica Uprave

Marko Jurjević
Član Uprave

Liana Keserić
Članica Uprave

Zoran Košćak
Član Uprave

Ivan Žižić
Član Uprave

Izvješće neovisnoga revizora dioničarima Raiffeisenbank Austria d.d.

Izvješće o reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju odvojenih financijskih izvještaja Raiffeisenbank Austria d.d. („Banka“) i konsolidiranih financijskih izvještaja Grupe Raiffeisenbank Austria („Grupa“), koji obuhvaćaju izvješće o financijskom položaju na 31. prosinca 2016. te izvješće o sveobuhvatnoj dobiti, izvješće o novčanim tokovima i izvješće o promjenama glavnice za tada završenu godinu, kao i bilješke koje sadrže značajne računovodstvene politike i ostale objašnjavajuće informacije.

Prema našem mišljenju, priloženi odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Banke i Grupe na dan 31. prosinca 2016., njegovu financijsku uspješnost i novčane tokove za tada završenu godinu, u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Hrvatskoj.

Osnova za izražavanje mišljenja

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti, u skladu s tim standardima, podrobnije su opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Neovisni smo od Banke i Grupe u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja u Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i prikladni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvješće poslovodstva i Makroekonomsko okruženje, koji su sastavni dio Godišnjeg izvješća, ali ne uključuju odvojene i konsolidirane financijske izvještaje niti naše izvješće neovisnog revizora o reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Naše mišljenje na odvojene i konsolidirane financijske izvještaje ne odnosi se na ostale informacije te ne izražavamo uvjerenje bilo koje vrste vezano za ostale informacije osim kao što je izričito navedeno u ovom izvješću.

U vezi s našom revizijom odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, odgovornost nam je pročitati ostale informacije te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno nekonzistentne s odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili saznanjima koja smo prikupili tijekom revizije, kao i čine li se, na neki drugi način, značajno krivo iskazane. Ukoliko, na osnovi posla koji smo obavili, zaključimo da postoji značajno krivi iskaz ostalih informacija, dužnost nam je izvjestiti o tome. U vezi s tim, nemamo ništa za izvjestiti.

Vezano za Izvješće poslovodstva, također smo proveli procedure koje su zahtijevane člankom 20. hrvatskog Zakona o računovodstvu. Ove procedure uključuju razmatranje uključuje li Izvješće poslovodstva objave u skladu s člancima 21. i 24. hrvatskog Zakona o računovodstvu.

Izvješće neovisnoga revizora dioničarima Raiffeisenbank Austria d.d. (nastavak)

Izvješće o reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak) Ostale informacije (nastavak)

Na osnovi procedura, čije je provođenje zahtijevano kao dio naše revizije odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja te gore navedenih procedura, prema našem mišljenju:

- Informacije sadržane u Izvješću poslovodstva za financijsku godinu za koji su pripremljeni financijski izvještaji, konzistentne su, u svim značajnim odrednicama, s financijskim izvještajima.
- Informacije sadržane u Izvješću poslovodstva pripremljene su, u svim značajnim odrednicama, u skladu s primjenjivim zahtjevima hrvatskog Zakona o računovodstvu.
- Nadalje, uvezši u obzir poznavanje i razumijevanje Banke i Grupe te okružja u kojem one posluju, koje smo stekli tijekom naše revizije, dužnost nam je izvjestiti jesmo li identificirali značajno krive iskaze u Izvješću poslovodstva i ostalim informacijama, koje smo zaprimili prije datuma izdavanja ovog izvješća. U vezi s tim, nemamo ništa za izvjestiti.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za odvojene i konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, koji daju istinit i fer prikaz odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Hrvatskoj te za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne, kako bi se omogućilo sastavljanje odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem te objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim u onim slučajevima kada Uprava namjerava likvidirati Banku, prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor, odgovorni su za nadziranje procesa financijskog izvještavanja, uspostavljenog od strane Banke.

Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog iskaza uslijed prijevare ili pogreške te izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima uvijek otkriti postojanje značajno pogrešnih iskaza. Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške, a smatraju se značajnim, ako se razumno može očekivati da bi, pojedinačno ili zbrojeni s drugim pogrešnim iskazima, utjecali na ekonomske odluke korisnika financijskih izvještaja, donesene na osnovi tih financijskih izvještaja.

Izvješće neovisnoga revizora dioničarima Raiffeisenbank Austria d.d. (nastavak)

Izvješće o reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, donosimo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajno pogrešnog iskaza odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške; oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni kako bi osigurali osnovu za donošenje našeg mišljenja. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog iskaza nastalog uslijed prijevare, veći je od rizika neotkrivanja onog nastalog uslijed pogreške, budući da prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola.
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava od strane Uprave.
- donosimo zaključak o primjerenošći korištenja pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja od strane Uprave te, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Banka ne bude u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i razmatramo odražavaju li odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kao bi se postigla fer prezentacija.
- pribavljamo dovoljno prikladnih revizijskih dokaza u vezi financijskih informacija subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar grupe, kako bismo mogli izraziti mišljenja o konsolidiranim financijskim izvještajima.

Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i provedbu grupne revizije. Jedini smo odgovorni za izražavanje našeg mišljenja.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor u vezi s, između ostalog, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Izvješće neovisnoga revizora dioničarima Raiffeisenbank Austria d.d. (nastavak)

Izvješće o drugim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Na temelju Odluke Hrvatske narodne banke o strukturi i sadržaju godišnjih finansijskih izvještaja banaka od 30. svibnja 2008. godine (NN 62/08), Uprava Banke izradila je konsolidirane obrasce na stranicama 153 do 159 („Obrasci“), koji sadrže alternativni prikaz konsolidiranog izvješća o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2016. godine, konsolidiranog izvješća o sveobuhvatnoj dobiti, konsolidiranog izvješća o promjenama glavnice i konsolidiranog izvješća o novčanim tokovima za 2016. godinu, kao i uskladu („Usklada“) Obrazaca s finansijskim izvještajima prikazanu na stranicama 160 do 164. Uprava Banke odgovorna je za ove Obrasce i Uskladu. Finansijske informacije u Obrascima izvedene su iz konsolidiranih finansijskih izvještaja prikazanih na stranicama 39 do 152 na koje smo izrazili mišljenje kao što je gore navedeno.

KPMG Croatia d.o.o. za reviziju
Hrvatski ovlašteni revizori
Eurotower, 17. kat
Ivana Lučića 2a
10000 Zagreb
Hrvatska

Zagreb, 31. ožujka 2017. godine

U ime i za KPMG Croatia d.o.o. za reviziju:

Goran Horvat
Direktor, Hrvatski ovlašteni revizor

Konsolidirano izvješće o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2016.

Milijuni HRK	Bilješke	Grupa 2016.	Grupa 2015.
Imovina			
Novac i računi kod banaka	6	3.721	2.637
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	7	1.675	1.977
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	8	2.515	2.291
Plasmani i zajmovi drugim bankama	9	1.332	955
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	10	5.217	5.028
Zajmovi komitentima	11	18.504	19.626
Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća	12	293	283
Nekretnine, postrojenja i oprema	14	1.496	1.482
Nematerijalna imovina	15	240	195
Odgođena porezna imovina	16	86	206
Tekuća porezna imovina		–	4
Ostala imovina	17	285	374
Ukupno imovina		35.364	35.058

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 51 do 152 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

**Konsolidirano izvješće o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2016.
(nastavak)**

Milijuni HRK	Bilješke	Grupa 2016.	Grupa 2015.
Obveze			
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	18	97	111
Depoziti banaka	19	441	246
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	20	9.891	8.794
Depoziti stanovništva	21	14.253	14.846
Uzeti zajmovi	22	3.992	4.251
Rezervacije za obveze i troškove	23	187	804
Ostale obveze	24	776	766
Podređene obveze	25	837	846
Ukupno obveze		30.474	30.664
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	35	3.621	3.621
Premija na emitirane dionice		12	12
Kapitalna rezerva		1	1
Zakonska rezerva		181	180
Rezerva fer vrijednosti		58	82
Zadržana dobit		1.017	430
Ukupno kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva		4.890	4.326
Nekontrolirajući interes	38	–	68
Ukupno kapital i rezerve		4.890	4.394
Ukupno obveze, kapital i rezerve		35.364	35.058

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 51 do 152 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

**Konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja završava
31. prosinca 2016.**

Milijuni HRK	Bilješke	Grupa 2016.	Grupa 2015.
Prihod od kamata	26	1.305	1.452
Rashod od kamata	27	(317)	(419)
Neto prihod od kamata		988	1.033
Prihod od naknada i provizija	28	694	704
Rashod od naknada i provizija	29	(257)	(242)
Neto prihod od naknada i provizija		437	462
Neto dobit od trgovanja, financijske imovine raspoložive za prodaju i tečajnih razika po translaciji monetarne imovine i obveza	30	315	152
Ostali prihodi iz poslovanja	31	322	343
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi		637	495
Prihod iz poslovanja		2.062	1.990
Troškovi iz poslovanja	32	(1.877)	(1.231)
Gubici od umanjenja vrijednosti	33	(107)	(319)
Rezerviranja za obvezu i troškove	23	617	(622)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja		695	(182)
Porez na dobit	34	(160)	32
Dobit/(gubitak) za godinu		535	(150)
Ostala sveobuhvatna dobit			
Stavke koje su, ili bi mogle biti, reklassificirane u račun dobiti i gubitka			
Promjena u fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju, neto od poreza i realiziranih iznosa		(24)	65
Ostali sveobuhvatni (gubitak)/dobit tekuće godine umanjena za porez		(24)	65
Ukupno sveobuhvatna dobit/(gubitak) tekuće godine		511	(85)
Namijenjeni:			
– Dioničarima matičnog društva		535	(156)
– Nekontrolirajućem interesu	38	–	6
Zarada/(gubitak) po dionici namijenjena dioničarima matičnog društva	39	147	(43)

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 51 do 152 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

Konsolidirano izvješće o promjenama glavnice za godinu zaključno s 31. prosinca 2016.

Milijuni HRK	Premija na emitirane dionice							Ukupno rajući interes	Ukupno
	Dionički kapital	Kapitalna rezerva	Zakonska rezerva	Rezerva vrijednosti	Zadržana dobit	Ukupno			
Na dan 1. siječnja 2015.	3.621	12	1	178	17	1.223	5.052	65	5.117
Ostala sveobuhvatna dobit	–	–	–	–	65	–	65	–	65
Povećanje zakonske rezerve	–	–	–	2	–	(2)	–	–	–
(Gubitak)/dobit za godinu	–	–	–	–	–	(156)	(156)	6	(150)
Plaćena dividenda	–	–	–	–	–	(635)	(635)	(3)	(638)
Na dan 31. prosinca 2015.	3.621	12	1	180	82	430	4.326	68	4.394
Ostala sveobuhvatna dobit	–	–	–	–	(24)	–	(24)	–	(24)
Povećanje zakonske rezerve	–	–	–	1	–	(1)	–	–	–
Dobit za godinu	–	–	–	–	–	535	535	–	535
Stjecanje preostalog udjela u društvu Raiffeisen Leasing d.d.	–	–	–	–	–	53	53	(68)	(15)
Na dan 31. prosinca 2016.	3.621	12	1	181	58	1.017	4.890	–	4.890

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 51 do 152 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

**Konsolidirano izvješće o novčanim tokovima za godinu koja završava
31. prosinca 2016.**

Milijuni HRK	Bilješke	Grupa 2016.	Grupa 2015.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti			
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja		695	(182)
Usklađenja za:			
– Amortizacija	32	191	195
– Tečajne razlike od translacije monetarne imovine i obveza	30	9	(110)
– Realizirani dobici od finansijske imovine raspoložive za prodaju	30	(99)	(9)
– Gubitak od umanjenja vrijednosti (isključujući novac i novčane ekvivalente) i rezerviranja za obvezu i troškove	23,33	(522)	931
– Neto prihod od kamata	26,27	(988)	(1.033)
Promjene u poslovnoj imovini i obvezama			
Neto (povećanje)/smanjenje finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		(213)	653
Neto (povećanje)/smanjenje plasmana bankama, s originalnim rokom dospjeća dužim od tri mjeseca		(18)	368
Neto smanjenje/(povećanje) obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke		308	(18)
Neto smanjenje zajmova komitentima		1.110	2.275
Neto smanjenje ostale imovine		120	70
Neto (povećanje)/smanjenje finansijske imovine koja se drži do dospjeća		(11)	66
Neto smanjenje finansijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		(40)	(138)
Neto povećanje/(smanjenje) depozita banaka		191	(50)
Neto povećanje depozita trgovачkih društava i ostalih sličnih subjekata		1.105	288
Neto smanjenje depozita stanovništva		(494)	(329)
Neto povećanje ostalih obveza		(4)	66
Smanjenje u manjinskom udjelu		(68)	–
Naplaćena kamata		1.031	1.125
Plaćena kamata		(287)	(394)
Neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima prije poreza		2.016	3.774
Plaćeni porez na dobit		(33)	(48)
Neto novac iz poslovnih aktivnosti		1.983	3.726

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 51 do 152 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

**Konsolidirano izvješće o novčanim tokovima za godinu koja završava
31. prosinca 2016. (nastavak)**

Milijuni HRK	Bilješke	Grupa 2016.	Grupa 2015.
Novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti			
Primici od kamata od finansijske imovine raspoložive za prodaju i finansijskih ulaganja koja se drže do dospijeća		152	116
Neto izdaci za kupnju finansijske imovine raspoložive za prodaju		(235)	(1.633)
Kupnja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine		(446)	(286)
Primici od prodaje nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine		191	111
Neto novac iz ulagačkih aktivnosti		(338)	(1.692)
Novčani tokovi iz finansijskih aktivnosti			
Povećanje uzetih zajmova	22	2.085	2.384
Otplata uzetih zajmova	22	(2.310)	(3.483)
Uplate po osnovi podređenih obveza		(1)	383
Plaćena dividenda		–	(638)
Neto novac iz finansijskih aktivnosti		(226)	(1.354)
Učinak promjene tečaja na novac i novčane ekvivalente		27	12
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenta		1.446	692
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		3.522	2.830
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	40	4.968	3.522

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 51 do 152 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća

Odvjено izvješće o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2016. godine

Milijuni HRK	Bilješke	Banka 2016.	Banka 2015.
Imovina			
Novac i računi kod banaka	6	3.717	2.633
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	7	1.675	1.977
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	8	2.151	1.954
Plasmani i zajmovi drugim bankama	9	1.384	991
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	10	4.921	4.744
Zajmovi komitentima	11	16.213	17.387
Ulaganja u podružnice	13	408	366
Nekretnine, postrojenja i oprema	14	478	458
Nematerijalna imovina	15	206	188
Odgođena porezna imovina	16	83	201
Tekuća porezna imovina		1	9
Ostala imovina	17	179	273
Ukupno imovina		31.416	31.181

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 51 do 152 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

**Odvjeno izvješće o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2016. godine
(nastavak)**

Milijuni HRK	Bilješke	Banka 2016.	Banka 2015.
Obveze			
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	18	97	111
Depoziti banaka	19	520	336
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	20	10.090	9.273
Depoziti stanovništva	21	13.195	13.691
Uzeti zajmovi	22	1.759	1.802
Rezervacije za obveze i troškove	23	176	793
Ostale obveze	24	292	315
Podređene obveze	25	837	846
Ukupno obveze		26.966	27.167
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	35	3.621	3.621
Premija na emitirane dionice		12	12
Kapitalna rezerva		1	1
Zakonska rezerva		173	173
Rezerva fer vrijednosti		36	60
Zadržana dobit		607	147
Ukupno kapital i rezerve		4.450	4.014
Ukupno obveze kapital i rezerve		31.416	31.181

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 51 do 152 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

**Odvjено izvješće o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja završava
31. prosinca 2016.**

Milijuni HRK	Bilješke	Banka 2016.	Banka 2015.
Prihod od kamata	26	1.148	1.271
Rashod od kamata	27	(251)	(342)
Neto prihod od kamata		897	929
Prihod od naknada i provizija	28	543	554
Rashod od naknada i provizija	29	(246)	(233)
Neto prihod od naknada i provizija		297	321
Neto dobit od trgovanja, finansijske imovine raspoložive za prodaju i tečajnih razika po translaciji monetarne imovine i obveza	30	270	127
Ostali prihodi iz poslovanja	31	93	71
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi		363	198
Prihod iz poslovanja		1.557	1.448
Troškovi iz poslovanja	32	(1.481)	(822)
Gubici od umanjenja vrijednosti	33	(108)	(314)
Rezerviranja za obveze i troškove	23	617	(623)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja		585	(311)
Porez na dobit	34	(125)	70
Dobit/(gubitak) za godinu		460	(241)
Ostala sveobuhvatna dobit			
Stavke koje su, ili bi mogle biti, reklasificirane u račun dobiti i gubitka			
Promjena u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju, neto od poreza i realiziranih iznosa		(24)	63
Ostali sveobuhvatni (gubitak)/dobit tekuće godine umanjena za porez		(24)	63
Ukupna sveobuhvatna dobit/(gubitak) tekuće godine		436	(178)
Zarada/(gubitak) po dionici namijenjena dioničarima matičnog društva	39	127	(66)

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 51 do 152 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

Odvjeno izvješće o promjenama glavnice za godinu zaključno s 31. prosinca 2016.

Milijuni HRK	Dionički kapital	Premija na emitirane dionice	Kapitalna rezerva	Zakonska rezerva	Rezerva za vrijednosti	Zadržana dobit	Ukupno
Na dan 1. siječnja 2015.	3.621	12	1	173	(3)	1.023	4.827
Ostala sveobuhvatna dobit	–	–	–	–	63	–	63
Dobit za godinu	–	–	–	–	–	(241)	(241)
Plaćena dividenda	–	–	–	–	–	(635)	(635)
Na dan 31. prosinca 2015.	3.621	12	1	173	60	147	4.014
Ostala sveobuhvatna dobit	–	–	–	–	(24)	–	(24)
Plaćena dividenda	–	–	–	–	–	460	460
Na dan 31. prosinca 2016.	3.621	12	1	173	36	607	4.450

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 51 do 152 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

**Odvjено izvješće o novčanim tokovima za godinu koja završava
31. prosinca 2016.**

Milijuni HRK	Bilješke	Banka 2016.	Banka 2015.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti			
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja		585	(311)
Usklađenja za:			
– Amortizacija	32	68	72
– Tečajne razlike od translacije monetarne imovine i obveze	30	37	(75)
– Gubitak od umanjenja vrijednosti (isključujući novac i novčane ekvivalente) i rezerviranja za obvezu i troškove	23,33	(521)	927
– Realizirani dobici od finansijske imovine raspoložive za prodaju	30	(94)	(9)
– Neto prihod od kamata	26,27	(897)	(929)
– Dividenda od ulaganja u podružnice	31	(72)	(55)
Promjene u poslovnoj imovini i obvezama			
Neto (povećanje)/smanjene finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		(180)	706
Neto (povećanje)/smanjenje plasmana bankama, s originalnim rokom dospjeća dužim od tri mjeseca		(20)	371
Neto smanjenje/(povećanje) obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke	308	(18)	
Neto smanjenje zajmova komitentima	1.080	1.754	
Neto smanjenje/(povećanje) ostale imovine	90	(19)	
Neto smanjenje finansijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(40)	(137)	
Neto povećanje depozita banaka	181	39	
Neto povećanje depozita društava i ostalih sličnih subjekata	822	298	
Neto smanjenje depozita stanovništva	(411)	(196)	
Neto (smanjenje)/povećanje ostalih obveza	(25)	59	
Naplaćena kamata	981	975	
Plaćena kamata	(239)	(330)	
Neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima prije oporezivanja	1.653	3.122	
Plaćeni porez na dobit		–	(11)
Neto novac iz poslovnih aktivnosti	1.653	3.111	

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 51 do 152 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

**Odvojeno izvješće o novčanim tokovima za godinu koja završava
31. prosinca 2016. (nastavak)**

Milijuni HRK	Bilješke	Banka 2016.	Banka 2015.
Novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti			
Primici od kamata od finansijske imovine raspoložive za prodaju		121	83
Ulaganja u podružnice		(42)	–
Neto izdaci od prodaje finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju		(233)	(1.559)
Primljena dividenda	31	72	55
Kupnja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine		(106)	(104)
Neto novac iz ulagačkih aktivnosti		(188)	(1.525)
Novčani tokovi iz finansijskih aktivnosti			
Povećanje uzetih zajmova	22	777	653
Otplata uzetih zajmova	22	(809)	(1.303)
Uplata po osnovi podređenih obveza		(1)	382
Plaćena dividenda		–	(635)
Neto novac iz finansijskih aktivnosti		(33)	(903)
Učinak promjene tečaja na novac i ekvivalentne novca		26	12
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenta		1.458	695
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		3.506	2.811
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	40	4.964	3.506

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 51 do 152 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

Bilješke uz finansijska izvješća

1. Opći podaci

Raiffeisenbank Austria d.d. ("Banka" ili "Matično društvo") je dioničko društvo osnovano i sa sjedištem u Republici Hrvatskoj. Banka je matično društvo Grupe Raiffeisenbank Austria ("Grupa"). Ova finansijska izvješća su finansijska izvješća Banke i Grupe, kao što je definirano Međunarodnim računovodstvenim standardom 27 „Odvojeni finansijski izvještaji“ i Međunarodnim standardom finansijskog izvještavanja 10 „Konsolidirani finansijski izvještaji“.

Grupa se sastoji od sljedećih društava (bilješka 13):

Raiffeisenbank Austria d.d.
 Raiffeisen stambena štedionica d.d.
 Raiffeisen Leasing d.o.o.
 Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.
 Raiffeisen Consulting d.o.o.
 Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.
 Raiffeisen Factoring d.o.o.
 Raiffeisen Invest d.o.o.
 Raiffeisen Bonus d.o.o.

Ova finansijska izvješća odobrena su od strane Uprave 31. ožujka 2017. godine za podnošenje Nadzornom odboru.

Glavne računovodstvene politike primijenjene u pripremi ovih finansijskih izvješća sažete su u nastavku. Tamo gdje se računovodstvene politike podudaraju s računovodstvenim načelima Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja usvojenim u EU, u opisu računovodstvenih politika Grupe može se pozivati na pojedine Standarde; ukoliko nije drugačije navedeno, riječ je o Standardima koji su bili u primjeni na dan 31. prosinca 2016. godine.

2. Osnova za pripremu

a) Izjava o usklađenosti

Finansijska izvješća sastavljena su sukladno sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Hrvatskoj. Poslovanje Banke podliježe Zakonu o kreditnim institucijama, prema kojem finansijsko izvještavanje Banke određuje Hrvatska narodna banka ("HNB") koja je središnja nadzorna institucija bankarskog sustava u Hrvatskoj. Ova finansijska izvješća pripremljena su u skladu s navedenim bankarskim propisima.

Zakonski zahtjevi za računovodstvo banaka u Hrvatskoj temelje se na Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja usvojenim u EU. Glavne razlike između računovodstvenih propisa HNB-a te zahtjeva za priznavanjem i mjerjenjem po Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja usvojenim u EU su slijedeće:

- HNB zahtjeva od banaka priznavanje gubitka od umanjenja vrijednosti imovine koja se ne vodi po fer vrijednosti i koja nije identificirana kao umanjena (uključujući imovinu s rizikom središnje države) po propisanim stopama. U skladu s navedenim zahtjevima, Grupa je napravila rezervacije na skupnoj osnovi u iznosu od 293 milijuna kn (2015.: 310 milijuna kn) (Banka 271 milijun kn i 285 milijuna kn na dan 31. prosinca 2016. i 2015.) te je priznala prihod od 17 milijuna kn povezan s tim rezervacijama unutar gubitka od umanjenja vrijednosti za godinu (2015.: formiranje rezervacija u iznosu od 28 milijuna kn) (Banka otpuštanje rezervacije od 14 milijuna kn i formiranje rezervacija u iznosu od 31 milijun kn za 2016. i 2015. godinu). Rezervacije na skupnoj osnovi za izvanbilančnu izloženost na 31. prosinca 2016. za Grupu su iznosile 80 milijuna kn (31. prosinca 2015.: 75 milijuna kn) (Banka 80 milijuna kn i 75 milijuna kn na dan 31. prosinca 2016. i 2015.) te je Grupa priznala formiranje rezervacija u iznosu od 5 milijuna kn (2015.: otpuštanje rezervacije od 1 milijun kn) (Banka formiranje rezervacija u iznosu od 5 milijuna kn i otpuštanje rezervacije od 1 milijun kn za 2016. i 2015. godinu). Iako je, sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 39: Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerjenje („MRS 39“), takve rezervacije prikladnije prikazivati kao alokaciju unutar kapitala i rezervi, Grupa ih nastavlja priznavati u računu dobiti i gubitka kao zamjenu za neidentificirane gubitke obračunate u skladu s zahtjevima MRS-a 39. U nedostatku pouzdanih povijesnih podataka o iznosu neidentificiranih gubitaka koji postaje u kreditnom portfelju na datum izvještavanja, Grupa još nije u mogućnosti procijeniti rezervacije za neidentificirane gubitke koji postaje na datum izvještavanja sukladno zahtjevima MRS-a 39.

2. Osnova za pripremu (nastavak)

a) Izjava o usklađenosti (nastavak)

- Dodatno, HNB propisuje minimalne iznose umanjenja vrijednosti za određene izloženosti za koje je pojedinačno identificirano umanjenje vrijednosti, neovisno o neto sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova, koja mogu biti drugačija od umanjenja vrijednosti izračunatog sukladno zahtjevima MRS-a 39.
- U skladu s lokalnim propisima, kamatni prihod na izloženosti kojima je umanjena vrijednost priznaje se kada je naplaćen, što je u suprotnosti sa zahtjevima MRS-a 39, koji propisuje priznavanje kamatnog prihoda od izloženosti kojima je umanjena vrijednost kroz amortizaciju diskonta.
- U skladu s lokalnim propisima, Grupa priznaje rezerviranja za sudske sporove uključivanjem vjerojatnosti nastanka gubitka u mjereno rezerviranja (npr. ako je vjerojatnost gubitka 10%, rezerviranje će biti izračunato kao 10% od potencijalnog gubitka), što je u suprotnosti s MSFI-jevima koji zahtjevaju priznavanje punog iznosa potencijalnog gubitka, kada je vjerojatno da će sudski spor biti izgubljen.
- U skladu s uputama HNB-a, Banka je u 2015. priznala očekivani trošak CHF konverzije za sve kredite obuhvaćene konverzijom, na način da je formirana rezervacija u pasivi u iznosu od 617 milijuna kn, za 2015., prikazana u sklopu pozicije Rezervacije za obveze i troškove koja je u računu dobiti i gubitka prikazana u poziciji Rezerviranja za obveze i troškove. Sukladno MRS-u 39, takav gubitak bi se netiraо sa stanjem Žajmova komitentima. U tijeku 2016. godine banka je usporedno s provedbom konverzija ukinula rezerviranja u iznosu od 611 milijuna kuna (bilješka 23.)

b) Osnove mјerenja

Finansijska izvješća pripremljena su na osnovi fer vrijednosti za derivativne finansijske instrumente, imovinu i obvezu namijenjene trgovaju, ostalu finansijsku imovinu i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, osim vlasničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju za koje ne postoji pouzdana mјera fer vrijednosti koje se vode po trošku smanjenom za eventualno umanjenje vrijednosti. Ostala finansijska imovina i obveze te nefinansijska imovina i obveze iskazani su po amortiziranom ili povijesnom trošku.

c) Osnova konsolidacije

Poslovna spajanja

Grupa priznaje poslovna spajanja koristeći metodu stjecanja kada je kontrola stvarno prenesena na Grupu. Naknada za stjecanje u pravilu se mjeri po fer vrijednosti, kao i stečena neto imovina koju je moguće posebno prepoznati. Goodwill koji nastaje kod stjecanja se jednom godišnje provjerava radi umanjenja vrijednosti. Negativni goodwill koji nastaje u slučaju povoljne kupnje se priznaje odmah u računu dobiti i gubitka. Transakcijski se troškovi priznaju u trenutku nastanka u računu dobiti ili gubitka, osim kada se odnose na izdavanje dužničkih ili vlasničkih vrijednosnih papira. Prenesena naknada ne uključuje iznose vezane uz podmirenje odnosa koji su postojali prije datuma stjecanja. Takvi iznosi u pravilu se priznaju u računu dobiti i gubitka.

Svaka potencijalna naknada mjeri se po fer vrijednosti na datum stjecanja. Ako je obveza plaćanja potencijalne naknade, koja zadovoljava definiciju finansijskog instrumenta, klasificirana kao vlasnički instrument, onda se ne mjeri ponovno i namira se priznaje u kapitalu i rezervama. U protivnom, naknadne promjene fer vrijednosti potencijalne naknade priznaju se u računu dobiti i gubitka. Ukoliko je potrebno zamjeniti nagrade vezane uz plaćanja povezana s vlasničkim instrumentima (zamjenske nagrade) za nagrade zaposlenika stjecatelja (stjecateljeve nagrade) tada je cijeli ili samo dio iznosa stjecateljeve zamjenske nagrade uključen u određivanje prenesene naknade vezane za poslovno spajanje. Ova odluka se temelji na usporedbi tržišnog mјerenja zamjenske nagrade i tržišnog mјerenja stjecateljeve nagrade do mјere do koje se zamjenske nagrade odnose na usluge prije poslovnog spajanja.

Poslovne kombinacije koje uključuju subjekte pod zajedničkom kontrolom priznaju se po knjigovodstvenim vrijednostima, a razlike se priznaju direktno u kapitalu i rezervama, kao što je objašnjeno u odlomku Stjecanje subjekata pod zajedničkom kontrolom.

Podružnice

Podružnice su sva društva pod kontrolom Grupe. Grupa ima kontrolu nad društvom kada ima pravo na povrate od ulaganja u društvo i mogućnost djelovanja na te povrate kroz utjecaj koji ima nad društvom. Finansijski izvješćaji svih podružnica se uključuju u konsolidirane finansijske izvještaje od datuma kada je kontrola prenesena na Banku i isključuju od datuma prestanka kontrole.

U odvojenim finansijskim izvještajima Banke, podružnice se prikazuju po trošku stjecanja umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja vrijednosti.

2. Osnova za pripremu (nastavak)

c) Osnova konsolidacije (nastavak)

Pridružena društva

Pridružena društva su sva društva nad kojima Grupa ima značajan utjecaj, ali nema kontrolu. Ulaganja u pridružena društva početno se priznaju po trošku stjecanja, a naknadno u konsolidiranim finansijskim izvještajima vrednuju primjenom metode udjela. Ulaganja Grupe u pridružena društva uključuju i goodwill (umanjen za akumulirani gubitak od umanjenja vrijednosti) utvrđen prilikom stjecanja. U odvojenim finansijskim izvještajima Banke, ulaganja u pridružena društva vrednuju se po trošku stjecanja smanjenom za eventualna umanjenja vrijednosti.

Udio Grupe u dobitima ili gubicima njezinih pridruženih društava nakon stjecanja priznaje se u računu dobiti i gubitka, a njezin udio u promjenama u rezervama nakon stjecanja priznaje se u rezervama. Knjigovodstvena vrijednost ulaganja korigira se za ukupna kretanja nakon stjecanja. Kada je udio Grupe u gubicima pridruženog društva jednak ili veći od njezinog udjela u pridruženom društvu, uključujući bilo koja druga neosigurana potraživanja, Grupa prestaje priznavati daljnje gubitke, osim ukoliko ima daljnje obveze prema pridruženom društvu ili je izvišila plaćanja u korist pridruženog društva.

Dividenda primljena od pridruženih društava priznaje se kao smanjenje ulaganja u pridružena društva u konsolidiranom izvještaju o finansijskom položaju Grupe te kao prihod od dividendi u nekonsolidiranom računu dobiti i gubitka Banke.

Nerealizirani dobici iz transakcija između Grupe i njezinih pridruženih društava eliminiraju se do visine udjela Grupe u pridruženom društvu. Nerealizirani gubici također se eliminiraju, osim ako transakcija pruža dokaz o umanjenju vrijednosti prenesene imovine. Računovodstvene politike pridruženih društava mijenjaju se prema potrebi kako bi se osigurala usklađenost s politikama Grupe.

Nekontrolirajući interesi

Nekontrolirajući interesi temelje se na proporcionalnom iznosu neto imovine podružnice na dan stjecanja. Promjene udjela Grupe u podružnici koje ne rezultiraju gubitkom kontrole obračunavaju se kao transakcije unutar kapitala i rezervi.

Nekontrolirajući interesi u podružnicama uključeni su u ukupan kapital Grupe.

Gubitak kontrole

U trenutku gubitka kontrole Grupa prestaje priznavati imovinu i obveze podružnice, udjele manjinskih dioničara i ostale elemente kapitala i rezervi koji se odnose na podružnicu. Eventualni višak ili manjak koji proizlazi iz prestanka kontrole priznaje se kroz dobit ili gubitak. Ako Grupa zadržava udio u bivšoj podružnici, taj se udio iskazuje po fer vrijednosti na dan prestanka kontrole.

Transakcije eliminirane u konsolidaciji

Stanja i transakcije unutar Grupe kao i svi nerealizirani prihodi i troškovi proizašli iz međukompanijskih transakcija, se eliminiraju. Nerealizirani dobici od transakcija s osnove ulaganje u pridružena društva su eliminirani iz ulaganja u visini udjela Grupe u pridruženom društvu. Nerealizirani gubici se eliminiraju na identičan način kao i nerealizirani dobici, ali samo u mjeri u kojoj ne postoji dokaz o umanjenju vrijednosti.

Stjecanje subjekata pod zajedničkom kontrolom

Poslovna spajanja proizašla iz prijenosa udjela u subjektima koji su pod kontrolom dioničara koji kontrolira Grupu priznaju se po knjigovodstvenim vrijednostima od trenutka spajanja. Stečena imovina i obveze priznaju se po knjigovodstvenoj vrijednosti prethodno priznatoj u finansijskim izvještajima stečenog društva. Dijelovi kapitala stečenih društava dodaju se odgovarajućim pozicijama kapitala i rezervi osim izdanog kapitala. Razlika nastala kod stjecanja Grupe priznaje se u zadržanoj dobiti. Grupa ne prepravlja usporedne podatke kao da je članica RBI Grupe oduvijek bila članica Grupe, nego se stjecanje prikazuje od datuma stjecanja.

d) Funkcionalna valuta i valuta objavljivanja

Ova finansijska izvješća prezentirana su u kunama (kn) koja je funkcionalna valuta. Iznosi su zaokruženi na najbliži milijun (osim ako nije navedeno drugačije).

Službeni tečaj na dan 31. prosinca 2016. godine bio je 7,557787 kn za 1 euro (2015.: 7,635047 kn); 7,168536 kn za 1 američki dolar (2015.: 6,991801 kn) i 7,035735 za 1 švicarski franak (2015.: 7,059683 kn).

2. Osnova za pripremu (nastavak)

e) Korištenje prosudbi i procjena

Sastavljanje finansijskih izvješća zahtijeva od Uprave donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu politika i iskazane iznose imovine i obveza te objavu potencijalnih obveza na datum izvješćivanja, kao i na iznose prihoda i rashoda za razdoblje. Procjene i povezane pretpostavke se temelje na povjesnom iskustvu i različitim drugim čimbenicima za koje se vjeruje da su realni u postojećim okolnostima, te informacijama dostupnim na datum pripreme finansijskih izvješća, rezultat čega čini osnovu za prosuđivanje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza koja nije direktno vidljiva iz drugih izvora. Stvarni se rezultati mogu razlikovati od ovih procjena. Procjene i temeljne pretpostavke redovito se pregledavaju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem su nastale ako utječu isključivo na to razdoblje, odnosno u razdoblju u kojem su nastale i budućim razdobljima ako utječu na sadašnje i buduće razdoblje. Prosudbe rukovodstva kod primjene odgovarajućih standarda koji imaju značajan učinak na finansijska izvješća i procjene sa rizikom značajnog usklađenja u narednoj godini, opisane su u bilješci 4.

Računovodstvene politike su dosljedno primjenjene na sve periode prikazane u ovim finansijskim izvješćima.

f) Stanje na globalnim finansijskim tržištima i utjecaj na Hrvatsku

Politika Europske središnje banke (ESB) ima značajan utjecaj na visoko euroizirana finansijska tržišta izvan euro područja, poput Hrvatske. ESB je u 2016. pojačala ekspanzivnost mjera monetarne politike. U ožujku je temeljna kamatna stopa ESB-a spuštena sa 0,05% na 0%, a kamatna stopa na depozite koje banke iz euro područja drže kod ESB-a potpisnuta je još dublje u negativno, sa -0,3% na -0,4%. Na području nekonvencionalnih mjera monetarne politike, ESB je povećao ciljani iznos mjesecnog otkupa obveznica na sekundarnom finansijskom tržištu sa 60 na 80 milijardi eura, šireći uvjete za otkup sa javnih na obveznice privatnih izdavatelja. Na kraju godine mogućnost otkupa proširena je na kratkoročna izdanja dužničkih vrijednosnih papira javnih i privatnih izdavatelja s prinosom nižim od depozitne stope ESB-a.

Ekspanzivnim mjerama monetarne politike ESB nastoji potaknuti rast cijena prema ciljanoj razini od 2% godišnje, i to preko povećanja ponude kredita i snižavanja kamatnih stope. Očekivani rezultat je ubrzanje rasta gospodarstva i zaposlenosti utemeljen na jačanju potrošnje, a ne na provedbi strukturalnih mjera za povećanje produktivnosti i konkurentnosti koje u prethodnom srednjoročnom razdoblju nisu provedene pa je izostao željeni rast gospodarstva. Kao posljedica ekspanzivne politike ECB-a kamatne stope na eurskim finansijskim tržištima bile su tijekom cijele godine negativne, a prinosi na obveznice prvorazrednih izdavatelja iz euro područja do roka povrata od 5 godina također su cijelu godinu bili negativni. U sredini godine negativni prinosi su ostvareni i na 10-godišnjim izdanjima.

Negativne tržišne kamatne stope u euro području imale su negativan utjecaj na poslovanje banaka. Ukupni krediti u euro području su stagnirali, a povećanu likvidnost banke su mogle držati kod ESB-a uz negativan prinos od -0,4% ili plasirati u obveznice prvorazrednih izdavatelja uz još niže prinose. Stoga su banke smanjile averziju prema rizicima i kreditirale rizične klijente uz snižene, ali ipak pozitivne kamatne stope. Š druge strane, banke su snizile i kamatne stope na depozite, ali su izbjegavale ponudu negativnih kamatnih stopa, pa su im se kamatne marže suzile. Stoga su banke iz euro područja usmjerile višak likvidnosti na tržišta izvan euro područja. Posljedično se povećala ponuda kredita i za klijente iz Hrvatske.

Na hrvatskom finansijskom tržištu u 2016. je prevladavao višak likvidnosti, pa su se banke razduživale, prvenstveno prema vlasnički povezanim finansijskim institucijama. Posljedično se povećavao udjel primarnih izvora u obvezama banaka. U uvjetima viške likvidnosti i razduženih banaka prema inozemstvu kamatna stopa na depozite klijenata u bankama se počela formirati neovisno od cijene financiranja banaka iz inozemstva. Stoga su banke mogle sniziti kamatne stope na devizne depozite (u eurima) ispod cijene koju bi plaćale za pribavljanje deviznih depozita iz inozemstva. Visina kamatnih stopa koju banke u Hrvatskoj ugovaraju na depozite u eurima tijekom 2016. se prepolovila – kod dugoročno oročenih depozita stanovništva sa 2,0% u prosincu 2015. na 0,8% u prosincu 2016., a kod dugoročno oročenih depozita poduzeća sa 1,3% na 0,5%.

Snižavanje kamatnih stopa banaka na depozite u eurima smanjuje motivaciju klijenata za oročavanje depozita, a time i za pretvaranje iz kunskih u eurske. Posljedično, povećavali su se neoročeni kunski izvori financiranja u bankama koji su omogućili rast plasmana u kunama. HNB je strukturalnim operacijama dodatno povećala kunsku likvidnost u bankama, pa se cijena financiranja banaka u kunama približila cijeni financiranja u eurima. Posljedično je ponuda kredita u kunama postala konkurentna ponudi kredita u eurima, što je rezultiralo u povećanoj potražnji za kunkim kreditima.

Stope realnog rasta gospodarstva stabilizirale su se u euro području na razini između 1,5% i 2,0%, a porast cijena je ostao nizak zbog zadržavanja deprecacijskih pritisaka na strani ponude u većem dijelu godine. Stabilnost gospodarstva u euro području povoljno se odrazila na potražnju za proizvodima i uslugama iz Hrvatske. U Hrvatskoj su se zbog porasta BDP-a povećali prihodi proračuna, a rashodi su bili zamrznuti zbog političke krize koja je nakon izglasavanja nepovjerenja Vladi rezultirala ponavljanjem parlamentarnih izbora nakon samo jedne godine mandata. Uravnoteženje proračuna omogućilo je stabilizaciju javnih finansija pa su uz neupitnu stabilnost finansijskog sustava izgledi za kreditni rejting države stabilizirani na podinvesticijskoj razini.

2. Osnova za pripremu (nastavak)

g) Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda koja nisu još na snazi i koji nisu bili primjenjeni u pripremi ovih finansijskih izvještaja

MSFI 9 objavljen je u srpanju 2014. godine te zamjenjuje postojeće smjernice MRS 39 – Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerjenje. MSFI 9 uključuje izmjene smjernica o klasifikaciji i naknadnom mjerenu financijskih instrumenata, definira novi model očekivanog kreditnog gubitka za potrebe izračuna umanjenja vrijednosti finansijske imovine te donosi nove zahtjeve vođenja računovodstva zaštite. Smjernice priznavanja i prestanka priznavanja financijskih instrumenata preneseni su iz MRS-39. MSFI 9 je na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018., s dozvoljenom ranijom primjenom.

Klasifikacija i mjerjenje finansijske imovine i finansijskih obveza

MSFI 9 sadrži tri glavne kategorije klasifikacije finansijske imovine: mjerena po amortiziranom trošku, po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCL) i fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVRDIG).

Klasifikacija se općenito temelji na poslovnom modelu po kojem se vodi finansijska imovina te njegovim ugovorenim novčanim tokovima. Novi standard eliminira postojeće kategorije instrumenata definirane putem MRS 39; ulaganja koja se drže do dospjeća, zajmovi i potraživanja te ulaganja raspoloživa za prodaju.

U okviru MSFI 9, derivativi ugrađeni u ugovore gdje je osnova finansijska imovina se ne razdvajaju već se cijeli hibridni instrument klasificira kao jedan.

MSFI 9 u velikoj mjeri zadržava postojeće zahtjeve MRS 39 za klasifikaciju finansijskih obveza. Međutim, iako se prema MRS 39 sve promjene fer vrijednosti obveza koje se drže po fer vrijednosti priznaju u računu dobiti i gubitka, u skladu s MSFI 9 promjene fer vrijednosti obično se prikazuju kako slijedi:

- iznos promjene fer vrijednosti koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika obveze prikazuje se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti; i
- preostali iznos promjene fer vrijednosti iskazuje se u računu dobiti i gubitka.

U tijeku su procjene i analize potencijalnih utjecaja na finansijske izvještaje kao posljedica navedenih promjena.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

MSFI 9 zamjenjuje model „nastalog gubitka“ iz MRS 39 s modelom „očekivanog kreditnog gubitka“. Novi model umanjenja vrijednosti odnosi se i na određene kreditne obveze te ugovore o finansijskim jamstvima, ali ne i na ulaganja u vlasničke udjele. Prema MSFI 9, kreditni gubici priznaju se ranije nego prema MRS 39.

U tijeku su procjene i analize potencijalnih utjecaja na finansijske izvještaje kao posljedica navedenih promjena.

3. Značajne računovodstvene politike

Računovodstvene politike prikazane u nastavku primijenjene su konzistentno na sva razdoblja prikazana u ovim finansijskim izvještajima.

Prihodi i rashodi od kamata

Prihod i rashod od kamata priznaje se u dobiti ili gubitku kako nastaju, za sve kamatonosne finansijske instrumente, uključujući one koji se mjere po amortiziranom trošku, po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i raspoložive za prodaju, i komponenta kamatnih prihoda od potraživanja iz finansijskog najma, primjenom metode efektivne kamatne stope, osim za finansijske instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka za koje se kamata obračunava koristeći kuponsku stopu. Ovi prihodi i rashodi iskazuju se u dobiti i gubitku kao prihod od kamata ili rashod od kamata. Prihod i rashod od kamata uključuje prihode i rashode od provizija i naknada koji se odnose na odobrene zajmove komitentima ili uzete zajmove od drugih banaka, amortizaciju premije ili diskonta kao i ostalih razlika između početne knjigovodstvene vrijednosti kamatonosnog finansijskog instrumenta i iznosa po dospijeću, koji je izračunat primjenom efektivne kamatne stope. Prihodi i rashodi od kamata od imovine i obveza kojima se trguje iskazani su kao prihod ili rashod od kamata.

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška finansijske imovine ili finansijske obvezе i metoda alokacije prihoda od kamata ili rashoda od kamata tijekom određenog razdoblja. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se diskontiraju očekivani budući novčani izdaci ili primici tijekom očekivanog vijeka trajanja finansijskog instrumenta ili, kada je to prikladno, kraćeg razdoblja do neto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine ili finansijske obvezе. Pri izračunu efektivne kamatne stope Grupa ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke. Izračun uključuje sve naknade i postotne bodove plaćene ili primljene između ugovornih strana koji su sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove i sve ostale premije ili diskonte.

Prihod i rashod od naknada i provizija

Prihod i rashod od naknada i provizija proizlazi iz finansijskih usluga pruženih i primljenih od strane Grupe i uglavnom obuhvaća naknade domaćeg i međunarodnog platnog prometa, izdavanja garancija i akreditiva, kartičnog poslovanja i ostalih usluga Grupe uključujući usluge upravljanja ulaganjima i imovinom i skrbničke usluge. Prihodi i rashodi od naknada i provizija priznaju se u računu dobiti i gubitka po obavljanju pojedine usluge.

Naknade po zajmovima za koje je vjerojatno da će biti povučeni se razgraničavaju (zajedno s povezanim direktnim troškovima) i priznaju kao korekcija efektivne kamatne stope na zajam. Naknade po zajmovima za koje nije vjerojatno da će biti povučeni, priznaju se tijekom roka korištenja sredstava. Naknade po sindiciranim zajmovima priznaju se kao prihod kada je sindiciranje okončano i kada Grupa ne zadržava niti jedan dio kreditnog paketa za sebe ili zadržava dio po istoj efektivnoj kamatnoj stopi kao i drugi sudionici. Naknade za upravljanje portfeljem i ostale usluge savjetovanja i upravljanja priznaju se temeljem predmetnog ugovora o obavljanju usluge. Naknade za upravljanje ulaganjima koje se odnose na upravljanje investicijskim fondovima priznaju se kako nastaju tijekom razdoblja pružanja usluge. Isti princip primjenjuje se za usluge skrbi koje se kontinuirano pružaju tijekom dužeg vremenskog razdoblja.

Prihod od dividendi

Prihod od dividendi od vlasničkih vrijednosnica ili u slučaju odvojenih finansijskih izvješća matičnog društva, ulaganja u pridružena društva priznaje se u računu dobiti ili gubitka u trenutku nastanka prava na primitak dividende.

Dobici umanjeni za gubitke od trgovanja i investicijskih finansijskih instrumenata

Dobici umanjeni za gubitke od trgovanja vrijednosnicama uključuju nerealizirane i realizirane dobitke i gubitke od derivativnih finansijskih instrumenata, dužničkih vrijednosnica koje se drže radi trgovanja i ostalih finansijskih instrumenata početno priznatih po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka.

Dobici umanjeni za gubitke od investicijskih vrijednosnica uključuju realizirane dobitke i gubitke od finansijske imovine raspoložive za prodaju.

Dobici umanjeni za gubitke od trgovanja u stranim valutama

Dobici umanjeni za gubitke od trgovanja u stranim valutama uključuju nerealizirane i realizirane dobitke i gubitke nastalih s osnove trgovanja spot transakcijama u stranim valutama.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Preračunavanje stranih valuta

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu po tečaju važećem na dan transakcije. Monetarna imovina i obveze denominirani u stranoj valuti preračunavaju se u funkcionalnu valutu prema tečaju važećem na datum izvještavanja. Nemonetarna imovina i obveze denominirani u stranoj valuti, koji se mijere po fer vrijednosti, preračunavaju se u funkcionalnu valutu prema važećem tečaju na dan kada je utvrđena njihova fer vrijednost. Nemonetarna imovina i obveze denominirani u stranoj valuti, koji se mijere po povijesnom trošku preračunavaju se po važećem tečaju na dan transakcije i ne preračunavaju se ponovo. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja priznaju se kroz dobit ili gubitak, osim tečajnih razlika proizašlih iz preračunavanja vlasničkih vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju, koji se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (opisano u nastavku).

Promjene fer vrijednosti monetarnih (dužničkih) vrijednosnica denominiranih u ili vezanih uz stranu valutu klasificiranih kao raspoložive za prodaju raščlanjuju se na tečajne razlike proizašle iz promjena amortiziranog troška vrijednosnice i druge promjene knjigovodstvene vrijednosti vrijednosnice. Tečajne razlike priznaju se kroz dobit ili gubitak kao dobici i gubici od tečajnih razlika nastalih kod revalorizacije monetarne imovine i obveza i prikazuju unutar prihoda ili troškova od ulaganja. Ostale promjene knjigovodstvene vrijednosti priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Tečajne razlike od svođenja na fer vrijednost nemonetarne finansijske imovine (vlasničke vrijednosnice) denominirane u ili vezane uz strane valute, klasificirane kao imovina raspoloživa za prodaju, priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, zajedno s drugim pripadajućim promjenama u fer vrijednosti.

Finansijski instrumenti: klasifikacija

Grupa raspoređuje svoje finansijske instrumente u sljedeće kategorije: po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, zajmovi i potraživanja, raspoloživo za prodaju, koji se drže do dospijeća i ostale finansijske obveze. Klasifikacija ovisi o namjeri s kojom su finansijski instrumenti stičeni. Rukovodstvo određuje klasifikaciju finansijskih instrumenata prilikom početnog priznavanja i preispituje njenu prikladnost, ako je primjenjivo, najmanje na svaki datum izvještavanja.

a) Finansijska imovina i finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Navedena kategorija uključuje: finansijske instrumente koji se drže radi trgovanja (uključujući derivativne finansijske instrumente) i oni koje je rukovodstvo početno priznalo po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Grupa određuje finansijsku imovinu i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka kada:

- se imovinom i obvezama upravlja, procjenjuje ih se i o njima internu izvještava po fer vrijednosti;
- raspoređivanje uklanja ili znatno umanjuje računovodstvenu neusklađenost koja bi inače nastala; ili
- imovina ili obveze sadrže ugrađeni derivativ, koji znatno utječe na novčane tokove koji bi inače proizašli iz ugovora.

Finansijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju dužničke i vlasničke vrijednosnice, udjele u investicijskim fondovima, kao i derivative.

b) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja uključuju nederivativnu finansijsku imovinu koja ima fiksna ili odrediva plaćanja te koja ne kotira na aktivnom tržištu. Zajmovi i potraživanja nastaju kada Grupa odobrava novčana sredstva komitentima bez namjere trgovanja s tim potraživanjima te uključuju zajmove i potraživanja od banaka, zajmove i potraživanja od komitenata, kao i obveznu pričuvu kod Hrvatske narodne banke.

c) Finansijski instrumenti koji se drže do dospijeća

Ova kategorija obuhvaća nederivativnu finansijsku imovinu koja ima fiksna ili odrediva plaćanja i fiksno dospijeće, za koju Grupa ima pozitivnu namjeru i sposobnost držanja do dospijeća. Navedena kategorija uključuje kupljene zajmove i potraživanja i dužničke vrijednosnice.

Grupa neće klasificirati finansijsku imovinu kao ulaganja koja se drže do dospijeća ako je tijekom tekuće finansijske godine ili tijekom prethodne dvije finansijske godine, prodala ili reklasificirala više nego neznačajan iznos ulaganja koja se drže do dospijeća prije dospijeća, osim prodaje ili reklasifikacije koje:

- su blizu dospijeća i datuma poziva na prodaju finansijske imovine;
- nastaju nakon što je Grupa naplatila uglavnom svu originalnu glavnicu finansijske imovine putem planiranih plaćanja ili prijevremenih podmirenja; ili
- se mogu povezati s određenim događajem koji je izvan kontrole Grupe, koji se ne ponavlja i kojeg Grupa nije mogla s razumnom točnošću predvidjeti.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

d) Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Ova kategorija obuhvaća nederivativnu financijsku imovinu koja se definira kao raspoloživa za prodaju ili nije definirana kao zajmovi i potraživanja, ulaganja koja se drže do dospjeća ili financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Financijska imovina definirana kao raspoloživa za prodaju se namjerava držati neodređeno vrijeme, ali može biti prodana kao odgovor na potrebe za likvidnošću, promjenu u kamatnim stopama, promjenu u tečajevima ili cijenama vlasničkih vrijednosnica. Financijska imovina raspoloživa za prodaju uključuje određene dužničke i vlasničke vrijednosnice.

e) Ostale financijske obveze

Ostale financijske obveze uključuju sve financijske obveze koje nisu po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Financijski instrumenti: reklasifikacija

Za derivativne i financijske instrumente koje je rukovodstvo inicijalno rasporedilo po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka nisu dozvoljeni prijenosi u druge portfelje. Financijsku imovinu koja se drži radi trgovanja moguće je reklasificirati iz ove kategorije u slučaju kada su zadovoljeni sljedeći uvjeti: promjena namjere stjecanja financijske imovine te nastanak izvanrednih okolnosti. U slučaju reklasifikacije, fer vrijednost na datum reklasifikacije postaje novi trošak odnosno amortizirani trošak. Reklasifikacija je moguća u portfelju raspoloživ za prodaju, portfelj koji se drži do dospjeća te zajmove i potraživanja. Prijenosi iz drugih portfelja u portfelj po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka nisu dozvoljeni.

Financijska imovina klasificirana kao raspoloživa za prodaju koja zadovoljava definiciju zajmova i potraživanja (da nije bila klasificirana kao raspoloživa za prodaju) može se reklasificirati iz kategorije raspoloživa za prodaju u kategoriju zajmova i potraživanja ako subjekt ima namjeru i mogućnost držati financijsku imovinu u doglednoj budućnosti ili do dospjeća. Za financijsku imovinu reklasificiranu iz kategorije raspoloživa za prodaju, svi prethodni dobici ili gubici te imovine priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti će se amortizirati u dobit ili gubitak primjenom metode efektivne kamatne stope do dospjeća.

Financijski instrumenti: priznavanje i prestanak priznavanja

Redovne kupnje i prodaje financijske imovine i financijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, financijske imovine koja se drži do dospjeća i imovine raspoložive za prodaju, priznaju se na datum namire. Zajmovi i potraživanja i financijske obveze po amortiziranom trošku priznaju se kada su dani ili primljeni.

Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu (u cijelosti ili djelomično) kada njezina prava na primitak novčanih tokova od financijske imovine isteknu ili kada izgubi kontrolu nad ugovornim pravima nad tom imovinom. Navedeno se događa kada Grupa suštinski prenese sve rizike i povrate od vlasništva na drugi poslovni subjekt ili kada su prava ostvarena, dospjela ili predana.

Grupa prestaje priznavati financijske obveze samo kada prestanu postojati, tj. kada su ispunjene, otkazane ili zastarjele. Ukoliko se uvjeti financijske obveze promijene, Grupa će prestati priznavati tu obvezu i istovremeno priznati novu financijsku obvezu s novim uvjetima.

Realizirani gubici i dobici od prodaje financijskih instrumenata izračunavaju se primjenom metode prosječnog ponderiranog troška.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti: početno i naknadno mjerjenje

Financijska imovina i obveze početno se priznaju po fer vrijednosti uvećano za, u slučaju financijske imovine i financijskih obveza koje nisu po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, transakcijske troškove koji se izravno povezuju sa stjecanjem ili izdavanjem financijske imovine ili financijske obveze.

Nakon početnog priznavanja, Grupa vrednuje financijske instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i financijsku imovinu raspoloživu za prodaju po njihovim fer vrijednostima, bez umanjenja za troškove prodaje. Vlasnički instrumenti koji nemaju kotiranu tržišnu cijenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi vrednuju se po trošku, umanjeno za gubitke od umanjenja vrijednosti, ako je potrebno.

Zajmovi i potraživanja i ulaganja koja se drže do dospijeća te financijske obveze koje nisu klasificirane u kategoriju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka vrednuju se po amortiziranom trošku uz primjenu metode efektivne kamatne stope, smanjeni za eventualno umanjenje vrijednosti.

Financijski instrumenti: dobici i gubici

Dobici i gubici proizašli od promjene fer vrijednosti financijske imovine ili financijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaju se u dobiti ili gubitku.

Dobici i gubici proizašli od promjene fer vrijednosti monetarne imovine raspoložive za prodaju priznaju se izravno u rezervu fer vrijednosti u kapitalu i rezervama i objavljaju u izvješću o promjenama glavnice. Gubici od umanjenja vrijednosti, dobici i gubici od tečajnih razlika, prihod od kamata te amortizacija premije ili diskonta uz primjenu metode efektivne kamatne stope za monetarnu imovinu raspoloživu za prodaju priznaju se u dobiti ili gubitku. Tečajne razlike od vlasničkih vrijednosnica dio su fer vrijednosti navedenih vrijednosnica i priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Prihod od dividendi priznaje se u dobiti ili gubitku. U trenutku prodaje ili drugačijeg prestanka priznavanja financijske imovine raspoložive za prodaju, svi kumulativni dobici ili gubici prenose se u dobit ili gubitak.

Dobici ili gubici od financijske imovine i financijskih obveza koji se vrednuju po amortiziranom trošku priznaju se kao kamata u dobit ili gubitak tijekom razdoblja amortizacije. Dobici ili gubici također se mogu priznati u dobit ili gubitak prilikom prestanka priznavanja instrumenta odnosno u slučaju imovine umanjene vrijednosti.

Netiranje

Financijska imovina i obveze se netiraju te se u izvješću o financijskom položaju iskazuju u neto iznosu, u slučaju kada postoji zakonski provedivo pravo Grupe na prijeboj priznatih iznosa i postoji namjera namire na neto principu ili se stjecanje imovine i podmirenje obveza odvija istovremeno.

Principi mjerjenja fer vrijednosti

Fer vrijednost kotiranih vrijednosnica na aktivnom tržištu temelji se na zaključnim cijenama ponude. Ukoliko ne postoji aktivno tržište za financijski instrument ili ako se, zbog drugih razloga, fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi na temelju tržišne cijene, Grupa utvrđuje fer vrijednost korištenjem internih tehnika procjene vrijednosti (bilješka 48). One uključuju korištenje cijena ostvarenih u nedavnim transakcijama, pozivanje na druge u suštini slične financijske instrumente, analizu diskontiranih novčanih tokova, pri tome maksimalno koristeći podatke s tržišta i što manje se oslanjajući na specifičnosti subjekta. Kod primjene tehnika diskontiranog novčanog toka, procijenjeni budući novčani tokovi temelje se na najboljoj procjeni rukovodstva, a diskontna stopa je tržišna stopa.

Fer vrijednost derivativnih instrumenata kojima se ne trguje procjenjuje se temeljem iznosa primitaka ili izdataka koje bi Grupa imala u slučaju da prekine ugovor na datum izvješćivanja, uzimajući u obzir trenutne tržišne uvjete i kreditnu sposobnost druge ugovorne strane.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Imovina koja se vodi po amortiziranom trošku i potraživanja po financijskom i operativnom najmu

Na svaki datum izvještavanja, Grupa preispituje postoji li objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti imovine. Vrijednost financijske imovine je umanjena i gubici zbog umanjenja imovine nastaju ako postoji objektivni dokaz umanjenja vrijednosti nastao kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastupili nakon početnog priznavanja imovine ("događaj koji uzrokuje gubitak") i ako taj događaj (ili događaji) ima učinak na procijenjene buduće novčane tokove od financijske imovine koji se može pouzdano izmjeriti.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Imovina koja se vodi po amortiziranom trošku i potraživanja po finansijskom i operativnom najmu (nastavak)

Objektivni dokaz da je došlo do umanjenja vrijednosti neke finansijske imovine uključuje pouzdane podatke koje Grupa dozna o sljedećim događajima koji uzrokuju gubitak:

- i) značajne finansijske poteškoće zajmoprime;
- ii) kršenje ugovora, kao što je neplaćanje ili neredovita otplata kamata ili glavnice;
- iii) ako Grupa zajmoprincu, iz ekonomskih ili pravnih razloga vezanih uz zajmoprimčeve finansijske poteškoće, odobri ustupke koje inače ne bi odobrila;
- iv) vjerljativi stečaj ili drugi finansijski preustroj zajmoprime;
- v) nestanak aktivnog tržišta za finansijsku imovinu uslijed finansijskih poteškoća.

Ako postoji objektivni dokaz da je nastao gubitak od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja ili imovine koja se drži do dospjeća i vodi po amortiziranom trošku, iznos gubitka se mjeri kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenog budućeg novčanog toka diskontirane po izvornoj efektivnoj kamatnoj stopi te finansijske imovine ili sukladno postotku propisanom od HNB-a u određenim okolnostima. Knjigovodstveni iznos imovine smanjuje se korištenjem rezervacije za umanjenje vrijednosti, dok se iznos gubitka priznaje u računu dobiti i gubitka. Ako zajam ili imovina koja se drži do dospjeća ima varijabilnu kamatnu stopu, kao diskontna stopa za mjerjenje gubitaka zbog umanjenja vrijednosti uzima se efektivna kamatna stopa određena ugovorom, važeća na datum kad je utvrđeno umanjenje vrijednosti. Rezerviranja za gubitke na skupnoj osnovi računaju se na temelju postotaka propisanih od strane Hrvatske narodne banke za Banku i Raiffeisen stambenu štedionicu te na osnovi RBI metodologije za ostale podružnice.

Ako se u sljedećem razdoblju iznos gubitka od umanjenja vrijednosti smanji i to se smanjenje može objektivno pripisati događaju koji je nastupio nakon priznavanja umanjenja vrijednosti (primjerice, poboljšanje kreditnog reitinga dužnika), vrši se ukidanje prethodno priznatog gubitka od umanjenja vrijednosti usklađivanjem računa za rezervacije. Iznos ukidanja se iskazuje u računu dobiti i gubitka.

Kad je neki zajam nenaplativ, on se otpisuje kroz pripadajuće rezervacije za umanjenje vrijednosti. Zajmovi se otpisuju nakon završetka svih potrebnih procedura i utvrđivanja iznosa gubitka. Naknadne naplate prethodno otpisanih iznosa priznaju se kao ukidanje gubitaka od umanjenja vrijednosti u računu dobiti i gubitka.

Kada je u mogućnosti, Grupa provodi restrukturiranje zajmova radije nego da pokreće ovru. Navedeno može uključivati produljenje roka oplate i promjenu uvjeta kreditiranja. Nakon promjena uvjeta, daljnji izračun umanjenja vrijednosti provodi se s originalnom efektivnom kamatnom stopom važećom, prije promjene uvjeta. Rukovodstvo kontinuirano prati restrukturirane zajmove kako bi se uvjerili u ispunjenje novih uvjeta te sigurnost budućih plaćanja. Navedeni zajmovi predmet su dalnjeg redovnog testiranja na umanjenje vrijednosti na individualnoj ili skupnoj osnovi (ako nisu ocijenjeni na individualnoj osnovi ili ako pripadaju portfelju za koji se provodi umanjenje vrijednosti na skupnoj osnovi) korištenjem originalne efektivne kamatne stope.

Na isti način analiziraju se i rezerviraju potraživanja po finansijskom i operativnom najmu, koja se prvenstveno odnose na podružnicu Raiffeisen Leasing.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Na svaki datum izvještavanja, Grupa preispituje sve finansijske instrumente kako bi se ustanovilo postoji li objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti. Ako takvi dokazi postoje za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, kumulativni gubitak, izmјeren kao razlika između troška stjecanja i sadašnje fer vrijednosti, smanjen za eventualni gubitak od umanjenja vrijednosti te finansijske imovine prethodno priznat u računu dobiti i gubitka – eliminira se iz ostale sveobuhvatne dobiti i rezerve fer vrijednosti i prenosi u račun dobiti i gubitka. Ukoliko, u narednom razdoblju, fer vrijednost dužničke vrijednosnice klasificirane kao raspoloživa za prodaju poraste i porast je moguće objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon što je bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti u računu dobiti i gubitka, gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se u korist računa dobiti i gubitka. Gubici od umanjenja vrijednosti vlasničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju ne ukidaju se kroz račun dobiti i gubitka do konačnog prestanka priznavanja te imovine.

Specifični finansijski instrumenti

a) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti uključuju novac u blagajni, novac kod Hrvatske narodne banke, plasmane kod drugih banaka s originalnim rokom dospjeća do tri mjeseca te instrumente u postupku naplate te se vode po amortiziranom trošku u izvještaju o finansijskom položaju.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Specifični finansijski instrumenti (nastavak)

b) Derivativni finansijski instrumenti

Grupa koristi derivativne finansijske instrumente kako bi ekonomski zaštitila svoju izloženost tečajnom riziku te riziku promjene kamatnih stopa koji proizlaze iz poslovnih, finansijskih, ulagačkih aktivnosti te kroz računovodstvo zaštite. U skladu sa svojom politikom ulaganja, Grupa drži ili izdaje određen broj derivativnih finansijskih instrumenata isključivo u svrhu trgovanja.

Derivativni finansijski instrumenti uključuju devizne ugovore, terminske ugovore i ugovore s terminskim kamatnim stopama, ročnice, kamatne swap ugovore, međuvalutne swap ugovore, opcije i ostale finansijske derivative te se inicijalno priznaju po fer vrijednosti koja predstavlja plaćeni iznos za stjecanje instrumenta, umanjen za transakcijske troškove. Nakon početnog priznavanja, derivativi se vrednuju po fer vrijednosti. Fer vrijednost se utvrđuje na temelju kotirane tržišne cijene ili, ukoliko je prikladnije, diskontiranog novčanog toka. Svi derivativni instrumenti iskazuju se kao imovina ukoliko je njihova fer vrijednost pozitivna te kao obveze ako je njihova fer vrijednost negativna.

Neki hibridni ugovori sadrže derivativnu i nederivativnu komponentu. U tim se slučajevima derivativna komponenta naziva se ugrađeni derivativ. Osim kada nije u suprotnosti sa zahtjevima HNB-a, kada ekonomске karakteristike i rizici ugrađenih derivativa nisu blisko vezani za osnovni ugovor i kad se hibridni ugovor sam po sebi ne vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, ugrađeni se derivativ tretira kao zaseban derivativ i klasificira po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, uz priznavanje svih nerealiziranih dobitaka i gubitaka u dobit ili gubitak, osim ako nema pouzdane mjere fer vrijednosti.

Promjene u fer vrijednosti derivativa uključuju se u dobitke umanjene za gubitke od trgovanja vrijednosnicama.

Računovodstvo zaštite

Kod uspostavljanja odnosa zaštite, Grupa formalno utvrđuje i dokumentira odnos zaštite na koji želi primijeniti računovodstvo zaštite te cilj i strategiju upravljanja rizicima za poduzetu zaštitu. Ta dokumentacija uključuje definiranje instrumenta zaštite, zaštićenu stavku ili transakciju, prirodu zaštićenog rizika i način na koji će subjekt procijeniti učinkovitost promjena fer vrijednosti instrumenta zaštite u neutraliziranju izloženosti promjenama fer vrijednosti zaštićene stavke ili novčanih tokova koji se pripisuju zaštićenom riziku. Očekuje se da će takve zaštite biti visoko učinkovite u neutraliziranju promjena fer vrijednosti ili novčanih tijekova te se redovno ocjenjuju kako bi se utvrdila njihova stvarna visoka učinkovitost tijekom cijelog izvještajnog razdoblja kojem je zaštita namijenjena.

Zaštite koje udovoljavaju strogim kriterijima računovodstva zaštite izložene su i opisane u sljedećim odjelicima.

Zaštita fer vrijednosti

Grupa primjenjuje zaštitu fer vrijednosti za zaštitu izloženosti promjenama fer vrijednosti priznate imovine ili obveza ili nepriznate čvrste ugovorne obveze ili utvrđenog dijela takve imovine, obveza ili čvrste ugovorne obveze, koja se povezana sa određenim rizikom i može utjecati na dobit ili gubitak.

Promjene fer vrijednosti izvedenica određenih i prihvatljivih kao zaštita fer vrijednosti odmah se uračunavaju u dobit ili gubitak, zajedno sa svim promjenama fer vrijednosti zaštićenog sredstva, odnosno zaštićene obveze koje se mogu povezati sa zaštićenim rizikom. Promjena fer vrijednosti instrumenta zaštite i promjena zaštićene stavke povezana sa zaštićenim rizikom iskazuju se u dobiti ili gubitku unutar stavke koja se odnosi na zaštićenu stavku.

Računovodstvo zaštite prestaje kad Grupa ukine zaštitni odnos, kad instrument zaštite istekne ili je prodan, raskinut ili iskoršten, ili zaštita više ne udovoljava kriterijima računovodstva zaštite. Od toga datuma se uskladjenje knjigovodstvenog iznosa zaštićene stavke po osnovi fer vrijednosti povezano sa zaštićenim rizikom amortizira kroz dobit ili gubitak.

Ukoliko se zaštićena stavka prestaje priznavati, neamortizirana fer vrijednost odmah se priznaje u računu dobiti i gubitka.

c) Trezorski zapisi i dužničke vrijednosnice

Trezorski zapisi i dužničke vrijednosnice koje Grupa posjeduje u svrhu kratkoročnog stjecanja dobiti početno su klasificirani kao finansijski instrumenti namijenjeni trgovaju, početno priznati kao finansijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Trezorski zapisi za koje Grupa ima namjeru i mogućnost držati do dospijeća, klasificirani su kao imovina koja se drži do dospijeća. Ostali trezorski zapisi i dužničke vrijednosnice klasificiraju se kao raspoloživi za prodaju.

d) Vlasničke vrijednosnice i ulaganja u otvorene investicijske fondove

Vlasničke vrijednosnice i ulaganja u otvorene investicijske fondove klasificiraju se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili kao raspoloživi za prodaju.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Specifični finansijski instrumenti (nastavak)

e) Plasmani kod banaka

Plasmani kod banaka su klasificirani kao zajmovi i potraživanja te se vrednuju po amortiziranom trošku smanjenom za umanjenja vrijednosti.

f) Zajmovi komitentima

Zajmovi komitentima iskazuju se po amortiziranom trošku umanjeni za gubitke od umanjenja vrijednosti. U skladu s odredbama HNB-a, amortizacija diskonta unutar gubitaka od umanjenja vrijednosti uključuje se u gubitke od umanjenja vrijednosti.

g) Ulaganja u podružnice i pridružena društva

U odvojenim finansijskim izješćima Banke ulaganja u podružnice i pridružena društva iskazuju po trošku stjecanja umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja vrijednosti. Ulaganja u podružnice konsolidiraju se metodom pune konsolidacije u konsolidiranim izješćajima Grupe, dok se ulaganja u pridružena društva obračunavaju metodom udjela.

h) Uzeti zajmovi i podređene obveze

Kamatenosni zajmovi i podređene obveze inicialno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za pripadajuće transakcijske troškove. Naknadno vrednovanje provodi se po amortiziranom trošku i svaka razlika između primitaka (umanjenih za transakcijske troškove) i iznosa koji se plaća po dospijeću priznaje se u računu dobiti i gubitka tijekom razdoblja trajanja zajma i subordiniranog duga metodom efektivne kamatne stope.

i) Ugovori s pravom reotkupa

Grupa ulazi u ugovore o ponovnoj kupnji/(prodaji) suštinski istih ulaganja na određeni datum u budućnosti po fiksnoj cijeni. Ulaganja koja su kupljena s obvezom ponovne prodaje u budućnosti ne priznaju se u bilanci. Izdaci temeljem tih ugovora priznaju se kao dani zajmovi bankama ili komitentima. Također se evidentira da su kupljena potraživanja osigurana odgovarajućim vrijednosnicama iz ugovora o reotkupu. Ulaganja prodana temeljem ugovora o reotkupu i nadalje se priznaju u izješču o finansijskom položaju i iskazuju u skladu računovodstvenom politikom za odnosnu finansijsku imovinu po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti, kako je prikladno. Primici od prodaje ulaganja prikazuju se kao obveze prema bankama ili komitentima.

Razlika između iznosa koji se plaća kod prodaje i iznosa koji se plaća kod reotkupa razgraničava se kroz razdoblje transakcije i uključuje u prihod ili rashod od kamata.

Također Grupa ulazi u transakcije prodaje uz reotkop odnosno povezane transakcije. U skladu sa suštinom, povezane transakcije se prikazuju kao i ugovori o ponovnoj kupnji (prodaji), kao što je prethodno opisano.

j) Tekući računi i depoziti banaka i komitenata

Tekući računi i depoziti klasificiraju se kao ostale obveze i početno vrednuju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove, a naknadno iskazuju po njihovom amortiziranom trošku metodom efektivne kamatne stope.

Porez na dobit

Trošak poreza na dobit temelji se na oporezivoj dobiti za godinu te se sastoje od tekućeg poreza i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u dobit ili gubitak, izuzevši stavke koje su direktno priznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti pri čemu se porez također priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Tekući porez predstavlja očekivani iznos poreza koji se plaća na oporezivoj iznos dobiti za poslovnu godinu, sukladno poreznim stopama važećim na dan izješća o finansijskom položaju, te svim korekcijama iznosa porezne obveze za prethodna razdoblja.

Iznos odgođenog poreza izračunava se metodom bilančne obveze, pri čemu se uzimaju u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza koje se koriste za potrebe finansijskog izještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza. Iznos odgođene porezne imovine ili obveza, priznaje se koristeći poreznu stopu za koju se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u razdoblju u kojem se očekuje realizacija ili namira knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, a na osnovu poreznih stopa važećih na dan izješća o finansijskom položaju.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Porez na dobit (nastavak)

Vrednovanje odgođene porezne obveze i imovine odražava porezne posljedice koje slijede iz načina na koji društvo očekuje, na datum izvješćivanja, naplatu ili namiru neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza.

Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju te se klasificiraju kao dugoročna imovina i/ili obveze u izvješću o finansijskom položaju. Odgođena porezna imovina priznaje se samo u visini u kojoj je vjerojatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica. Na svaki datum izvješćivanja, Grupa ponovo procjenjuje nepriznatu potencijalnu odgođenu poreznu imovinu te knjigovodstvenu vrijednost priznate odgođene porezne imovine.

Dodatni porez na dobit, proizašao prilikom distribucije dividende, priznaje se u trenutku priznavanja povezane obveze za plaćanje dividende.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Stavke nekretnine, postrojenja i opreme priznaju se po povijesnom trošku ili procijenjenom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i, ukoliko postoje, umanjenja vrijednosti.

Grupa priznaje neto knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme po trošku zamjene dijela te imovine ukoliko je trošak nastao ili je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi sadržane u imovini nastajati te se nabavna vrijednost te imovine može pouzdano procijeniti. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja priznaju se kao trošak po nastanku.

Najam u kojem Grupa kao najmodavac preuzima suštinski sve rizike i koristi od vlasništva klasificira se kao operativni najam. Postrojenja i oprema čije je stjecanje povezano s takvim najmovima izraženi su po iznosu koji odgovara njihovoj fer vrijednosti ili sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma na početku najma, ovisno o tome koji je iznos manji, umanjenim za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti. Imovina pod operativnim najmom amortizira se linearном metodom, umanjivanjem troška imovine tijekom procijenjenog razdoblja najma do njihove preostale nadoknadive vrijednosti.

Amortizacija se obračunava linearnom metodom kako bi se trošak imovine rasporedio do preostale vrijednosti tijekom procijenjenog korisnog vijeka. Zemljišta te imovina u pripremi se ne amortiziraju. Procijenjeni korisni vijek upotrebe imovine, naveden je u nastavku.

	2016.	2015.
Zgrade	50 godina	50 godina
Oprema	4 – 10 godina	4 – 10 godina
Uredski namještaj	4 godine	4 godine
Imovina u operativnom najmu (ovisno o trajanju ugovora, amortizacija do ostatka vrijednosti)	2 – 20 godina	2 – 20 godina

Preostala vrijednost imovine, metoda amortizacije te procijenjeni korisni vijek, pregledavaju se na svaki datum izvješćivanja, te po potrebi usklađuju. Neto knjigovodstvena vrijednost imovine se odmah umanjuje do nadoknadivog iznosa ukoliko je neto knjigovodstvena vrijednost imovine veća od nadoknadivog iznosa. Dobici i gubici od prodaje određuju se kao razlika naplaćenog iznosa i neto knjigovodstvene vrijednosti, te se uključuju u dobit ili gubitak.

Zalihe i imovina preuzeta u zamjenu za nenaplaćena potraživanja

Grupa povremeno preuzima nekretnine i ostalu imovinu u zamjenu za podmirivanje svojih potraživanja po zajmovima i predujmovima te ugovorima o operativnom i finansijskom najmu. Zalihe također uključuju vraćene objekte najma. Takve nekretnine i ostala imovina priznaju se inicijalno po neto nadoknadivoj vrijednosti povezanog potraživanja ili po trenutačnoj fer vrijednosti navedene imovine, ovisno o tome koja je niža. Naknadno vrednovanje je po nižem od troška nabave i nadoknadive vrijednosti. Grupa ovako preuzetu imovinu pokušava prodati, a u iznimnim slučajevima je koristi za vlastitu upotrebu.

Prihodi ili rashodi od prodaje te imovine priznaju se kroz račun dobiti i gubitka.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina vodi se po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenja vrijednosti. Trošak proizašao iz aktivnosti razvoja priznaje se kao nematerijalna imovina ukoliko su ispunjeni svi zahtjevi sukladno MRS-u 38 "Nematerijalna imovina". Amortizacija se obračunava linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanja nematerijalne imovine. Troškovi povezani s razvojem i održavanjem nematerijalne imovine priznaju se kao trošak po nastanku. U skladu sa odlukom HNB-a, nematerijalne imovina uključuje ulaganja na tuđoj imovini.

Nematerijalna imovina amortizira se linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog ekonomskog vijeka upotrebe kako slijedi:

	2016.	2015.
Ulaganja na tuđoj imovini (ovisno o trajanju ugovora o najmu)	1 – 20 godina	1 – 20 godina
Software	5 – 8 godina	5 – 8 godina

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Neto knjigovodstvena vrijednost nefinancijske imovine Grupe osim odgođene porezne imovine preispituje se na svaki datum izvještavanja kako bi se utvrdilo postoje li indikacije umanjenja vrijednosti.

Ako se utvrdi postojanje takvih indikacija, procjenjuje se nadoknadi iznos imovine. Za imovinu koja nema konačan korisni vijek upotrebe te nematerijalnu imovinu koja još nije u upotrebi i goodwill, nadoknadi iznos procjenjuje se na svaki datum izvještavanja.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinice koja generira novac veća od njezinog nadoknadivog iznosa. Jedinica koja generira novac je najmanja prepoznata grupa imovine koja generira novčane tokove, a koji se mogu zasebno identificirati od onih za drugu imovinu i obveze. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u dobiti ili gubitku. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznat za imovinu koja generira novac raspodjeljuje se umanjujući knjigovodstvenu vrijednosti imovine unutar te jedinice (skupine jedinica) na linearnoj osnovi. Nadoknadi iznos imovine i jedinice koja generira novac je vrijednost imovine u upotrebi ili neto prodajna cijena, ovisno o tome koji je iznos viši. Vrijednost u upotrebi procjenjuje se diskontiranjem očekivanih budućih gotovinskih tokova na njihovu sadašnju vrijednost koristeći diskontnu stopu prije poreza koja odražava trenutnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznat prethodnih godina procjenjuje se na svaki datum izvještavanja radi utvrđivanja da li je gubitak umanjen ili više niti ne postoji. Gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida ukoliko je došlo do promjena u procjenama koje su bile korištene za određivanje nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida samo do knjigovodstvene vrijednosti imovine umanjene za akumuliranu amortizaciju, kakva bi bila izračunata da nije bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti. Jednom prznati gubitak od umanjenja vrijednosti goodwilla se naknadno ne ukida.

Rezervacije za obveze i troškove

Rezervacije se priznaju kad Grupa ima sadašnju obvezu kao posljedicu prošlih događaja i ako je vjerojatno da će biti potreban odlijev resursa koji sadrže ekonomski koristi radi podmirivanja obveze te ako se iznos obveze može pouzdano procijeniti.

Rezervacije se priznaju kad Grupa ima sadašnju obvezu kao posljedicu prošlih događaja i ako postoji vjerojatnost da će za podmirenje obveze biti potreban odlijev resursa. Uprava utvrđuje dostatnost rezervacija na temelju uvida u pojedinačne stavke, nedavnih ostvarenih gubitaka, trenutačnih gospodarstvenih okolnosti, karakteristika rizika različitih kategorija transakcija, kao i drugih relevantnih čimbenika.

Rezervacije se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervacija izvorno priznata. Ako odlijev ekonomskih koristi za podmirenje obveza više nije vjerojatan, rezervacija se ukida.

Najmovi – Grupa kao najmodavac

a) Financijski najam

Najam kod kojeg Grupa kao najmodavac prenosi suštinski sve rizike i koristi vezane uz vlasništvo te imovine primatelju najma klasificiraju se kao financijski najam. Potraživanje se priznaje u iznosu koji odgovara sadašnjoj vrijednosti plaćanja najma, uključujući garantiranu rezidualnu vrijednost. Razlika između ukupnog potraživanja i sadašnje vrijednosti potraživanja predstavlja nezarađeni financijski prihod koji se priznaje kroz razdoblje najma metodom efektivne kamatne stope. Potraživanja po financijskom najmu uključena su u zajmove komitentima.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

b) Operativni najam

Najam kod kojeg Grupa kao davatelj najma zadržava suštinski sve rizike i koristi vezane uz vlasništvo uključuje se u materijalnu i nematerijalnu imovinu po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Prihod od najma imovine u operativnom najmu priznaje se u dobit ili gubitak po linearnoj metodi tijekom trajanja najma.

Primanja zaposlenih

a) Definirani mirovinski doprinosi

Grupa uplaćuje doprinose u planirana osiguranja prema obvezanoj ugovornoj osnovi. Grupa nema drugih obveza plaćanja nakon uplate doprinosova. Doprinosi se priznaju kao trošak priznat kao primanja zaposlenih kada nastaje. Budući da Grupa knjiži otpremnine prema aktuarskim izračunima, svi dobitci i gubitci uslijed povećanja, odnosno smanjenja sadašnje vrijednosti obveza po definiranim naknadama, a povezani su s aktuarskim rizikom, iskazuju se u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti.

b) Dugoročna primanja za godine rada

Banka dodjeljuje zaposlenicima jednokratnu nagradu za umirovljenje. Obveza i trošak ovih naknada određuju se koristeći metodu projicirane kreditne jedinice. Metoda projekcije kreditne jedinice uzima svako razdoblje provedeno u službi kao ostvarivanje prava na dodatnu jedinicu naknade i mjeri svaku jedinicu zasebno kako bi se izračunala konačna obveza. Obveza se izračunava kao sadašnja vrijednost budućih odjelja novca koristeći diskontnu stopu koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice kojima su valuta i uvjeti u skladu s valutom i utvrđenim uvjetima obveze za dugoročna primanja.

c) Mirovinsko osiguranje

Rezervacije za mirovinsko osiguranje podružnice Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.o.o. obračunao je ovlašteni aktuar Grupe, u skladu s metodom koju propisuje Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima i uplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Dividende

Dividende se priznaju kada su odobrene od strane dioničara na Godišnjoj skupštini.

Dionički kapital

Dionički kapital predstavlja nominalnu vrijednost uplaćenih redovnih i neotkupivih povlaštenih dionica klasificiranih kao kapital na koje se plaćaju dividende prema nahodenju redovnih dioničara, te je izražen u kunama po nominalnoj vrijednosti.

Vlastite dionice

Kada Banka kupuje obične ili preferencijalne dionice, plaćeni iznos predstavlja odbitnu stavku od kapitala i rezervi koji pripadaju dioničarima Banke, dok se dionice ne ponište, ponovno izdaju ili prodaju. Kada se takve dionice, koje se klasificiraju kao vlastite dionice, naknadno prodaju ili ponovno izdaju, primljeni iznos, umanjen za transakcijske troškove, uključuje se u kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima Banke.

Zadržana dobit

Sva dobit za godinu nakon raspodjele prenosi se u rezerve, u skladu s odlukom Glavne skupštine.

Zarada po dionici

Banka prikazuje zaradu po dionici na svoje redovne dionice. Zarada po dionici se računa dijeleći pripadajuću neto dobit redovnim dioničarima Banke sa vaganim prosječnim brojem redovnih dionica na kraju razdoblja.

Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze

U okviru redovnog poslovanja Banka sklapa ugovore kojima preuzima izvanbilančne kreditne obveze koje vodi u izvanbilančnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvaćaju garancije, akreditive i neiskorištene okvirne kredite. Banka navedene preuzete finansijske obveze iskazuje u izvještaju o finansijskom položaju Grupe ako i kad iste postanu plative.

Poslovi u ime i za račun trećih osoba

Grupa upravlja imovinom u ime ostalih društava i stanovništva za što naplaćuje naknadu. Ti iznosi ne predstavljaju imovinu Grupe te su isključeni iz izvješća o finansijskom položaju Grupe.

4. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe

Grupa procjenjuje i prosuđuje o neizvjesnim događajima, uključujući procjene i prosudbe o budućnosti. Takve računovodstvene pretpostavke i procjene redovno se pregledavaju i temelje se na povijesnom iskustvu i ostalim čimbenicima poput očekivanog tijeka budućih događaja koji se može razumno pretpostaviti u postojećim okolnostima, ali unatoč tome neizbjegno predstavljaju izvore neizvjesnosti. Procjena umanjenja vrijednosti kreditnog portfelja Banke, predstavlja najznačajniji izvor neizvjesnosti procjene. Ti i ostali ključni izvori neizvjesnosti procjene, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnih usklađa neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza tijekom sljedećeg obračunskog razdoblja u računu dobiti i gubitka, opisani su u nastavku. Značajne prosudbe učinjene u određivanju najprikladnije metodologije za procjenu fer vrijednosti finansijskih instrumenata koji se vode po fer vrijednosti, također su opisane u nastavku.

Gubici od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja

Banka prati kreditnu sposobnost svojih komitenata na kontinuiranoj osnovi. U skladu sa zahtjevima HNB-a, potreba za umanjenjem vrijednosti bilančne i izvanbilančne izloženosti Banke kreditnom riziku, procjenjuje se najmanje kvartalno. Gubici od umanjenja vrijednosti uglavnom su priznati u odnosu na neto knjigovodstvenu vrijednost zajmova pravnim osobama i stanovništvu (kao što je sažeto u bilješci 11), plasmane i zajmove drugim bankama (sažeto u bilješci 9) te kao rezervacije za obveze i troškove koje proizlaze iz izvanbilančne izloženosti komitentima, uglavnom u vidu garancija i akreditiva (sažeto u bilješkama 23 i 43). Umanjenja vrijednosti se također razmatraju za kreditnu izloženost bankama te za ostalu imovinu koja se ne vodi po fer vrijednosti te gdje primarni rizik umanjenja nije kreditni rizik.

Milijuni HRK	Bilješke	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Sažetak gubitaka od umanjenja vrijednosti					
Gubici od umanjenja vrijednosti bilančne izloženosti	6, 7, 9, 11, 12, 17	2.853	2.964	2.737	2.846
Rezervacije po izvanbilančnoj izloženosti	23	103	118	103	118
		2.956	3.082	2.840	2.964

Finansijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku

Grupa prvo procjenjuje postoji li objektivan dokaz umanjenja vrijednosti zasebno za imovinu koja je pojedinačno značajna (uglavnom izloženost prema pravnim osobama) te zbirno za imovinu koja nije pojedinačno značajna (uglavnom izloženost stanovništву). Međutim, imovina procijenjena zasebno kao neumanjena je tada uključena u grupu imovine sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika. Taj se portfelj tada razmatra zbirno radi umanjenja vrijednosti.

Grupa procjenjuje umanjenja vrijednosti u slučajevima kada prosudi da vidljivi podaci ukazuju na vjerojatnost mjerljivog umanjenja budućih procijenjenih novčanih tokova imovine ili portfelja imovine. Kao dokaz se uzima nereditost otplate ili ostale indikacije finansijskih poteškoća uzimatelja zajma, te nepovoljne promjene u ekonomskim uvjetima u kojima zajmoprimci posluju ili u vrijednosti ili naplativosti sredstava osiguranja, i kada se te promjene mogu povezati sa navedenim nepoštivanjem uvjeta.

Grupa uzima u obzir zajednički učinak nekoliko događaja kada ocjenjuje umanjenje, te koristi iskustvo u procjeni u slučajevima kada su razmotreni podaci potrebni za procjenu umanjenja ograničeni. U procjenjivanju umanjenja vrijednosti za stavke koje su pojedinačno ili zajednički ocjenjene kao umanjene, Grupa koristi „flow rate“ model za portfelji stanovništva razvijen od strane vlasnika Banke u Austriji. Grupa također uzima u obzir gubitak od umanjenja vrijednosti propisan od strane HNB-a, koji se temelji na kašnjenju dospjelih iznosa. U procjeni iznosa umanjenja vrijednosti za stavke koje su pojedinačno ocijenjene kao umanjene za portfelj pravnih osoba, Grupa koristi model diskontiranog novčanog toka.

4. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

Financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku (nastavak)

Krajem godine, bruto vrijednost umanjenih zajmova i potraživanja te stope priznatih umanjenja, bili su kako slijedi:

	Pravne osobe	Stanovništvo	Ukupno	2016.	Pravne osobe	Stanovništvo	Ukupno	2015.
Grupa								
Bruto izloženost (u milijunima HRK)	2.265	1.099	3.364		2.621	1.264	3.885	
Stopa umanjenja (u %)	78	74	77		74	60	69	
Banka								
Bruto izloženost (u milijunima HRK)	2.168	1.081	3.249		2.522	1.245	3.767	
Stopa umanjenja (u %)	78	74	77		73	61	69	

Svako dodatno povećanje stope umanjenja za jedan postotni poen prema bruto izloženosti na dan 31. prosinca 2016. godine, imalo bi za posljedicu povećanje gubitka od umanjenja vrijednosti u iznosu od 32,49 milijuna kuna (2015.: 37,67 milijuna kuna) za Banku te dodatnih gubitaka od umanjenja u iznosu od 33,64 milijuna kuna (2015.: 38,85 milijuna kuna) za Grupu.

Iznos umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2016. procijenjen na osnovi portfelja Banke iznosio je 352 milijuna kuna (2015.: 359 milijuna kuna) relevantne bilančne i izvanbilančne izloženosti. Ukupan iznos tog umanjenja vrijednosti temeljenog na portfelju iznosio je 1,24% (2015.: 1,3%) bilančne izloženosti te 1% (2015.: 1%) izvanbilančne izloženosti kreditnom riziku komitenata, u oba slučaja neto od iznosa individualno procijenjenih kao umanjenih.

Fer vrijednost derivativa

Fer vrijednost OTC derivativa određuje se korištenjem tehnika vrednovanja. Korištene tehnike vrednovanja za određivanje fer vrijednosti (na primjer modeli), provjeravaju se i periodički pregledavaju od strane kvalificirane neovisne osobe koja nije sudjelovala u njihovom kreiranju. Svi modeli certificirani su prije upotrebe i definirani tako da osiguraju rezultate koji će biti odraz stvarnih podataka i usporedivih tržišnih cijena.

a) Fer vrijednost trezorskih zapisa

Banka određuje fer vrijednost trezorskih zapisa koje izdaje Ministarstvo financija Republike Hrvatske primjenom internog modela koji uključuje preostalo razdoblje do dospjeća i zadnje raspoložive aukcijske cijene sličnih instrumenata. Knjigovodstvena vrijednost trezorskih zapisa klasificiranih kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka na dan 31. prosinca 2016. godine iznosila je 140 milijuna kuna (2015.: 127 milijuna kuna).

b) Rezervacije za otpremnine

Kod izračuna potrebnih rezervacija za otpremnine, Grupa diskontira očekivane buduće novčane tokove koji proizlaze iz navedenih obveza, primjenom diskontnih stopa koje, prema mišljenju Uprave Banke, najbolje predstavljaju vremensku vrijednost novca.

c) Rezervacije za sudske sporove

Rezerviranja se priznaju kada Grupa ima sadašnju pravnu ili izvedenu obvezu kao posljedica događaja u prošlosti, kad je vjerojatan odjlev resursa s ekonomskim koristima kako bi obveza bila podmirena i kad je iznos obveze moguće pouzdano procijeniti. Uprava Grupe održava rezerviranja na razini koju smatra dostatnom za pokriće nastalih gubitaka, a dostatnost utvrđuje na temelju pregleda pojedinačnih stavki potraživanja, postojećih pravnih okolnosti i drugih relevantnih čimbenika.

Prema odluci HNB-a, kreditna institucija dužna je sudske sporove razvrstati u rizičnu skupinu A (bez utvrđenog rizika gubitka ili odjleva novca, odnosno do 10% odjleva ukupno procijenjenog iznosa), rizičnu skupinu B (utvrđeni rizik gubitka ili odjlev novca između 10 i 70% ukupno procijenjenog iznosa) ili C (utvrđen visok rizik gubitka, odnosno odjlev veći od 70% ukupno procijenjenog iznosa).

4. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

c) Rezervacije za sudske sporove (nastavak)

Kod utvrđivanja sadašnje vrijednosti budućih odjjeva novca, a uzimajući u obzir sve čimbenike koji su utjecali ili će utjecati na učinak vremena na vrijednost novčanih sredstava, Banka primjenjuje diskontnu stopu u visini zakonom propisane zakonske kamate i eskontne stope HNB-a važeće na zadnji dan polugodišta koje je neposredno prethodilo tekućem, uvećan za 8 baznih bodova kod sudske sporove koje protiv Banke vode korporativni subjekti, odnosno 5 baznih bodova za sve druge sudske sporove koji se vode protiv Banke.

Rezerviranja za sudske sporove evidentiraju se u poslovnim knjigama banaka kao trošak rezerviranja razdoblja u kojem su rezerviranja iskazana.

Kao što je navedeno u bilješci 23, Grupa i Banka rezervirale su 66 milijuna kuna (2015.: 59 milijuna kuna), odnosno 57 milijuna kuna (2015.: 50 milijuna kuna), za glavnici i kamate po obvezama za sudske sporove, što rukovodstvo procjenjuje dovoljnim. Navedeni iznosi predstavljaju najbolju procjenu Grupe za gubitke po sudskim sporovima, iako stvarni gubitak po sudskim sporovima koji se vode protiv Grupe može biti značajno drugačiji. Za rukovodstvo nije praktično procijeniti finansijski učinak promjena u pretpostavkama na temelju kojih rukovodstvo procjenjuje potrebu za rezervacijama.

Kao što je objašnjeno u bilješci 23, Banka je tuženik, zajedno sa sedam drugih banaka u Republici Hrvatskoj, u sudskom sporu koji jeinicirao tužitelj „Potrošač“ Hrvatski savez udruga za zaštitu potrošača pod optužbom da su tužene banke protupravno odobravale kredite vezane za švicarski franak („CHF“) fizičkim osobama te time povrijedile njihova prava temeljem Zakona o zaštiti potrošača („CHF krediti“). Tijekom 2015. izmjenom zakona o potrošačkom kreditiranju regulirana je konverzija CHF kredita u EUR. 9. travnja 2015. utvrđena je ništećnost odredbe ugovora o kreditu ugovorenom s otplatom u protuvrijednosti CHF koja je davala pravo Banci na jednostrano mijenjanje visine kamatne stope.

Na dan 22. rujna 2015. izglasан je Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o kreditnim institucijama („Zakon“) kojim se regulira konverzija prihvaćanja kredita u švicarskim francima u eurske kredite. Novi Zakon je utjecao i na tužbu udruge „Potrošač“ na način da nakon konverzije više nema pravnog temelja da klijenti potražuju povrat preplaćenih kamata, budući da su ti iznosi uzeti u obzir u dodacima ugovoru kojima se prihvata konverzija.

d) Konverzija CHF kredita denominiranih u ili vezanih za švicarski franak

U prvom polugodištu 2016. godine provedena je konverzija potrošačkih kredita iz CHF u EUR s osnova odredbi Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju iz rujna 2015. godine.

Banka je u periodu od 2001. godine do 2014. godine odobravala kredite potrošačima i poduzetnicima vezane za švicarski franak. U početku odobravanja takvih kredita, klijenti su imali pogodnost nižih kamatnih stopa na kredite u franku. Međutim, od 2007. do 2009. godine povećale su se kamatne stope na kredite u franku zbog porasta cijene financiranja banke za izvore u franku. Otplatne rate za kredite u franku, a od 2009. su se povećavale i zbog tečajnih kretanja, odnosno jačanja franka u odnosu na kunu.

22. rujna 2015. godine donesen je novi Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (u nastavku „Izmjena zakona“) kojim je, kao trajnom mjerom, regulirana konverzija kredita iz franka u euro. Izmjena zakona stupila je na snagu 30. rujna 2015. godine. U skladu s navedenom Izmjenom zakona, konverzijom se položaj korisnika kredita u franku izjednačava s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit u euru. Istovjetno se položaj korisnika kredita u kunama s valutnom klauzulom u franku izjednačava s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit u kunama s valutnom klauzulom u euru.

Banka je u 2015. rezervirala 617 milijuna kuna za procijenjene gubitke s osnova konverzije. Proces konverzije započet je krajem 2015. a dovršen je u 2016. Banka je 18. siječnja 2016. godine ponovila izračun konverzije kredita klijentima. Ponovljenim izračunom konverzije primijenjene su povoljnije kamatne stope za klijente koji usmjeravaju svoja redovna primanja na račun u Banci (primarni klijenti), kao i uskladjenja kamatnih stopa koja su se provodila za primarne klijente tijekom razdoblja otplate kredita, odnosno od datuma isplate kredita do 30. rujna 2015. godine.

Nakon dovršene konverzije snižena je visina nedospjelog duga na konvertiranim kreditima. Zbog toga je smanjena osnovica za obračun rezervacija na konvertiranim kreditima klasificiranim u djelomično naplative i nenaplative kategorije, pa je posljedično smanjena visina rezervacija formiranih na tim kreditima.

Banka je naknadno u 2016. odlučila da će u konverziju ući i prethodno otkazani krediti koji su kod otkaza bili pretvoreni u kune. Efekti konverzije ovih kredita iskazani su u računu dobiti i gubitka u 2016. godini.

4. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

e) Mirovinsko osiguranje

U skladu sa zakonskim okvirom, Grupa pruža mogućnost članovima dobrovoljnih i obveznih mirovinskih fondova prijenos sredstava kad se ispune uvjeti, u mirovinsko osiguravajuće društvo prema izboru člana. Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d. je trenutno jedino mirovinsko osiguravajuće društvo u Hrvatskoj. Mirovinsko osiguravajuće društvo isplaćuje mirovine, u skladu sa Zakonom o mirovinskim osiguravajućim društvima i odredbama sklopljenog ugovora o mirovini – u okviru obveznog ili dobrovoljnog mirovinskog osiguranja. Mirovine se isplaćuju iz imovine za pokriće tehničkih pričuva koje izračunava imenovani ovlašteni aktuar mirovinskog osiguravajućeg društva sukladno dobroj aktuarskoj praksi i zakonu. Rukovodstvo smatra da su obračunate tehničke pričuve dostatne.

f) Odgođeni porezi

Odgođeni porezi priznaju se vezano uz porezne gubitke i odbitne privremene razlike do iznosa za koji je vjerojatno da će oporeziva dobit biti raspoloživa i za koju se gubici mogu koristiti. Rukovodstvo smatra da je priznata odgođena porezna imovina u cijelosti nadoknadiva.

g) Klasifikacija ugovora o najmu

Grupa je najmodavac u operativnim i financijskim najmovima. Kada je Grupa najmodavac u ugovoru o najmu kojim se prenose svi rizici i koristi od imovine na najmoprimeca, tada se ugovor klasificira kao financijski najam. Svi ostali najmovi se klasificiraju kao operativni te se povezana imovina uključuje u nekretnine i opremu u operativnom najmu po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Kod određivanja bi li najam trebao biti klasificiran kao operativni ili financijski, Grupa uzima u obzir zahtjeve Međunarodnog računovodstvenog standarda 17 Najmovi.

h) Utvrđivanje kontrole

Sukladno zahtjevima MSFI 10 Konsolidirani financijski izvještaji, Grupa na redovnoj osnovi razmatra ima li kontrolu nad značajnim aktivnostima dužnika koji su u financijskim problemima te nisu u mogućnosti redovno otplaćivati svoje kreditne obveze prema Grupi. Grupa je za 2016. ocijenila da ne postoje dužnici koje bi trebala konsolidirati, što je konzistentno sa zaključkom za 2015. godinu.

5. Izvještavanje po segmentima

Segment je zasebno prepoznatljivi dio Grupe koji se bavi ili prodajom proizvoda, odnosno davanjem usluga (poslovni segment), odnosno prodajom proizvoda i/ili davanjem usluga u određenom gospodarskom području (teritorijalni segment) i izložen je rizicima i nagradama različitim od onih kojima su izloženi drugi segmenti. Osnovne informacije o segmentima su predstavljane u odnosu na poslovne segmente Grupe. Primarni format poslovnih segmenata je temeljen na Upravi Banke i internoj strukturi izvještavanja.

Poslovni segmenti

Grupa obuhvaća sljedeće glavne poslovne segmente:

Poslovanje s pravnim osobama	Uključuje kreditno poslovanje, depozitno poslovanje i ostale transakcije sa pravnim osobama i poslove najma na nivou Grupe;
Poslovanje sa stanovništvom	Uključuje kreditno poslovanje, depozitno poslovanje i ostale transakcije i iznose sa stanovništvom;
Riznica	Obavlja financiranje Grupe te objedinjene aktivnosti upravljanja rizicima kroz uzete zajmove, izdavanje dužničkih vrijednosnica, korištenje derivativa za potrebe upravljanja rizicima te investiranje u likvidnu imovinu kao što su kratkoročni plasmani te dužničke vrijednosnice pravnih osoba i država;
Upravljanje imovinom	Uključuje upravljanje investičkim i mirovinskim fondovima na nivou Grupe;
Zajedničke usluge	Uključuje aktivnosti upravljanja nekretnina i centralizirane usluge promidžbe i marketinga Grupe.

5. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Grupa 2016. Milijuni HRK	Pravne osobe	Stanovništvo	Riznica	Upravljanje imovinom	Zajedničke usluge	Neraspoređene stavke	Ukupno
Neto prihod od kamata	304	513	123	25	23	–	988
Neto prihod od naknada i provizija	164	117	2	151	3	–	437
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi	278	103	97	139	15	5	637
Prihodi iz poslovanja	746	733	222	315	41	5	2.062
Troškovi iz poslovanja	(456)	(1.121)	(43)	(220)	(35)	(2)	(1.877)
Gubici od umanjenja vrijednosti	(123)	2	13	–	1	–	(107)
Rezerviranja za obveze i troškove	11	609	(3)	–	–	–	617
Rashodi iz poslovanja	(568)	(510)	(33)	(220)	(34)	(2)	(1.367)
Dobit prije oporezivanja	178	223	189	95	7	3	695
Porez na dobit	–	–	–	–	–	(160)	(160)
Dobit/(gubitak) za godinu	178	223	189	95	7	(157)	535
Imovina po segmentu	8.820	9.309	13.107	601	1.181	–	33.018
Neraspoređena imovina	–	–	–	–	–	2.346	2.346
Ukupno imovina	8.820	9.309	13.107	601	1.181	2.346	35.364
Obveze po segmentu	12.867	13.341	2.432	436	1.206	192	30.474
Kapital i rezerve	–	–	–	–	–	4.890	4.890
Ukupno kapital, rezerve i obveze	12.867	13.341	2.432	436	1.206	5.082	35.364

5. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Grupa 2015. Milijuni HRK	Pravne osobe	Stanovništvo	Riznica	Upravljanje imovinom	Zajedničke usluge	Neraspoređene stavke	Ukupno
Neto prihod od kamata	324	535	124	26	24	–	1.033
Neto prihod od naknada i provizija	180	115	10	152	5	–	462
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi	276	5	52	146	16	–	495
Prihodi iz poslovanja	780	655	186	324	45	–	1.990
Troškovi iz poslovanja	(440)	(466)	(56)	(226)	(43)	–	(1.231)
Gubici od umanjenja vrijednosti	(180)	(139)	–	–	–	–	(319)
Rezerviranja za obveze i troškove	(2)	(620)	–	–	–	–	(622)
Rashodi iz poslovanja	(622)	(1.225)	(56)	(226)	(43)	–	(2.172)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	158	(570)	130	98	2	–	(182)
Porez na dobit	–	–	–	–	–	32	32
Dobit (gubitak) za godinu	158	(570)	130	98	2	32	(150)
Imovina po segmentu	8.428	10.196	12.030	559	1.243	–	32.456
Neraspoređena imovina	–	–	–	–	–	2.602	2.602
Ukupno imovina	8.428	10.196	12.030	559	1.243	2.602	35.058
Obveze po segmentu	11.017	14.566	3.363	403	1.315	–	30.664
Kapital i rezerve	–	–	–	–	–	4.394	4.394
Ukupno kapital, rezerve i obveze	11.017	14.566	3.363	403	1.315	4.394	35.058

5. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Banka 2016. Milijuni HRK	Pravne osobe	Stanovništvo	Riznica	Neraspoređena stavka	Ukupno
Neto prihod od kamata	261	513	123	–	897
Neto prihod od naknada i provizija	178	117	2	–	297
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi	86	103	169	5	363
Prihodi iz poslovanja	525	733	294	5	1.557
Troškovi iz poslovanja	(315)	(1.121)	(43)	(2)	(1.481)
Gubici od umanjenja vrijednosti	(123)	2	13	–	(108)
Rezerviranja za obveze i troškove	11	609	(3)	–	617
Rashodi iz poslovanja	(427)	(510)	(33)	(2)	(972)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	98	223	261	3	585
Porez na dobit	–	–	–	(125)	(125)
Dobit/(gubitak) za godinu	98	223	261	(122)	460
Imovina po segmentu	7.692	9.309	13.107	–	30.108
Neraspoređena imovina	–	–	–	1.308	1.308
Ukupno imovina	7.692	9.309	13.107	1.308	31.416
Obveze po segmentu	11.000	13.341	2.432	193	26.966
Kapital i rezerve	–	–	–	4.450	4.450
Ukupno kapital, rezerve i obveze	11.000	13.341	2.432	4.643	31.416
Banka 2015. Milijuni HRK	Pravne osobe	Stanovništvo	Riznica	Neraspoređena stavka	Ukupno
Neto prihod od kamata	270	535	124	–	929
Neto prihod od naknada i provizija	196	115	10	–	321
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi	86	5	107	–	198
Prihodi iz poslovanja	552	655	241	–	1.448
Troškovi iz poslovanja	(300)	(466)	(56)	–	(822)
Gubici od umanjenja vrijednosti	(175)	(139)	–	–	(314)
Rezerviranja za obveze i troškove	(3)	(620)	–	–	(623)
Rashodi iz poslovanja	(478)	(1.225)	(56)	–	(1.759)
Dobit prije oporezivanja	74	(570)	185	–	(311)
Porez na dobit	–	–	–	70	70
Dobit/(gubitak) za godinu	74	(570)	185	70	(241)
Imovina po segmentu	7.401	10.196	12.030	–	29.627
Neraspoređena imovina	–	–	–	1.554	1.554
Ukupno imovina	7.401	10.196	12.030	1.554	31.181
Obveze po segmentu	9.237	14.567	3.363	–	27.167
Kapital i rezerve	–	–	–	4.014	4.014
Ukupno kapital, rezerve i obveze	9.237	14.567	3.363	4.014	31.181

6. Novac i računi kod banaka

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Novac u blagajni	712	762	712	762
Instrumenti u postupku naplate	1	1	1	1
Žiro račun kod Hrvatske narodne banke	2.969	1.735	2.969	1.735
Tekući računi kod drugih banaka				
– kod matične Banke	4	24	3	20
– kod drugih banaka u Raiffeisen Bank International AG (RBI) grupi	5	18	5	18
– kod drugih banaka	66	121	63	121
	3.757	2.661	3.753	2.657
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(36)	(24)	(36)	(24)
	3.721	2.637	3.717	2.633

a) Kretanje gubitaka od umanjenja vrijednosti za novac i račune kod banaka

Neidentificirani gubici

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Na dan 1. siječnja	24	14	24	14
Neto trošak u računu dobiti i gubitka (Bilješka 33)	12	10	12	10
Na dan 31. prosinca	36	24	36	24

7. Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Obvezna pričuva u domaćoj valuti	1.695	1.730	1.695	1.730
Obvezna pričuva u stranoj valuti	–	272	–	272
	1.695	2.002	1.695	2.002
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(20)	(25)	(20)	(25)
	1.675	1.977	1.675	1.977

a) Kretanje gubitaka od umanjenja vrijednosti za obveznu pričuvu kod Hrvatske narodne banke

Neidentificirani gubici	25	22	25	22
Na dan 1. siječnja	25	22	25	22
Neto trošak/[otpustanje] u računu dobiti i gubitka (Bilješka 33)	(5)	3	(5)	3
Na dan 31. prosinca	20	25	20	25

HNB propisuje za banke obvezu obračuna obvezne pričuve, koja se izdvaja kao depozit kod HNB-a te odražava kroz stanja ostalih likvidnih potraživanja. Stopa obvezne pričuve na dan 31. prosinca 2016. iznosila je 12% (2015.: 12%) kunskih i deviznih depozita te uzetih zajmova.

Na dan 31. prosinca 2016. godine postotak izdvajanja kunskog dijela obvezne pričuve kod HNB-a iznosio je 70% (2015.: 70%), dok se preosalih 30% održava u obliku ostalih likvidnih potraživanja. 75% obračunatog deviznog dijela obvezne pričuve uključuje se u obračunati kunki dio obvezne pričuve i izdavaju u kumanama.

Postotak izdvajanja deviznog dijela obvezne pričuve iznosi 0% (2015.: 60%). Obveza je banaka da najmanje 2% deviznog dijela obvezne pričuve za održavanje održavati prosječnim dnevnim stanjem sredstava na vlastitim deviznim eurskim računima za namiru kod HNB-a.

8. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Instrumenti koji se drže radi trgovanja				
Dužničke vrijednosnice:				
– domaće državne obveznice, kotiraju na burzi	714	683	714	683
– obveznice stranih država, kotiraju na burzi	779	638	779	638
– trezorski zapisi Ministarstva financija	74	61	74	61
– obveznice banaka, kotiraju na burzi	315	326	315	326
	1.882	1.708	1.882	1.708
Vlasničke vrijednosnice, kotiraju na burzi	5	8	5	8
Pozitivna fer vrijednost OTC derivativnih instrumenata	108	69	116	79
Pozitivna fer vrijednost OTC spot kupoprodaja	1	1	1	1
	109	70	117	80
Ukalkulirana kamata	21	12	21	12
Ukupno instrumenti koji se drže radi trgovanja	2.017	1.798	2.025	1.808
Financijska imovina određena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitaka				
Dužničke vrijednosnice:				
– domaće državne obveznice, kotiraju na burzi	266	256	–	–
– obveznice banaka, kotiraju na burzi	22	22	22	22
– vrijednosnice društava, kotiraju na burzi	127	140	103	123
– trezorski zapisi Ministarstva financija	66	66	–	–
	481	484	125	145
Vlasničke vrijednosnice	2	1	–	–
Ulaganja u investicijske fondove kojima upravljaju povezane i treće osobe	9	1	–	–
Ukalkulirana kamata	6	7	1	1
Ukupno financijska imovina određena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitaka	498	493	126	146
	2.515	2.291	2.151	1.954

Ulaganje u trezorske zapise Ministarstva financija Republike Hrvatske u iznosu 66 milijuna kuna (2015.: 66 milijuna kuna) predstavlja garantni depozit, sukladno Zakonu o obveznim mirovinskim fondovima i Zakonu o dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

9. Plasmani i zajmovi drugim bankama

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Zajmovi	235	130	286	182
Depoziti	1.111	843	1.111	826
Depoziti kod Hrvatske narodne banke	8	–	8	–
	1.354	973	1.405	1.008
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(22)	(18)	(21)	(17)
	1.332	955	1.384	991

Stanja na računima kod Hrvatske narodne banke odnose se na jamstveni depozit vezan na ugovore o reotkupu (bilješka 42.).

a) Kretanje gubitaka od umanjenja vrijednosti plasmana i zajmova drugim bankama

Grupa Milijuni HRK	Identificirani gubici	Neidentificirani gubici	Ukupno	2016.	Identificirani gubici	Neidentificirani gubici	Ukupno	2015.
Na dan 1. siječnja	5	13	18		5	17	22	
Neto (otpuštanje)/trošak u računu dobiti i gubitka (Bilješka 33)	–	4	4		–	(4)	(4)	
Na dan 31. prosinca	5	17	22		5	13	18	

Banka Milijuni HRK	Identificirani gubici	Neidentificirani gubici	Ukupno	2016.	Identificirani gubici	Neidentificirani gubici	Ukupno	2015.
Na dan 1. siječnja	5	12	17		5	16	21	
Neto otpuštanje u računu dobiti i gubitka (Bilješka 33)	–	4	4		–	(4)	(4)	
Na dan 31. prosinca	5	16	21		5	12	17	

10. Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Dužničke vrijednosnice:				
– domaće državne obveznice, kotiraju na burzi	1.491	985	1.198	705
– obveznice banaka, kotiraju na burzi	1.040	908	1.040	908
– obveznice stranih država, kotiraju na burzi	2.150	2.349	2.150	2.349
Trezorski zapisi Ministarstva financija	463	682	463	682
Vlasničke vrijednosnice, ne kotiraju na burzi	21	60	21	60
Vlasničke vrijednosnice, kotiraju na burzi	8	4	8	4
Ukalkulirana kamata	44	40	41	36
	5.217	5.028	4.921	4.744

Obveznice i trezorski zapisi stranih država odnose se na vrijednosne papire izdane od strane Republike Njemačke, Republike Austrije, Republike Francuske, Republike Poljske, Kraljevine Nizozemske i Sjedinjenih Američkih Država.

11. Zajmovi komitentima

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Zajmovi društima i sličnim subjektima				
– denominirani u domaćoj valuti	3.506	3.400	3.333	3.380
– denominirani u ili vezani za stranu valutu	6.238	6.592	5.336	5.627
Zajmovi stanovništvu				
– denominirani u domaćoj valuti	5.773	5.195	5.673	5.093
– denominirani ili vezani za stranu valutu	5.010	6.546	4.435	5.959
Potraživanja po finansijskom najmu, denominirana ili vezana za stranu valutu	633	662	–	–
– ukalkulirana kamata	137	154	119	138
– odgođeni prihod	(75)	(100)	(72)	(96)
	21.222	22.449	18.824	20.101
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(2.718)	(2.823)	(2.611)	(2.714)
	18.504	19.626	16.213	17.387

11. Zajmovi komitentima (nastavak)

a) Kretanje gubitaka od umanjenja zajmova komitentima (uključujući potraživanja po finansijskom najmu)

Grupa	Milijuni HRK	2016.			2015.		
		Identificirani gubici	Neidentificirani gubici	Ukupno	Identificirani gubici	Neidentificirani gubici	Ukupno
Na dan 1. siječnja	2.578	245	2.823	2.420	213	2.633	
Povećanje umanjenja vrijednosti	156	(27)	129	334	32	366	
Naplata otpisanih potraživanja	(43)	–	(43)	(51)	–	(51)	
Neto trošak/(otpuštanje) u računu dobiti i gubitka (Bilješka 33)	113	(27)	86	283	32	315	
Neto (gubitak)/dobit od tečajnih razlika	(6)	–	(6)	8	–	8	
Otpisi	(185)	–	(185)	(133)	–	(133)	
Na dan 31. prosinca	2.500	218	2.718	2.578	245	2.823	

Banka	Milijuni HRK	2016.			2015.		
		Identificirani gubici	Neidentificirani gubici	Ukupno	Identificirani gubici	Neidentificirani gubici	Ukupno
Na dan 1. siječnja	2.491	223	2.714	2.326	188	2.514	
Povećanje/(smanjenje) umanjenja vrijednosti	150	(24)	126	317	35	352	
Naplata otpisanih potraživanja	(39)	–	(39)	(43)	–	(43)	
Neto trošak/(otpuštanje) u računu dobiti i gubitka (Bilješka 33)	111	(24)	87	274	35	309	
Neto gubitak od tečajnih razlika	(6)	–	(6)	9	–	9	
Otpisi	(184)	–	(184)	(118)	–	(118)	
Na dan 31. prosinca	2.412	199	2.611	2.491	223	2.714	

11. Zajmovi komitentima (nastavak)

b) Potraživanja po finansijskom najmu

Grupa kao davatelj finansijskog najma uglavnom u najam daje postrojenja i opremu. Najmovi se u pravilu odobravaju na period od jedne do sedam godina s prijenosom vlasništva nad iznajmljenom imovinom po isteku najma. Kamata se zaračunava tijekom perioda najma na temelju tržišnih kamatnih stopa. Potraživanja su osigurana imovinom koja je predmet najma. Zajmovi komitentima uključuju potraživanja po finansijskom najmu:

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.
Bruto vrijednost ulaganja u finansijski najam	680	724
Odgodeni prihod od naknada	(2)	(2)
Nezarađeni finansijski prihod	(45)	(60)
Neto ulaganja u finansijski najam	633	662
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(71)	(73)
Neto ulaganja u finansijski najam	562	589

Ova objava je ilustrativne prirode s obzirom da ne postoje neotkazivi najmovi.

Bruto ulaganja u finansijski najam, preostala ročnost		
Do jedne godine	293	286
Preko jedne godine do pet godina	376	379
Preko pet godina	11	59
	680	724

12. Financijska ulaganja koja se drže do dospijeća

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.
Dužničke vrijednosnice		
– državne obveznice, kotiraju na burzi	289	279
Ukalkulirana kamata	6	6
	295	285
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(2)	(2)
	293	283

a) Kretanje umanjenja vrijednosti financijskih ulaganja koja se drže do dospijeća

Grupa Milijuni HRK	Identificirani gubici	Neidentificirani gubici	Ukupno	2016.	Identificirani gubici	Neidentificirani gubici	Ukupno	2015.
Na dan 1. siječnja	–	2	2	2	2	2	2	4
Otpis	–	–	–	–	(2)	–	–	(2)
Na dan 31. prosinca	–	2	2	–	–	2	2	2

13. Ulaganja u podružnice

Na dan 31. prosinca 2016. i 2015. godine podružnice Banke, sve osnovane u Hrvatskoj, su sljedeće:

Djelatnost	Vlasništvo		Ulaganja	
	2016. %	2015. %	2016. Milijuni HRK	2015. Milijuni HRK
Ulaganja u podružnice				
Direktni udio				
Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.	Upravljanje mirovinskim fondovima	100	100	144
Raiffeisen stambena štedionica d.d.	Stambena štrednja	100	100	56
Raiffeisen Consulting d.o.o.	Financijske i savjetodavne usluge	100	100	105
Raiffeisen Leasing d.o.o.	Leasing	100	50	57
Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.	Mirovinsko osiguravajuće društvo	100	100	23
Raiffeisen Invest d.o.o.	Upravljanje investicijskim fondovima	100	100	8
Raiffeisen Factoring d.o.o.	Faktoring	100	100	15
Indirektni udio				
Raiffeisen Bonus d.o.o.	Posredovanje u poslovima osiguranja i reosiguranja	100	75	–
Ukupno		n/p	n/p	408
				366

Banka je na dan 31. prosinca 2015. klasificirala 50% svojih ulaganja u Raiffeisen Leasing d.o.o. kao podružnicu, čija su financijska izvješća uključena u konsolidirana financijska izvješća Grupe metodom pune konsolidacije, s obzirom da je imala kontrolu nad podružnicom. U kolovozu 2016. godine banka je otkupila preostalih 50% poslovnih udjela od društva Raiffeisen-Leasing International GmbH i postala 100% vlasnik Raiffeisen Leasing-a d.o.o.

14. Nekretnine, postrojenja i oprema

Grupa		Zemljišta i građevinski objekti	Oprema	Uredski namještaj	Imovina dana u operativni najam	Imovina u pripremi	Ukupno
Milijuni HRK	2016.						
Nabavna vrijednost							
Na dan 1. siječnja 2016.	915	441	79	1.026	5	2.466	
Povećanja	–	–	–	–	361	361	
Smanjenja	(6)	(55)	(3)	(291)	–	(355)	
Prijenos u ostalu imovinu	(5)	–	–	–	–	(5)	
Prijenos u upotrebu	95	39	1	211	(346)	–	
Na dan 31. prosinca 2016.	999	425	77	946	20	2.467	
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti							
Na dan 1. siječnja 2016.	241	374	76	293	–	984	
Trošak za godinu (Bilješka 32)	17	23	1	111	–	152	
Smanjenja i prijenosi	(6)	(53)	(3)	(103)	–	(165)	
Na dan 31. prosinca 2016.	252	344	74	301	–	971	
Knjigovodstvena vrijednost							
Na dan 1. siječnja 2016.	674	67	3	733	5	1.482	
Na dan 31. prosinca 2016.	747	81	3	645	20	1.496	

U tekućoj i prethodnoj godini godine nije bilo kapitaliziranih troškova nabave nekretnina postrojenja i opreme. Zgrada u vlasništvu knjigovodstvene vrijednosti oko 218 milijuna kuna (2015.: 223 milijuna kuna) založena je kao jamstvo za uzete zajmove Grupe (Bilješka 22).

Knjigovodstvena vrijednost zemljišta, iskazanih unutar stavke zemljište i građevinski objekti, koja se ne amortizira iznosila je 55 milijuna kuna (2015.: 55 milijuna kuna).

14. Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Grupa	2015. Milijuni HRK	Zemljišta i građevinski objekti	Oprema	Uredski namještaj	Imovina dana u operativni najam	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost							
Na dan 1. siječnja 2015.	881	456	80	1.070	4	2.491	
Povećanja	–	–	–	–	241	241	
Smanjenja	–	(41)	(2)	(211)	–	(254)	
Prijenos u iz ulaganja u tuđa sredstva (neto princip)	2	–	–	–	–	2	
Prijenos u ostalu imovinu	(2)	–	–	(12)	–	(14)	
Prijenos u upotrebu	34	26	1	179	(240)	–	
Na dan 31. prosinca 2015.	915	441	79	1.026	5	2.466	
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti							
Na dan 1. siječnja 2015.	225	389	77	283	–	974	
Trošak za godinu (Bilješka 32)	16	26	1	110	–	153	
Smanjenja i prijenosi	–	(41)	(2)	(100)	–	(143)	
Na dan 31. prosinca 2015.	241	374	76	293	–	984	
Knjigovodstvena vrijednost							
Na dan 1. siječnja 2015.	656	67	3	787	4	1.517	
Na dan 31. prosinca 2015.	674	67	3	733	5	1.482	

14. Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Buduća minimalna plaćanja po poslovnom najmu

Poslovni najam Grupe odnosi se uglavnom na postrojenja i opremu. Uobičajeno razdoblje trajanja najma je od dvije do dvadeset godina. Buduća minimalna plaćanja po poslovnom najmu (ilustrativna objava s obzirom da ne postoje neraskidivi najmovi) na dan 31. prosinca bila su kako slijedi:

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.
Do jedne godine	127	134
Preko jedne do pet godina	236	289
Preko pet godina	5	10
	368	433

Banka	2016. Milijuni HRK	Građevinski objekti	Oprema	Uredski namještaj	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2016.	505	415	73	5	5	998
Povećanja	–	–	–	–	55	55
Smanjenja	–	(47)	–	–	–	(47)
Prijenos u upotrebu	3	37	1	(41)	–	–
Na dan 31. prosinca 2016.	508	405	74	19	19	1.006
Akumulirana amortizacija						
Na dan 1. siječnja 2016.	114	356	70	–	–	540
Trošak za godinu (Bilješka 32)	9	21	1	–	–	31
Smanjenja	–	(43)	–	–	–	(43)
Na dan 31. prosinca 2016.	123	334	71	–	–	528
Knjigovodstvena vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2016.	391	59	3	5	5	458
Na dan 31. prosinca 2016.	385	71	3	19	19	478

Imovina u pripremi odnosi se na opremu u iznosu od 17 milijuna kuna (2015.: 5 milijuna kuna), te za građevinske objekte u iznosu od 2 milijuna kuna (2015.: 0).

U tekućoj godini nije bilo kapitaliziranih troškova nabave nekretnina postrojenja i opreme (2015.: 0).

Knjigovodstvena vrijednost zemljišta, iskazanih unutar stavke zemljište i građevinski objekti, koja se ne amortizira iznosila je 28 milijuna kuna (2015.: 28 milijuna kuna).

14. Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Banka 2015. Milijuni HRK	Građevinski objekti	Oprema	Uredski namještaj	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2015.	466	431	74	5	976
Povećanja	–	–	–	61	61
Prijenos iz ulaganja u tuđu imovinu (neto princip)	2	–	–	–	2
Smanjenja	–	(39)	(2)	–	(41)
Prijenos u upotrebu	37	23	1	(61)	–
Na dan 31. prosinca 2015.	505	415	73	5	998
Akumulirana amortizacija					
Na dan 1. siječnja 2015.	106	371	71	–	548
Trošak za godinu (Bilješka 32)	8	24	1	–	33
Smanjenja	–	(39)	(2)	–	(41)
Na dan 31. prosinca 2015.	114	356	70	–	540
Knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2015.	360	60	3	5	428
Na dan 31. prosinca 2015.	391	59	3	5	458

15. Nematerijalna imovina

Grupa	2016. Milijuni HRK	Goodwill	Ulaganja na tuđoj imovini	Software	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2016.	–	196	580	9	785	
Povećanja	27	–	–	58	85	
Smanjenja	–	(2)	(7)	–	(9)	
Prijenos u upotrebu	–	9	46	(55)	–	
Na dan 31. prosinca 2016.	27	203	619	12	861	
Akumulirana amortizacija						
Na dan 1. siječnja 2016.	–	138	452	–	590	
Trošak za godinu (Bilješka 32)	–	9	30	–	39	
Smanjenja	–	(1)	(7)	–	(8)	
Na dan 31. prosinca 2016.	–	146	475	–	621	
Knjigovodstvena vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2016.	–	58	128	9	195	
Na dan 31. prosinca 2016.	27	57	144	12	240	

Imovina u pripremi većinom se odnosi na software u procesu instaliranja u iznosu od 11 milijuna kuna (2015.: 9 milijuna kuna), ulaganje na tuđoj imovini u iznosu od 1 milijun kuna (2015.: 0)

Grupa	2015. Milijuni HRK	Ulaganja na tuđoj imovini	Software	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2015.	217	545	2	764	
Povećanja	–	–	45	45	
Prijenos na zemljišta i građevinske objekte	(24)	–	–	(24)	
Prijenos u upotrebu	3	35	(38)	–	
Na dan 31. prosinca 2015.	196	580	9	785	
Akumulirana amortizacija					
Na dan 1. siječnja 2015.	150	420	–	570	
Trošak za godinu (Bilješka 32)	10	32	–	42	
Prijenos na zemljišta i građevinske objekte	(22)	–	–	(22)	
Na dan 31. prosinca 2015.	138	452	–	590	
Knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2015.	67	125	2	194	
Na dan 31. prosinca 2015.	58	128	9	195	

15. Nematerijalna imovina (nastavak)

Banka	Milijuni HRK	Ulaganja na tuđoj imovini	Software	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2016.	185	533	8	726	
Povećanja	–	–	55	55	
Smanjenja	–	(6)	–	(6)	
Prijenos u upotrebu	8	45	(53)	–	
Na dan 31. prosinca 2016.	193	572	10	775	
Akumulirana amortizacija					
Na dan 1. siječnja 2016.	128	410	–	538	
Trošak za godinu (Bilješka 32)	9	28	–	37	
Smanjenja	–	(6)	–	(6)	
Na dan 31. prosinca 2016.	137	432	–	569	
Knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2016.	57	123	8	188	
Na dan 31. prosinca 2016.	56	140	10	206	

Imovina u pripremi se odnosi na software u procesu instaliranja u iznosu od 10 milijuna kuna (2015.: 8 milijuna kuna).

Banka	Milijuni HRK	Ulaganja na tuđoj imovini	Software	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2015.	206	498	3	707	
Povećanja	–	–	43	43	
Prijenos na zemljišta i građevinske objekte	(24)	–	–	(24)	
Prijenos u upotrebu	3	35	(38)	–	
Na dan 31. prosinca 2015.	185	533	8	726	
Akumulirana amortizacija					
Na dan 1. siječnja 2015.	140	381	–	521	
Trošak za godinu (Bilješka 32)	10	29	–	39	
Prijenos na zemljišta i građevinske objekte	(22)	–	–	(22)	
Na dan 31. prosinca 2015.	128	410	–	538	
Knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2015.	66	117	3	186	
Na dan 31. prosinca 2015.	57	123	8	188	

16. Odgođena porezna imovina

Priznata odgođena porezna imovina i obveze

Kretanja privremenih razlika i dijelova odgođene porezne imovine i odgođenih poreznih obveza prikazane su kako slijedi:

Grupa Milijuni HRK	Imovina		Obveze		Neto prihod/(trošak) u računu dobiti i gubitka		Neto dobit /(gubitak) u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	
	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.
Nekretnine, postrojenja i oprema	–	–	(2)	(3)	1	–	–	–
Odgodeni rashodi od naknada i provizija	–	–	(3)	(2)	(1)	–	–	–
Preneseni porezni gubici	33	135	–	–	(102)	113	–	–
Odgodeni prihodi od naknada i provizija	15	20	–	–	(5)	(6)	–	–
Nerealizirani gubici od finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	27	49	–	–	(22)	(41)	–	–
Ostala rezerviranja	26	25	–	–	1	1	–	–
Odgodenica porezna imovina/(obveze)	101	229	(5)	(5)	(128)	67	–	–
Nerealizirana gubitak od finansijske imovine raspoložive za prodaju	(10)	(18)	–	–	–	–	(10)	(17)
Prijeboj	(5)	(5)	5	5	–	–	–	–
Neto odgođena porezna imovina	86	206	–	–	(128)	67	(10)	(17)

16. Odgođena porezna imovina (nastavak)

Priznata odgođena porezna imovina i obveze (nastavak)

Kretanja privremenih razlika i dijelova odgođene porezne imovine i odgođenih poreznih obveza prikazane su kako slijedi:

Banka	Imovina				Obveze				Neto prihod/(trošak) u računu dobiti i gubitka	Neto dobit / (gubitak) u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
	Milijuni HRK	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.		
Odgođeni rashodi od naknada i provizija	–	–	(1)	(1)	–	–	–	–	–	–
Odgođeni prihodi od naknada i provizija	13	19	–	–	(6)	(4)	–	–	–	–
Nerealizirani gubici od finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	26	46	–	–	(20)	(41)	–	–	–	–
Preneseni porezni gubici	33	134	–	–	(101)	116	–	–	–	–
Ostala rezerviranja	19	17	–	–	2	(1)	–	–	–	–
Odgođena porezna imovina/(obveze)	91	216	(1)	(1)	(125)	70	–	–	–	–
Nerealizirana dobit/(gubitak) od finansijske imovine raspoložive za prodaju	(7)	(14)	–	–	–	–	(7)	(15)	–	–
Prijeboj	(1)	(1)	1	1	–	–	–	–	–	–
Neto odgođena porezna imovina	83	201	–	–	(125)	70	(7)	(15)	–	–

17. Ostala imovina

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Obračunate naknade i provizije	33	36	19	22
Odgodeni rashodi od naknada i provizija	6	4	1	1
Zalihe i imovina preuzeta u zamjenu za nenaplaćena potraživanja	101	141	58	86
Predujmovi	62	82	62	84
Potraživanja po kreditnim i debitnim karticama	49	31	49	31
Potraživanja po operativnom najmu	11	11	–	–
Potraživanja za državna poticajna sredstva za stambenu štednju	5	6	–	–
Potraživanja za prodane vrijednosne papire	1	18	1	18
Potraživanja po kupoprodaji kunske gotovine	4	65	4	65
Ostalo	68	52	34	32
	340	446	228	339
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(55)	(72)	(49)	(66)
	285	374	179	273

Kretanja gubitaka od umanjenja vrijednosti

Grupa Milijuni HRK	Identificirani gubici	Neidentificirani gubici	Ukupno	2016. Identificirani gubici	Neidentificirani gubici	Ukupno	2015.
Na dan 1. siječnja	71	1	72	76	14	90	
Rezerviranja kreirana tijekom godine	28	–	28	12	–	12	
Rezerviranja ukinuta tijekom godine	(17)	(1)	(18)	(4)	(13)	(17)	
Neto trošak/(otpuštanje) u računu dobiti i gubitka (Bilješka 33)	11	(1)	10	8	(13)	(5)	
Otpisi	(27)	–	(27)	(13)	–	(13)	
Na dan 31. prosinca	55	–	55	71	1	72	

17. Ostala imovina (nastavak)

Krećanja gubitaka od umanjenja vrijednosti (nastavak)

Banka Milijuni HRK	2016.			2015.		
	Identificirani gubici	Neidentificirani gubici	Ukupno	Identificirani gubici	Neidentificirani gubici	Ukupno
Na dan 1. siječnja	65	1	66	68	14	82
Rezerviranja kreirana tijekom godine	28	–	28	12	–	12
Rezerviranja ukinuta tijekom godine	(17)	(1)	(18)	(3)	(13)	(16)
Neto trošak/(otpuštanje) u računu dobiti i gubitka (Bilješka 33)	11	(1)	10	9	(13)	(4)
Otpisi	(27)	–	(27)	(12)	–	(12)
Na dan 31. prosinca	49	–	49	65	1	66

18. Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitaka

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Negativna fer vrijednost OTC derivativnih instrumenata	89	102	89	102
Negativna fer vrijednost OTC spot kupoprodaja	1	1	1	1
Zaštita fer vrijednosti	6	6	6	6
Ukalkulirana kamata	1	2	1	2
	97	111	97	111

19. Depoziti banaka

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Tekući računi i depoziti po viđenju				
– od matične Banke	27	3	27	3
– od banaka u RBI grupi osim matične Banke	7	4	16	10
– od drugih banaka	212	154	212	155
Oročeni depoziti				
– od drugih banaka u RBI grupi	–	–	70	83
– od drugih banaka	195	85	195	85
	441	246	520	336

20. Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Tekući računi i depoziti po viđenju	8.448	7.439	8.646	7.902
Oročeni depoziti	1.435	1.346	1.435	1.362
Ukalkulirana kamata	8	9	9	9
	9.891	8.794	10.090	9.273

21. Depoziti stanovništva

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Tekući računi i depoziti po viđenju	4.589	3.576	4.589	3.573
Oročeni depoziti	9.616	11.180	8.558	10.028
Ukalkulirana kamata	48	90	48	90
	14.253	14.846	13.195	13.691

22. Uzeti zajmovi

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Od matične Banke	662	1.126	39	38
Od banaka u RBI grupi osim matične Banke	604	649	–	12
Od drugih banaka	2.372	2.132	1.370	1.413
Od društava i ostalih finansijski institucija	347	341	347	341
Ukalkulirana kamata	9	4	6	1
Umanjeno za odgođeni prihod	(2)	(1)	(3)	(3)
	3.992	4.251	1.759	1.802

Kretanja uzetih zajmova

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Na dan 1. siječnja	4.251	5.345	1.802	2.451
Nova zaduženja	2.085	2.384	777	653
Opplata uzetih zajmova	(2.310)	(3.483)	(809)	(1.303)
Tečajne razlike	(34)	5	(11)	1
Na dan 31. prosinca	3.992	4.251	1.759	1.802

Uzeti zajmovi od društava i ostalih finansijskih institucija odnose se na ugovore o reotkupu.

23. Rezervacije za obveze i troškove

Grupa		Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Identificirani gubici	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Neidentificirani gubici	Rezerviranja za mirovinsko osiguranje	Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore	Rezerviranja za sudske sporove	Rezerviranja za konverziju CHF
Milijuni HRK	Ukupno						
Na dan 1. siječnja 2016.	804	43	75	2	8	59	617
Ukinuta rezerviranja tijekom godine	(631)	(20)	–	–	–	–	(611)
Rezerviranja kreirana tijekom godine	14	–	5	1	1	7	–
Rezerviranja priznata u računu dobiti i gubitka	(617)	(20)	5	1	1	7	(611)
Na dan 31. prosinca 2016.	187	23	80	3	9	66	6
Grupa		Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Identificirani gubici	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Neidentificirani gubici	Rezerviranja za mirovinsko osiguranje	Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore	Rezerviranja za sudske sporove	Rezerviranja za konverziju CHF
Milijuni HRK	Ukupno						
Na dan 1. siječnja 2015.	182	40	76	2	5	59	–
–	(631)	(20)	–	–	–	–	(611)
Ukinuta rezerviranja tijekom godine	(1)	–	(1)	–	–	–	–
Rezerviranja kreirana tijekom godine	623	3	–	–	3	–	617
Rezerviranja priznata u računu dobiti i gubitka	622	3	(1)	–	3	–	617
Na dan 31. prosinca 2015.	804	43	75	2	8	59	617

23. Rezervacije za obveze i troškove (nastavak)

U svibnju 2015. temeljem tužbe koju je podnijela Udruga za zaštitu prava potrošača protiv osam hrvatskih podružnica europskih banaka, uključujući Raiffeisenbank Austria d.d., Vrhovni sud Republike Hrvatske presudio je da optužene banke nisu povrijedile kolektive interese i prava potrošača korisnika kredita time što su u potrošačkim ugovorima o kreditima koristile odredbu kojom je ugovorena valutna klauzula kojom je glavnica kredita vezana uz švicarski franak. U istoj presudi utvrđeno je da su banke povrijedile kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita time što su u potrošačkim ugovorima o kreditima koristile odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, a o kojima se nije pojedinačno pregovaralo s korisnicima kredita. Presudom nije utvrđena šteta za korisnika kredita nastala korištenjem ugovorne odredbe o jednostranoj promjenjivosti redovne kamatne stope prema odluci banke. Na temelju presude Vrhovnog suda u kolektivnoj tužbi protiv banaka, korisnici kredita mogu pokrenuti individualne tužbe protiv banaka te u sudskom postupku dokazati pričinjenu štetu zbog jednostranih promjena kamatnih stopa i tražiti naknadu štete od banke kreditora.

Krajem rujna 2015. stupile su na snagu izmjene propisa (Zakon o potrošačkom kreditiranju i Zakon o kreditnim institucijama) kojim se korisnicima kredita vezanim uz švicarski franak omogućava konverzija kredita iz franka u euro. Time se korisnici kredita vezanih uz franak izjednačuju u pravima i obvezama sa korisnicima kredita u euru, a za obračun redovnih kamata od isplate kredita primjenjuju se kamatne stope jednakе istovjetnom kreditu u euru. Posljedično, korisnici kredita koji su pokrenuli individualne tužbe protiv banaka radi utvrđivanja štete zbog jednostrane promjene kamatnih stopa u kreditima vezanim uz franak, prihvaćanjem konverzije kredita iz franka u euro gube predmet spora.

Određeni broj klijenata, korisnika kredita s promjenjivom kamatom, pokrenuo je, temeljem presude donesene u kolektivnom sporu, postupke protiv Raiffeisenbank Austria d.d. U tim pojedinačnim tužbama Raiffeisenbank Austria d.d. namjerava dokazati da se svaka promjena redovnih kamatnih stopa u ugovorima o kreditima s potrošačima zasnivala na poštenim i opravdanim razlozima. U tim postupcima Raiffeisenbank Austria d.d. ističe i prigovor zastare, smatrajući da zastara počinje teći od prvog plaćanja povećane kamate, a ne od donošenja prvostupanjske presude (srpanj 2013.), drugostupanjske presude (srpanj 2014.) ili presude Vrhovnog suda u kolektivnom sporu. Do danas niti u jednom od individualnih postupaka protiv Banke nije zaključena glavna rasprava niti donesena prvostupanjska presuda. U slučaju da svi korisnici kredita na koje se odnosi uspješno zatraže povrat temeljem ove presude, potencijalan negativan učinak na Raiffeisenbank Austria d.d., bio bi značajan. U svakom slučaju, potencijalan negativni učinak ovisi u konačnici o stvarnom broju zahtjeva za povrat.

Do 31. prosinca 2016. ukupno je 255 korisnika kredita s ugovorenom kamatnom stopom, jednostrano promjenjivom po odluci Banke, pokrenulo pojedinačne postupke protiv Banke. U tužbama se pozivaju na presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz svibnja 2015. donesene u kolektivnom sporu po istom predmetu u korist klijenata. U pokrenutim pojedinačnim sporovima klijenti potražuju ukupan iznos od 6.600 tisuća kuna, a Banka je formirala rezervacije za te sporove u iznosu od 612 tisuća kuna. U prvom polugodištu 2016. dio korisnika kredita je sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju izvršio konverziju CHF kredita, pa je 30 tužitelja izgubilo interes za daljnje vođenje postupaka. U tim postupcima čekaju se samo odluke sudova o obvezama stranaka u sporu za troškove postupaka.

U svim pojedinačnim tužbama Banka namjerava dokazati da su se sve promjene redovnih kamatnih stopa u ugovorima o kreditima s potrošačima zasnivale na poštenim i opravdanim razlozima. Banka ističe i prigovor zastare, smatrajući da zastara počinje teći od prvog plaćanja povećane kamate, a ne od donošenja prvostupanjske presude (srpanj 2013.), drugostupanjske presude (srpanj 2014.) ili presude Vrhovnog suda (svibanj 2015.) u kolektivnom sporu. Prvostupanjska presuda donesena je u tri pojedinačna spora, pri čemu je sud u dva slučaja prihvatio tužbeni zahtjev, a u jednom ga je odbio. Protiv prvostupanjskih presuda uložene su žalbe, od kojih niti jedna nije konačno riješena.

23. Rezervacije za obveze i troškove (nastavak)

Banka		Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Identificirani gubici	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Neidentificirani gubici	Rezerviranja za mirovinsko osiguranje	Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore	Rezerviranja za sudske sporove	Rezerviranja za konverziju CHF
Milijuni HRK	Ukupno						
Na dan 1. siječnja 2016.	793	43	75	2	6	50	617
Ukinuta rezerviranja tijekom godine	(631)	(20)	–	–	–	–	(611)
Rezerviranja kreirana tijekom godine	14		5	1	1	7	–
Rezerviranja priznata u računu dobiti i gubitka	(617)	(20)	5	1	1	7	(611)
Na dan 31. prosinca 2016.	176	23	80	3	7	57	6
Banka		Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Identificirani gubici	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Neidentificirani gubici	Rezerviranja za mirovinsko osiguranje	Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore	Rezerviranja za sudske sporove	Rezerviranja za konverziju CHF
Milijuni HRK	Ukupno						
Na dan 1. siječnja 2015.	170	40	76	2	3	49	–
Ukinuta rezerviranja tijekom godine	(1)	–	(1)	–	–	–	–
Rezerviranja kreirana tijekom godine	624	3	–	–	3	1	617
Rezerviranja priznata u računu dobiti i gubitka	623	3	(1)	–	3	1	617
Na dan 31. prosinca 2015.	793	43	75	2	6	50	617

24. Ostale obveze

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Tehničke pričuve za mirovinsko osiguranje	403	378	–	–
Obveze po kreditnim i debitnim karticama	101	76	101	76
Obveze prema zaposlenicima	60	72	51	63
Obveze prema dobavljačima	73	69	67	62
Unaprijed naplaćeni prihodi od naknada i provizija	17	15	7	6
Obveze za preplate po zajmovima stanovništvu	45	20	33	12
Kupoprodaja kunske gotovine	4	53	4	53
Obveze za državna poticajna sredstva za stambenu štednju	5	6	–	–
Ostale obveze	68	77	29	43
	776	766	292	315

Tehničke pričuve za mirovinsko osiguranje obračunao je ovlašteni aktuar Grupe, u skladu s metodom koju propisuje Zakon o mirovinskim osiguravajućim društima i uplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Rukovodstvo vjeruje da je sadašnja razina tehničkih pričuva dostačna za ispunjenje obveza po ugovorima o mirovini zaključenim do 31. prosinca 2016. godine.

25. Podređene obveze

Banka je 31. siječnja 2014. godine s RBIjem potpisala ugovor o podređenim zajmovima na iznos 60 milijuna eura i 26. svibnja 2015. na iznos od 50 milijuna eura. Sredstva podređenog zajma iskorištena su za povećanje regulatornog kapitala Banke. Podređeni zajmovi imaju rok dospijeća do 20. veljače 2021. godine i 28. svibnja 2022. godine. Ugovorena kamatna stopa je tromjesečni EURIBOR uvećan za kamatnu maržu u iznosu od 6,56% i 6,75% fiksno.

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Kredit	831	840	831	840
Obračunata kamata	6	6	6	6
	837	846	837	846

26. Prihod od kamata

a) Analiza po proizvodima

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Derivativni finansijski instrumenti	5	17	8	20
Ostala finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	58	64	45	51
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	50	47	36	33
Plasmani bankama	3	3	5	5
Zajmovi društvima i sličnim subjektima	410	491	331	395
Zajmovi stanovništvu	763	812	723	767
Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća	16	18	–	–
	1.305	1.452	1.148	1.271

b) Analiza po izvoru

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Društva	323	411	241	314
Stanovništvo	763	812	723	767
Država i javni sektor	206	202	169	162
Banke i ostale finansijske institucije	13	25	15	26
Ostale organizacije	–	2	–	2
	1.305	1.452	1.148	1.271

27. Rashod od kamata

a) Analiza po proizvodima

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Derivativni finansijski instrumenti	21	25	21	25
Derivativni finansijski instrumenti za računovodstvo zaštite fer vrijednosti	2	1	2	1
Depoziti banaka	7	1	7	1
Depoziti od društava i ostalih sličnih subjekata	27	36	28	38
Depoziti stanovništva	141	236	111	199
Uzeti zajmovi	64	74	27	32
Podređene obveze	55	46	55	46
	317	419	251	342

27. Rashod od kamata (nastavak)

b) Analiza po primatelju

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Društva	25	34	26	36
Stanovništvo	141	236	111	199
Država i javni sektor	1	1	1	1
Banke i ostale finansijske institucije	149	147	112	105
Ostale organizacije	1	1	1	1
	317	419	251	342

28. Prihod od naknada i provizija

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Domaći platni promet	102	105	102	106
Upravljačke, skrbničke i konzultantske naknade	173	176	22	28
Kreditne kartice	215	200	215	200
Devizni platni promet	69	76	69	76
Djelomično prefakturirani troškovi osiguranja kredita (bilješka 29)	19	17	19	17
Garancije i akreditivi	32	37	32	37
Naknade za vođenje računa i zajmova	43	44	38	38
Ostali prihodi od naknada i provizija	41	49	46	52
	694	704	543	554

29. Rashod od naknada i provizija

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Rashodi po kreditnim karticama	176	163	176	163
Domaći platni promet	22	22	22	22
Troškovi osiguranja kredita koji se djelomično prefakturiraju klijentima (bilješka 28)	29	26	29	26
Ostali rashodi od naknada i provizija	30	31	19	22
	257	242	246	233

Banka na temelju ugovora o osiguranju kredita plaća osiguravajućim društvima premiju koja se djelomično prefakturirava klijentima Banke.

30. Neto dobit/(gubitak) od trgovanja i financijske imovine raspoložive za prodaju

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Dobici umanjeni za gubitke od financijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja				
Dužničke vrijednosnice	7	(9)	7	(9)
Trezorski zapisi	–	2	–	2
Vlasničke vrijednosnice	(1)	(1)	(1)	(1)
Derivativni financijski instrumenti	87	(25)	90	(18)
	93	(33)	96	(26)
Dobici umanjeni za gubitke od financijske imovine početno priznate po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
Realizirana dobit/(gubitak) od prodaje:				
– dužničkih vrijednosnica	15	4	13	4
– trezorskih zapisa	1	(1)	–	(1)
Nerealizirani dobitak/(gubitak) od:				
– dužničkih vrijednosnica	13	–	–	–
– vlasničkih vrijednosnica	–	(1)	–	–
	29	2	13	3
Neto dobit od financijske imovine raspoložive za prodaju	99	9	94	9
Dobici umanjeni za gubitke od trgovanja stranim valutama	103	64	104	66
Dobitak umanjen za gubitke koji proizlaze od revalorizacije monetarne imovine i obveze, a koji nisu trgovanje vrijednosnicama				
– dobit/(gubitak) od tečajnih razlika na imovinu i obveze u stranoj valuti	126	(67)	70	(86)
– (gubitak)/dobit od tečajnih razlika na imovinu i obveze sa valutnom klauzulom	(135)	177	(107)	161
	(9)	110	(37)	75
	315	152	270	127

Neto gubitak od derivativnih instrumenata uključuje neto gubitak od trgovanja kamatnim swap ugovorima, ročnicama, terminskim ugovorima i ugovorima s terminskim kamatnim stopama.

31. Ostali prihodi iz poslovanja

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Prihod od najma iz operativnog najma	156	164	–	–
Prihodi od ugovora o uslugama i ugovora o izgradnji	1	2	–	–
Premijski prihod ugovora o mirovinskom osiguranju	122	147	–	–
Prihod od dividende od ulaganja u podružnice	–	–	72	55
Ostali prihodi	43	30	21	16
	322	343	93	71

32. Troškovi iz poslovanja

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Troškovi osoblja	420	424	359	363
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	152	153	31	33
IT troškovi	92	89	85	85
Povećanje tehničkih pričuva mirovinskog osiguranja	28	24	–	–
Troškovi uredskog prostora	72	74	81	86
Odvjetnički, konzultantski i troškovi revizije	57	49	51	45
Troškovi osiguranja štednih uloga	43	46	39	42
Amortizacija nematerijalne imovine	39	42	37	39
Troškovi komunikacije	36	37	31	32
Troškovi oglašavanja, marketinga i odnosa s javnošću	30	29	25	25
Troškovi sanacijskog fonda	20	18	20	18
Trošak usluga (REGOS, HANFA)	25	25	–	–
Gubitak od prodaje imovine u operativnom najmu	4	6	–	–
Troškovi konverzije kredita	655	–	655	–
Ostali administrativni troškovi	204	215	67	54
	1.877	1.231	1.481	822

Troškovi osoblja Grupe uključuju 68 milijuna kuna (2015.: 66 milijuna kuna) obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje plaćenih ili plativih u obvezni mirovinski fond. Doprinosi se izračunavaju kao postotak bruto plaća zaposlenika. Na dan 31. prosinca 2016. godine Grupa je imala 2.309 zaposlenika (2015.: 2.319 zaposlenika).

Troškovi osoblja Banke uključuju 59 milijuna kuna (2015.: 57 milijuna kuna) obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje plaćenih ili plativih u obvezni mirovinski fond. Doprinosi se izračunavaju kao postotak bruto plaća zaposlenika. Na dan 31. prosinca 2016. godine Banka je imala 2.052 zaposlenika (2015.: 2.082 zaposlenika).

33. Gubici od umanjenja vrijednosti

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Novac i računi kod banaka (Bilješka 6)	12	10	12	10
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke (Bilješka 7)	(5)	3	(5)	3
Plasmani i zajmovi drugim bankama (Bilješka 9)	4	(4)	4	(4)
Zajmovi komitentima (Bilješka 11)	86	315	87	309
Ostala imovina (Bilješka 17)	10	(5)	10	(4)
	107	319	108	314
Od toga:				
Identificirani gubitci	124	291	122	283
Neidentificirani gubitci	(17)	28	(14)	31

34. Porez na dobit

Milijuni HRK	Bilješka	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Priznato u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti					
– porezni trošak tekuće godine		(32)	(35)	–	–
– odgođeni porezni prihod/(trošak)	16	(128)	67	(125)	70
Porez na dobit		(160)	32	(125)	70
Usklađenje poreza na dobit po 20%					
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja		695	(182)	585	(311)
Porez na dobit po 20%		(139)	36	(117)	62
Usklađenje poreza na dobit od prethodnih godina priznato u tekućoj godini		(3)	(2)	(3)	(2)
Porezno nepriznati troškovi		(17)	(6)	(15)	(5)
Porezne olakšice i porezno izuzeti prihodi		9	4	20	15
Efekti promjene zakonske porezne stope (s 20% na 18%)		(10)	–	(10)	–
Porez na dobit		(160)	32	(125)	70
Efektivna stopa poreza na dobit		23,02%	17,58%	21,37%	22,51%

34. Porez na dobit (nastavak)

Odgođena porezna imovina

Na dan 31. prosinca 2016. godine Banka je imala 183 milijun kuna (2015.: 671 milijuna kuna) poreznog gubitka dok su podružnice imale 28 milijuna kuna poreznog gubitka (2015.: 48 milijuna kuna). Te porezne gubitke može, u svrhu smanjenja oporezive dobiti u razdoblju od narednih pet godina, iskoristiti isključivo ono društvo u kojem je gubitak nastao. Rokovi u kojima se neiskorišteni porezni gubitak može iskoristiti su sljedeći:

Grupa Milijuni HRK	Bruto porezni gubitak 2016.	Porezna olakšica 2016.	Bruto porezni gubitak 2015.	Porezna olakšica 2015.
31. prosinca 2016.	–	–	7	1
31. prosinca 2017.	25	5	32	6
31. prosinca 2018.	2	–	8	2
31. prosinca 2019.	–	–	89	18
31. prosinca 2020.	184	33	583	117
31. prosinca 2021.	–	–	–	–
	211	38	719	144

Banka Milijuni HRK	Bruto porezni gubitak 2016.	Porezna olakšica 2016.	Bruto porezni gubitak 2015.	Porezna olakšica 2015.
31. prosinca 2019.	–	–	89	18
31. prosinca 2020.	183	33	582	116
	183	33	671	134

35. Dionički kapital

Grupa i Banka Milijuni HRK	2016.	2015.
	Ukupno redovne dionice	Ukupno dionice
Dionički kapital	3.621	3.621
Nominalna vrijednost po dionici	HRK 1.000	HRK 1.000
Broj dionica	3.621.432	3.621.432

Matična Banka Grupe je Raiffeisen Bank International AG, banka utemeljena u Austriji.

Grupa i Banka Milijuni HRK	2016. Redovne dionice %	2015. Redovne dionice %
Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	100	100
	100	100

36. Ostale rezerve

Premija na emitirane dionice

Premija na emitirane dionice predstavlja akumuliranu pozitivnu razliku između nominalne vrijednosti i primljenog iznosa prilikom izdanja dioničkog kapitala.

Zakonska rezerva

Zakonska rezerva predstavlja akumulirane transfere zadržane dobiti u skladu s hrvatskim Zakonom o trgovačkim društvima koji zahtjeva formiranje zakonske rezerve alocirajući 5% neto dobiti Banke za godinu u zakonske rezerve koje se ne distribuiraju (uključujući premiju na emitirane dionice), sve dok rezerva ne dosegne 5% dioničkog kapitala Banke. Zakonska rezerva se može koristiti za pokriće gubitaka prethodnih godina ukoliko gubici nisu pokriveni tekućom dobiti za godinu, ili ukoliko nisu raspoložive ostale rezerve.

Rezerva fer vrijednosti

Rezerva fer vrijednosti uključuje nerealizirane dobitke i gubitke od promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju, neto od odgođenog poreza.

37. Predložena dividenda

Obveze za dividendu se ne priznaju sve dok nisu izglasane na Godišnjoj skupštini dioničara.

Na Godišnjoj skupštini održanoj 20. travnja 2015. godine predložena je isplata dividende od 81,18 kn po običnoj dionici što ukupno iznosi 294 milijuna kuna isplaćena 28. travnja 2015. i 28. svibnja 2015. godine 341 milijun kuna odnosno 94,06 kn po običnoj dionici isplaćeno 30. studenog 2015. godine.

Isplata dividende će biti utvrđena na Nadzornom odboru, potvrđena na Skupštini i to u rasponu od mto 275 milijuna kuna do 460 milijuna kuna, tijekom svibnja 2017. godine.

Tijekom 2016. godine podružnice Banke izglasale su plaćanje dividende u iznosu od 72 milijuna kuna iz zadržane dobiti (2015: 55 milijuna kuna).

Banka u 2017. očekuje isplatu dividende od podružnica Banke u iznosu od 63 milijuna kuna.

38. Nekontrolirajući interes

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.
Na dan 1. siječnja	68	65
Udio u zadržanoj dobiti tekuće godine	–	6
Isplata dividende	–	(3)
Stjecanje preostalog udjela u društvu Raiffeisen Leasing	(68)	–
Na dan 31. prosinca	–	68

39. Zarada po dionici namijenjena dioničarima matičnoga društva

Za potrebe izračunavanja zarade po dionici, zarada se računa kao dobit tekućeg razdoblja namijenjena dioničarima Banke. Broj redovnih dionica je ponderirani prosječni broj redovnih dionica u opticaju tijekom godine nakon umanjenja za broj redovnih trezorskih dionica. Obzirom da nema utjecaja opcija, konvertibilnih obveznica ili sličnih utjecaja, ponderirani prosječni broj redovnih dionica korišten za izračun smanjene zarade po dionici bio je isti kao i onaj korišten prilikom izračuna osnovne zarade po dionici. Također, s obzirom da nema povlaštenih dionica pa samim time niti dividende na povlaštenе dionice, raspoloživa dobit jednaka je dobiti za godinu nakon poreza namijenjenim dioničarima Banke.

	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Neto dobit/(gubitak) tekuće godine namijenjena dioničarima matičnog društva, umanjena za dividende od povlaštenih dionica (milijuni HRK)	535	(156)	460	(241)
Ponderirani prosječni broj redovnih dionica na kraju godine	3.621.432	3.621.432	3.621.432	3.621.432
Zarada po dionici namijenjena dioničarima matičnog društva u kn	147	(43)	127	(66)

40. Novac i novčani ekvivalenti

Milijuni HRK	Bilješke	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Novac u blagajni	6	712	762	712	762
Instrumenti u postupku naplate	6	1	1	1	1
Žiro račun kod Hrvatske narodne banke	6	2.969	1.735	2.969	1.735
Tekući računi kod drugih banaka	6	75	163	71	159
Plasmani i zajmovi drugim bankama sa originalnim rokom dospijeća do tri mjeseca		1.262	896	1.262	884
Rezervacija za umanjenje vrijednosti		(51)	(35)	(51)	(35)
		4.968	3.522	4.964	3.506

41. Koncentracija imovine i obveza

Imovina Grupe i Banke značajno je koncentrirana na iznose prema Republici Hrvatskoj i to:

Milijuni HRK	Bilješke	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Žiro račun kod Hrvatske narodne banke	6	2.969	1.735	2.969	1.735
Depoziti kod Hrvatske narodne banke	9	8	–	8	–
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	7	1.695	2.002	1.695	2.002
Državne obveznice, izravna izloženost	8, 10, 12	2.804	2.237	1.944	1.406
Trezorski zapisi Ministarstva finančnoga	8, 10, 12	603	809	537	743
Zajmovi komitentima	11	865	1.349	752	1.195
Tekuća porezna imovina		–	4	–	9
Rezervacija za neidentificirano umanjenje vrijednosti		(67)	(65)	(64)	(61)
Uzeti krediti		(174)	–	(174)	–
Depoziti Republike Hrvatske		(80)	(123)	(80)	(123)
		8.623	7.948	7.587	6.906

Tekuća porezna imovina ne predstavlja financijsku imovinu, ali je prikazana u ilustrativne svrhe.

Dodatno, Banka ima neizravnu izloženost prema Republici Hrvatskoj po osnovi zajmova javnim fondovima i izvanbilančnoj izloženosti, kako slijedi:

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Zajmovi komitentima za koje garantira država	523	754	410	602
Garancije, akreditivi i neiskorišteni okvirni krediti	8	6	8	6
	531	760	418	608

Ukupna neto izravna i neizravna izloženost prema Republici Hrvatskoj predstavlja 21% od ukupne imovine i vanbilančnih stavaka Grupe (2015.: 22%) i 20% ukupne imovine i vanbilančnih stavaka Banke (2015.: 21%).

42. Ugovori o reotkupu i ponovnoj prodaji

Grupa prikuplja sredstva prodajom finansijskih instrumenta prema ugovoru kojim se povrat sredstava obavlja na način da se instrumenti otkupljuju na ugovoren budući datum po istoj cijeni uvećanoj za kamate po unaprijed određenoj stopi.

Ugovori o reotkupu se obično koriste kao sredstvo kratkoročnog financiranja kamatnosne imovine, ovisno o prevladavajućim kamatnim stopama. Prodani finansijski instrumenti se nastavljaju priznavati, a primici od prodaje prikazuju se kao obveza za kamatnosni uzeti zajam. Na kraju godine imovina prodana prema ugovorima o reotkupu bila je kako slijedi:

Grupa Milijuni HRK	Fer vrijednost vrijednosnice	Knjigovodstvena vrijednost obveze	Datum reotkupa	Cijena reotkupa
2016.				
Vrijednosnice po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	248	241	veljača – svibanj 2017. veljača 2020.	246
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	322	309	siječanj – ožujak 2017. veljača 2020.	314
2015.				
Vrijednosnice po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	154	150	siječanj 2016.	150
Finansijske investicije koje se drže do dospijeća	288	276	siječanj – travanj 2016.	276

Banka Milijuni HRK	Fer vrijednost vrijednosnice	Knjigovodstvena vrijednost obveze	Datum reotkupa	Cijena reotkupa
2016.				
Vrijednosnice po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	248	241	veljača – svibanj 2017. veljača 2020.	246
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	322	309	siječanj – ožujak 2017. veljača 2020.	314
2015.				
Vrijednosnice po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	154	150	siječanj 2016.	150
Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća	288	276	siječanj – travanj 2016.	276

42. Ugovori o reotkupu i ponovnoj prodaji (nastavak)

Grupa također kupuje finansijske instrumente pod uvjetom da ih na ugovoreni budući datum ponovno proda ("ugovor o ponovnoj prodaji"). Prodavatelj se obvezuje da će kupiti iste ili slične instrumente na ugovoreni budući datum. Ponovna prodaja se ugovara kao instrument financiranja komitenata i evidentira se kao zajmovi komitentima; kupljeni finansijski instrument nije priznat. Na kraju godine imovina kupljena prema ugovorima o ponovnoj prodaji bila je kako slijedi:

Grupa i Banka	Fer vrijednost Miliioni HRK	Knjigovodstvena vrijednosnice	Datum reotkupa	Cijena reotkupa
Zajmovi komitentima				
2016.	208	184	siječanj – svibanj 2017.	185
2015.	152	136	siječanj 2016.	136

43. Ugovorne i potencijalne obveze

Ukupni iznosi preostalih garancija, akreditiva i neiskorištenih okvirnih zajmova na dan 31. prosinca iznosili su:

Miliioni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Garancije	2.897	3.055	2.904	3.110
Akreditivi	58	106	58	106
Neiskorišteni okvirni zajmovi	5.254	4.451	5.120	4.333
	8.209	7.612	8.082	7.549

Na dan 31. prosinca 2016. godine Banka je priznala rezervacije za identificirane i neidentificirane gubitke proizašle iz garancija, akreditiva i neiskorištenih okvirnih zajmova u iznosu od 103 milijuna kuna (2015.: 118 milijuna kuna), uključene unutar rezerviranja za obveze i troškove (Bilješka 23).

Grupa kao najmoprimac

Grupa unajmljuje određene poslovne prostore i drugu imovinu prema ugovorima o operativnom najmu. Otplate najma su originalno denominirane u CHF. Sukladno MRS-u 39 "Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerjenje", takve obveze trebaju se računovodstveno priznati kao ugrađeni derivati. Budući da tržišne stope za terminske ugovore u CHF za razdoblje duže od šest mjeseci trenutno nisu lako dostupne u Hrvatskoj, Grupa nije u mogućnosti izračunati fer vrijednost ugrađene opcije. U skladu s time, dobici ili gubici će se priznati u računu dobiti i gubitka po otplati rate najma.

44. Imovina i obveze koje se obavljaju u ime i za račun trećih osoba

Grupa pruža usluge koje se obavljaju u ime i za račun trećih osoba te usluge skrbi društvima, bankama i stanovništvu, investicijskim i mirovinskim fondovima (nečlanice Grupe) na način da drži i upravlja imovinom ili ulaže primljena sredstva u različite financijske instrumente prema uputama komitenata. Za navedene usluge Grupa ostvaruje prihod od naknada. Imovina trećih osoba nije imovina Grupe te nije priznata u konsolidiranoj bilanci. Grupa nije izložena nikakvom kreditnom riziku koji proizlazi iz ovih plasmana, budući da ne garantira za ova ulaganja.

Na dan 31. prosinca 2016. godine ukupna imovina pod skrbništvom Grupe u ime komitenata iznosila je 6.100 milijuna kuna (2015.: 6.236 milijuna kuna).

Nadalje, na dan 31. prosinca 2016. godine ukupna imovina investicijskih i mirovinskih fondova kojim upravlja Grupa iznosila je 27.464 milijuna kuna (2015.: 25.993 milijuna kuna).

Tijekom 2016. godine Grupa je ostvarila prihod u iznosu od 161 milijun kuna (2015.: 157 milijuna kuna) provizija za usluge skrbništva pružene društvima, bankama i stanovništvu te za upravljanje investicijskim i mirovinskim fondovima.

Grupa i Banka upravljale su kreditima u ime i za račun trećih osoba kako slijedi:

Milijuni HRK	2016.	2015.
Imovina		
– zajmovi društvima	132	146
Ukupna imovina	132	146
Obveze		
– financijske institucije	132	146
Ukupno obveze	132	146

45. Derivativni instrumenti i trgovanje stranim valutama

Na kraju godine Grupa i Banka imale su sljedeće derivativne ugovore klasificirane kao instrumenti kojima se trguje.

Grupa 2016. Milijuni HRK	Ugovoreni iznos, preostala ročnost				Ukupno	Fer vrijednost	
	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Dulje od 5 godina		Imovina	Obveze
– Valutni terminski ugovori – OTC							
– Euro	3.164	1.541	250	–	4.955	–	–
– Američki dolar	927	78	–	–	1.005	5	11
– ostale valute	119	14	–	–	133	11	11
– Hrvatska kuna	2.116	1.449	–	–	3.565	86	6
– Međuvalutni swap ugovori – OTC	8	8	63	40	119	–	6
– Kamatni swap ugovori – OTC	35	107	744	322	1.208	6	51
– Ročnice	531	–	–	–	531	–	4
	6.900	3.197	1.057	362	11.516	108	89
Nepodmireno trgovanje valutama – OTC							
Nepodmireno trgovanje valutama – OTC	2.399	–	–	–	2.399	1	1

Grupa 2015. Milijuni HRK	Ugovoreni iznos, preostala ročnost				Ukupno	Fer vrijednost	
	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Dulje od 5 godina		Imovina	Obveze
– Valutni terminski ugovori – OTC							
– Švicarski franak	1.748	19	11	–	1.778	–	20
– Euro	2.936	1.194	159	–	4.289	–	–
– Američki dolar	153	29	–	–	182	1	1
– ostale valute	34	34	–	–	68	6	7
– Hrvatska kuna	1.902	705	–	–	2.607	49	15
– Međuvalutni swap ugovori – OTC	45	84	64	56	249	1	9
– Kamatni swap ugovori – OTC	32	147	820	242	1.241	9	50
– Ročnice	338	–	–	–	338	3	–
	7.188	2.212	1.054	298	10.752	69	102
Nepodmireno trgovanje valutama – OTC							
Nepodmireno trgovanje valutama – OTC	2.777	–	–	–	2.777	1	1

45. Derivativni instrumenti i trgovanje stranim valutama (nastavak)

Banka 2016. Milijuni HRK	Ugovoreni iznos, preostala ročnost					Ukupno	Fer vrijednost	
	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Dulje od 5 godina			Imovina	Obveze
– Valutni terminski ugovori – OTC								
– Euro	3.334	1.541	250	–	5.125	–	–	–
– Američki dolar	927	78	–	–	1.005	5	11	
– ostale valute	119	14	–	–	133	11	11	
– Hrvatska kuna	2.116	1.453	–	–	3.569	87	6	
– Međuvalutni swap ugovori – OTC	8	8	63	40	119	–	6	
– Kamatni swap ugovori – OTC	38	117	849	322	1.326	13	51	
– Ročnice	531	–	–	–	531	–	4	
	7.073	3.211	1.162	362	11.808	116	89	
Nepodmireno trgovanje valutama – OTC								
	2.399	–	–	–	2.399	1	1	

Banka 2015. Milijuni HRK	Ugovoreni iznos, preostala ročnost					Ukupno	Fer vrijednost	
	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Dulje od 5 godina			Imovina	Obveze
– Valutni terminski ugovori – OTC								
– Švicarski franak	1.748	19	11	–	1.778	–	20	
– Euro	3.100	1.194	159	–	4.453	–	–	
– Američki dolar	153	29	–	–	182	1	1	
– ostale valute	34	34	–	–	68	6	7	
– Hrvatska kuna	1.941	705	–	–	2.646	49	15	
– Međuvalutni swap ugovori – OTC	45	84	64	56	249	1	9	
– Kamatni swap ugovori – OTC	36	157	939	242	1.374	19	50	
– Ročnice	338	–	–	–	338	3	–	
	7.395	2.222	1.173	298	11.088	79	102	
Nepodmireno trgovanje valutama – OTC								
	2.777	–	–	–	2.777	–	–	

45. Derivativni instrumenti i trgovanje stranim valutama (nastavak)

Računovodstvo zaštite fer vrijednosti Milijuni HRK	Prosječna fiksna kamatna stopa		Nominalna vrijednost		Fer vrijednost	
	2016. %	2015. %	2016.	2015.	2016.	2015.
Zaštićeni instrument – kredit komitetu	7,14	6,56	122	123	6	6
Instrument zaštite – kamatni swap ugovor ročnosti 1 do 5 godina	1,113	1,113	122	123	(6)	(6)
Omjer učinkovitosti zaštite za 2016. godinu bio je 99,87% (2015.: 99,51%).						

Ugovori vezani uz kamatne stope

Grupa je ekonomski zaštitila svoju izloženost kamatnom riziku uzetih zajmova i državnih obveznica koristeći kamatne swap ugovore, denominirane u eurima prema kojima Grupa plaća fiksnu i prima promjenjivu stopu ili plaća promjenjivu, a prima fiksnu stopu. Ostali kamatni swap ugovori sklopljeni su sa komitentima.

Tablica u nastavku prikazuje swap ugovore i njihove prosječne ponderirane kamatne stope. Prosječna promjenjiva stopa temelji se na stopi sadržanoj u krivulji prinosa na dan 31. prosinca. One se mogu značajno promjeniti i utjecati na buduće novčane tokove.

Grupa Milijuni HRK	2016.	2015.
Plaćanja po fiksnom dijelu swap ugovora – ugovoren iznos	1.095	1.084
Plaćanja po promjenjivom dijelu swap ugovora – ugovoren iznos	247	280
Prosječna pasivna fiksna stopa	1,51%	1,64%
Prosječna aktivna promjenjiva stopa	(0,31%)	(0,12%)
Prosječna pasivna promjenjiva stopa	(0,32%)	(0,06%)
Prosječna aktivna fiksna stopa	0,72%	1,03%

Banka Milijuni HRK	2016.	2015.
Plaćanja po fiksnom dijelu swap ugovora – ugovoren iznos	1.095	1.084
Plaćanja po promjenjivom dijelu swap ugovora – ugovoren iznos	366	412
Prosječna pasivna fiksna stopa	1,57%	1,64%
Prosječna aktivna promjenjiva stopa	(0,31%)	(0,12%)
Prosječna pasivna promjenjiva stopa	(0,34%)	(0,09%)
Prosječna aktivna fiksna stopa	1,14%	1,36%

46. Transakcije s povezanim osobama

Raiffeisenbank Austria d.d. i njezine podružnice u direktnom su vlasništvu Raiffeisen Bank International AG, društva osnovanog u Austriji, prema kojoj i prema čijim pridruženim društvima (cjelokupno "RBI Grupa") Grupa pruža bankarske usluge. Banka smatra da je neposredno povezana osoba sa svojim podružnicama i suradnicima, sa svojim glavnim dioničarima, članovima Nadzornog odbora i Uprave te ostalim izvršnim rukovodstvom Banke (zajedno "ključno rukovodstvo"), članovima uže obitelji ključnog rukovodstva, članova njihovih užih obitelji te zajednički kontroliranim društvima ili društvima pod značajnim utjecajem ključnog rukovodstva i članova njihovih užih obitelji.

a) Ključne transakcije s povezanim osobama

Imovina i obveze te izvanbilančna izloženost kao i prihod i rashod na dan i za godinu koja je završila 31. prosinca, proizlaze iz ključnih transakcija s povezanim osobama kako slijedi:

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Izvješće o sveobuhvatnoj dobiti				
Prihodi od kamata, naknada i provizija				
– Raiffeisen Leasing d.o.o.	–	–	20	21
– Raiffeisen stambena štedionica d.d.	–	–	5	5
– Raiffeisen Consulting d.o.o.	–	–	5	6
– Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.	–	–	1	1
– Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.	–	–	1	1
– Raiffeisen Factoring d.o.o.	–	–	3	3
– Raiffeisen Invest d.o.o.	–	–	2	5
– RBI	3	12	3	12
Ukupno	3	12	40	54
Troškovi od kamata, naknada i provizija				
– Raiffeisen Leasing d.o.o.	–	–	–	(1)
– Raiffeisen stambena štedionica d.d.	–	–	(1)	(1)
– Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.	–	–	(1)	(1)
– RBI	(99)	(114)	(82)	(86)
– RBI Grupa	(20)	(14)	(10)	(10)
Ukupno	(119)	(128)	(94)	(99)

46. Transakcije s povezanim osobama (nastavak)

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Prihod od trgovanja i ostali prihodi				
– Raiffeisen Leasing d.o.o.	–	–	1	7
– Raiffeisen stambena štedionica d.d.	–	–	1	2
– Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.	–	–	67	53
– Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.	–	–	5	1
– Raiffeisen Invest d.o.o.	–	–	–	1
– Raiffeisen Consulting d.o.o.	–	–	2	2
– Raiffeisen Factoring d.o.o.	–	–	2	4
– RBI	1	(133)	1	(133)
– RBI Grupa	–	12	–	12
Ukupno	1	(121)	79	(51)
Troškovi poslovanja				
– Raiffeisen Leasing d.o.o.	–	–	(4)	(6)
– Raiffeisen Consulting d.o.o.	–	–	(20)	(18)
– Raiffeisen Factoring d.o.o.	–	–	–	(2)
– RBI	(38)	(37)	(38)	(37)
– RBI Grupa	–	(2)	–	(2)
Ukupno	(38)	(39)	(62)	(65)
Imovina				
Tekući računi i plasmani kod banaka				
– Raiffeisen stambena štedionica d.d.	–	–	51	52
– RBI	22	36	22	32
– RBI Grupa	5	18	5	18
Ukupno	27	54	78	102
Zajmovi komitentima				
– Raiffeisen Consulting d.o.o.	–	–	82	68
– Raiffeisen Leasing d.o.o.	–	–	334	353
Ukupno	–	–	416	421
Obračunati prihodi i ostala imovina				
– Raiffeisen Leasing d.o.o.	–	–	5	10
– Raiffeisen Consulting d.o.o.	–	–	8	15
– Raiffeisen stambena štedionica d.d.	–	–	–	1
– Raiffeisen Factoring d.o.o.	–	–	–	11
– RBI	27	15	27	15
– RBI grupa	–	6	–	6
Ukupno	27	21	40	58

46. Transakcije s povezanim osobama (nastavak)

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Obveze				
Depoziti				
– Raiffeisen Leasing d.o.o.	–	–	61	41
– Raiffeisen stambena štedionica d.d.	–	–	79	90
– Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.	–	–	64	76
– Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.	–	–	27	22
– Raiffeisen Factoring d.o.o.	–	–	97	401
– Raiffeisen Invest d.o.o.	–	–	11	9
– Raiffeisen Bonus d.o.o.	–	–	–	1
– RBI	27	3	27	3
– RBI Grupa	8	5	8	5
Ukupno	35	8	374	648
Uzeti zajmovi				
– Raiffeisen stambena štedionica d.d.	–	–	–	12
– RBI	1.493	1.973	869	883
– RBI Grupa	605	649	–	–
Ukupno	2.098	2.622	869	895
Obračunate i ostale obveze				
– RBI	89	72	89	72
– RBI Grupa	1	2	1	2
Ukupno	90	74	90	74
Izvanbilančna izloženost				
Derivativni instrumenti				
– Raiffeisen Leasing d.o.o.	–	–	8	38
– Raiffeisen Consulting d.o.o.	–	–	280	297
– RBI	6.006	5.572	6.006	5.572
– RBI Grupa	2	60	2	60
Ukupno	6.008	5.632	6.296	5.967

46. Transakcije s povezanim osobama (nastavak)

2016. Milijuni HRK	Izloženost	Obveze	Prihodi	Rashodi
Grupa				
Ključno rukovodstvo				
Kratkoročna primanja (plaće i naknade)	–	16	–	40
Dugoročna primanja	–	–	–	4
Zajmovi	27	–	1	–
Depoziti	–	18	–	–
Ukupno	27	34	1	44
Banka				
Ključno rukovodstvo				
Kratkoročna primanja (plaće i naknade)	–	13	–	17
Dugoročna primanja	–	–	–	2
Zajmovi	5	–	–	–
Depoziti	–	2	–	–
Ukupno	5	15	–	19
2015. Milijuni HRK	Izloženost	Obveze	Prihodi	Rashodi
Grupa				
Ključno rukovodstvo				
Kratkoročna primanja (plaće i naknade)	–	17	–	41
Dugoročna primanja	–	–	–	4
Zajmovi	37	–	1	–
Depoziti	–	18	–	–
Ukupno	37	35	1	45
Banka				
Ključno rukovodstvo				
Kratkoročna primanja (plaće i naknade)	–	14	–	16
Dugoročna primanja	–	–	–	2
Zajmovi	10	–	1	–
Depoziti	–	6	–	–
Ukupno	10	20	1	18

47. Upravljanje rizicima

U ovoj bilješci izneseni su detalji o izloženosti Grupe rizicima i opisane su metode koje rukovodstvo koristi za upravljanje rizicima. Najznačajnije vrste finansijskih rizika kojima je Grupa izložena su kreditni rizik, rizik likvidnosti i tržišni rizik. Tržišni rizik uključuje tečajni rizik, kamatni rizik i cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica.

Na razini Grupe postoji cjeloviti sustav upravljanja rizicima uvođenjem politika i procedura, postavljanjem limita za Grupu prihvatljive razine rizika. Limiti su postavljeni sukladno iznosu jamstvenog kapitala te se primjenjuju na sve vrste rizika. Grupa je razvila i metode i modele upravljanja operativnim rizicima.

Kreditni rizik

Grupa je izložena kreditnom riziku kroz aktivnosti trgovanja, kreditiranja, ekonomске zaštite i investiranja te u slučajevima u kojima djeluje kao posrednik u ime komitenata ili trećih osoba ili izdaje garancije. Rizik da druga ugovorna strana neće izvršiti svoje obveze po derivativima ili drugim instrumentima kontinuirano se prati. Kako bi upravljala razinom kreditnog rizika, Grupa posluje s komitentima dobre kreditne sposobnosti, a tamo gdje je to potrebno, uzimaju se instrumenti osiguranja.

Primarna izloženost Grupe kreditnom riziku proizlazi iz zajmova i potraživanja. Iznos kreditne izloženosti po toj osnovi predstavlja knjigovodstvena vrijednost imovine u izveštu o finansijskom položaju. Nadalje, Grupa je izložena i kreditnom riziku po izvanbilančnim stavkama, kroz obveze po neiskorištenim odobrenim zajmovima i izdanim garancijama, kao što je prikazano u Bilješci 43.

Izloženošću kreditnom riziku upravlja se u skladu s politikama Grupe. Kreditna izloženost po portfeljima i pojedinim grupama redovito se pregledava. O prekoračenju postavljenih limita obavještava se nadležno osoblje. Svako značajno povećanje kreditne izloženosti odobrava Kreditni odbor. Kreditni odbor i Odbor za problematične plasmane prate promjene kreditne sposobnosti komitenata.

U slučaju da analiza pokaže da kreditna sposobnost klijenta nije zadovoljavajuća, workout referent izračunava i predlaže formiranje ispravka vrijednosti. Odbor za problematične plasmane donosi odluku o ispravku vrijednosti. Procjena kreditnog rizika kontinuirano se prati kako bi se omogućila pravovremena identifikacija umanjenja vrijednosti u kreditnom portfelju.

Grupa primjenjuje oprezan pristup procjene kreditnog rizika. Kada je prvi puta kreditna izloženost klasificirana kao Work-out ("WO"), mora biti prenesena u Sektor poslovanja s restrukturiranim klijentima i naplate te se mora obavijestiti Odbor za problematične plasmane. Međutim, u slučaju da je priznat gubitak po plasmanu, klijent se mora evidentirati u bazi Default Dana Base (DDB) i odmah preseliti u Work-out odjel.

Sukladno metodologiji HNB-a Grupa i Banka raspoređuju plasmane u sljedeće rizične skupine:

Rizična skupina A – potpuno nadoknadivi plasmani

Rizična skupina B – djelomično nakonkadivi plasmani

B1 – ispravak vrijednosti u visini od najmanje 1%, ali ne više od 30% potraživanja po glavnici pojedinog plasmana

B2 – ispravak vrijednosti više od 30%, ali ne više od 70% potraživanja po glavnici pojedinog plasmana

B3 – ispravak vrijednosti više od 70%, ali ne više od 100% potraživanja po glavnici pojedinog plasmana

Rizična skupina C – potpuno nenadoknadivi plasmani – 100% ispravak vrijednosti

Banka u segmentu Non-retail klijenata koristi sustav signala za rano otkrivanje potencijalno problematičnih klijenata. Radi se o podršci za pravovremenu identifikaciju promjene rizičnosti pojedinog klijenta. Praćenje se obavlja na mjesecnoj razini, a prilikom njihova aktiviranja provodi se obrada signala analiziranjem vrijednosti signala i uzorka nastanka. Ovisno o vrsti risk statusa klijenta (od 1–4), klijent ostaje u nadležnosti Sektora poslovanja sa pravnim osobama (status 1 – redovan klijent i status 2 – pre-workout klijent) ili prelazi u nadležnost Direkcije problematičnih plasmana (statusi 3 – rana faza WO odnosno 4 – kasna faza WO ili naplata sudskim putem).

EVS – sustav signala za rano otkrivanje potencijalno problematičnih klijenata koristi se za Micro segment. Rezultati modela su uglavnom bazirani na karakteristikama ponašanja klijenta, a praćenje se odvija na mjesecnoj osnovi. Klijenti su klasificirani sukladno profilu rizičnosti (nizak/srednji/visok), temeljem kojeg se poduzimaju određene akcije u poslovnom procesu.

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni odbor je nadležan za odobravanja plasmana klijentima risk statusa 1 i 2. Odluku Kreditnog odbora može opozvati jedino Nadzorni odbor. Odbor za problematične kredite nadležan je za preispitivanje limita i provjeru kredita klijenata statusa 3 i 4 te za utvrđivanje iznosa ispravaka vrijednosti po pojedinačnim kreditima.

Grupa je u svojim kreditnim politikama propisala smjernice za kreditiranje fizičkih i pravnih osoba. Kreditnim politikama definiraju se kriteriji za financiranje npr. ciljane industrije, struktura portfelja sukladno ratingu klijenta, instrumentima osiguranja i sl. Grupa je u svojim internim aktima definirala koje vrste instrumenata osiguranja plasmana uzima te na koji način se isti vrednuju. Najčešći instrumenti osiguranja plasmana su nekretnine, novčani depoziti, pokretnina, zalihe, vrijednosnica koje kotiraju, te ostale imovine.

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku

Maksimalna izloženost kreditnom riziku stavki izvještaja o finansijskom položaju prikazana je kako slijedi:

Milijuni HRK	Bilješke	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Novac i računi kod banaka	6	3.008	1.874	3.004	1.870
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	7	1.675	1.977	1.675	1.977
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	8	2.508	2.281	2.146	1.946
Plasmani i zajmovi banaka	9	1.332	955	1.384	991
Zajmovi komitentima	11				
– Pravne osobe		8.660	8.781	7.028	7.216
– Stanovništvo		9.844	10.845	9.185	10.171
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	10	5.188	4.964	4.892	4.680
Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća	12	293	283	–	–
Tekuća porezna imovina		–	4	1	9
Ostala imovina	17	101	119	44	60
		32.609	32.083	29.359	28.920

Maksimalna izloženost kreditnom riziku stavki vanbilance prikazana je kako slijedi:

Ugovorne i potencijalne obveze	Bilješke	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Milijuni HRK					
Garancije	43	2.897	3.055	2.904	3.110
Akreditivi i neiskorišteni okvirni zajmovi	43	5.312	4.557	5.178	4.439
		8.209	7.612	8.082	7.549
Rezervacija za umanjenje vrijednosti		(103)	(118)	(103)	(118)
		8.106	7.494	7.979	7.431

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija rizika prema zemljopisnim skupinama i industrijama

Banka i Grupa imaju u Hrvatskoj raznovrstan portfelj, koji obuhvaća sve gospodarske sektore. Većina kredita odobrena je trgovačkim društvima i fizičkim osobama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj. Slijedi pregled koncentracije rizika Grupe i Banke, analizirana prema teritorijalnim područjima i vrstama djelatnosti:

Milijuni HRK	Grupa Imovina	Izvanbilančne stavke	Grupa Imovina	Izvanbilančne stavke	Banka Imovina	Izvanbilančne stavke	Banka Imovina	Izvanbilančne stavke
Zemljopisno područje								
Republika Hrvatska	29.732	8.089	29.559	7.589	26.366	7.962	26.282	7.526
Ostatak EU	4.466	114	4.508	15	4.466	114	4.504	15
Zemlje koje nisu u EU	240	5	169	4	240	5	169	4
Ostalo	1.024	1	811	4	1.024	1	811	4
Ukupno	35.462	8.209	35.047	7.612	32.096	8.082	31.766	7.549
Reservacija za umanjenje vrijednosti	(2.853)	(103)	(2.964)	(118)	(2.737)	(103)	(2.846)	(118)
	32.609	8.106	32.083	7.494	29.359	7.979	28.920	7.431

Koncentracija kreditnoga rizika po granama djelatnosti:

	Grupa 2016. %	Grupa 2015. %	Banka 2016. %	Banka 2015. %
Stanovništvo	27	31	28	31
Sektor finansijskih usluga	18	15	20	16
Trgovina	10	11	9	9
Javna i lokalna uprava	16	14	15	15
Gradjevinarstvo	6	6	6	6
Industrija proizvodnje hrane i pića	4	3	3	3
Nemetalna industrija	5	5	5	5
Elektronička industrija	2	3	2	3
Drvna industrija	1	1	1	1
Obrt i usluge	8	8	8	8
Ostale poslovne skupine	3	3	3	3
Ukupno	100	100	100	100

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Pregled koncentracije rizika imovine vezane za rizične skupine, a uključuju bilančnu i vanbilančnu izloženost

Rizične skupine Milijuni HRK	2016. Grupa Ukupna izloženost	Umanjenja vrijednosti	Neto izloženost	2015. Grupa Ukupna izloženost	Umanjenja vrijednosti	Neto izloženost
A	40.307	373	39.934	38.771	386	38.385
B1	389	73	316	644	119	525
B2	667	377	290	1.122	640	482
B3	1.137	962	175	1.106	921	185
C	1.171	1.171	–	1.016	1.016	–
Ukupno	43.671	2.956	40.715	42.659	3.082	39.577

Rizične skupine Milijuni HRK	2016. Banka Ukupna izloženost	Umanjenja vrijednosti	Neto izloženost	2015. Banka Ukupna izloženost	Umanjenja vrijednosti	Neto izloženost
A	36.929	352	36.577	35.543	360	35.183
B1	369	71	298	622	117	505
B2	665	376	289	1.119	639	480
B3	1.131	957	174	1.095	912	183
C	1.084	1.084	–	936	936	–
Ukupno	40.178	2.840	37.338	39.315	2.964	36.351

Struktura zajmova komitentima prema dospjelosti

Zajmovi komitentima Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Nedospjeli neumanjene vrijednosti	9.385	11.025	8.519	9.191
Dospjeli neumanjene vrijednosti	7.618	7.729	7.454	7.487
Zajmovi komitentima umanjene vrijednosti	4.219	3.695	2.851	3.423
	21.222	22.449	18.824	20.101
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(2.718)	(2.823)	(2.611)	(2.714)
	18.504	19.626	16.213	17.387

Od toga društvima i sličnim subjektima Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Nedospjeli neumanjene vrijednosti	3.008	4.483	2.146	2.651
Dospjeli neumanjene vrijednosti	4.143	3.691	4.442	3.931
Zajmovi komitentima umanjene vrijednosti	3.323	2.534	2.161	2.467
	10.474	10.708	8.749	9.049
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(1.814)	(1.927)	(1.721)	(1.833)
	8.660	8.781	7.028	7.216

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Od toga stanovništvu	Grupa	Grupa	Banka	Banka
Milijuni HRK	2016.	2015.	2016.	2015.
Nedospjeli neumanjene vrijednosti	6.377	6.542	6.373	6.540
Dospjeli neumanjene vrijednosti	3.475	4.038	3.012	3.556
Zajmovi komitentima umanjene vrijednosti	896	1.161	690	956
	10.748	11.741	10.075	11.052
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(904)	(896)	(890)	(881)
	9.844	10.845	9.185	10.171

Starosna struktura dospjelih potraživanja po zajmovima komitentima kod kojih nije utvrđeno umanjenje

	Grupa	Grupa	Banka	Banka
Milijuni HRK	2016.	2015.	2016.	2015.
Do 30 dana	7.241	6.853	7.199	6.820
Od 31 – 90 dana	258	403	255	345
Od 91 – 180 dana	1	116	–	116
Od 181 – 365 dana	10	145	–	145
Preko 365 dana	108	212	–	61
	7.618	7.729	7.454	7.487

Likvidnosni rizik

Jedna od važnijih funkcija koje banke na finansijskom tržištu imaju je i ročna transformacija. Potreba za ročnom transformacijom se javlja kao posljedica činjenice da deponenti žele brz i kratkoročan pristup svojim deponiranim sredstvima dok s druge strane klijenti Banke žele pristup financiranju putem dugoročnih kredita. Ovo za posljedicu ima kontinuiranu izvještajnu neusklađenost između priljeva i odljeva koje Banka ostvaruje u određenim vremenskim razdobljima (gap likvidnosti). Kako bi upravljala ovim neusklađenostima Banka ulazi u transakcije s ostalim sudionicima finansijskog tržišta uzimajući u obzir ne samo ugovornu ročnost imovine i obveza nego i njihovu iskustvenu neusklađenost. Neusklađenosti (gapovi) likvidnosti banchi stvaraju izloženost likvidnosnom riziku koji se javlja u obliku rizika da Banka neće biti u stanju financirati (refinancirati) svoje pozicije po prihvatljivim uvjetima u odgovarajućim dospjećima i u obliku rizika da Banka neće moći efikasno unovčiti svoju imovinu u odgovarajućem vremenskom roku.

Grupa neprestano procjenjuje izloženost likvidnosnom riziku identificiranjem i praćenjem promjena u razini neusklađenosti između priljeva i odljeva te promjena u dostupnosti izvora financiranja potrebnih za dostizanje definiranih poslovnih i strateških ciljeva. Dodatno, Grupa održava i portfelj likvidne imovine koja se po potrebi može koristiti kao izvor svježih sredstava. Rizikom likvidnosti upravlja se i usklađivanjem imovine i obveza, postavljanjem tržišnih i kreditnih limita te postizanjem povoljnijih pokazatelja likvidnosti, uključujući održavanje zaštitnog sloja likvidnosti, provođenje testiranja otpornosti na stres temeljenog na različitim scenarijima i uspostavljanje plana postupanja u kriznim situacijama i plana oporavka likvidnosti.

O navedenim mjerama, procjenama i analizama se redovito raspravlja na sastancima Odbora za upravljanje aktivom i pasivom.

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Likvidnosni rizik (nastavak)

Grupa usklađuje svoje poslovne aktivnosti u skladu sa zakonskim odredbama koje reguliraju rizik likvidnosti te grupnim i internim aktima za održavanje likvidnosne rezerve.

Posebna pažnja posvećuje se mjerama likvidnosti propisanim Basel III regulativom, koeficijentom likvidnosne pokrivenosti (LCR) i stabilnim izvorima financiranja (NSFR) koji se prate na dnevnoj (LCR), odnosno tramjesečnoj (NSFR) razini. LCR i NSFR su održavani na razinama iznad interna odobrenih limita koji su za oba pokazatelja postavljeni na 100%.

Kratkoročna neusklađenost (gap) likvidnosti se analizira kroz višak likvidnosti te omjer očekivanih (modeliranih) novčanih priljeva i očekivanih novčanih odljeva u određenim vremenskim razdobljima (na kumulativnoj razini). Analiza obuhvaća sve bilančne i izvanbilančne stavke.

Milijuni EUR	2016.			2015.		
	7 dana	30 dana	1 godina	7 dana	30 dana	1 godina
Gap likvidnosti	850	869	879	603	629	693
Koeficijent likvidnosti	208%	168%	131%	254%	202%	140%

Dodatna kontrola i ograničavanje izloženosti likvidnosnom riziku ostvaruje se praćenjem ciljanih omjera kredita i depozita za određene članice Grupe, imajući u vidu i propise Basela III. Testiranje otpornosti na stres se svakodnevno provodi na razini Grupe, kako bi se utvrdila potrebna razina rezervi likvidnosti.

Posebna pažnja posvećuje se definiranju finansijskih planova Grupe koji uključuju raznoliku strukturu financiranja za ublažavanje rizika likvidnosti financiranja. Sredstva se prikupljaju putem velikog broja instrumenata uključujući depozite, uzete zajmove i dionički kapital. Korištenje različitih izvora financiranja se međusobno koordinira i optimizira.

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza dospijeća

Preostalo ugovorenog dospijeće imovine, obveza i kapitala Grupe na dan 31. prosinca 2016. godine i 31. prosinca 2015. godine prikazano je u sljedećim tablicama:

Stavke sa nedefiniranim dospijećem uključene su u kategoriju iznad 5 godina, a obvezna pričuva u kategoriji do mjesec dana a ne prema ročnosti povezanih obveza. Depoziti stanovništva i pravnih osoba po viđenju prikazani su u kategoriji do mjesec dana a Banka iz skustva zna da se veliki dio ovih depozita ima znatno dužu ročnost te da bi ročna neusklađenost u kategoriji do godine dana bila eliminirana kad bi se njihova ročnost pokazala sukladno njihovoj očekivanoj ročnosti, a likvidna finansijska imovina raspoloživa za prodaju i po fer vrijednosti kroz račun dobitii i gubitka za koju postoji aktivno sekundarno tržište u kategoriji do mjesec dana.

Grupa 2016. Milijuni HRK	Do mjesec dana	1 – 3 mjeseca	3 – 12 mjeseci	1 – 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Imovina						
Novac i računi kod banaka	3.721	–	–	–	–	3.721
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.675	–	–	–	–	1.675
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	2.078	–	437	–	–	2.515
Plasmani i zajmovi drugim bankama	1.253	–	79	–	–	1.332
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	256	199	1.034	3.581	147	5.217
Zajmovi komitentima	2.476	1.464	3.035	7.215	4.314	18.504
Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća	3	2	33	145	110	293
Nekretnine, postrojenja i oprema	–	–	–	–	1.496	1.496
Nematerijalna imovina	4	–	–	–	236	240
Odgodenja porezna imovina	–	–	–	86	–	86
Ostala i tekuća porezna imovina	150	7	8	120	–	285
Ukupno imovina	11.616	1.672	4.626	11.147	6.303	35.364
Obveze, kapital i rezerve						
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	97	–	–	–	–	97
Depoziti banaka	441	–	–	–	–	441
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	8.924	241	607	84	35	9.891
Depoziti stanovništva	5.763	1.791	4.759	1.870	70	14.253
Uzeti zajmovi	139	498	1.444	1.642	269	3.992
Rezervacije za obveze i troškove	–	7	31	146	3	187
Ostale obveze	319	28	91	217	121	776
Podređene obveze	–	–	6	–	831	837
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	–	–	–	–	4.890	4.890
Ukupno obveze, kapital i rezerve	15.683	2.565	6.938	3.959	6.219	35.364
Ročna neusklađenost	(4.067)	(893)	(2.312)	7.188	84	–

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza dospijeća (nastavak)

Grupa 2015. Milijuni HRK	Do mjesec dana	1 – 3 mjeseca	3 – 12 mjeseci	1 – 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Imovina						
Novac i računi kod banaka	2.637	–	–	–	–	2.637
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.977	–	–	–	–	1.977
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1.864	2	425	–	–	2.291
Plasmani i zajmovi drugim bankama	872	12	71	–	–	955
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	36	64	2.004	2.682	242	5.028
Zajmovi komitentima	2.256	1.262	3.499	7.843	4.766	19.626
Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća	3	3	–	176	101	283
Nekretnine, postrojenja i oprema	–	–	–	–	1.482	1.482
Nematerijalna imovina	–	–	–	–	195	195
Odgodenja porezna imovina	–	–	–	206	–	206
Ostala i tekuća porezna imovina	198	7	15	129	29	378
Ukupno imovina	9.843	1.350	6.014	11.036	6.815	35.058
Obveze, kapital i rezerve						
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	111	–	–	–	–	111
Depoziti banaka	244	2	–	–	–	246
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	7.972	132	502	170	18	8.794
Depoziti stanovništva	5.188	2.308	5.672	1.601	77	14.846
Uzeti zajmovi	469	509	1.148	1.841	284	4.251
Rezervacije za obveze i troškove	1	617	51	133	2	804
Ostale obveze	343	26	94	194	109	766
Podređene obveze	–	–	6	–	840	846
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	–	–	–	–	4.326	4.326
Nekontrolirajući interes	–	–	–	–	68	68
Ukupno obveze, kapital i rezerve	14.328	3.594	7.473	3.939	5.724	35.058
Ročna neusklađenost	(4.485)	(2.244)	(1.459)	7.097	1.091	–

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza dospijeća (nastavak)

Banka 2016. Milijuni HRK	Do mjesec dana	1 – 3 mjeseca	3 – 12 mjeseci	1 – 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Imovina						
Novac i računi kod banaka	3.717	–	–	–	–	3.717
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.675	–	–	–	–	1.675
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	2.024	–	127	–	–	2.151
Plasmani i zajmovi drugim bankama	1.254	–	79	15	36	1.384
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	75	199	1.034	3.544	69	4.921
Zajmovi komitentima	2.297	644	2.423	6.819	4.030	16.213
Ulaganja u podružnice	–	–	–	–	408	408
Nekretnine, postrojenja i oprema	–	–	–	–	478	478
Nematerijalna imovina	–	–	–	–	206	206
Odgođena porezna imovina	–	–	–	83	–	83
Ostala i tekuća porezna imovina	112	1	4	63	–	180
Ukupno imovina	11.154	844	3.667	10.524	5.227	31.416
Obveze, kapital i rezerve						
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	97	–	–	–	–	97
Depoziti banaka	450	–	70	–	–	520
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	9.121	238	648	60	23	10.090
Depoziti stanovništva	5.744	1.750	4.561	1.080	60	13.195
Uzeti zajmovi	63	255	390	808	243	1.759
Rezervacije za obveze i troškove	–	6	30	137	3	176
Ostale obveze	269	–	16	7	–	292
Podređene obveze	–	–	6	–	831	837
Kapital i rezerve	–	–	–	–	4.450	4.450
Ukupno obveze, kapital i rezerve	15.744	2.249	5.721	2.092	5.610	31.416
Ročna neusklađenost	(4.590)	(1.405)	(2.054)	8.432	(383)	–

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza dospijeća (nastavak)

Banka 2015. Milijuni HRK	Do mjesec dana	1 – 3 mjeseca	3 – 12 mjeseci	1 – 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Imovina						
Novac i računi kod banaka	2.633	–	–	–	–	2.633
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.977	–	–	–	–	1.977
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1.807	1	146	–	–	1.954
Plasmani i zajmovi drugim bankama	872	–	68	15	36	991
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	35	61	2.006	2.462	180	4.744
Zajmovi komitentima	2.162	761	2.578	7.073	4.813	17.387
Ulaganja u podružnice	–	–	–	–	366	366
Nekretnine, postrojenja i oprema	–	–	–	–	458	458
Nematerijalna imovina	–	–	–	–	188	188
Odgodjena porezna imovina	–	–	–	201	–	201
Ostala i tekuća porezna imovina	176	1	11	93	1	282
Ukupno imovina	9.662	824	4.809	9.844	6.042	31.181
Obveze, kapital i rezerve						
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	111	–	–	–	–	111
Depoziti banaka	251	7	78	–	–	336
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	8.425	126	533	166	23	9.273
Depoziti stanovništva	5.162	2.262	5.427	770	70	13.691
Uzeti zajmovi	315	83	336	784	284	1.802
Rezervacije za obveze i troškove	–	617	50	124	2	793
Ostale obveze	281	–	27	7	–	315
Podređene obveze	–	–	6	–	840	846
Kapital i rezerve	–	–	–	–	4.014	4.014
Ukupno obveze, kapital i rezerve	14.545	3.095	6.457	1.851	5.233	31.181
Ročna neusklađenost	(4.883)	(2.271)	(1.648)	7.993	809	–

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik negativnog utjecaja promjena u tržišnim parametrima, poput kamatnih stopa ili tečajeva stranih valuta, na prihod Grupe ili na vrijednost njenih pozicija u finansijskim instrumentima. Procjena izloženosti tržišnim rizicima temelji se na promjenama tečajeva stranih valuta, kamatnih stopa, kreditnih spreadova, cijena vlasničkih vrijednosnica i robe, te drugih tržišnih parametara. Cilj upravljanja tržišnim rizicima je upravljanje i ograničavanje izloženosti tržišnim rizicima unutar prihvatljivih granica, istovremeno optimizirajući povrat na rizik.

Upravljanje tržišnim rizikom Grupe i Banke se provodi u skladu sa zakonima, odlukama i uputama domaćih i inozemnih regulatora, definiranim internim politikama i procedurama koje se redovito revidiraju u organizacijskim jedinicama zaduženima za rizike.

RBA Grupa, unutar RBI Grupe, koristi sveobuhvatan pristup upravljanju tržišnim rizicima u knjizi banke i knjizi trgovanja. Tržišnim rizicima upravlja se dosljedno i u knjizi banke i knjizi trgovanja. Na dnevnoj razini, u sklopu sustava upravljanja tržišnim rizikom mјere se i kontroliraju slijedeće vrijednosti:

- Value-at-Risk (razina pouzdanosti 99%, razdoblje držanja 1 dan)

Value-at-Risk (VaR) je najvažniji instrument za mјerenje tržišnih rizika pri normalnoj situaciji. Value-at-Risk je maksimalni očekivani gubitak, koji je Banka spremna prihvatiti u određenom trenutku. Predstavlja statističku metodu procjene maksimalnog mogućeg gubitka postojećeg portfelja, uz određenu razinu pouzdanosti i određeni period unutar kojeg se određena pozicija može zatvoriti. Za sam izračun VaR-a, Grupa koristi metodu koja je kombinacija Monte Carlo metode i povijesne metode. Ovakva metodologija izračuna VaR-a razvijena je interna u RBI Grupi i to za kamatni rizik, valutni rizik, rizik vlasničkih vrijednosnica te rizik promjene kreditnog spreada i to uz 1-dnevno razdoblje držanja te razinu pouzdanosti od 99%. Ova razina pouzdanosti koristi se za internu praćenje rizika. VaR Sensitivity (osjetljivost VaR-a) daje vezu između osjetljivosti pojedinih faktora rizika i promjene u vrijednosti VaR-a i koristi se za dnevno praćenje VaR-a i upravljanje rizicima.

Učinkovitost modela za izračun VaR-a se kontinuirano prati putem retroaktivnog testiranja (backtesting) te testa distribucije koji se provodi jednom godišnje.

- Testiranje otpornosti na stres

Value-at-Risk opisuje maksimalni gubitak koji se neće prekoraciti uz određenu razinu pouzdanosti, uz ubičajene uvjete na tržištu, ali ne sadrži informaciju o potencijalnim efektima koje ekstremni uvjeti na tržištu mogu imati na portfelj Banke/Grupe. Stoga, da bi se i ovakvi događaji uzeli u obzir, Grupa svakodnevno provodi testiranje otpornosti na stresne scenarije. Na ovaj način simulira se potencijalna krizna situacija i njezin utjecaj na trenutnu poziciju. Testiranje otpornosti na stres koristi se za procjenu utjecaja tržišnih rizika na portfelj Grupe, ukupne pozicije i limite u izvanrednim okolnostima (tržišni šokovi).

Testiranje otpornosti na stres provodi se na dnevnoj razini, a rezultati testova uključuju se u redovna dnevna izvješća.

- Pozicijski limiti i limiti na mјere osjetljivosti (na promjene u tečajevima, kamatnim stopama itd.)

Korištenjem pozicijskih limita osigurava se izbjegavanje koncentracije u normalnim uvjetima poslovanja i koriste se kao glavni instrument upravljanja rizicima u ekstremnim uvjetima, te u uvjetima nelikvidnog tržišta

- Stop-loss limiti

Ovi limiti osiguravaju disciplinu dealera/trgovaca pri vrednovanju pozicija kojima se trguje za vlastiti račun banke te se njima bitno ograničavaju gubici koji bi se u suprotnom gomilali.

High-water mark year-to-date stop loss limiti se primjenjuju na kumulativni iznos PnL-a na YTD osnovi. Spomenuti limiti definirani su i primjenjuju se za pozicije koje su prema IFRS klasificirane kao AFS, AFV i HFT.

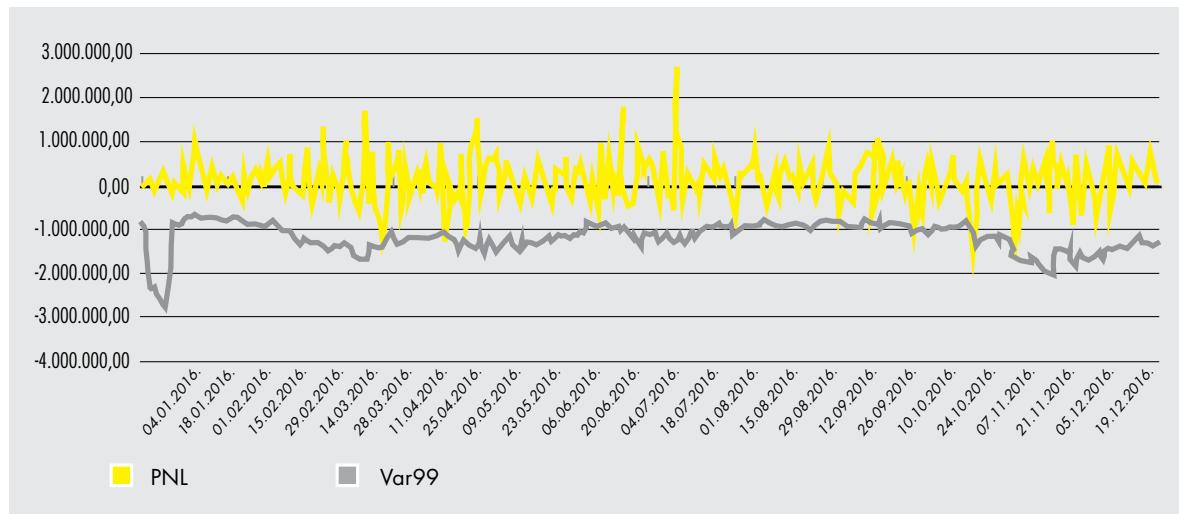
Početkom svake poslovne godine limit se postavlja na nulu budući da se gubitak računa u odnosu na maksimalni profit u YTD periodu.

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

Sljedeća tablica prikazuje Value-at-Risk za 2016. i 2015. godinu:

Milijuni HRK	Prosinac 2016.	Prosinac 2015.	Prosjek	Minimum	Maksimum
Rizik promjene kamatne stope					
– knjiga trgovanja	1.65	1.61	1.92	1.17	3.05
– knjiga banke	10.81	2.75	6.48	2.01	14.82
Rizik promjene tečaja	0.18	0.48	0.55	0.05	1.83
Credit Spread Risk	2.53	6.1	5.08	2.12	21.27
Cjenovni rizik	0.13	0.33	0.22	0.12	0.38
Ukupan VaR	9.57	6.69	8.71	4.84	21.10

Učinkovitost VaR modela provjerava se retroaktivnim testiranjem (backtesting). Ova metoda uspoređuje 1-dnevni VaR s odgovarajućim (hipotetskim) P&L-om izračunatom sljedećeg radnog dana (tj. tokom horizonta za koji je VaR izračunat). Prekršaj backtestinga se registrira na datume na kojima je (hipotetski) P&L negativan i u svom apsolutnom iznosu veći od VaR-a izračunatog za taj dan (tj. na datume na kojima je hipotetski gubitak veći od VaR-a). Broj prekršaja backtestinga detektiranih tokom određenog perioda, ukoliko je veći od broja prekršaja koji se očekuje s obzirom na odabranu razinu pouzdanosti pri izračunu Var-a, može ukazivati na na određene nedostatke VaR modela.

Kao što gornji graf pokazuje, tijekom 2016. godine zabilježena su 3 prekršaja po retroaktivnom testiranju.

Kamatni rizik

Izloženost kamatnom riziku očituje se negativnim utjecajima promjene kamatnih stopa na sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova, stoga su i neto kamatni prihod te ostali novčani tokovi osjetljivi na promjenu kamatnih stopa.

Primarni izvori rizika promjene kamatnih stopa su sljedeći:

- rizik promjene cijena („repricing risk“) koji proizlazi iz vremenske neusklađenosti dospjeća (za fiksne kamatne stope) i ponovnog vrednovanja kamatnih stopa (za promjenjive kamatne stope) stavki imovine i obveza banke kao i vanbilančin pozicija;
- rizik promjene nagiba i oblika krivulje prinosa („yield curve risk“) do kojeg dolazi prilikom neočekivanih promjena u krivuljama prinosa koje imaju nepovoljan utjecaj na prihod banke i njenu ekonomsku vrijednost;
- rizik osnovice koji se javlja prilikom nesavršene korelacije između kamatnih stopa koje se primjenjuju na različite instrumente koji su slični u svim ostalim svojim karakteristikama (osim vrste kamatne stope);
- rizik opcionalnosti.

Upravljanje rizicima ima za cilj optimiziranje neto kamatnog prihoda, s obzirom na trenutne tržišne kamatne stope, uskladjujući se s poslovnom strategijom Grupe. Pri ostvarenju ovih ciljeva, Grupa koristi kamatne derivate.

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Razdoblje promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi uz fiksne kamatne stope

Tablice u nastavku prikazuju imovinu, obveze i kapital i rezerve Grupe i Banke analizirane prema razdobljima promjena kamatnih stopa koje se određuju na osnovi preostalog ugovornog dospijeća i ugovornog razdoblja promjena kamatnih stopa, ovisno o tome koje je kraće. Tablice prikazuju procjenu rukovodstva o izloženosti riziku promjene kamatnih stopa Grupe i Banke na dan 31. prosinca 2016. godine te nisu nužno indikativne za poziciju u drugom razdoblju, ali pokazuju izvjesnu osjetljivost dobiti Grupe i Banke na kretanje kamatnih stopa. Na dobit će također utjecati i valutna struktura imovine, obveza i kapitala i rezervi. Grupa i Banka imaju značajan udio kamatonosne imovine i obveza u stranim valutama.

Grupa 2016. Milijuni HRK	Beskamatno	Do mjesec dana	1 – 3 mjeseca	3 – 12 mjeseci	Preko 12 mjeseci	Ukupno	Fiksne kamatne stope
Imovina							
Novac i računi kod banaka	3.717	4	–	–	–	3.721	–
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.675	–	–	–	–	1.675	–
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	380	2.000	53	82	–	2.515	1.614
Plasmani i zajmovi drugim bankama	144	586	545	57	–	1.332	1.189
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	693	688	901	2.806	129	5.217	4.147
Zajmovi komitentima	62	12.833	616	1.099	3.894	18.504	5.885
Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća	4	50	21	51	167	293	289
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.496	–	–	–	–	1.496	–
Nematerijalna imovina	240	–	–	–	–	240	–
Odgodenja porezna imovina	86	–	–	–	–	86	–
Ostala i tekuća porezna imovina	285	–	–	–	–	285	–
Ukupno imovina	8.782	16.161	2.136	4.095	4.190	35.364	13.124
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	97	–	–	–	–	97	–
Depoziti banaka	249	192	–	–	–	441	192
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	245	8.748	210	617	71	9.891	1.355
Depoziti stanovništva	48	5.731	1.790	4.756	1.928	14.253	9.601
Uzeti zajmovi	52	1.513	860	1.008	559	3.992	1.308
Rezervacije za obveze i troškove	187	–	–	–	–	187	–
Ostale obveze	776	–	–	–	–	776	–
Podređene obveze	6	–	453	–	378	837	378
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	4.890	–	–	–	–	4.890	–
Ukupno obveze, kapital i rezerve	6.550	16.184	3.313	6.381	2.936	35.364	12.834
Kamatna neuskladenost	2.232	(23)	(1.177)	(2.286)	1.254	–	290

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Razdoblje promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi uz fiksne kamatne stope (nastavak)

Grupa 2015. Milijuni HRK	Beskamatno	Do mjesec dana	1 – 3 mjeseca	3 – 12 mjeseci	Preko 12 mjeseci	Ukupno	Fiksne kamatne stope
Imovina							
Novac i računi kod banaka	2.633	4	–	–	–	2.637	–
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.977	–	–	–	–	1.977	–
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	398	1.468	1	424	–	2.291	1.718
Plasmani i zajmovi drugim bankama	12	860	12	71	–	955	944
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	1.418	31	262	993	2.324	5.028	3.319
Zajmovi komitentima	68	15.339	584	768	2.867	19.626	3.890
Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća	4	1	1	–	277	283	279
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.482	–	–	–	–	1.517	–
Nematerijalna imovina	195	–	–	–	–	194	–
Odgodenja porezna imovina	206	–	–	–	–	156	–
Ostala i tekuća porezna imovina	378	–	–	–	–	381	–
Ukupno imovina	8.771	17.703	860	2.256	5.468	35.058	10.150
Obveze, kapital i rezerve							
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	111	–	–	–	–	111	–
Depoziti banaka	161	83	2	–	–	246	85
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.901	5.141	99	478	175	8.794	1.261
Depoziti stanovništva	90	5.177	2.293	5.627	1.659	14.846	11.090
Uzeti zajmovi	27	1.939	1.024	595	666	4.251	1.266
Rezervacije za obveze i troškove	804	–	–	–	–	804	–
Ostale obveze	766	–	–	–	–	766	–
Podređene obveze	6	–	458	–	382	846	382
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	4.326	–	–	–	–	4.326	–
Nekontrolirajući interes	68	–	–	–	–	68	–
Ukupno obveze, kapital i rezerve	9.260	12.340	3.876	6.700	2.882	35.058	14.084
Kamatna neusklađenost	(489)	5.363	(3.016)	(4.444)	2.586	–	(3.934)

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Razdoblje promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi uz fiksne kamatne stope (nastavak)

Banka 2016. Milijuni HRK	Beskamatno	Do mjesec dana	1 – 3 mjeseca	3 – 12 mjeseci	Preko 12 mjeseci	Ukupno	Fiksne kamatne stope
Imovina							
Novac i računi kod banaka	3.717	–	–	–	–	3.717	–
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.675	–	–	–	–	1.675	–
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	387	1.764	–	–	–	2.151	1.600
Plasmani i zajmovi drugim bankama	145	586	545	72	36	1.384	1.239
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	692	660	859	2.710	–	4.921	3.931
Zajmovi komitentima	62	11.305	319	1.037	3.490	16.213	5.094
Ulaganja u podružnice	408	–	–	–	–	408	–
Nekretnine, postrojenja i oprema	478	–	–	–	–	478	–
Nematerijalna imovina	206	–	–	–	–	206	–
Odgađena porezna imovina	83	–	–	–	–	83	–
Ostala i tekuća porezna imovina	180	–	–	–	–	180	–
Ukupno imovina	8.033	14.315	1.723	3.819	3.526	31.416	11.864
Obveze, kapital i rezerve							
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	97	–	–	–	–	97	–
Depoziti banaka	258	192	30	40	–	520	262
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	184	8.947	210	668	81	10.090	1.416
Depoziti stanovništva	48	5.711	1.749	4.558	1.129	13.195	8.542
Uzeti zajmovi	51	110	230	809	559	1.759	1.308
Rezervacije za obveze i troškove	176	–	–	–	–	176	–
Ostale obveze	292	–	–	–	–	292	–
Podređene obveze	6	–	453	–	378	837	378
Kapital i rezerve	4.450	–	–	–	–	4.450	–
Ukupno obveze, kapital i rezerve	5.562	14.960	2.672	6.075	2.147	31.416	11.906
Kamatna neusklađenost	2.471	(645)	(949)	(2.256)	1.379	–	(42)

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Razdoblje promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi uz fiksne kamatne stope (nastavak)

Banka 2015. Milijuni HRK	Beskamatno	Do mjesec dana	1 – 3 mjeseca	3 – 12 mjeseci	Preko 12 mjeseci	Ukupno	Fiksne kamatne stope
Imovina							
Novac i računi kod banaka	2.633	–	–	–	–	2.633	–
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.977	–	–	–	–	1.977	–
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	407	1.402	–	145	–	1.954	1.374
Plasmani i zajmovi drugim bankama	12	861	–	67	51	991	979
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	1.416	29	262	988	2.049	4.744	3.037
Zajmovi komitentima	67	13.933	190	703	2.494	17.387	3.567
Ulaganja u podružnice	366	–	–	–	–	366	–
Nekretnine, postrojenja i oprema	458	–	–	–	–	458	–
Nematerijalna imovina	188	–	–	–	–	188	–
Odgodjena porezna imovina	201	–	–	–	–	201	–
Ostala i tekuća porezna imovina	282	–	–	–	–	282	–
Ukupno imovina	8.007	16.225	452	1.903	4.594	31.181	8.957
Obveze, kapital i rezerve							
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	111	–	–	–	–	111	–
Depoziti banaka	168	89	31	48	–	336	168
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.830	5.611	99	548	185	9.273	1.348
Depoziti stanovništva	90	5.151	2.247	5.382	821	13.691	9.935
Uzeti zajmovi	38	371	193	539	661	1.802	1.261
Rezervacije za obveze i troškove	793	–	–	–	–	793	–
Ostale obveze	315	–	–	–	–	315	–
Podređene obveze	6	–	458	–	382	846	382
Kapital i rezerve	4.014	–	–	–	–	4.014	–
Ukupno obveze, kapital i rezerve	8.365	11.222	3.028	6.517	2.049	31.181	13.094
Kamatna neusklađenost	(358)	5.003	(2.576)	(4.614)	2.545	–	(4.137)

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Prosječne kamatne stope

Prosječne kamatne stope prikazane u nastavku predstavljaju ponderirani prosječan prinos na finansijske instrumente na kraju izvještajnog razdoblja i nužno ne prikazuju prinos u nekom drugom razdoblju tijekom godine.

Veći dio obveza i kapitala i kamatonosne imovine izražen je ili vezan za stranu valutu.

Grupa 2016.	Do mjesec dana %	1 – 3 mjeseca %	3 – 12 mjeseci %	Preko 12 mjeseci %
Imovina				
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	3,64	3,51	4,61	–
Plasmani i zajmovi drugim bankama	(0,12)	(0,20)	1,55	–
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	3,91	3,17	2,94	6,02
Zajmovi komitentima	6,26	4,48	4,60	5,40
Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća	4,91	6,71	3,58	6,50
Obveze				
Depoziti banaka	0,28	–	–	–
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	0,17	0,66	1,25	2,22
Depoziti stanovništva	0,22	0,86	0,92	1,87
Uzeti zajmovi	1,00	1,53	0,86	2,05
Podređene obveze	–	6,26	–	6,75

Grupa 2015.	Do mjesec dana %	1 – 3 mjeseca %	3 – 12 mjeseci %	Preko 12 mjeseci %
Imovina				
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	2,78	5,56	6,30	–
Plasmani i zajmovi drugim bankama	0,35	1,30	0,07	–
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	0,51	0,26	1,78	3,77
Zajmovi komitentima	6,99	4,92	5,27	6,02
Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća	6,03	6,03	4,13	6,28
Obveze				
Depoziti banaka	0,12	0,60	–	–
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	0,33	0,84	1,36	2,56
Depoziti stanovništva	0,70	1,67	1,66	2,35
Uzeti zajmovi	1,23	1,49	0,93	2,40
Podređene obveze	–	6,53	–	6,75

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Prosječne kamatne stope (nastavak)

Banka 2016.	Do mjesec dana %	1 – 3 mjeseca %	3 – 12 mjeseci %	Preko 12 mjeseci %
Imovina				
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	3,49	–	–	–
Plasmani i zajmovi drugim bankama	(0,12)	(0,20)	2,37	6,00
Zajmovi komitentima	6,47	4,55	4,57	5,53
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	3,84	3,01	2,98	–
Obveze				
Depoziti banaka	0,28	0,52	0,51	–
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	0,17	0,66	1,23	2,36
Depoziti stanovništva	0,21	0,81	0,83	1,33
Uzeti zajmovi	1,15	0,68	0,89	2,05
Podređene obveze	–	6,26	–	6,75
Banka 2015.	Do mjesec dana %	1 – 3 mjeseca %	3 – 12 mjeseci %	Preko 12 mjeseci %
Imovina				
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	2,83	–	7,69	–
Plasmani i zajmovi drugim bankama	0,35	–	1,40	5,85
Zajmovi komitentima	7,18	5,23	5,15	6,13
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	0,20	0,26	1,76	3,60
Obveze				
Depoziti banaka	0,17	0,82	1,05	–
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	0,32	0,84	1,29	2,60
Depoziti stanovništva	0,69	1,64	1,60	1,89
Uzeti zajmovi	0,95	1,07	0,85	2,38
Podređene obveze	–	6,53	–	6,75

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kamatni rizik u knjizi trgovanja

Sljedeće tablice prikazuju promjenu sadašnje vrijednosti u knjizi trgovanja (BPV po valutama za koje je ova promjena materijalna) za 2016. i 2015. godinu:

BPV/Valuta u HRK	EUR	USD	HRK
31. prosinca 2016.	8.885,4	(7.502,7)	(12.358,5)
Prosjek	3.089,3	(5.271,2)	(20.143,3)
Minimum	(17.858,6)	(8.834,1)	(28.112,7)
Maksimum	18.923,4	(2.344,7)	(11.969,6)

BPV/Valuta u HRK	EUR	USD	HRK
31. prosinca 2016.	(15.477,1)	(3.476,6)	(12.207,1)
Prosjek	(7.541,1)	(1.325,5)	(10.158,7)
Minimum	(19.209,8)	(198,2)	(8.105,8)
Maksimum	19.761,5	(4.416,1)	(13.209,2)

Ukupni BPV za knjigu trgovanja za 30. prosinac 2016. iznosio je 29,4 tisuće EUR u odnosu na 31. prosinac 2015. kada je bio 32,9 tisuća EUR.

Kamatni rizik izvan knjige trgovanja

Aktivnosti upravljanja aktivom i pasivom provode se imajući u vidu osjetljivost pozicija Grupe na promjene kamatnih stopa. Odluke se donose na osnovu raznih analiza i simulacija kamatnih prihoda kako bi se osigurala odgovarajuća osjetljivost na promjene kamatnih stopa u skladu s očekivanim promjenama tržišnih kamatnih stopa te u skladu s ukupnim appetitom za rizik.

Sljedeće tablice prikazuju promjenu sadašnje vrijednosti izvan knjige trgovanja (BPV po valutama za koje je ova promjena materijalna) za 2016. i 2015. godinu:

BPV/Valuta u HRK	HRK	EUR	USD
31. prosinca 2016.	(19.460,0)	(208.289,9)	(5.410,8)
Prosjek	(24.222,4)	(179.572,9)	(3.027,0)
Minimum	(51.132,9)	(242.279,9)	(9.047,0)
Maximum	5.385,8	(26.217,9)	878,5

BPV/Valuta u HRK	HRK	EUR	USD	CHF
31. prosinca 2016.	(13.533,0)	(42.757,6)	(3.159,9)	(18.752,4)
Prosjek	(35.533,9)	(52.677,0)	(5.229,5)	(22.224,3)
Minimum	(67.062,7)	(81.411,2)	(12.581,4)	(30.179,2)
Maximum	(13.533,0)	(18.676,7)	931,6	(16.529,8)

Ukupni BPV izvan knjige trgovanja za 30. prosinac 2016. iznosio je 234,8 tisuća EUR u odnosu na 31. prosinac 2015. kada je bio 79,8 tisuća EUR.

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kamatni rizik izvan knjige trgovanja (nastavak)

Kamatni rizik u knjizi banke ne mjeri se samo korištenjem Value-at-Risk metode nego i tradicionalnim alatima kao što su analize usklađenosti ponovnih vrednovanja stavki aktive i pasive (interest rate gap analize). Pri mjerenu izloženosti kamatnim riziku putem analize osjetljivosti ekonomske vrijednosti primjenjuje se metodologija definirana u Basel II regulativi, koja predviđa mjerjenje efekta koji paralelni pomak referentnih krivulja prinosa od 200 baznih bodova ima na vlastitu ekonomsku vrijednost.

u kunama	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
CHF	–	220.596
EUR	159.616	58.890
kn	16.022	35.853
Ostalo	(8.220)	(13.728)
Ukupno	167.418	301.611
%	3,77%	6,6%

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica rizik je fluktuacije cijene vlasničkih vrijednosnica, koja će utjecati na fer vrijednost vlasničkih ulaganja i ostalih instrumenata čija vrijednost proizlazi iz vlasničkih ulaganja. Primarna izloženost cjenovnom riziku proizlazi iz vlasničkih vrijednosnica koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Equity delta je indikator izloženosti cjenovnom riziku koja proizlazi iz pozicija u vlasničkim vrijednosnicama koje se drže radi trgovanja. Upravljanje cjenovnim rizikom vlasničkih vrijednosnica obavlja se putem uspostavljenih equity delta limita na razini pojedine pozicije, ukupnog equity delta limita kao i VaR limita na razini ukupne pozicije vlasničkih vrijednosnica koje se drže radi trgovanja.

Praćenje vlasničkog portfelja obavlja se analizom osjetljivosti ovog portfelja putem Equity delta limita i VaR limita.

Valutni rizik

Grupa je izložena riziku promjene tečajeva koji označava rizik gubitaka ostvarenih na otvorenim pozicijama u stranim valutama.

Izloženost riziku promjene tečaja proizlazi iz transakcija s kreditima denominiranim u stranim valutama, depozitima denominiranim u stranim valutama te iz investicijskih i tržišnih aktivnosti. Ova izloženost se prati dnevno, sukladno interno utvrđenim limitima na razini pojedine valute te u ukupnom iznosu maksimalno dozvoljene otvorene devizne pozicije.

Grupa upravlja svojom izloženošću riziku promjene tečaja postavljanjem načela i limita za izloženosti u stranim valutama te praćenjem izloženosti u odnosu na limite, uključujući i stop loss limite. Svoje poslovne aktivnosti Grupa usmjerava nastojeći minimizirati neusklađenost između imovine i obveza denominiranih u stranoj valuti ili uz valutnu klauzulu, održavajući dnevno poslovanje u granicama odobrenih limita po valutama.

Grupa je primarno izložena valuti EUR. Kako bi se zaštitala od valutnog rizika, Grupa koristi derivatne financijske instrumente.

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza po valutama

Reservacija za obveze i troškove po osnovi konverzije CHF kredita denominiranih u ili vezanih za švicarski franak u iznosu od 6 milijuna kuna (2015.: 617 milijuna kuna) uključena je u poziciju domaća valuta.

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza po valutama (nastavak)

Grupa 2015. Milijuni HRK	EUR	Valute vezane uz EUR	CHF	Valute vezane uz CHF	Ostale strane valute	Ukupno strane valute	Domaća valuta	Ukupno valute
Imovina								
Novac i računi kod banaka	79	–	37	–	125	241	2.396	2.637
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	269	–	–	–	–	269	1.708	1.977
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1.173	453	–	–	128	1.754	537	2.291
Plasmani i zajmovi drugim bankama	331	12	–	–	514	857	98	955
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	3.284	590	–	–	737	4.611	417	5.028
Zajmovi komitentima	2.048	9.298	44	1.914	79	13.383	6.243	19.626
Financijska ulaganja koja se drže do dospijeća	7	242	–	–	–	249	34	283
Nekretnine, postrojenja i oprema	–	–	–	–	–	–	1.482	1.482
Nematerijalna imovina	–	–	–	–	–	–	195	195
Odgođena porezna imovina	–	–	–	–	–	–	206	206
Ostala i tekuća porezna imovina	8	26	–	–	1	35	343	378
Ukupno imovina	7.199	10.621	81	1.914	1.584	21.399	13.659	35.058
Obveze, kapital i rezerve								
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	56	–	20	–	8	84	27	111
Depoziti banaka	89	–	2	–	21	112	134	246
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.355	72	15	–	528	2.970	5.824	8.794
Depoziti stanovništva	9.226	1.068	325	–	1.639	12.258	2.588	14.846
Uzeti zajmovi	2.835	671	–	–	–	3.506	745	4.251
Rezervacije za obveze i troškove	31	1	–	–	1	33	771	804
Ostale obveze	23	349	–	–	1	373	393	766
Podređene obveze	846	–	–	–	–	846	–	846
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	–	–	–	–	–	–	4.326	4.326
Nekontrolirajući interes	–	–	–	–	–	–	68	68
Ukupno obveze, kapital i rezerve	15.461	2.161	362	–	2.198	20.182	14.876	35.058
Valutna neusklađenost	(8.262)	8.460	(281)	1.914	(614)	1.217	(1.217)	–

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza po valutama (nastavak)

Banka 2016. Milijuni HRK	EUR	Valute vezane uz EUR	CHF	Valute vezane uz CHF	Ostale strane valute	Ukupno strane valute	Domaća valuta	Ukupno valute
Imovina								
Novac i računi kod banaka	92	–	13	–	89	194	3.523	3.717
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	–	–	–	–	–	–	1.675	1.675
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1.147	247	–	–	197	1.591	560	2.151
Plasmani i zajmovi drugim bankama	987	–	–	–	201	1.188	196	1.384
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	2.770	647	–	–	925	4.342	579	4.921
Zajmovi komitentima	1.896	7.220	37	27	124	9.304	6.909	16.213
Ulaganja u podružnice	–	–	–	–	–	–	408	408
Nekretnine, postrojenja i oprema	–	–	–	–	–	–	478	478
Nematerijalna imovina	–	–	–	–	–	–	206	206
Odgodjena porezna imovina	–	–	–	–	–	–	83	83
Ostala i tekuća porezna imovina	14	–	–	–	1	15	165	180
Ukupno imovina	6.906	8.114	50	27	1.537	16.634	14.782	31.416
Obveze, kapital i rezerve								
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	63	–	5	–	17	85	12	97
Depoziti banaka	121	–	23	–	130	274	246	520
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.474	–	14	–	607	3.095	6.995	10.090
Depoziti stanovništva	8.508	4	298	–	1.647	10.457	2.738	13.195
Uzeti zajmovi	331	424	–	–	7	762	997	1.759
Rezervacije za obveze i troškove	15	1	–	–	–	16	160	176
Ostale obveze	14	11	–	–	1	26	266	292
Podređene obveze	837	–	–	–	–	837	–	837
Kapital i rezerve	–	–	–	–	–	–	4.450	4.450
Ukupno obveze, kapital i rezerve	12.363	440	340	–	2.409	15.552	15.864	31.416
Valutna neusklađenost	(5.457)	7.674	(290)	27	(872)	1.082	(1.082)	–

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza po valutama (nastavak)

Banka 2015. Milijuni HRK	EUR	Valute vezane uz EUR	CHF	Valute vezane uz CHF	Ostale strane valute	Ukupno strane valute	Domaća valuta	Ukupno valute
Imovina								
Novac i računi kod banaka	75	–	37	–	125	237	2.396	2.633
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	269	–	–	–	–	269	1.708	1.977
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1.147	254	–	–	128	1.529	425	1.954
Plasmani i zajmovi drugim bankama	347	–	–	–	514	861	130	991
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	3.284	346	–	–	737	4.367	377	4.744
Zajmovi komitentima	2.048	7.178	44	1.914	79	11.263	6.124	17.387
Ulaganja u podružnice	–	–	–	–	–	–	366	366
Nekretnine, postrojenja i oprema	–	–	–	–	–	–	458	458
Nematerijalna imovina	–	–	–	–	–	–	188	188
Odgodjena porezna imovina	–	–	–	–	–	–	201	201
Ostala i tekuća porezna imovina	8	–	–	–	1	9	273	282
Ukupno imovina	7.178	7.778	81	1.914	1.584	18.535	12.646	31.181
Obveze, kapital i rezerve								
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	56	–	20	–	8	84	27	111
Depoziti banaka	89	–	2	–	21	112	224	336
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.629	–	15	–	528	3.172	6.101	9.273
Depoziti stanovništva	9.226	5	325	–	1.639	11.195	2.496	13.691
Uzeti zajmovi	375	683	–	–	–	1.058	744	1.802
Rezervacije za obveze i troškove	31	1	–	–	1	33	760	793
Ostale obveze	23	4	–	–	1	28	287	315
Podređene obveze	846	–	–	–	–	846	–	846
Kapital i rezerve	–	–	–	–	–	–	4.014	4.014
Ukupno obveze, kapital i rezerve	13.275	693	362	–	2.198	16.528	14.653	31.181
Valutna neusklađenost	(6.097)	7.085	(281)	1.914	(614)	2.007	(2.007)	–

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Operativni rizik

Operativni rizik se definira kao rizik gubitka koji proizlazi iz neodgovarajućih ili neuspjelih internih procesa, ljudskog faktora, sustava ili vanjskih događaja. Operativni rizik uključuje pravni rizik, ali isključuje strateški i reputacijski rizik.

S ciljem efikasnog upravljanja operativnim rizikom, RZB/RBI Grupa donosi smjernice koje se baziraju na standardima i uredbama EU, Zakonu o kreditnim institucijama, Odlukama HNB-a, dokumentima Bazelskog odbora i RZB/RBI grupnim direktivama.

Ovkir za upravljanje operativnim rizikom Grupe sastoji se od procesa, struktura, kontrola za prepoznavanje, mjerjenje, upravljanje, praćenje i izračun kapitala, kontrolu rizika i ublažavanje gubitaka nastalih zbog neadekvatnih ili neizvršenih internih procesa, grešaka ljudi i sustava ili vanjskih događaja.

Ovkir za upravljanje operativnim rizikom je strukturiran tako da poveća transparentnost operativnih rizika širom Grupe, ojača upravljanje izloženošću operativnom riziku i osigura potpunu sukladnost regulatornim zahtjevima.

Uloge i Odgovornosti

RZB/RBI Grupa potiče otvoreno okruženje i kulturu a svi djelatnici Grupe, preko svojih pojedinačnih uloga i odgovornosti, doprinose održavanju učinkovitog Okvira za upravljanje operativnim rizikom.

Iako krajnju odgovornost za rizike ima Član Uprave za rizike, sustav odgovornosti za upravljanje operativnim rizikom se bazira na tri linije obrane, koje pridonose održavanju djelotvornog okvira za upravljanje operativnim rizikom.

Prvu liniju obrane predstavljaju organizacijske jedinice čije poslovne aktivnosti generiraju rizik. Ove organizacijske jedinice nositelji rizika su vlasnici operativnog rizika.

Druga linija obrane pruža neovisnu procjenu operativnog rizika, nadzor i preispituje prvu liniju obrane. Drugu liniju obrane čine:

- Član uprave za rizike RBI/RZB Grupe i član uprave za rizike RBA, koji predstavljaju svoje Uprave, pružaju strateške smjernice, osiguravaju vodstvo i primjерeno upravljanje operativnim rizicima.
- Odbori za upravljanje operativnim rizikom na razini RBI/RZB Grupe i RBA, predstavljaju tijelo odlučivanja, koje nadzire cijeli okvir za upravljanje operativnim rizikom.
- RBI/RZB Group Operational Risk Controlling razvija i održava okvir za upravljanje operativnim rizikom Grupe te zajedno s Kontrolom operativnih rizika Raiffeisenbank Austria dd, osigurava proaktivno prepoznavanje, mjerjenje, upravljanje i praćenje operativnih rizika.
- Kontrola operativnih rizika Raiffeisenbank Austria dd osigurava vodstvo i stručnu podršku za upravljanje operativnim rizikom na razini Članice RBI/RZB Grupe. Odgovornost Kontrole operativnih rizika je osigurati poštivanje minimalnih standarda i proaktivno prepoznavanje, mjerjenje, upravljanje i praćenje operativnih rizika.

Treća linija obrane je Unutarnja revizija, koja ispituje djelotvornost i prikladnost glavnih procesa upravljanja rizicima.

Prepoznavanje, mjerjenje, upravljanje i praćenje rizika

Operativnim rizikom upravlja se u okviru ciklusa upravljanja rizikom koji obuhvaća prepoznavanje, mjerjenje, upravljanje i praćenje rizika.

Prepoznavanje operativnih rizika uključuje analizu dolje navedenih parametara radi razumijevanja materijalne značajnosti vrsta operativnog rizika kojima poslovanje može biti izloženo. Operativni rizici u Grupi se prepoznaju na proaktivnoj i redovnoj osnovi: proizvoda, procesa, sustava i vanjskih faktora.

Mjerjenje operativnog rizika može po svojoj prirodi biti i kvantitativno i kvalitativno i uključuje sljedeće instrumente:

- Procjena rizika služi povećanju svjesnosti o operativnim rizicima, identificira operativne rizike i ovladava identificirane operativne rizike. Procjena rizika određuje neto rizik procesa, organizacijske jedinice u kojima rizik nastaje ili aktivnost koja je relevantna kao ciljana vrijednost za mjerjenje kvalitativnog upravljanja rizikom. Rezultat procjene rizika je temelj za izradu profila rizičnosti.

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Operativni rizik (nastavak)

- Pokazatelji ranog upozorenja se koriste za kontinuirano praćenje i izvještavanje o izloženosti operativnom riziku. Pružaju signal ranog upozorenja za potencijalne probleme ili promjene u rizičnom profilu, koje mogu zahtijevati upravljačku mjeru.
- Prikupljanje podataka o događajima operativnog rizika i analiza internih podatka o događajima operativnog rizika pružaju značajne informacije za mjerjenje utjecaja događaja operativnog rizika i djelotvornosti sustava unutarnjih kontrola.
- Analiza scenarija je proces kojim Grupa razmatra utjecaj ekstremnih, ali mogućih događaja na svoje poslovanje i pridružuje procjenu vjerojatnosti i jačine raspona mogućih ishoda. Analiza scenarija ima za cilj osigurati prognostičke metode sakupljanja rijetkih događaja koji se nisu dogodili u bančinoj povijesti gubitaka, podizanje svjesnosti i educiranje managementa, osiguravajući pregled nad različitim vrstama rizika te pokretanje mjera ovladavanja rizikom.

Praćenje je usmjereni na redovit pregled ciklusa upravljanja operativnim rizikom, instrumenata i metoda upravljanja operativnim rizikom, kako bi se osigurala njihova relevantnost i valjanost u procjeni operativnog rizika te na osiguravanje da primijenjene mjere ovladavanja rizikom djeluju učinkovito, redovito se provjeravaju i po potrebi prilagođavaju.

Izvještavanje podržava ciklus upravljanja operativnim rizikom, osiguravajući stalan i pravovremen protok informacija do relevantnih tijela koja donose odluke. Na taj način, izvještavanje o operativnom riziku podržava transparentnost rizika i integraciju aktivnosti upravljanja operativnim rizikom u svakodnevno poslovanje.

Ovladavanje rizikom je usmjereni na upravljanje izloženošću riziku, primjenjujući neku od sljedećih akcija: izbjegavanje rizika (uklanjanje izvora rizika), smanjenje rizika (mijenjanje vjerojatnosti ili posljedica primjenjujući kontrole ili druge aktivnosti za ublažavanje), prijenos rizika (dijeljenje rizika s drugom stranom ili više njih), prihvaćanje rizika (prihvatanje rizika informiranim odlukom). Grupa definira okidače unutar alata za prepoznavanje rizika, koji rezultiraju obveznim mjerama ovladavanja rizikom ali ovladavanje rizikom je i dio svakodnevnih aktivnosti u trenutku prepoznavanja rizika.

Sve članice Grupe za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik koriste standardni pristup.

48. Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obveze u urednoj transakciji na glavnom, odnosno najpovoljnijem tržištu pod postojećim tržišnim uvjetima, tj. izlazna cijena, neovisno o tome da li je ona neposredno vidljiva ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja.

Finansijski instrumenti po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i oni koji su raspoloživi za prodaju vrednuju se po fer vrijednosti. Zajmovi i potraživanja i imovina koja se drži do dospijeća vrednuju se po amortiziranom trošku umanjenom za umanjenje vrijednosti.

Zbog kratkih dospijeća novca i potraživanja od banaka, plasmana drugim bankama, depozita banaka, depozita društava i sličnih subjekata, njihova knjigovodstvena vrijednost reflektira njihovu fer vrijednost.

U nastavku slijedi sažetak glavnih metoda i prepostavki korištenih u procjeni fer vrijednosti finansijskih instrumenata.

Zajmovi

Fer vrijednost zajmova izračunava se temeljem diskontiranih očekivanih budućih novčanih tokova glavnice i kamate. Očekivani budući gotovinski tokovi procjenjuju se uzimajući u obzir kreditne rizike i sve pokazatelje umanjenja vrijednosti uključujući i rezerviranja izračunata po stopi koju propisuje HNB, za naplative plasmane na skupnoj osnovi prema uputama HNB-a. Očekivani budući novčani tokovi za homogene kategorije zajmova, kao što su hipotekarni zajmovi stanovništvu, procjenjuju se na bazi portfelja i diskontiraju se po trenutnim stopama koje su važeće za slične zajmove novim komitentima sa sličnim kreditnim profilom. Procijenjene fer vrijednosti zajmova odražavaju promjene u kreditnom statusu otkad su zajmovi odobreni i promjene kamatnih stopa u slučaju zajmova koji imaju fiksnu kamatnu stopu. S obzirom da Grupa ima vrlo limitiran portfelj kredita sa fiksnom stopom te dugoročno dospijeće, fer vrijednost kredita ne razlikuje se materijalno od njihove knjigovodstvene vrijednosti prema procjeni rukovodstva. Razlike između fer vrijednosti budućih gubitaka od trenutno naplativih kredita u portfelju i efekta rezervacija na skupnoj osnovi priznatih sukladno propisima HNB-a, nisu uzete u obzir.

Depoziti banaka i komitenata

Za depozite po viđenju i depozite koji nemaju definirano dospijeće, fer vrijednost je iznos plativ po viđenju na dan izvještavanja. Procijenjena fer vrijednost depozita s fiksnim dospijećem temelji se na diskontiranim novčanim tokovima prema trenutačno važećim kamatnim stopama za depozite sličnog preostalog dospijeća. Vrijednost dugoročnih odnosa s deponentima ne uzima se u obzir kod procjene fer vrijednosti.

Uzeti zajmovi

Veći dio dugoročnih uzetih zajmova Grupe nema tržišnu cijenu, te se fer vrijednost procjenjuje kao sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova, diskontiranih po kamatnim stopama na datum izvješćivanja za Grupu, za novi zajam sličnog tipa i preostale ročnosti.

48. Fer vrijednost finansijskih instrumenata (nastavak)

Tablica sumarno prikazuje fer vrijednosti finansijskih instrumenata Grupe i Banke na dan 31. prosinca 2016. i 2015. godine:

Grupa Milijuni HRK	2016.			2015.		
	Knjigo- vodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Procjenjeni nepriznati dobici/(gubici)	Knjigo- vodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Procjenjeni nepriznati dobici/(gubici)
Novac i računi kod banaka	3.721	3.721	–	2.637	2.637	–
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.675	1.675	–	1.977	1.977	–
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	2.515	2.515	–	2.291	2.291	–
Plasmani i zajmovi drugim bankama	1.332	1.332	–	955	955	–
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	5.217	5.217	–	5.028	5.028	–
Zajmovi komitentima	18.504	18.644	140	19.626	19.688	62
Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća	293	257	(36)	283	243	(40)
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(97)	(97)	–	(111)	(111)	–
Depoziti banaka	(441)	(441)	–	(246)	(246)	–
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	(9.891)	(9.879)	12	(8.794)	(8.782)	12
Depoziti stanovništva	(14.253)	(14.233)	20	(14.846)	(14.911)	(65)
Uzeti zajmovi	(3.992)	(3.983)	9	(4.251)	(4.242)	9
Podređene obveze	(837)	(820)	17	(846)	(810)	36
Ukupno			162			14

48. Fer vrijednost finansijskih instrumenata (nastavak)

Banka Milijuni HRK	2016.			2016.		
	Knjigo- vodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Procjenjeni nepriznati dobici/ (gubici)	Knjigo- vodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Procjenjeni nepriznati dobici/ (gubici)
Novac i računi kod banaka	3.717	3.717	–	2.633	2.633	–
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.675	1.675	–	1.977	1.977	–
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	2.151	2.151	–	1.954	1.954	–
Plasmani i zajmovi drugim bankama	1.384	1.385	1	991	990	(1)
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	4.921	4.921	–	4.744	4.744	–
Zajmovi komitentima	16.213	16.379	166	17.387	17.564	177
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(97)	(97)	–	(111)	(111)	–
Depoziti banaka	(520)	(520)	–	(336)	(336)	–
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	(10.090)	(10.085)	5	(9.273)	(9.259)	14
Depoziti stanovništva	(13.195)	(13.175)	20	(13.691)	(13.672)	19
Uzeti zajmovi	(1.759)	(1.750)	9	(1.802)	(1.793)	9
Podređene obveze	(837)	(820)	17	(846)	(810)	36
Ukupno			218			254

U idućoj tablici su analizirani finansijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani u tri skupine ovisno o dostupnosti dostupnih pokazatelja fer vrijednosti (tabelarni prikaz za razliku od povezanih bilješki ne uključuje ukalkuliranu kamatu):

- 1. razina dostupnih primjetljivih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za istovrsnu imovinu i istovrsne obveze;
- 2. razina dostupnih primjetljivih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na izravno promatranje imovine ili obveza, tj. njihovih cijena ili su dobiveni neizravno, tj. izvedeni iz cijena; i
- 3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na primjetljivim tržišnim podacima (neprimjetljivi ulazni podaci).

48. Fer vrijednost finansijskih instrumenata (nastavak)

Grupa Milijuni HRK					2016.					2015.
	1. razina	2. razina	3. razina	Ukupno	1. razina	2. razina	3. razina	Ukupno		
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka										
Instrumenti koji se drže radi trgovanja										
– Dužničke vrijednosnice	1.842	40	–	1.882	1.655	53	–	1.708		
– Vlasničke vrijednosnice	5	–	–	5	6	–	2	8		
– Derivativna finansijska imovina	–	108	–	108	–	70	–	70		
Finansijska imovina početno priznata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka										
– Dužničke vrijednosnice	363	115	3	481	321	160	3	484		
– Vlasničke vrijednosnice	2	–	–	2	1	–	–	1		
– Ulaganja u investicijske fondove kojima upravljaju povezane i treće osobe	9	–	–	9	1	–	–	1		
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju										
– Dužničke vrijednosnice	5.144	–	–	5.144	4.924	–	–	4.924		
– Vlasničke vrijednosnice	8	17	4	29	4	–	60	64		
Ukupno	7.373	280	7	7.660	6.912	283	65	7.260		
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka										
– Derivativne finansijske obveze	(4)	(92)	–	(96)	–	(109)	–	(109)		
Ukupno	(4)	(92)	–	(96)	–	(109)	–	(109)		

48. Fer vrijednost finansijskih instrumenata (nastavak)

Banka					2016.					2015.
Milijuni HRK	1. razina	2. razina	3. razina	Ukupno		1. razina	2. razina	3. razina	Ukupno	
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka										
Instrumenti koji se drže radi trgovanja										
– Dužničke vrijednosnice	1.842	40	–	1.882	1.655	53	–	1.708		
– Vlasničke vrijednosnice	5	–	–	5	6	–	2	8		
– Derivativna finansijska imovina	–	116	–	116	–	80	–	80		
Finansijska imovina početno priznata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka										
– Dužničke vrijednosnice	97	25	3	125	65	77	3	145		
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju										
– Dužničke vrijednosnice	4.851	–	–	4.851	4.644	–	–	4.644		
– Vlasničke vrijednosnice	8	17	4	29	4	–	60	64		
Ukupno	6.803	198	7	7.008	6.374	210	65	6.649		
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka										
– Derivativne finansijske obveze	(4)	(92)	–	(96)	–	(109)	–	(109)		
Ukupno	(4)	(92)	–	(96)	–	(109)	–	(109)		

Slijedeća tablica prikazuje uskladu između početnih i završnih stanja za mjerjenje fer vrijednosti u razini 3 unutar hijerarhije fer vrijednosti:

Grupa/Banka	Instrumenti namijenjeni trgovaju	Finansijska imovina predodređena za iskazivanje po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	
		Vlasnički instrumenti	Dužnički vrijednosni papiri pravnih osoba	Vlasnički vrijednosni papiri
Na dan 1. siječnja 2015.		2	3	5
Dobici i gubici iskazani u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti		–	–	55
Na dan 31. prosinca 2015.		2	3	60
Dobici i gubici iskazani u računu dobiti i gubitka		(2)	–	(53)
Reklasifikacija u razinu 1		–	–	(3)
Na dan 31. prosinca 2016.		–	3	4

48. Fer vrijednost finansijskih instrumenata (nastavak)

Grupa		Fer vrijednost	Hijerarhija fer vrijednosti	Metoda vrednovanja i glavni ulazni podaci	Značajni nedostupni ulazni podaci	Nedostupni ulazni podaci u odnosu na fer vrijednost	
			2016.				
1) Valutne izvedenice (bilješka 8 i 45)	Valutni forward ugovori (unaprijednice), međuvalutni swap ugovori, valutne opcije	Imovina 102 milijuna kuna Obveze 34 milijuna kuna	Imovina 57 milijuna kuna Obveze 52 milijuna kuna	2. razina	Diskonrirani tijek novca. Budući tijek novca procjenjuje se prema terminskim tečajevima dostupnim na kraju izvještajnog razdoblja i ugovorenim terminskim tečajevima, diskonriranima primjenom stope koja odražava kreditni rizik raznih drugih strana ugovora.	neprimjenjivo neprimjenjivo	
2) Kamatne izvedenice (bilješka 8 i 45)	Ročnice	Imovina – Obveze 4 milijuna kuna	Imovina – Obveze –	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo neprimjenjivo	
	Kamatni swapovi, ugovori o terminskim kamatnim stopama	Imovina 6 milijuna kuna Obveze 51 milijuna kuna	Imovina 13 milijuna kuna Obveze 50 milijuna kuna	2. razina	Diskonrirani tijek novca. Budući tijek novca procjenjuje se prema terminskim kamatnim stopama izvedenima iz krvulja prinosa dostupnih na kraju izvještajnog razdoblja i ugovorenim kamatnim stopama, diskonriranima primjenom stope koja odražava kreditni rizik raznih drugih strana ugovora.	neprimjenjivo neprimjenjivo	
3) Uvrštene dužničke vrijednosnice (bilješka 8)	Domaće i strane državne obveznice	Imovina 1.759 milijuna kuna	Imovina 1.577 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo neprimjenjivo	
	Obveznice izdane od banaka	Imovina 337 milijuna kuna	Imovina 348 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo neprimjenjivo	
	Vrijednosni papiri pravnih osoba	Imovina 76 milijuna kuna	Imovina 43 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo neprimjenjivo	
	Vrijednosni papiri pravnih osoba	Imovina 48 milijuna kuna	Imovina 94 milijuna kuna	2. razina	Diskonrirani tijek novca. Svođenje na sadašnju vrijednost primjenom stope koja odražava tržišnu kamatnu stopu, uključujući kreditni rizik raznih drugih ugovornih strana.	neprimjenjivo neprimjenjivo	
	Vrijednosni papiri pravnih osoba	Imovina 3 milijuna kuna	Imovina 3 milijuna kuna	3. razina	Procjena vrijednosti na temelju diskonriranog tijeka novca uz limit utvrđen prema mišljenju stručnjaka.	Prijava raspršenosti rizika kreditne marže izdavatelja na krvulju prinosa korištenu u svodenju tijeka novca na sadašnju vrijednost. Prijava konzervativnog korektivnog faktora na cijenu diskonriranog tijeka novca. Stručno mišljenje (Uprave) o gornjoj granici cijene, tj. najvišoj cijeni.	Promjena iznose rizika kreditne marže utjecala bi na cijenu izvedenu iz diskonriranog tijeka novca. Promjena maksimalnog iznosa izvedenog iz stručnog mišljenja utjecala bi na konačnu procjenu vrijednosti pozicije.
	Trezorski zapisi Ministarstva financija	Imovina 34 milijuna kuna	Imovina 8 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo neprimjenjivo	
	Trezorski zapisi Ministarstva financija	Imovina 106 milijuna kuna	Imovina 119 milijuna kuna	2. razina	Diskonrirani tijek novca. Svođenje na sadašnju vrijednost primjenom stope koja odražava tržišnu kamatnu stopu, uključujući kreditni rizik raznih drugih ugovornih strana.	neprimjenjivo neprimjenjivo	

48. Fer vrijednost finansijskih instrumenata (nastavak)

Grupa	Fer vrijednost	Hijerarhija fer vrijednosti	Metoda vrednovanja i glavni ulazni podaci	Značajni nedostupni ulazni podaci	Nedostupni ulazni podaci u odnosu na fer vrijednost
		2016.	2015.		
4) Vlasnički instrumenti (bilješka 8)	Vlasnički instrumenti pravnih osoba	Imovina 5 milijuna kuna	Imovina 7 milijuna kuna	1. razina Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo
	Vlasnički instrumenti pravnih osoba	Imovina 2 milijuna kuna	Imovina –	2. razina Diskontirani tijek novca Svodenje na sadašnju vrijednost primjenom stope koja odražava tržišnu kamatnu stopu, uključujući kreditni rizik raznih drugih ugovornih strana.	neprimjenjivo
	Vlasnički vrijednosni papiri ostalih finansijskih institucija	Imovina –	Imovina 2 milijuna kuna	3. razina Procjena vrijednosti prema stavkama bilance	Primjena korektivnog faktora na vrijednost ulaganja u vrijednosne papire. Primjena korektivnog faktora na vrijednost ulaganja u nekretnine. Promjena visine korektivnog faktora prouzročila bi promjenu rezultata procjene vrijednosti. Primjenjeni korektivni faktori ovise i o kvaliteti ulaganja u vrijednosne papire odnosno nekretnine iskazanih u bilanci fonda.
5) Investicijski fondovi (bilješka 8)	Vlasnički vrijednosni papiri pravnih osoba	Imovina 9 milijuna kuna	Imovina 1 milijun kuna	1. razina Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo
6) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (bilješka 10)	Vlasnički vrijednosni papiri pravnih osoba	Imovina 8 milijuna kuna	Imovina 4 milijuna kuna	1. razina Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo
	Vlasnički vrijednosni papiri pravnih osoba	Imovina 17 milijuna kuna	Imovina 2 milijuna kuna	2. razina Diskontirani tijek novca Svodenje na sadašnju vrijednost primjenom stope koja odražava tržišnu kamatnu stopu, uključujući kreditni rizik raznih drugih ugovornih strana.	neprimjenjivo
	Vlasnički vrijednosni papiri	Imovina 4 milijuna kuna	Imovina 60 milijuna kuna	3. razina Procjena vrijednosti utemeljena na medijanu raznih procjena koje uzimaju u obzir analize istovrsnih skupina i temeljene podatke društva; procjena utemeljena na temeljnim podatcima uz primjenu korektivnog faktora za likvidnost	Primjena korektivnog faktora na vrijednost vlasničkog instrumenta zbog njegove niske likvidnosti. Korektivni faktor temelji se na prinosu na kunske državne obveznice s desetgodišnjim dospijećem ili temeljnim podatcima društva zbog niske likvidnosti instrumenta. Promjena korektivnog faktora za likvidnost imala bi, prema temeljnim podacima društva, obrnuti utjecaj na cijenu.
Domaće i strane državne obveznice	Imovina 3.641 milijuna kuna	Imovina 3.334 milijuna kuna	1. razina Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
Obveznice izdane od banaka	Imovina 1.040 milijuna kuna	Imovina 908 milijuna kuna	1. razina Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
Trezorski zapisi Ministarstva finacija	Imovina 463 milijuna kuna	Imovina 682 milijuna kuna	1. razina Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo	neprimjenjivo

48. Fer vrijednost finansijskih instrumenata (nastavak)

Banka	Fer vrijednost		Hijerarhija fer vrijednosti	Metoda vrednovanja i glavni ulazni podaci	Značajni nedostupni ulazni podaci	Nedostupni ulazni podaci u odnosu na fer vrijednost	
	2016.	2015.					
1) Valutne izvedenice (bilješka 8 i 45)	Valutni forward ugovori (unaprijednice), međuvalutni swap ugovori, valutne opcije	Imovina 103 milijuna kuna Obvezne 34 milijuna kuna	Imovina 57 milijuna kuna Obvezne 52 milijuna kuna	2. razina	Diskontirani tijek novca. Budući tijek novca procjenjuje se prema terminskim tečajevima dostupnim na kraju izvještajnog razdoblja i ugovorenim terminskim tečajevima, diskontiranim primjenom stope koja odražava kreditni rizik raznih drugih strana ugovora.	nepričuvljivo	nepričuvljivo
2) Kamatne izvedenice (bilješka 8 i 45)	Ročnice	Imovina – Obvezne 4 milijuna kuna	Imovina 3 milijuna kuna Obvezne –	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	nepričuvljivo	nepričuvljivo
	Kamatni swapovi, ugovori o terminskim kamatnim stopama	Imovina 13 milijuna kuna Obvezne 51 milijuna kuna	Imovina 19 milijuna kuna Obvezne 50 milijuna kuna	2. razina	Diskontirani tijek novca. Budući tijek novca procjenjuje se prema terminskim kamatnim stopama izvedenima iz krivulja prinosa dostupnih na kraju izvještajnog razdoblja i ugovorenim kamatnim stopama, diskontiranim primjenom stope koja odražava kreditni rizik raznih drugih strana ugovora.	nepričuvljivo	nepričuvljivo
3) Uvrštene dužničke vrijednosnice (bilješka 8)	Domaće i strane državne obveznice	Imovina 1.493 milijuna kuna	Imovina 1.321 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	nepričuvljivo	nepričuvljivo
	Obveznice izdane od banaka	Imovina 337 milijuna kuna	Imovina 348 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	nepričuvljivo	nepričuvljivo
	Vrijednosni papiri pravnih osoba	Imovina 76 milijuna kuna	Imovina 43 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	nepričuvljivo	nepričuvljivo
	Vrijednosni papiri pravnih osoba	Imovina 24 milijuna kuna	Imovina 77 milijuna una	2. razina	Diskontirani tijek novca. Svodenje na sadašnju vrijednost primjenom stope koja odražava tržišnu kamatnu stopu, uključujući kreditni rizik raznih drugih ugovornih strana.	nepričuvljivo	nepričuvljivo
	Vrijednosni papiri pravnih osoba	Imovina 3 milijuna kuna	Imovina 3 milijuna kuna	3. razina	Procjena vrijednosti na temelju diskoniranog tijeka novca uz limit utvrđen prema mišljenju stručnjaka.	Pričuvljena raspršenost rizika kreditne marže izdavatelja na krivulju prinosa korištenu u svodenju tijeka novca na sadašnju vrijednost. Pričuvljena konzervativnog korektivnog faktora na cijenu diskoniranog tijeka novca. Stručno mišljenje (Uprave) o gornjoj granici cijene, tj. najvišoj cijeni.	Pričuvljena iznosa rizika kreditne marže utjecala bi na cijenu izvedenu iz diskoniranog tijeka novca. Promjena maksimalnog iznosa izvedenog iz stručnog mišljenja utjecala bi na konačnu procjenu vrijednosti pozicije.
	Trezorski zapisi Ministarstva finančija	Imovina 34 milijuna kuna	Imovina 8 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	nepričuvljivo	nepričuvljivo
	Trezorski zapisi Ministarstva finančija	Imovina 40 milijuna kuna	Imovina 53 milijuna kuna	2. razina	Diskontirani tijek novca. Svodenje na sadašnju vrijednost primjenom stope koja odražava tržišnu kamatnu stopu, uključujući kreditni rizik raznih drugih ugovornih strana.	nepričuvljivo	nepričuvljivo

48. Fer vrijednost finansijskih instrumenata (nastavak)

Banka	Fer vrijednost		Hijerarhija fer vrijednosti	Metoda vrednovanja i glavni ulazni podaci	Značajni nedostupni ulazni podaci	Nedostupni ulazni podaci u odnosu na fer vrijednost	
	2016.	2015.					
4) Vlasnički instrumenti (bilješka 8)	Vlasnički instrumenti pravnih osoba	Imovina 5 milijuna kuna	Imovina 6 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	nepričuvljivo	nepričuvljivo
	Vlasnički vrijednosni papiri	Imovina –	Imovina 2 milijuna kuna	3. razina	Procjena vrijednosti prema stavkama bilance	Primjena korektivnog faktora na vrijednost ulaganja u vrijednosne papire. Primjena korektivnog faktora na vrijednost ulaganja u nekretnine.	Promjena visine korektivnog faktora povećala bi promjenu rezultata procjene vrijednosti. Primjenjeni korektivni faktori ovise i o kvaliteti ulaganja u vrijednosne papire odnosno nekretnine iskazanih u bilanci fonda.
5) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (bilješka 10)	Domaće i strane državne obveznice	Imovina 3.348 milijuna kuna	Imovina 3.054 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	nepričuvljivo	nepričuvljivo
	Obveznice izdane od banaka	Imovina 1.040 milijun kuna	Imovina 908 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	nepričuvljivo	nepričuvljivo
	Trezorski zapisi inozemnih vlada	Imovina 463 milijuna kuna	Imovina 682 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	nepričuvljivo	nepričuvljivo
	Vlasnički vrijednosni papiri	Imovina 8 milijuna kuna	Imovina 4 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	nepričuvljivo	nepričuvljivo
	Vlasnički vrijednosni papiri	Imovina 17 milijuna kuna	Imovina –	2. razina	Diskontirani tijek novca Svodenje na sadašnju vrijednost primjenom stope koja odražava tržišnu kamatu stopu, uključujući kreditni rizik razne druge ugovorne strane.	nepričuvljivo	nepričuvljivo
	Vlasnički vrijednosni papiri	Imovina 4 milijuna kuna	Imovina 60 milijuna kuna	3. razina	Procjena vrijednosti utemeljena na medianu raznih procjena koje uzimaju u obzir analize istovrsnih skupina i temeljene podatke društva; procjena utemeljena na temeljnim podatcima uz primjenu korektivnog faktora za likvidnost	Primjena korektivnog faktora na vrijednost vlasničkog instrumenta zbog njegove niske likvidnosti. Korektivni faktor temelji se na prinosu na kunske državne obveznice s desetgodišnjim dospijećem ili temeljnim podatcima društva zbog niske likvidnosti instrumenta.	Promjena korektivnog faktora za likvidnost imala bi, prema temeljnim podacima društva, obmuni utjecaj na cijenu.

49. Upravljanje kapitalom

Kreditne su institucije u Hrvatskoj od 1. siječnja 2014. godine obvezne izračunavati i izvještavati bonitetne zahtjeve sukladno Uredbi (EU) br 575/2013, Direktivi 2013/36/EU, provedbenim tehničkim standardima i ostalim relevantnim propisima Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) kao i lokalnog regulatora, HNB-a.

Regulatorni kapital Grupe i Banke izračunat je primjenom Basel III metodologije.

Grupa, se prema regulatornim zahtjevima HNB-a i EBA-e, sastoji od Raiffeisenbank Austria d.d. i njezinih podružnica koje čine dio grupe kreditnih institucija. Grupu za potrebe izračuna regulatornog kapitala čine: Raiffeisenbank Austria d.d., Raiffeisen stambena štedionica d.d. , Raiffeisen leasing d.o.o., Raiffeisen consulting d.o.o., Raiffeisen factoring d.o.o., Raiffeisen Invest d.o.o. i Raiffeisen Bonus d.o.o.

Regulatorni kapital Grupe i Banke čine Redovni osnovni kapital i Dopunski kapital. Redovni osnovni kapital uključuje kapital nastao izdavanjem običnih dionica, pripadajuće premije na dionice, zadržanu dobit, rezerve, umanjenje za nematerijalnu imovinu, nerealizirani gubitak od promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju i vrijednosna usklađenja zbog zahtjeva za bonitetno vrednovanje te goodwill-a proizašlog iz stjecanja sto postotnog udjela u društvu Raiffeisel Leasing d.o.o..Dopunski kapital uključuje podređene obveze koje se priznaju kao dopunski kapital.

Propisane minimalne stope kapitala sukladno čl. 92. Uredbe (EU) br 575/2013 su:

- Stopa redovnog osnovnog kapitala 4,5 % ukupne izloženosti rizicima
- Stopa osnovnog kapitala 6% ukupne izloženosti rizicima
- Stopa ukupnog kapitala 8% ukupne izloženosti rizicima.

Sukladno čl. 129. i 133. Direktive 2013/36/EU i čl. 117. i 130. Zakona o kreditnim institucijama, Grupa i Banka su dužne osigurati sljedeće zaštitne slojeve kapitala:

- Zaštitni sloj za očuvanje kapitala od 2,5% ukupne izloženosti rizicima
- Zaštitni sloj za struktturni sistemski rizik od 3% ukupne izloženosti rizicima.

49. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Regulatorni kaital				
Osnovni kapital				
Redovni osnovni kapital				
Izdani dionički kapital	3.621	3.621	3.621	3.621
Premija na emitirane dionice	12	12	12	12
Zadržana dobit (isključujući dobit razdoblja)	408	290	147	147
Neto dobit razdoblja	–	–	–	–
Zakonske, statutarne i ostale rezerve	173	173	173	173
Nekontrolirajući udio	–	68	–	–
Odbici u skladu s regulativom HNB-a				
Nematerijalna imovina	(220)	(205)	(214)	(199)
Vrijednosna usklađenja zbog zahtjeva za bonitetno vrednovanje	(22)	(7)	(21)	(6)
Goodwill	(27)	–	–	–
Nerealizirani gubici od promjena vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	(13)	(19)	(11)	(18))
Odbici za ulaganja subjekte finansijskog sektora	(23)	(23)	(23)	(23)
Osnovni kapital	3.909	3.910	3.684	3.707
Dopunski kapital	753	840	753	840
Regulatorni kapital	4.662	4.750	4.437	4.547
Ukupno rizikom ponderirana aktiva	23.085	24.608	20.004	21.516
Stopa adekvatnosti kapitala	20,19%	19,30%	22,18%	21,13%

Tijekom 2016. godine stopa adekvatnosti kapitala Grupe i Banke je bila iznad propisanog minimuma.

Omjer finansijske poluge

Kako bi se ograničio rizik prekomjerne zaduženosti člankom 429. Uredbe 575 kreditne su institucije obvezne izračunavati omjer finansijske poluge kao omjer osnovnog kapitala i ukupne izloženosti. Minimalni je zahtjev 3%.

Omjer finansijske poluge, za Grupu i Banku na dan 31.12. izvještajne godine iznosi:

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Transakcije financiranja vrijednosnim papirima	744	218	744	218
Izvedenice – tržišna vrijednost i uvećanje prema metodi tržišne vrijednosti	237	170	246	180
Izvanbilančne stavke	1.857	3.188	1.846	3.225
Ostala imovina	34.108	33.988	30.584	30.460
	36.946	37.564	33.420	34.083
Osnovni kapital	3.909	3.910	3.684	3.707
Omjer finansijske poluge	10,58%	10,41%	11,02%	10,88%

Dodatak I

Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku

Temeljem hrvatskog Zakona o računovodstvu (Narodne novine 109/07) Hrvatska narodna banka donijela je Odluku o strukturi i sadržaju godišnjih finansijskih izvješća banaka (Narodne novine 62/08). Sljedeće tablice prikazuju finansijska izvješća u skladu s navedenom odlukom:

Konsolidirani račun dobiti i gubitka

	2016.	2015.
Milijuni HRK	Nerevidirano	Nerevidirano
1. Kamatni prihodi	1.305	1.448
2. (Kamatni troškovi)	(369)	(483)
3. Neto kamatni prihod	936	965
4. Prihodi od provizija i naknada	695	706
5. (Troškovi provizija i naknada)	(249)	(238)
6. Neto prihod od provizija i naknada	446	468
7. Dobit/(gubitak) od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	–	–
8. Dobit/(gubitak) od aktivnosti trgovanja	196	31
9. Dobit/(gubitak) od ugrađenih derivata	1	–
10. Dobit/(gubitak) od imovine kojom se aktivno ne trguje, a koja se vrednuje prema fer vrijednosti kroz RDG	27	1
11. Dobit/(gubitak) od aktivnosti u kategoriji imovine raspoložive za prodaju	80	10
12. Dobit/(gubitak) od aktivnosti u kategoriji imovine koja se drži do dospijeća	27	27
13. Dobit/(gubitak) proizašao iz transakcija zaštite	(1)	–
14. Prihodi od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	–	–
15. Prihodi od ostalih vlasničkih ulaganja	1	–
16. Dobit/(gubitak) od obračunatih tečajnih razlika	(15)	125
17. Ostali prihodi	368	407
18. Ostali troškovi	(129)	(74)
19. Opći administrativni troškovi i amortizacija	(1.133)	(1.174)
20. Neto prihod od poslovanja prije vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke	804	786
21. Troškovi vrijednosnog usklađivanja i rezerviranja za gubitke	(109)	(968)
22. Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	695	(182)
23. Porez na dobit	(160)	32
24. Dobit/(gubitak) tekuće godine	535	(150)
25. Zarada po dionici	147 kn	(43) kn
Dodatak računu dobiti i gubitka	2016.	2015.
Dobit/(gubitak) tekuće godine	535	(150)
Pripisan dioničarima Matičnoga društva	535	(156)
Manjinski udjel	–	6

Dodatak I

Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

Konsolidirana bilanca

	2016.	2015.
Milijuni HRK	Nerevidirano	Nerevidirano
Imovina		
1. Gotovina i depoziti kod HNB-a	5.337	4.462
1.1. Gotovina	712	762
1.2. Depoziti kod HNB-a	4.625	3.700
2. Depoziti kod bankarskih institucija	1.154	969
3. Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	105	119
4. Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	1.853	1.672
5. Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti raspoloživi za prodaju	5.173	4.989
6. Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti koji se drže do dospijeća	287	277
7. Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz RDG	420	410
8. Derivatna finansijska imovina	115	75
9. Krediti finansijskim institucijama	290	174
10. Krediti ostalim komitentima	18.369	19.506
11. Ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	–	–
12. Preuzeta imovina	78	86
13. Materijalna i nematerijalna imovina (minus amortizacija)	1.765	1.702
14. Kamate, naknade i ostala imovina	436	647
A. Ukupno imovina	35.382	35.088
Obveze i kapital		
1. Krediti od finansijskih institucija	2.396	2.641
1.1. Kratkoročni krediti	889	1.534
1.2. Dugoročni krediti	1.507	1.107
2. Depoziti	24.114	23.537
2.1. Depoziti na žiro-računima i tekućim računima	7.541	6.468
2.2. Štedni depoziti	5.359	4.502
2.3. Oročeni depoziti	11.214	12.567
3. Ostali krediti	1.582	1.602
3.1. Kratkoročni krediti	354	341
3.2. Dugoročni krediti	1.228	1.261
4. Derivatne finansijske obveze i ostale finansijske obveze kojima se trguje	94	107
5. Izdani dužnički vrijednosni papiri	–	–
5.1. Kratkoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	–	–
5.2. Dugoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	–	–
6. Izdani podređeni instrumenti	831	840
7. Izdani hibridni instrumenti	–	–
8. Kamate, naknade i ostale obveze	1.467	1.949
B. Ukupno obveze	30.484	30.676

Dodatak I

Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

Konsolidirana bilanca (nastavak)

Milijuni HRK	2016. Nerevidirano	2015. Nerevidirano
Kapital		
1. Dionički kapital	3.633	3.633
2. Manjinski udjel	–	68
3. Dobitak/gubitak tekuće godine	535	(156)
4. Zadržana dobit/(gubitak)	483	586
5. Zakonske rezerve	181	180
6. Statutarne i ostale kapitalne rezerve	8	19
7. Nerealizirani dobitak/(gubitak) s osnove vrijednosnog usklađivanja finansijske imovine raspoložive za prodaju	58	82
C. Ukupno kapital	4.898	4.412
D. Ukupno obvezе i kapital	35.382	35.088
Dodatak bilanci	2016.	2015.
Ukupno kapital	4.898	4.412
Kapital raspoloživ dioničarima Matičnoga društva	4.898	4.344
Manjinski udjel	–	68

Dodatak I

Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

Konsolidirano izvješće o novčanom tijeku

	2016.	2015.
Milijuni HRK	Nerevidirano	Nerevidirano
Poslovne aktivnosti		
1.1. Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	695	(182)
1.2. Ispравci vrijednosti i rezerviranja za gubitke	(522)	931
1.3. Amortizacija	191	195
1.4. Neto nerealizirana (dobit)/gubitak od finansijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz RDG	(36)	(112)
1.5. Dobit/(gubitak) od prodaje materijalne imovine	–	–
1.6. Ostali (dobici)/gubici	(1.047)	(1.152)
1. Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije promjena poslovne imovine	(719)	(320)
2.1. Depoziti kod HNB-a	315	351
2.2. Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	14	144
2.3. Depoziti kod bankarskih institucija i krediti finansijskim institucijama	(28)	26
2.4. Krediti ostalim komitentima	908	1.938
2.5. Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	(155)	(53)
2.6. Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti raspoloživi za prodaju	(220)	(1.640)
2.7. Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz RDG	(24)	573
2.8. Ostala poslovna imovina	1.241	73
2. Neto (povećanje)/smanjenje poslovne imovine	2.051	1.412
Povećanje/(smanjenje) poslovnih obveza		
3.1. Depoziti po viđenju	1.073	485
3.2. Štedni i oročeni depoziti	(417)	(527)
3.3. Derivatne finansijske obveze i ostale obveze kojima se trguje	(813)	(139)
3.4. Ostale obveze	(179)	1.264
3. Neto povećanje/(smanjenje) poslovnih obveza	464	1.083
4. Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije plaćanja poreza na dobit	1.796	2.175
5. Plaćeni porez na dobit	(33)	(48)
6. Neto priljev/(odljev) gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.763	2.127
Uлагаčke aktivnosti		
7.1. Primici od prodaje/(plaćanja za kupnju) materijalne i nematerijalne imovine	(255)	(175)
7.2. Primici od prodaje/(plaćanja za kupnju) ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	–	–
7.3. Primici od naplate/(plaćanja za kupnju) vrijednosnih papira i drugih finansijskih instrumenata koji se drže do dospijeća	(11)	64
7.4. Primljene dividende	–	–
7.5. Ostali primici/plaćanja) iz ulagačkih aktivnosti	152	–
7. Neto novčani tijek iz ulagačkih aktivnosti	(114)	(111)

Dodatak I

Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

Konsolidirano izvješće o novčanom tijeku (nastavak)

Milijuni HRK	2016.	2015.
	Nerevidirano	Nerevidirano
Financijske aktivnosti		
8.1. Neto povećanje/(smanjenje) primljenih kredita	(231)	(1.081)
8.2. Neto povećanje/(smanjenje) izdanih dužničkih vrijednosnih papira	–	–
8.3. Neto povećanje/(smanjenje) podređenih i hibridnih instrumenata	–	383
8.4. Primici od emitiranja dioničkog kapitala	–	–
8.5. (Isplaćena dividenda)	–	(638)
8.6. Ostali primici/(plaćanja) iz financijskih aktivnosti	–	–
8. Neto novčani tijek iz financijskih aktivnosti	(231)	(1.336)
9. Neto povećanje/(smanjenje) gotovine i ekvivalenta gotovine	1.418	680
10. Učinci promjene tečaja stranih valuta na gotovinu i ekvivalentu gotovine	27	12
11. Neto povećanje/(smanjenje) gotovine i ekvivalenta gotovine	1.445	692
12. Gotovina i ekvivalenti gotovine na početku godine	3.523	2.830
13. Gotovina i ekvivalenti gotovine na kraju godine	4.968	3.522

Dodatak I

Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

Konsolidirano izvješće o promjenama u kapitalu

Milijuni HRK	Dionički kapital	Trezorske dionice	Zakonske, statutarne i ostale rezerve	Zadržana dobit/ (gubitak)	Dobit/ (gubitak) tekuće godine	Nerealizirani dobitak/gubitak s osnove vrijednosnog uskladišivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	Mađinski udjel	Ukupno kapital i rezerve
Nerevidirano								
1. Stanje 1. siječnja 2016.	3.633	–	199	430	–	82	68	4.412
2. Promjene računovodstvenih politika i ispravci pogrešaka	–	–	–	–	–	–	–	–
3. Prepravljeni stanje tekuće godine	3.633	–	199	430	–	82	68	4.412
4. Prodaja financijske imovine raspoložive za prodaju	–	–	–	–	–	–	–	–
5. Promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju	–	–	–	–	–	(24)	–	(24)
6. Porez na stavke izravno priznate ili prenijete iz kapitala i rezervi	–	–	–	–	–	–	–	–
7. Ostali dobici i gubici izravno priznati u kapitalu i rezervama	–	–	–	–	–	–	–	–
8. Neto dobici/gubici priznati izravno u kapitalu i rezervama	–	–	–	–	–	(24)	–	(24)
9. Dobit/(gubitak) tekuće godine	–	–	–	–	535	–	–	535
10. Ukupno priznati prihodi i rashodi za tekuću godinu	–	–	–	–	535	–	–	535
11. Povećanje/(smanjenje) dioničkog kapitala	–	–	–	–	–	–	–	–
12. Kupnja/(prodaja) trezorskih dionica	–	–	–	–	–	–	–	–
13. Ostale promjene	–	–	(11)	54	–	–	(68)	(25)
14. Prijenos u rezerve	–	–	1	(1)	–	–	–	–
15. Isplata dividende	–	–	–	–	–	–	–	–
16. Raspodjela dobiti	–	–	(10)	53	–	–	(68)	(25)
17. Stanje 31. prosinca 2016.	3.633	–	189	483	535	58	–	4.898

Dodatak I

Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

Konsolidirano izvješće o promjenama u kapitalu (nastavak)

Milijuni HRK	Dionički kapital	Trezorske dionice	Zakonske, statutarne i ostale rezerve	Zadržana dobit/ (gubitak)	Dobit/ (gubitak) tekuće godine	Nerealizirani dobitak/gubitak s osnove vrijednostog uskladivanja finansijske imovine raspoložive za prodaju	Manjinski udjel	Ukupno kapital i rezerve
Nerevidirano								
1. Stanje 1. siječnja 2015.	3.633	–	179	862	361	17	65	5.117
2. Promjene računovodstvenih politika i ispravci pogrešaka	–	–	–	–	–	–	–	–
3. Prepravljeno stanje tekuće godine	3.633	–	179	862	361	17	65	5.117
4. Prodaja finansijske imovine raspoložive za prodaju	–	–	–	–	–	–	–	–
5. Promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	–	–	–	–	–	65	–	65
6. Porez na stavke izravno priznate ili prenijete iz kapitala i rezervi	–	–	–	–	–	–	–	–
7. Ostali dobici i gubici izravno priznati u kapitalu i rezervama	–	–	–	–	–	–	–	–
8. Neto dobici/gubici priznati izravno u kapitalu i rezervama	–	–	–	–	–	65	–	65
9. Dobit/(gubitak) tekuće godine	–	–	–	–	(156)	–	6	(150)
10. Ukupno priznati prihodi i rashodi za tekuću godinu	–	–	–	–	(156)	–	6	(150)
11. Povećanje/(smanjenje) dioničkoga kapitala	–	–	–	–	–	–	–	–
12. Kupnja/(prodaja) trezorskih dionica	–	–	–	–	–	–	–	–
13. Ostale promjene	–	–	18	–	–	–	–	18
14. Prijenos u rezerve	–	–	2	(2)	–	–	–	–
15. Isplata dividende	–	–	–	(635)	–	–	(3)	(638)
16. Raspodjela dobiti	–	–	20	(637)	–	–	(3)	(620)
17. Stanje 31. prosinca 2015.	3.633	–	199	225	205	82	68	4.412

Dodatak II

Usklada temeljnih finansijskih izvješća i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku

Budući da su u finansijskim izvješćima sastavljenim u skladu s odlukom Hrvatske narodne banke ("HNB") podaci klasificirani različito od onih u finansijskim izvješćima sastavljenim u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj, dolje navedene tablice prikazuju usporedne podatke.

Usporedni prikaz konsolidiranog računa dobiti i gubitka na dan 31. prosinca 2016. godine i 31. prosinca 2015. godine:

	2016. Prema odluci Hrvatske narodne banke	2016. Računovodstveni standardi za banke u Hrvatskoj	2016. Razlika	2015. Prema odluci Hrvatske narodne banke	2015. Računovodstveni standardi za banke u Hrvatskoj	2015. Razlika
Milijuni HRK						
Prihodi od kamata	1.305	1.305	–	1.448	1.452	(4)
Rashodi od kamata	(369)	(317)	(52)	(483)	(419)	(64)
Neto prihod od kamata	936	988	(52)	965	1.033	(68)
Prihodi od naknada i provizija	695	694	1	706	704	2
Rashodi za naknade i provizije	(249)	(257)	8	(238)	(242)	4
Neto prihodi od naknada i provizija	446	437	9	468	462	6
Neto dobit od trgovanja	224	315	(91)	32	152	(120)
Dobit/(gubitak) od aktivnosti u kategoriji imovine raspoložive za prodaju	80	–	80	10	–	10
Dobit/(gubitak) od aktivnosti u kategoriji imovine koja se drži do dospijeća	27	–	27	27	–	27
Prihodi od ostalih vlasničkih ulaganja	–	–	–	–	–	–
Neto tečajne razlike	(15)	–	(15)	125	–	125
Ostali poslovni prihodi	368	322	46	407	343	64
Ukupno ostali prihodi	684	637	47	601	495	106
Opći administrativni troškovi i amortizacija	(1.133)	(1.877)	744	(1.174)	(1.231)	57
Troškovi umanjenja vrijednosti i rezerviranja	(109)	510	(619)	(968)	(941)	(27)
Ostali poslovni rashodi	(129)	–	(129)	(74)	–	(74)
Ukupno ostali rashodi	(1.371)	(1.367)	(4)	(2.216)	(2.172)	(44)
Dobit prije oporezivanja	695	695	–	(182)	(182)	–
Porez na dobit	(160)	(160)	–	32	32	–
Neto dobit godine	535	535	–	(150)	(150)	–
Zarada po dionici (u HRK)	147	147	–	(43)	(43)	–

Dodatak II

U skladu temeljnih finansijskih izvješća i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

- Kamatni i slični prihodi u izvješću prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj su veći za iznos prihoda od kamata po prethodno otpisanim iznosima. Prema Odluci HNB-a, ovakvi prihodi se iskazuju u sklopu vrijednosnog usklađenja.
- Prema Odluci HNB-a, neto tečajne razlike razvrstane su u sklopu pozicija Neto prihod od kamata, Neto prihodi od naknada i provizija i Troškovi umanjenja vrijednosti i rezerviranja. U finansijskim izvješćima sve tečajne razlike su iskazane na poziciji Neto dobit od trgovanja.
- Troškovi osiguranja depozita razvrstani su u administrativne troškove, dok su za potrebe izvještavanja prema Odluci HNB-a iskazani u sklopu kamatnih rashoda.
- U računu dobiti i gubitka u finansijskim izvješćima, troškovi osiguranja kredita koji se prefakturiravaju uvećavaju poziciju Rashodi za naknade i provizije, dok se prema Odluci HNB-a priznaju u sklopu općih i administrativnih troškova.
- Troškovi donacija, oglašavanja, promidžbe i reprezentacije su u računu dobiti i gubitka u prezentiranom sukladno zahtjevima za računovodstvo banaka u Hrvatskoj prikazani unutar pozicije Ostali poslovni rashodi, dok su prema Odluci HNB-a prikazani unutar pozicije Opći administrativni troškovi i amortizacija.

Dodatak II

Usklada temeljnih finansijskih izvješća i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

Usporedni prikaz konsolidirane bilance na dan 31. prosinca 2016. godine i 31. prosinca 2015. godine:

	2016. Prema odluci Hrvatske narodne banke	2016. Računovodstveni standardi za banke u Hrvatskoj	2016. Razlika	2015. Prema odluci Hrvatske narodne banke	2015. Računovodstveni standardi za banke u Hrvatskoj	2015. Razlika
Milijuni HRK						
Imovina						
Novac i sredstva kod Hrvatske narodne banke	5.337	5.396	(59)	4.462	4.614	(152)
Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	105	–	105	119	–	119
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	2.273	2.515	(242)	2.082	2.291	(209)
Finansijska imovina koja se drži do dospeća	287	293	(6)	277	283	(6)
Plasmani i zajmovi drugim bankama	1.154	1.332	(178)	969	955	14
Zajmovi i potraživanja	18.659	18.504	155	19.680	19.626	54
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	5.173	5.217	(44)	4.989	5.028	(39)
Preuzeta imovina	78	–	78	86	–	86
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	1.765	1.736	29	1.702	1.677	25
Derivativna finansijska imovina	115	–	115	75	–	75
Odgodjena porezna imovina	–	86	(86)	–	206	(206)
Ostala imovina	436	285	151	647	378	269
Ukupno imovina	35.382	35.364	18	35.088	35.058	30
Obveze						
Obveze prema drugim bankama i depoziti ostalih deponenata	28.092	28.577	(485)	27.780	28.137	(357)
Izdani dugoročni dužnički vrijednosni papiri	–	–	–	–	–	–
Rezerviranja za obveze i troškove	–	187	(187)	–	804	(804)
Derivatne finansijske obveze i ostale finansijske obveze kojima se trguje	94	97	(3)	107	111	(4)
Hibridni instrumenti	831	837	(6)	840	846	(6)
Ostale obveze	1.467	776	691	1.949	766	1.183
Ukupno obveze	30.484	30.474	10	30.676	30.664	12

Dodatak II

Usklada temeljnih finansijskih izvješća i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

Usporedni prikaz konsolidirane bilance na dan 31. prosinca 2016. godine i 31. prosinca 2015. godine:

	2016.	2016.	2016.	2015.	2015.	2015.
	Prema odluci Hrvatske narodne banke	Računovodstveni standardi za banke u Hrvatskoj	Razlika	Prema odluci Hrvatske narodne banke	Računovodstveni standardi za banke u Hrvatskoj	Razlika
Milijuni HRK						
Kapital						
Dionički kapital	3.633	3.633	–	3.633	3.633	–
Kapitalna dobit	535	535	–	(156)	(156)	–
Zadržana dobit/(preneseni gubitak)	483	483	–	586	586	–
Rezerve proizašle iz transakcija zaštite	–	–	–	–	–	–
Nerealizirani dobitak/(gubitak) od vrijednosnog uskladištanja finansijske imovine raspoložive za prodaju	58	58	-	82	82	–
Rezerve	189	181	8	199	181	18
Ukupno kapital	4.898	4.890	8	4.344	4.326	18
Nevladajući udjeli	–	–	–	68	68	–
Ukupno obveze i kapital	35.382	35.364	18	35.088	35.058	30

Dodatak II

Usklada temeljnih finansijskih izvješća i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

Razlika u ukupnoj imovini i ukupnim obvezama na dan 31. prosinca 2016. godine u iznosu 18 milijuna kuna (2015.: 30 milijuna kuna) posljedica je različitog načina prikazivanja odgođene porezne imovine i odgođenih poreznih obveza u bilanci prikazanoj prema Odluci HNB-a i bilance prikazane prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj, u kojoj je ista iskazana u sklopu ostale imovine, odnosno ostalih obveza.

- Novac i stanja na računima kod HNB-a – prema Odluci HNB-a stanja na tekućim računima kod drugih banaka reklassificirani su iz pozicije Plasmani i zajmovi drugim bankama u poziciju Novac i sredstva kod HNB-a.
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka – razlika se odnosi na trezorske zapise Ministarstva financija RH, koji su reklassificirani iz pozicije Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a u poziciju Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.
- Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća – razlika je posljedica obračunatih kamata koje se prema Odluci HNB-a prikazuju unutar pozicije Ostala imovina.
- Zajmovi i potraživanja – prema Odluci HNB-a, unutar pozicije Zajmovi i potraživanja, prikazani su i krediti bankama koji su reklassificirani iz pozicije Plasmani i zajmovi drugim bankama, dok je obračunata kamata prikazana unutar pozicije Ostala imovina.
- Odgođena porezna imovina iskazana je u bilanci prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj kao zasebna stavka, dok je u bilanci prema Odluci HNB-a iskazana u sklopu pozicije Ostala imovina.
- Unaprijed plaćene zakupnine te imovina preuzeta u zamjenu za nenaplaćena potraživanja su u Godišnjem izvješću prikazani unutar pozicije Ostala imovina, dok je prema Odluci HNB-a preuzeta imovina prikazana kao zasebna stavka, a unaprijed plaćene zakupnine unutar pozicije Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina.
- Ograničeni depoziti i ostale obveze (obveze po escrow računu, ulaganja u vlasničke vrijednosne papire domaćih pravnih osoba) i jamčevine RLHR – prema Odluci HNB-a prikazani su unutar pozicije Ostale obveze, dok su u Godišnjem izvješću prikazani unutar pozicije Obveze prema drugim bankama i depoziti ostalih deponenata.
- Finansijski instrumenti namijenjeni kratkoj prodaji (spot transakcije) – prema Odluci HNB-a prikazani su unutar pozicije Ostale obveze, dok su u Godišnjem izvješću prikazani unutar pozicije Derivatne finansijske obveze i ostale finansijske obveze kojima se trguje.
- Rezerviranja za obveze i troškove – prema Odluci HNB-a prikazani su unutar pozicije Ostale obveze, dok su u Godišnjem izvješću prikazani kao zasebna stavka.
- U Godišnjem izvješću sredstva klijenata nastala zatvaranjem neaktivnih depozitnih računa prikazana su u poziciji Ostale obveze, dok su u prema Odluci HNB-a prikazani unutar pozicije Kapital.

Dodatna financijska izvješća iskazana u EUR i USD

Dodatni financijski izvještaji Grupe i Banke dana su samo radi ilustracije, te ne predstavljaju dio revidiranih financijskih izvještaja.

Iznosi u izvještaju o financijskom položaju i izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti na dan 31. prosinca izvještajne godine, iskazani u revidiranim financijskim izvještajima, pretvoreni su u EUR, odnosno u USD prema tečaju važećem na taj dan:

31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
1 EUR = HRK 7.557787	1 EUR = HRK 7,635047
1 USD = HRK 7.168536	1 USD = HRK 6,991801

Konsolidirano izvješće o financijskom položaju na dan 31. prosinca

Grupa	2016.		2015.	
	Milijuni EUR	Milijuni USD	Milijuni EUR	Milijuni USD
Imovina				
Novac i računi kod banaka	492	519	345	377
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	222	234	259	283
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	333	351	300	328
Plasmani i zajmovi drugim bankama	176	186	125	137
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	690	728	659	719
Zajmovi komitentima	2.448	2.581	2.570	2.807
Financijska ulaganja koja se drže do dospijeća	39	41	37	40
Nekretnine, postrojenja i oprema	198	208	194	212
Nematerijalna imovina	32	33	26	28
Odgodenja porezna imovina	11	12	27	29
Tekuća porezna imovina	–	–	1	1
Ostala imovina	38	40	49	54
Ukupno imovina	4.679	4.933	4.592	5.015

Konsolidirano izvješće o finansijskom položaju na dan 31. prosinca (nastavak)

Grupa	2016.	2016.	2015.	2015.
	Milijuni EUR	Milijuni USD	Milijuni EUR	Milijuni USD
Obveze				
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	13	13	15	16
Depoziti banaka	58	62	32	35
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	1.309	1.380	1.152	1.258
Depoziti stanovništva	1.886	1.988	1.944	2.123
Uzeti zajmovi	528	557	557	608
Rezervacije za obveze i troškove	25	26	105	115
Ostale obveze	102	108	100	110
Podređene obveze	111	117	111	121
Ukupno obveze	4.032	4.251	4.016	4.386
Kapital i rezerve				
Dionički kapital	479	505	474	518
Premija na emitirane dionice	2	2	2	2
Kapitalna rezerva	–	–	–	–
Zakonska rezerva	24	25	24	26
Rezerva fer vrijednosti	8	8	11	12
Zadržana dobit	134	142	56	61
Ukupno kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	647	682	567	619
Nekontrolirajući interes	–	–	9	10
Ukupno kapital i rezerve	647	682	576	629
Ukupno obveze, kapital i rezerve	4.679	4.933	4.592	5.015

Konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja završava 31. prosinca

Grupa	2016.	2016.	2015.	2015.
	Milijuni EUR	Milijuni USD	Milijuni EUR	Milijuni USD
Prihod od kamata	173	182	190	208
Rashod od kamata	(42)	(44)	(55)	(60)
Neto prihod od kamata	131	138	135	148
Prihod od naknada i provizija	92	97	92	101
Rashod od naknada i provizija	(34)	(36)	(32)	(35)
Neto prihod od naknada i provizija	58	61	60	66
Neto dobit od trgovanja i finansijske imovine raspoložive za prodaju	42	44	20	22
Ostali prihodi iz poslovanja	42	45	45	49
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi	84	89	65	71
Prihod iz poslovanja	273	288	260	285
Troškovi iz poslovanja	(248)	(262)	(161)	(176)
Gubici od umanjenja vrijednosti	(14)	(15)	(42)	(46)
Rezervacije za obveze i troškove	81	86	(81)	(89)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	92	97	(24)	(26)
Porez na dobit	(21)	(22)	4	5
Dobit/(gubitak) za godinu	71	75	(20)	(21)
Ostala sveobuhvatna dobit				
Stavke koje su, ili bi mogle biti, reklassificirane u račun dobiti i gubitka				
Promjena u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju, neto od poreza i realiziranih iznosa	(3)	(3)	9	9
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine umanjena za porez	(3)	(3)	9	9
Ukupna sveobuhvatna dobit/(gubitak) tekuće godine	68	72	(11)	(12)
Namijenjena:				
– dioničarima Matičnoga društva	71	75	(21)	(22)
– nekontrolirajućem interesu	–	–	1	1
Zarada po dionici namijenjena dioničarima matičnog društva	EUR 19	USD 21	EUR (6)	USD (6)

Odvojeno izvješće o finansijskom položaju na dan 31. prosinca

Banka	2016.	2016.	2015.	2015.
	Milijuni EUR	Milijuni USD	Milijuni EUR	Milijuni USD
Imovina				
Novac i računi kod banaka	492	518	345	377
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	222	234	259	283
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	285	300	256	279
Plasmani i zajmovi drugim bankama	183	193	130	142
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	651	686	621	678
Zajmovi komitentima	2.145	2.262	2.277	2.487
Ulaganja u podružnice	54	57	48	52
Nekretnine, postrojenja i oprema	63	67	60	66
Nematerijalna imovina	27	29	25	27
Odgođena porezna imovina	11	11	26	29
Tekuća porezna imovina	–	–	1	1
Ostala imovina	24	25	36	39
Ukupno imovina	4.157	4.382	4.084	4.460

Odvjeno izvješće o finansijskom položaju na dan 31. prosinca (nastavak)

Banka	2016. Milijuni EUR	2016. Milijuni USD	2015. Milijuni EUR	2015. Milijuni USD
Obveze				
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	13	13	14	16
Depoziti banaka	69	73	44	48
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	1.335	1.408	1.215	1.326
Depoziti stanovništva	1.746	1.841	1.793	1.958
Uzeti zajmovi	233	245	236	258
Rezervacije za obveze i troškove	23	24	104	113
Ostale obveze	38	41	41	45
Podređene obveze	111	117	111	121
Ukupno obveze	3.568	3.762	3.558	3.885
Kapital i rezerve				
Dionički kapital	479	505	474	518
Premija na emitirane dionice	2	2	2	2
Kapitalna rezerva	–	–	–	–
Zakonska rezerva	23	24	23	25
Rezerva fer vrijednosti	5	5	8	9
Zadržana dobit	80	84	19	21
Ukupno kapital i rezerve	589	620	526	575
Ukupno obveze, kapital i rezerve	4.157	4.382	4.084	4.460

Odbojeno izvješće o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja završava 31. prosinca

Banka	2016.	2016.	2015.	2015.
	Milijuni EUR	Milijuni USD	Milijuni EUR	Milijuni USD
Prihod od kamata	152	160	167	182
Rashod od kamata	(33)	(35)	(45)	(49)
Neto prihod od kamata	119	125	122	133
Prihod od naknada i provizija	72	76	73	79
Rashod od naknada i provizija	(33)	(34)	(31)	(33)
Neto prihod od naknada i provizija	39	42	42	46
Neto dobit od trgovanja i finansijske imovine raspoložive za prodaju	36	37	17	18
Ostali prihodi iz poslovanja	12	13	9	10
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi	48	50	26	28
Prihod iz poslovanja	206	217	190	207
Troškovi iz poslovanja	(196)	(206)	(108)	(117)
Gubici od umanjenja vrijednosti	(14)	(15)	(41)	(45)
Rezervacije za obvezе i troškove	81	86	(82)	(89)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	77	82	(41)	(44)
Porez na dobit	(16)	(17)	9	10
Dobit/(gubitak) za godinu	61	65	(32)	(34)
Ostala sveobuhvatna dobit				
Stavke koje su, ili bi mogle biti, reklassificirane u račun dobiti i gubitka				
Promjena u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju, neto od poreza i realiziranih iznosa	(3)	(3)	8	9
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine umanjena za porez	(3)	(3)	8	9
Ukupna sveobuhvatna dobit/(gubitak) tekuće godine	58	62	(24)	(25)
Zarada/(gubitak) po dionici namijenjena dioničarima matičnog društva	EUR 17	USD 18	EUR (9)	USD (9)

Kontakti

Poslovna mreža u Hrvatskoj	174
Adrese i kontakti članica Raiffeisen Bank International grupe	176

Poslovna mreža u Hrvatskoj

Raiffeisenbank Austria d.d.

Sjedište

Magazinska cesta 69
HR/10000 Zagreb
Tel: 01/4566 466
Fax: 01/4811 624
INFO telefon: 072 62 62 62
S.W.I.F.T.: RZBH HR2X
info@rba.hr
http://www.rba.hr
Osoba za kontakt:
Ena Badanjak, voditelj Ureda Uprave

Poslovna mreža

Zagreb

Avenija Dubrava 47
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 944

Dankovečka 1
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 935

Froudeova 11, Svet
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 856

Garićgradska 13
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 840

Gundulićeva 7
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 850

Ilica 1a
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 992

Ilica 216
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 867

Ilica 253
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 993

Jurišićeva 9
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 960

Lanište 26
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 833

Magazinska 69
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 838

Maksimirска 62
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 977

Pakoštanska 3a,
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 980

Petrinjska 59
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4566 481

Prečko 22
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 857

Radnička cesta 43
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 981

Samoborska 258
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 828

Ulica SR Njemačke 8
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 937

Trg Ivana Kukuljevića 9, Špansko
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 886

Ulica grada Vukovara 37b
RBA Stambeni centar
Tel: 01/6324 090
Fax: 01/6324 051

Ulica grada Vukovara 37b
RBA Stambeni centar
Tel: 01/6324 090
Fax: 01/6324 054

Vlaška 122
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 931

Bjelovar
Trg Eugena Kvaternika 9
43000 Bjelovar
Tel: 043/343 500
Fax: 043/343 535

Čakovec
Trg Eugena Kvaternika 1
40000 Čakovec
Tel: 040/640 600
Fax: 040/640 644

Dubrovnik
Vukovarska 17
20000 Dubrovnik
Tel: 020/320 500
Fax: 020/320 546

Ivanjci Grad
Savsko 39
10310 Ivanjci Grad
Tel: 01/6174 925
Fax: 01/4604 879

Jastrebarsko
Ulica Franje Tuđmana 43
10450 Jastrebarsko
Tel: 01/6174 780
Fax: 01/4604 855

Karlovac
Trg Milana Sufljaya 1
47000 Karlovac
Tel: 047/547 500
Fax: 047/547 540

Koprivnica
Trg mladosti 16
48000 Koprivnica
Tel: 048/248 500
Fax: 048/248 530

Kutina

Kralja Petra Krešimira IV 6
44320 Kutina
Tel: 044/844 500
Fax: 044/844 527

Ludbreg

Ulica kardinala Franje Kuharića 14
42230 Ludbreg
Tel: 042/242 700
Fax: 042/242 710

Makarska

Trg Hrpina 5
21300 Makarska
Tel: 021/521 200
Fax: 021/521 220

Metković

Splitska 2
20350 Metković
Tel: 020/320 600
Fax: 020/320 615

Osijek

Kapucinska 34
31000 Osijek
Tel: 031/531 550
Fax: 031/531 570

Ulica hrvatske republike 14
31000 Osijek
Tel: 031/531 500
Fax: 031/531 535

Poreč

Karla Huguesa 4
52440 Poreč
Tel: 052/652 745
Fax: 052/652 755

Požega

Vukovarska 14
34000 Požega
Tel: 034/434 500
Fax: 034/434 520

Prelog

Glavna ulica 26
40323 Prelog
Tel: 040/640 500
Fax: 040/640 525

Pula

Ciscutieva 1
52100 Pula
Tel: 052/652 660
Fax: 052/652 690

43. istarske divizije 2
52100 Pula
Tel: 052/652 600
Fax: 052/652 651

Rijeka

Kvaternikova 30, Vežica
51000 Rijeka
Tel: 051/851 450
Fax: 051/851 465

Šmogorska 1
51211 Matulji
Tel: 051/851 400
Fax: 051/851 425

Ulica Matije Gupca 11
51000 Rijeka
Tel: 051/851 500
Fax: 051/851 540

Žabica 7
51000 Rijeka
Tel: 051/851 600
Fax: 051/851 635

Rovinj

Trg brodogradilišta bb
52210 Rovinj
Tel: 052/652 700
Fax: 052/652 715

Samobor

Perkovčeva 36
10430 Samobor
Tel: 01/5575 570
Fax: 01/4604 972

Sesvete

Zagrebačka cesta 6
10360 Sesvete
Tel: 01/5575 500
Fax: 01/4604 939

Sisak

Trg bana Josipa Jelačića 6
44000 Sisak
Tel: 044/844 550
Fax: 044/844 587

Slavonski Brod

Andrije Štampera 29
35000 Slavonski Brod
Tel: 035/235 100
Fax: 035/235 120

Trg pobjede 7
35000 Slavonski Brod
Tel: 035/235 050
Fax: 035/235 080

Petra Svačića 1b
35000 Slavonski Brod
Tel: 035/235 065
Fax: 035/235 020

Split

Kvaternikova 32
21000 Split
Tel: 021/521 000
Fax: 021//521 030

Kralja P. Svačića 2
21000 Split
Tel: 021/521 040
Fax: 021/521 055

Ul. Domovinskog rata 29
21000 Split
Tel: 021/521 100
Fax: 021/521 163

Split
 Ulica Rudera Boškovića 13
 21000 Split
 Tel: 021/521 060
 Fax: 021/521 090

Sveta Nedelja
 Dr. Franje Tuđmana 6
 10431 Sveta Nedelja
 Tel: 01/6174 620
 Fax: 01/4604 829

Sveti Ivan Zelina
 Bacakova 2D
 10380 Sveti Ivan Zelina
 Tel: 01/4604 956
 Fax: 01/5575 030

Šibenik
 Trg Dražena Petrovića bb
 22000 Šibenik
 Tel: 022/222 000
 Fax: 022/222 025

Trogir
 Ulica kneza Trpimira 9
 21220 Trogir
 Tel: 021/ 521 170
 Fax: 021/ 521 180

Umag
 Obala Josipa Broza Tita 4
 52470 Umag
 Tel: 052/652 720
 Fax: 052/652 735

Varaždin
 Franjevački trg 5
 42000 Varaždin
 Tel: 042/242 600
 Fax: 042/242 650

Zagrebačka 13
 42000 Varaždin
 Tel: 042/242 520
 Fax: 042/242 545

Velika Gorica
 Zagrebačka 44
 10410 Velika Gorica
 Tel: 072 62 62 62
 Fax: 01/4604 953

Vinkovci
 Trg dr. Franje Tuđmana 2
 32100 Vinkovci
 Tel: 032/432 500
 Fax: 032/432 535

Virovitica
 Ljudevita Gaja 2
 33000 Virovitica
 Tel: 033/833 500
 Fax: 033/833 530

Vrbovec
 Trg Petra Zrinskog 5a
 10340 Vrbovec
 Tel: 01/6174 411
 Fax: 01/4604 933

Vukovar
 Dr. Franje Tuđmana 12
 32000 Vukovar
 Tel: 032/432 400
 Fax: 032/432 425

Zabok
 Matije Gupca 90
 49210 Zabok
 Tel: 049/449 500
 Fax: 049/449 520

Zadar
 Ante Starčevića 5a
 23000 Zadar
 Tel: 023/723 000
 Fax: 023/723 030

Ulica bana Josipa Jelačića 1
 23000 Zadar
 Tel: 023/723 100
 Fax: 023/723 155

Zaprešić
 Ante Starčevića 11a
 10290 Zaprešić
 Tel: 01/5575 450
 Fax: 01/4604 930

Članice Raiffeisen grupe

Raiffeisen Leasing d.o.o.
 Radnička cesta 43
 HR/10000 Zagreb
 Tel: 01/6595 000
 Fax: 01/6595 050
www.rl.hr.hr
leasing@rl.hr

Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.
 Petrinjska 59
 HR/10000 Zagreb
 Tel: 0800 0900
 Fax: 01/6003 927
www.rmf.hr
mojamirovina@rmf.hr

Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.
 Heinzelova 44
 HR/10000 Zagreb
 Tel: 01/5581 720
 Fax: 01/3091 127
www.rmod.hr
mirovina@rmf.hr

Raiffeisen stambena štedionica d.d.
 Ulica grada Vukovara 37b
 HR/10000 Zagreb
 Tel: 01/6006 100
 Fax: 01/6006 199
www2.raiffeisenstambena.hr
stambena.stednja@raiffeisenstambena.hr

Raiffeisen Invest d.o.o.
 Petrinjska 59
 HR/10000 Zagreb
 Odjel općih poslova:
 Tel: 01/6003 700
 Direkcija prodaje:
 Tel: 01/6003 777
www.rbainvest.hr
rbainvest@rbainvest.hr

Raiffeisen Consulting d.o.o.
 Magazinska cesta 69
 10000 Zagreb
 Tel: 01/6174 357
 01/6174 356, 358
 Fax: 01/4604 895
www.limon.hr
rc@rba.hr

Raiffeisen Factoring d.o.o.
 Petrinjska 59
 10000 Zagreb
 Tel: 01/6174 900
 Fax: 01/4604 877
www.raiffeisen-factoring.hr
factoring@rba.hr

Pridružena članica Raiffeisen grupe

UNIQA osiguranje d.d.
 Planinska 13a
 HR/10000 Zagreb
 Tel. 01/6324 200
 Faks 01/6324 250
<http://www.uniqa.hr>
info@uniqa.hr

Adrese i kontakti članica Raiffeisen Bank International grupe

Raiffeisen Bank International AG

Austria

Am Stadtpark 9
1030 Vienna
Phone: +43-1-71 707-0
Fax: +43-1-71 707-1715
www.rbinternational.com
ir@rbinternational.com
communications@rbinternational.com

Banking network

Albania

Raiffeisen Bank Sh.a.
"European Trade Center"
Bulevardi "Bajram Curri"
Tirana
Phone: +355-423 8 100
Fax: +355-422 755 99
SWIFT/BIC: SGSBALTX
www.raiffeisen.al

Belarus

Priorbank JSC
V. Khoruzhey str. 31-A
220002 Minsk
Phone: +375-17-28 9-9090
Fax: +375-17-28 9-9191
SWIFT/BIC: PJCBYY2X
www.priorbank.by

Bosnia and Herzegovina

Raiffeisen Bank d.d.
Bosna i Hercegovina
Zmaj od Bosne bb
71000 Sarajevo
Phone: +387-33-287 100
Fax: +387-33-21 385 1
SWIFT/BIC: RZBABAS
www.raiffeisenbank.ba

Bulgaria

Raiffeisenbank (Bulgaria) EAD
Nikola I. Vaptzarov Blvd.
Business Center EXPO 200 PHAZE
III, floor 5
1407 Sofia
Phone: +359-2-91 985 101
Fax: +359-2-94 345 28
SWIFT/BIC: RZBBBGSF
www.rbb.bg

Croatia

Raiffeisenbank Austria d.d.
Magazinska cesta 69
10000 Zagreb
Phone: +385-1-45 664 66
Fax: +385-1-48 116 24
SWIFT/BIC: RZBHHR2X
www.rba.hr

Czech Republic

Raiffeisenbank a.s.
Hvězdova 1716/2b
14078 Prague 4
Phone: +420-234-405-222
Fax: +420-234-402-111
SWIFT/BIC: RZBCCZPP
www.rb.cz

Hungary

Raiffeisen Bank Zrt.
Akadémia utca 6
1054 Budapest
Phone: +36-1-48 444-00
Fax: +36-1-48 444-44
SWIFT/BIC: UBRTHUHB
www.raiffeisen.hu

Kosovo

Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.
Ruga UÇK, No. 51
10000 Pristina
Phone: +381-38-22 222 2
Fax: +381-38-20 301 130
SWIFT/BIC: RBKOXPKR
www.raiffeisen-kosovo.com

Poland

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Ul. Piękna 20
00-549 Warsaw
Phone: +48-22-58 5-2000
Fax: +48-22-58 5-2585
SWIFT/BIC: RCBVPLPW
www.raiffeisen.pl

Romania

Raiffeisen Bank S.A.
Calea Floreasca 246C
014476 Bucharest
Phone: +40-21-30 610 00
Fax: +40-21-23 007 00
SWIFT/BIC: RZBRROBU
www.raiffeisen.ro

Russia

AO Raiffeisenbank
Smolenskaya-Sennaya 28
119002 Moscow
Phone: +7-495-72 1-9900
Fax: +7-495-72 1-9901
SWIFT/BIC: RZBMURMM
www.raiffeisen.ru

Serbia

Raiffeisen banka a.d.
Đjordja Stanojevica 16
11070 Novi Beograd
Phone: +381-11-32 021 00
Fax: +381-11-22 070 80
SWIFT/BIC: RZBSRSBG
www.raiffeisenbank.rs

Slovakia

Tatra banka, a.s.
Hodžovo námestie 3
P.O. Box 42
85000 Bratislava 55
Phone: +421-2-59 19-1111
Fax: +421-2-59 19-1110
SWIFT/BIC: TATRSKBX
www.tatrabanka.sk

Slovenia

Raiffeisen Banka d.d.
Zagrebska cesta 76
2000 Maribor
Phone: +386-2-22 931 00
Fax: +386-2-30 344 2
SWIFT/BIC: KREKSI22
www.raiffeisen.si

Ukraine

Raiffeisen Bank Aval JSC
9, vul Leskova
01011 Kiev
Phone: +38-044-49 088 88,
Fax: +38-044-295-32 31
SWIFT/BIC: AVALUAUK
www.aval.ua

Leasing companies

Austria

Raiffeisen-Leasing
International GmbH
Am Stadtpark 3
1030 Vienna
Phone: +43-1-71 707-2071
Fax: +43-1-71 707-76 2966
www.rli.co.at

Albania

Raiffeisen Leasing Sh.a.
"European Trade Center"
Bulevardi "Bajram Curri"
Tirana
Phone: +355-42-28 222 2
Fax: +355-42-32 35 24
www.raiffeisen-leasing.al

Belarus

"Raiffeisen-Leasing" LLC
V. Khoruzhey 31-A
220002 Minsk
Phone: +375-17-28 9-9394
Fax: +375-17-28 9-9974
www.rl.by

Bosnia and Herzegovina

Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo
Zmaja od Bosne bb
71000 Sarajevo
Phone: +387-33-254 354
Fax: +387-33-212 273
www.rlhb.ba

Bulgaria

Raiffeisen Leasing Bulgaria OOD
32A Cherni Vrah Blvd. Fl.6
1407 Sofia
Phone: +359-2-49 191 91
Fax: +359-2-97 420 57
www.rlbg.bg

Croatia

Raiffeisen Leasing d.o.o.
Radnicka cesta 43
10000 Zagreb
Phone: +385-1-65 9-5000
Fax: +385-1-65 9-5050
www.rl-hr.hr

Czech Republic

Raiffeisen-Leasing s.r.o.
Hvězdova 1716/2b
14078 Prague 4
Phone: +420-2-215 116 11
Fax: +420-2-215 116 66
www.rl.cz

Hungary

Raiffeisen Lízing Zrt.
Vérmező út. 4
1012 Budapest
Phone: +36-1-477 8709
Fax: +36-1-477 8702
www.raiffeisenlizing.hu

Kazakhstan

Raiffeisen Leasing Kazakhstan LLP
Shevchenko Str. 146, No. 12
050008 Almaty
Phone: +7-727-378 54 30
Fax: +7-727-378 54 31
www.rl.kz

Kosovo

Raiffeisen Leasing Kosovo
Gazmend Zajmi n.n., Sunny Hill
10000 Pristina
Phone: +381-38-22 222 2
Fax: +381-38-20 301 103
www.raiffeisenleasing-kosovo.com

Moldova

I.C.S. Raiffeisen Leasing S.R.L.
Alexandru cel Bun 51
2012 Chișinău
Phone: +373-22-27 931 3
Fax: +373-22-22 838 1
www.raiffeisen-leasing.md

Poland

Raiffeisen-Leasing Polska S.A.
Ul. Prosta 51
00-838 Warsaw
Phone: +48-22-32 636-00
Fax: +48-22-32 636-01
www.rl.com.pl

Romania
 Raiffeisen Leasing IFN S.A.
 Calea Floreasca 246 D
 014476 Bucharest
 Phone: +40-21-36 532 96
 Fax: +40-37-28 799 88
www.raiffeisen-leasing.ro

Russia
 OOO Raiffeisen-Leasing
 Smolenskaya-Sennaya 28
 119121 Moscow
 Phone: +7-495-72 1-9980
 Fax: +7-495-72 1-9901
www.raiffeisen-leasing.ru

Serbia
 Raiffeisen Leasing d.o.o.
 Djordja Stanojevica 16
 11070 Novi Beograd
 Phone: +381-11-220 7400
 Fax: +381-11-228 9007
www.raiffeisen-leasing.rs

Slovakia
 Tatra-Leasing s.r.o.
 Černyševského 50
 85101 Bratislava
 Phone: +421-2-59 19-3053
 Fax: +421-2-59 19-3048
www.tatralleasing.sk

Slovenia
 Raiffeisen Leasing d.o.o.
 Letačna cesta 29a
 SI-1000 Ljubljana
 Phone: +386-1-241-6250
 Fax: +386-1-241-6268
www.rl-sl.si

Ukraine
 LLC Raiffeisen Leasing Aval
 Moskovskyi Prospect 9
 Build. 5 Office 101
 04073 Kiev
 Phone: +380-44-590 24 90
 Fax: +380-44-200 04 08
www.rla.com.ua

Branches and representative offices – Europe

France
 RBI Representative Office Paris
 9-11 Avenue Franklin D. Roosevelt
 75008 Paris
 Phone: +33-1-45 612 700
 Fax: +33-1-45 611 606

Germany
 RBI Frankfurt Branch
 Wiesenhüttenplatz 26
 60 329 Frankfurt
 Phone: +49-69-29 921 924
 Fax: +49-69-29 921 922

Sweden
 RBI Representative Office
 Nordic Countries
 Drottninggatan 89, 14th floor
 11360 Stockholm
 Phone: +46-8-440 5086
 Fax: +46-8-440 5089

UK
 RBI London Branch
 Leaf C, 9th Floor, Tower 42
 25 Old Broad Street
 London EC2N 1HQ
 Phone: +44-20-79 33-8000
 Fax: +44-20-79 33-8099

Branches and representative offices – Asia and America

China
RBI Beijing Branch
 Beijing International Club Suite 200
 2nd floor
 Jianguomenwai Dajie 21
 100020 Beijing
 Phone: +86-10-65 32-3388
 Fax: +86-10-65 32-5926

RBI Hong Kong Branch
 Unit 2102, 21st Floor,
 Tower One, Lippo Centre
 89 Queensway, Hong Kong
 Phone: +85-2-27 30-2112
 Fax: +85-2-27 30-6028

RBI Representative Office Zhuhai
 Room 2404, Yue Cai Building
 No. 188, Jingshan Road, Jida,
 Zhuhai, Guangdong Province
 519015, P.R. China
 Phone: +86-756-32 3-3500
 Fax: +86-756-32 3-3321

India
 RBI Representative Office Mumbai
 501, Kamla Hub, Gulmohar Road,
 Juhu
 Mumbai – 400049
 Phone: +91-22-26 230 657
 Fax: +91-22-26 244 529

Korea
 RBI Representative Office Korea
 #1809 Le Meilleur Jongno Town
 24 Jongno 1ga
 Seoul 110-888
 Republic of Korea
 Phone: +82-2-72 5-7951
 Fax: +82-2-72 5-7988

Singapore
 RBI Singapore Branch
 One Raffles Quay
 #38-01 North Tower
 Singapore 048583
 Phone: +65-63 05-6000
 Fax: +65-63 05-6001

USA
RB International Finance (USA) LLC
 1133 Avenue of the Americas,
 16th Floor
 10036 New York
 Phone: +1-212-84 541 00
 Fax: +1-212-94 420 93

RZB Austria Representative Office
 New York
 1133 Avenue of the Americas,
 16th Floor
 10036 New York
 Phone: +1-212-59 3-7593
 Fax: +1-212-59 3-9870

Vietnam
 RBI Representative Office
 Ho-Chi-Minh-City
 35 Nguyen Hue Str.,
 Harbour View Tower
 Room 601A, 6th Floor, Dist 1
 Ho-Chi-Minh City
 Phone: +84-8-38 214 718,
 +84-8-38 214 719
 Fax: +84-8-38 215 256

Raiffeisen Zentralbank AG

Austria
 Am Stadtpark 9
 1030 Vienna
 Phone: +43-1-26 216-0
 Fax: +43-1-26 216-1715
www.rzb.at